

Förslag till Ålands budget för år 2024

Innehåll

Åland och omvärlden	6
Nystartens fem fokusområden (2021 - 2024)	7
Fokusområde 1 - Jobb, utbildning, företagande och annan meningsfull sysselsättning	7
Fokusområde 2 - Exportföretagande inom digitala tjänster	8
Fokusområde 3 - Grön kraft på export.....	8
Fokusområde 4 - Vi välkomnar fler	9
Fokusområde 5 - Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen.....	10
De sju strategiska utvecklingsmålen för 2030	11
Mål 1 - Välmående människor vars inneboende resurser växer.....	11
Mål 2 - Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället	12
Mål 3 - Allt vatten har god kvalitet.....	12
Mål 4 - Ekosystem i balans och biologisk mångfald	13
Mål 5 - Attraktionskraft för boende, besökare och företag	14
Mål 6 - Kraftigt minskad klimatpåverkan	14
Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion	15
Budgeterad resultaträkning, finansieringsanalys och likviditet.....	17
Större resultatpåverkande poster och förändringar	18
Försäljningsintäkter	18
Avgiftsintäkter	18
Erhållna bidrag.....	18
Personalkostnader.....	18
Köp av tjänster.....	18
Material, förnödenheter och varor	18
Övriga verksamhetskostnader.....	19
Undervisning, kultur och idrott	19
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	19
Bostadsproduktion	19
Primärnäringar	19
Övrigt näringsliv.....	19
Allmänna stöd.....	19
Skatteinkomster	19
Sammandrag av budgetförslaget	19
Finansieringsanalys och likviditet	21
Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar	22
100 Lagtinget.....	23
101 Lagtinget.....	24

111 Lagtingets kansli	25
112 Lagtingets övriga utgifter	26
120 Landskapsrevisionen	27
130 Ålands delegation i Nordiska rådet	28
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet	29
200 Lantrådet och ministrarna	29
210 Regeringskansliet.....	30
212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	33
215 Kommunikationsverksamhet.....	34
220 Främjande av jämställdheten.....	35
225 Främjande av integration	36
230 Valkostnader.....	37
232 Understödjande av politisk verksamhet.....	37
240 Brand- och räddningsväsendet.....	38
250 Personalarbete och arbetsmiljö	39
252 Serviceverksamhet	40
260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	41
265 Konsumentskydd	44
270 Radio- och TV-verksamhet	44
280 Lagberedningen	45
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	47
300 Allmän förvaltning	48
330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna	50
340 Särskilda understöd	52
350 Penningautomatmedel.....	52
380 Pensioner och pensionsavgifter	54
390 Gemensamma förvaltningskostnader	56
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	58
400 Allmän förvaltning	59
410 Övriga sociala uppgifter.....	62
415 Kommunernas socialvårdsområde	63
420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	63
430 Allmän miljövård	64
440 Naturvård	65
445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	66
450 Vattenförsörjning och vattenvård	67
460 Cirkulär ekonomi	69
470 Miljöhälsovård.....	70

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	71
500 Allmän förvaltning	72
502 Studiestöd.....	75
505 Biblioteksverksamhet	75
510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	76
511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning.....	77
515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott.....	78
516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet.....	79
517 Penningautomatmedel för fritidssedel för barn och unga.....	80
520 Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet.....	81
535 Utbildningsverksamhet	82
540 Ålands museum	84
600 Näringsavdelningens förvaltningsområde	86
600 Allmän förvaltning	87
610 Näringslivets främjande	88
615 Främjande av livsmedelsproduktion	93
621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF.....	96
623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU	98
625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	100
640 Främjande av skogsbruket	101
650 Jakt- och viltvård.....	102
670 Främjande av fiskerinäringen	104
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	106
700 Allmän förvaltning	107
710 Planläggnings- och byggnadsväsendet.....	109
715 Bostäder och byggande	110
720 Samhällsteknik.....	112
740 Ålandstrafiken	114
745 Oljeskydd	115
747 Övrig trafik.....	115
750 - 751 Kostnader för sjötrafik.....	117
760 Kostnader för väghållning.....	119
80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter	122
820 Ålands statistik- och utredningsbyrå	122
822 Datainspektionen	124
823 Ålands energimyndighet.....	126
825 Ålands polismyndighet	127
826 Ålands ombudsmannamyndighet	130

827 Lotteriinspektionen	132
831 Upphandlingsinspektionen.....	133
840 Ålands hälso- och sjukvård	134
848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	137
850 Högskolan på Åland	140
851 Ålands folkhögskola.....	142
852 Ålands musikinstitut	144
855 Ålands gymnasium.....	146
856 Ålands sjösäkerhetscentrum	149
860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	151
865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	155
870 Fordonsmyndigheten	156
872 Vägunderhållsverksamhet.....	157
873 Verkstad och lager	158
Ofördelad minskning överföringskostnader	159
889 Återförda anslag	159
Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter	160
890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	161
890 Skatter och inkomster av skattenatur	161
892 Finansiella poster.....	163
893 Upp- och nedskrivningar	165
Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar	166
100 Lagtinget.....	167
9111 Lagtingets kansli	167
200 Landskapsregeringen och regeringskansliet	168
9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	168
9215 Kommunikationsverksamhet.....	168
300 Finansavdelningens förvaltningsområde	170
9340 Särskilda lån och investeringar	170
9350 Penningautomatmedel.....	170
400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	171
9440 Naturvård	171
500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	172
9540 Ålands museum	172
700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	174
9745 Oljeskydd	174
9750 Kostnader för sjötrafik.....	174
9760 Kostnader för väghållning	175

80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter	178
9825 Ålands polismyndighet	178
9840 Ålands hälso- och sjukvård	179
9848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	181
9850 Högsolan på Åland	181
9852 Ålands musikinstitut	182
9855 Ålands gymnasium.....	182
9856 Ålands sjösäkerhetscentrum	182
9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	183
9865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	183
9870 Fordonsmyndigheten	183
Bilagor	185
Bilaga 1. Sifferstat.....	185
Bilaga 2. Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan.....	194
Mål 1 Välmående människor vars inneboende resurser växer.....	194
Mål 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället.....	196
Mål 3 Allt vatten har god kvalitet.....	198
Mål 4 Ekosystem i balans och biologisk mångfald	200
Mål 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag.....	201
Mål 6 Kraftigt minskad klimatpåverkan	202
Mål 7 Hållbar konsumtion och produktion	204
Bilaga 3. Teknisk information om budgetförslaget	206
Bilaga 4. Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2024.....	211
Bilaga 5. Återstående reservationsanslag	216
Bilaga 6. Resiliensmedel.....	217
Bilaga 7. Årsverken 2022 - 2024.....	218

Till Ålands lagting

Åland och omvärlden

Föreliggande förslag till Ålandsbudget år 2024 har tillkommit under en tid då både yttre och inre förändringar ställer stora krav även på de åländska beslutsfattarna. De tidigare så självklara målsättningarna att alltid tillse dels att Ålands status står stark och utvecklas i takt med tiden, dels att samhällsekonomin totalt sett är hållbar, kännetecknas idag av betydande utmaningar. I nära samarbete med lagtinget verkar landskapsregeringen fortsatt för status quo i fråga om Ålands status som demilitariserat och neutraliserat område, oavsett förändringar i omvärlden.

I alltför hög grad präglas idag Ålands särställning av ett ständigt behov av att försvara redan uppnådda positioner, motverka de negativa effekterna av kontrollen av lagtingslagar samt säkerställa att ministerierna i Helsingfors garanterar att Åland hörs i god tid och på svenska i frågor som påverkar vårt samhälle. I detta sammanhang är det av största vikt att den s.k. Ålandsstrategin från år 2022 implementeras fullt ut och blir den självklara grunden för de fortlöpande kontakterna till statsmaktens olika nivåer. Ålands representation i Helsingfors har här en nyckelroll för att systemet ska fungera fullt ut.

De samhällsekonomiska utmaningarna är likaså mångfacetterade. Ålands nystart efter pandemin har bromsats av de globala effekterna av Rysslands anfallskrig i Ukraina samtidigt som de första konsekvenserna av EU:s system med utsläppsrätter påverkat kommunikationerna till och från Åland. Landskapsregeringen konstaterar att ansträngningarna att uppnå ett s.k. ö-undantag i färjetrafiken på Finland är på god väg att infrias. Undantaget ger rederierna betydligt bättre ekonomiska förutsättningar att klara den nödvändiga tekniska omställningen fram till år 2030.

Vad gäller erfarenheterna från pandemin delar landskapsregeringen den av lagtingets talmanstrio uttalade oron över att principerna för att tilldela Åland ett särskilt bidrag saknar kontinuitet. För pandemiåret 2020 erhöll Åland det begärda extra tillskottet för att motverka rubbningarna i samhällsekonomin. Trots att pandemin och verkningarna av de statliga restriktionerna fortsatte under år 2021, beviljades inget tillskott för detta år. Landskapsregeringen delar åsikten om att denna hantering riskerar att rubba tilltron till det ekonomiska systemet i och med att självstyrelseorganen vid liknande situationer i framtiden inte kan förlita sig på att kostsamma åtgärder kompenseras i efterhand i enlighet med det lagfästa systemet.

Det pågående arbetet med en ny självstyrelselag har åter försenats. Arbetsgruppen har därför beviljats förlängd tidsfrist till sista maj 2024. Förseningen beror huvudsakligen på att oenighet föreligger rörande den för självstyrelsesystemet hittills grundläggande principen om att den part som har rätten att lagstifta även ansvarar för kostnaderna. Till sistnämnda del verkar landskapsregeringen för att frågeställningen får en lösning på politisk nivå.

Nystartens fem fokusområden (2021-2024)

Det utmanande läget som pandemin medförde skapade ett behov av nystart. Under våren 2021 gick landskapsregeringen in för att under perioden 2021-2024 genomföra en strategisk och systematisk satsning inom fem fokusområden:

1. Jobb, utbildning, företagande och andra meningsfulla sysselsättningar
2. Exportföretagande inom digitala tjänster
3. Grön kraft på export
4. Vi välkomnar fler
5. Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen.

Fokusområde 1 – Jobb, utbildning, företagande och annan meningsfull sysselsättning

Kompetens och utbildning är grunden till välbefinnande och utveckling. Målet är att utbildningen ska motsvara individens, näringslivets, samhällets och självstyrelsens behov idag men även framöver. Utbildning handlar inte bara om att tillgodogöra sig kunskaper inom ett sakområde utan i allt högre grad om att få olika färdigheter för att hantera ett mer flexibelt och föränderligt yrkesliv. Landskapsregeringens målsättning är att alla på Åland har tillgång till meningsfull sysselsättning, avlönat eller ej, som utgör ett vardagligt

sammanhang och förädlar människors inneboende resurser och bidrar till välbefinnande.

Som ett viktigt led i utbildningsstrategin förnyas det utbildningspolitiska programmet.

På arbetsmarknaden finns fortsättningsvis en matchningsproblematik. Yrkesutbildning och fortbildning för vuxna är ett växande utbildningsområde. Likaså är det centralt att nya ålänningar med utländsk utbildning och examen får vägledning till att deras examina tas till godo. Detta kan hjälpa att fylla vårt kompetensgap, uppmuntra till en bra integration och social inkludering, vilket i sin tur kan leda till ekonomisk tillväxt.

Landskapsregeringen erbjuder möjlighet till utbildning som möjliggör yrkesrörlighet och ökad delaktighet på arbetsmarknaden för personer i en sämre arbetsmarknadsställning. Åtgärderna delfinansieras från Europeiska socialfonden.

Sysselsättning för alla

Utredningen "Sysselsättning för alla" har förankrats hos berörda myndigheter. Utredningen har resulterat i ett antal förslag som kommer att underlätta nya arbetsmetoder och samarbeten. Insatser delfinansieras från Europeiska socialfonden.

I verksamheten vid AMS formuleras konkreta mål om antal arbetslösa som kan få anställning med sysselsättningsstöd hos landskapet, antal personer som ska få yrkesinriktad rehabiliteringsplanering eller yrkesplanering samt antal personer som ska få karriärvägledning.

Fokusområde 2 - Exportföretagande inom digitala tjänster

Genom att erbjuda högkvalitativa IT-utbildningar på Åland skapas förutsättningar att få tillgång till skickliga medarbetare för nya och redan etablerade IT-företag på Åland. Ett exempel på en sådan satsning på IT-utbildning är Grit:lab, ett samarbete mellan Ålands yrkesgymnasium och Paf. En andra omgång av utbildningen

startar hösten 2024. Satsningen på grit:lab stöder arbetet med att bygga ett tech-kluster inom it-branschen.

InnovationsLAB är ett nytt projekt där Högskolan, samhället och arbetslivet möts. Kreativitet och innovation kommer att vara i fokus.

Fokusområde 3 - Grön kraft på export

Den havsbaserade vindkraftssatsningen norr om Åland och i närområdena kommer innebära ett ökat behov av kompetenta vindkraftstekniker. Med anledning av detta satsar landskapsregeringen på utbildning av vindkraftstekniker genom Ålands yrkesgymnasium.

Omställningen mot fossilfrihet i Europa påskyndas av utfasningen av ryska fossila bränslen. EU:s "Fit for 55-paket" med ett flertal direktiv- och förordningsförslag som på ett betydande sätt kommer att påverka Åland, har som målsättning att minska växthusgasutsläppen med 55 % till år 2030 jämfört med år 2005. EU har dessutom lanserat REPowerEU-initiativet med ytterligare åtgärder. REPowerEU är en plan för att snabbt minska beroendet av fossila bränslen och snabba på den gröna omställningen. Sammantaget leder detta till ett omfattande behov av ökad produktion av förnybar energi i Norden. Åland har med sitt strategiska läge och goda förutsättningar möjligheten att

etablera sig som ett av Nordens centrum för förnybar energi. Under år 2022 har vindkraftsparken i Eckerö driftsatts och privata aktörer har inlett undersökningar och förprojektering av såväl storskalig havsbaserad vindkraft som solkraft. Under år 2023 har landskapsregeringen dessutom beviljat investeringsstöd för tre storskaliga solcellsanläggningsprojekt.

Energin från och etableringen av den havsbaserade vindkraften har betydande potential att bli en ny inkomstbringande näringsgren för Åland, där grön energi väntas bli en betydande exportfaktor för Åland. Etableringen ger också möjligheter att med hjälp av vindkraftsenergin skapa förnybara bränslen som i förlängningen kan göra Åland till en naturlig hubb för fartyg att tanka förnybar energi i Östersjön. Satsningarna på förnybar energi kommer att skapa attraktiva arbetsplatser och utveckling av utbildningar som erbjuds av Ålands Gymnasium och Högskolan på Åland.

Resiliensmedel används till insatser omfattande juridiska utredningar, affärsutveckling, planläggning och miljöbedömningar, vilka ingår i satsningarna för att möjliggöra havsbaserad vindkraft i norra havsområdena.

Fokusområde 4 - Vi välkomnar fler

Inflyttningen till Åland främjas av tillgången på bra barnomsorg, skolor och ett rikt kultur- och idrottsliv. De kreativa näringarna bidrar till ett attraktivt Åland.

Stärka Ålands attraktionskraft

Åland Living har ett förnyat uppdrag att samverka med näringsliv, utbildningsväsendet och aktörer som arbetar för integration. Syftet är att bidra till att tillgodose den åländska arbetsmarknadens behov av arbetskraft, företagsetableringar och kompetensförsörjning, utveckla Åland som destination för både besökare och fastboende samt skapa goda förutsättningar för integration av nyinflyttade.

En större kommunikationssatsning genomförs, för att nå nya målgrupper, med fokus på att leva och bo på Åland.

Landskapsregeringen arbetar med att revidera programmet för integrationsfrämjande.

En färdplan för att utveckla Åland som turistdestination och stärka Ålands varumärke kommer att presenteras under året.

Fokusområde 5 - Stabil offentlig ekonomi och modernisering i landskapsförvaltningen

En modern landskapsförvaltning är en förutsättning för att förvalta och utveckla självstyrelsen samt för att tillvarata de möjligheter som finns för att anpassa både samhället och strukturer till de lokala förhållandena på Åland. Under året fortsätter arbetet med att modernisera förvaltningen främst genom att fokusera på medarbetarskap, ledarskap och digitalisering.

Under år 2023 har ett förvaltningsövergripande arbete gjorts inom både ledningsforum och den centrala ledningsgruppen i den allmänna förvaltningen för att ta fram handlingsplanen "Allmänna förvaltningens gemensamma syfte och mål" samt arbetsprocesser för att implementera handlingsplanen. Handlingsplanen innehåller allt från övergripande mål till specifika mål under perioden 2023-2026 kopplade till en åtgärdsplan med ansvarspersoner.

Digitalisering inom förvaltningen

För att effektivt kunna tillhandahålla tjänster till medborgarna på Åland och hantera de förvaltningsprocesser som ligger till grund för alla myndighetsbeslut, är digitaliseringen avgörande.

En ny datautbytesplattform kommer att möjliggöra smidig delning av data mellan olika myndigheter samt mellan myndigheter och invånare. Genom att tillhandahålla en centraliserad och säker plattform för datautbyte kan landskapsregeringen främja transparens, effektivitet och samarbete på alla nivåer av förvaltningar.

Ett omfattande arbete inom informationssäkerhet initierades år 2022, där en omfattande utredning och kartläggning genomfördes. Denna utredning har lagt en solid grund att bygga vidare för att säkerställa att förvaltningen uppfyller kraven för NIS2-direktivet vars mål är att uppnå en hög gemensam cybersäkerhetsnivå inom EU. Detta direktiv träder i kraft hösten 2024.

Finanspolitiskt ramverk

Under år 2024 träder ett finanspolitiskt ramverk i kraft genom ändringar i lagtingsordningen för Åland och landskapslagen om landskapets finansförvaltning. Ramverket innebär att ett uppifrån och ned-perspektiv tillämpas i budgeteringen. Beslut om budgeten kommer att ske i två steg, där det samlade budgetutrymmet fastställs först, därefter beslutas om detaljerna.

Det finanspolitiska ramverket ger stöd för en god budgetdisciplin som bidrar till en stärkt kontroll av landskapets finanser och är ett viktigt verktyg för att utforma en långsiktigt hållbar finanspolitik. Behovet av frekvent budgetuppföljning samt tillförlitliga

prognoser ökar. Den ordnade budgetprocessen med uppifrån och ned-perspektivet bidrar till den trovärdighet som behövs för den ekonomiska politiken, men också till stabilitet och motståndskraft i

landskapet ekonomi. Ordning och reda i landskapets finanser är en grundförutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomisk politik.

De sju strategiska utvecklingsmålen för 2030

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan. De sju strategiska utvecklingsmålen för år 2030, inklusive dess delmål och färdplaner, ligger till grund för regeringens strategiska riktning och för de verksamheter som bedrivs inom landskapsförvaltningen. I landskapsregeringens meddelande till lagtinget angående utvecklings- och hållbarhetsagendan (meddelande nr 4/2021-2022) redogör regeringen för sina konklusioner samt förvaltningens byråer och enheter för nuläge och avsikter i arbetet med agendan under perioden 2023-2026.

Nedan presenteras en sammanfattning av vad landskapsregeringen avser att arbeta med under år 2024 för att bidra till uppnåendet av de strategiska utvecklingsmålen. I bilaga 2 ger landskapsregeringen en översikt över planerade väsentliga åtgärder.

Mål 1 - Välmående människor vars inneboende resurser växer

Landskapsregeringen fullgör sin planerings-, lednings- och övervakningsfunktion bland annat genom att kontinuerligt se över och vid behov revidera lagstiftningen inom de olika ansvarsområdena. Mycket av det arbete som utförs inom landskapsregeringen för att uppnå delmålen inom mål 1 görs löpande.

Framtagandet av en Folkhälsostrategi för Åland 2023-2030, som färdigställdes under år 2023, följs upp och implementeras med olika föreslagna

åtgärder. Bland annat fokuseras på hälsosamma kostvanor genom att en resurs planeras för att koordinera styrning av kost- och nutritionsrelaterade frågor i landskapet. Projektet barn och ungdomars hälsa och välbefinnande fortsätter under år 2024. Arbetet koncentreras på vilka åtgärder och insatser som behövs samt analys av behovet av myndighetssamordning inom området barn och ungas hälsa. Som ett led i det arbetet planeras för att under året införa ett system med fritidssedlar för 7-18 åringar.

För att trygga barn och ungdomars välmående under skoltiden utvecklas

tillsynsverksamheten för grundskola och gymnasium under år 2024, eftersom antalet tillsynsändanden förväntas öka.

Skola i rörelse och Kultur i skolan är två satsningar för att stimulera barn och unga till fysisk aktivitet samt kultur och konstaktiviteter i anslutning till skoldagen. En förstudie för att kartlägga konst- och kulturarbetarnas behov och för att stärka kulturutövandet planeras med ESF+-medel.

En arbetsmiljöutvärdering planeras varin ingår kartläggning av sjukfrånvaro hos olika yrkesgrupper samt kartläggning av företagshälsovårdens insatser.

Mål 2 - Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Arbetet med tillit och ökad delaktighet fortsätter. Detta görs med insatser för att öka delaktigheten för olika grupper i det åländska samhället genom olika projekt och i det löpande arbetet inom landskapsregeringen med bland annat revidering av lagstiftning.

Landskapsregeringen svarar för den allmänna utvecklingen, planeringen och styrningen av integrationspolitiken samt utvärdering och uppföljning. Under år 2024 sker en översyn och uppdatering av den åländska integrationslagstiftningen.

För att uppnå ett jämställt Åland krävs ett aktivt, kunskapsbaserat och

långsiktigt arbete. Under år 2024 genomförs konkreta åtgärder och insatser i enlighet med landskapsregeringens "Agenda för jämställdhet" och "Strategi för nolltolerans mot våld 2020-2030".

Arbetet med att öka tillgängligheten i samhället för personer med funktionsnedsättning fortsätter bland annat med lagstiftningsarbete och stöd för tolkningstjänst. I budgeten föreslås åtgärder för att skapa trygga miljöer för välmående barn och ungdomar inom barnomsorg, skola och utbildningar.

Digitaliseringsarbetet är prioriterat inom förvaltningen och medel för systemutveckling, utveckling av stödsystem, e-arkiv, ärendehanteringssystem och IT-säkerhet är upptagna i budgetförslaget för år 2024. De åländska biblioteken är viktiga platser för att främja tillit och delaktighet i samhället. Ett nytt biblioteksavtal planeras att arbetas med under år 2024 för att börja gälla år 2025.

Även stödet till olika föreningsverksamheter är angelägna för att stärka delaktigheten i samhället.

Mål 3 - Allt vatten har god kvalitet

Målsättningen att uppnå god vattenkvalitet innebär bland annat att genomföra lagstadgade åtgärdsprogram och förvaltningsplanen

2022–2027 för grundvatten, sjöar, kustvatten och hav samt säkerställa lagstadgad och vetenskaplig uppföljning och övervakning av våra vatten. Vid projekteringen av broar, rörbroar och vägtrummor mäts vattnets genomströmningsarea under broar och vägbankar för att inte minska i samband med infrastrukturprojekten. Många åtgärder för att förbättra våra vatten löper således kontinuerligt och det tar lång tid innan en förbättrad vattenmiljö kan påvisas.

Under år 2024 läggs fokus på att långsiktigt säkra tillgången av dricksvatten av god kvalitet. En regional vattenförsörjningsplan upprättas för hela Åland, medel reserveras för att underlätta digitaliseringen av vattenförsörjningen och dricksvattendirektivets praktiska delar implementeras.

Landskapsregeringen deltar i utvecklandet av det internationella vattenvårdsarbetet främst genom deltagande i HELCOM-möten, Nordiska ministerrådet och internationella samarbetsprojekt, t.ex. inom havsplanering. Pågående projekt har inriktningen att effektivisera skyddet av den marina miljön, främja en hållbar användning av naturresurserna, genomföra konkreta vattenförbättrande åtgärder samt att samordna en hållbar och klimatanpassad havsplanering runt Östersjön. Ett EU-finansierat projekt planeras, om medel beviljas, för att ge ökad havskunskap för att långsiktigt

gynna de ekosystemtjänster som hälsosamma fiskbestånd och biologisk mångfald bidrar med i kust och hav.

Mål 4 – Ekosystem i balans och biologisk mångfald

Landskapsregeringen ämnar fortsätta skydda områden, både inom ramen för projektet Life IP Biodiversea samt inom ramen för egen verksamhet. Under år 2023 inleddes även ett naturbetesprojekt som helt finansieras via jordbrukets återhämtningsfond. Förhoppningen är att man genom projektet ska kunna värna om arter som är beroende av betestryck för att finnas kvar i den åländska naturen. Programmet för frivilligt skydd av biotoper som togs fram år 2023 föreslås fortsätta även under år 2024. Inventering av hotade arter och biotoper föreslås fortsätta, men även reintroduktion av hotade arter inom naturreservat samt restaurerande åtgärder föreslås inledas.

Landskapsregeringen ämnar även starta mer långsiktiga inventeringsprojekt som sträcker sig över längre tid, för att på detta sätt få tillgång till data gällande populationsdynamik samt förändringar i populationer över tid. Arbetet för utrotning av invasiva arter som t.ex. mink, mårhund och vresros föreslås fortsätta oförändrat.

Mål 5 - Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Landskapsregeringen budgeterar årligen anslag till olika åtgärder som ökar Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag vid sidan av de som nämns i färdplanen.

Företagsfinansieringen ger åländska företag möjligheter att konkurrera med företag i omvärlden och ökar samtidigt utbudet och attraktionskraften för boende och besökare. Den synlighet som bl.a. destinationsmarknadsföringen ger stöder målsättningen om ökad befolkning och främjar företagen. De nya finansieringsprogram som startade upp under år 2023 ger de kommande åren goda förutsättningar för större satsningar på ökad attraktionskraft. Landskapsregeringen har intensifierat arbetet med en strategisk, övergripande och samordnande satsning för att öka Ålands attraktionskraft i samarbete med övriga aktörer i landskapet. Detta genomförs åren 2023 – 2024 bland annat med samordningsansvar för Ålandsbilden, berättelsen om Åland samt att nödvändiga rekryteringsinsatser genomförs mot relevanta målgrupper i våra närområden.

Mål 6 – Kraftigt minskad klimatpåverkan

Ett viktigt instrument för att driva genomförandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan och utfasningen av

växthusgasutsläpp är landskapsregeringens ekonomiska stödstruktur för privatpersoner och företag.

Landskapsregeringens infrastrukturavdelning ansvarar för beredningen av stöden så att de har största möjliga totaleffekt för hållbarhetsarbetet. Stödstrukturen evalueras och utvecklas kontinuerligt för att uppnå detta.

Energikommissionen, som bildades under år 2022, fortsätter sitt arbete för att sammanföra och stödja aktörerna i omställningen mot ett mer hållbart samhälle.

Under år 2023 inrättade landskapsregeringen klimatkommissionen, vars uppdrag är att fortlöpande ta initiativ till klimatpolitiska analyser och ge förslag till åtgärder som leder Åland framåt mot målet om en kraftigt minskad klimatpåverkan. Syftet är att ta fram väl underbyggda och politiskt förankrade klimatpolitiska förslag på åtgärder, både kortsiktiga och långsiktiga, som minskar Ålands växthusgasutsläpp. Klimatkommissionen har ett särskilt fokus på att utifrån Flexens Oy Ab och landskapsregeringens växthusgasutsläppspröpp rapport påbörja arbetet med att ta fram analyser och åtgärdsförslag för att uppnå utvecklings- och hållbarhetsagendans delmål till år 2030 och målet om klimatneutralitet till år 2035 samt föreslå

åtgärder för genomförandet av färdplanen för klimatmålet.

Landskapsregeringen har planer på att vidareutveckla energiportalen för att presentera data för energianvändningen på Åland och dess utveckling.

Landskapsregeringen driver projekt Sunnavind, vars uppdrag är att möjliggöra storskalig havsbaserad vindkraft i Ålands havsområden. Projektet finansieras med medel från EU:s fond för återhämtning och resiliens.

Genom etablering av solcellsanläggningar finns det mycket goda förutsättningar för att Energi- och klimatstrategins solenergimål på 17 MW kan uppnås inom ett par år.

Landskapsregeringen följer upp de tre projekt (totalt ~8 MW) som genom konkurrensutsättning har tilldelats investeringsstöd.

Med hänvisning till ovanstående får landskapsregeringen vördsamt föreslå att lagtinget antar följande förslag till Ålands budget för år 2024.

Mariehamn 17 oktober 2023

Lantråd

Veronica Thörnroos

Minister

Roger Höglund

Mål 7 - Hållbar konsumtion och produktion

Landskapsregeringen stödjer främst produktion som sker lokalt inom primärnäringarna och förädlingen. Färdplanen för hållbar turism 2030 som färdigställs lyfter fram centrala områden för att främja en hållbar turismnäring på Åland. Åtgärder ur den första handlingsplanen 2024 – 2025 finansieras gällande bland annat säsongsförlängning.

Lagstiftningsmässigt förnyas djurskyddslagen, vilket sammantaget påverkar många av delmålen. En strategi för hållbart byggande utarbetas.

Teamet för hållbar konsumtion och produktion inom Bärkraft kommer att ägna sig åt privatpersoners attityder och konsumtionsbeteende samt hållbart byggande.

Bilagor:

1. Sifferstat
2. Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan
3. Teknisk information om budgetförslaget
4. Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2024
5. Återstående reservationsanslag
6. Resiliensmedel
7. Årsverken 2022 - 2024

Budgeterad resultaträkning, finansieringsanalys och likviditet

Större resultatpåverkande poster och förändringar

I avsnittet beskrivs större förändringar mellan huvudsakligen budgeterna för åren 2023 och 2024 för olika resultatpåverkande delposter i nedanstående sammandrag.

Försäljningsintäkter

Försäljningsintäkterna ökar med knappt 0,8 miljoner euro. Största delen av ökningen är vid ÅHS knappt 0,5 miljoner euro, men även under bland annat regeringskansliet, Ålands museum, verkstad och lager samt vägunderhållet noteras ökning. Största minskningen är under Ålands sjösäkerhetscentrum.

Avgiftsintäkter

Avgiftsintäkterna under regeringskansliet ökar till följd av att Lotteriinspektionens tidigare verksamhet upphör och överförs till regeringskansliet. Avgiftsintäkterna vid Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet ökar med cirka 0,15 miljoner euro. Högskolan på Åland budgeterar ökade avgiftsintäkter om cirka 0,6 miljoner euro medan Ålands sjösäkerhetscentrum räknar med en minskning år 2024 jämfört med 2023 om 0,25 miljoner euro. Elimineringen av interna poster ökar med drygt 0,6 miljoner euro.

Erhållna bidrag

Bidragen minskar med nästan 1,5 miljoner euro i budgetförslaget för år 2024 jämfört med budgeten för år 2023. Minskningarna är i huvudsak kopplade till extern projektfinansiering (huvudsakligen av EU helt eller delfinansierade projekt) inom social- och miljöavdelningen (moment 40010, 42000, 44000 och 45000), näringsavdelningen (moment 60010, 61100 och 67000), energiområdet (moment 72000 och 72010) samt Högskolan på Åland (moment 85000).

Personalkostnader

Personalkostnaderna ökar med cirka 6,9 miljoner euro jämfört med budgeten för år 2023. För år 2024 har budgeterats med lönejusteringar om 1,9 procent vilket motsvarar ökade lönekostnader om cirka 2,4 miljoner euro. I budgetförslaget har ett ännu ofördelat anslag om 1,8 miljoner euro tagits upp för avtalsmässiga lönejusteringspotter som grundar sig på ingångna tjänstekollektivavtal. Vidare ökar antalet årsverken inom förvaltningen, vilket framgår i bilaga 7.

Köp av tjänster

Köp av tjänster ökar totalt med ca 0,8 miljoner euro till år 2024. Digitaliseringsenhetens anslag för tjänster ökar med knappt 0,7 miljoner euro (moment 21200). En ökning om närmare 0,4 miljoner euro noteras för projekt inom vattenvårdsområdet (moment 45000). Anslaget för högskoletjänster ökar med 0,6 miljoner euro, men posten elimineras som intern eftersom det hänför sig till Högskolan på Åland. Kostnaderna för ÅHS ökar med cirka 0,4 miljoner euro. Större minskningar noteras för Ålands landsbygdscentrum (moment 61100) samt under infrastrukturavdelningen (moment 72000, 75010 och 76030).

Material, förnödenheter och varor

Totalt sett minskar kostnaderna med knappt 0,3 miljoner euro. Materialkostnaderna vid ÅHS ökar med cirka 0,5 miljoner euro. Kostnaderna för sjötrafiken (moment 75010) minskar med närmare 0,9 miljoner euro huvudsakligen till följd av lägre bränslekostnader.

Övriga verksamhetskostnader

De övriga verksamhetskostnaderna minskar med cirka 0,35 miljoner euro mellan år 2023 och 2024. Förändringarna mellan åren fördelas på ett stort antal moment där större minskningar noteras bland annat under lagtinget, valkostnader, sjö- och linfärjetrafiken samt Ålands gymnasium.

Undervisning, kultur och idrott

Landskapsandelarna för kommunernas utbildningsverksamhet ökar med närmare 0,5 miljoner euro till år 2024. Penningautomatmedlen för ungdoms- och idrottsarbete samt kultur ökar med knappt 0,2 miljoner euro samt så upptas ett nytt anslag om 1 miljon euro för fritidssedel för barn.

Social- och hälsovård samt utkomstskydd

Anslaget för arbetslöshetsersättningar (moment 86050) ökar med 1 miljon euro jämfört med budgeten för år 2023. I sammanhanget kan noteras att anslaget är för lågt budgeterat år 2023. Landskapsandelarna inom socialvårdsområdet ökar med över 0,6 miljoner euro och övriga sociala stöd med närmare 0,2 miljoner euro.

Bostadsproduktion

Ökningen föranleds av högre anslag för räntestöd för bostadslån till följd av stigande räntor.

Primärnäringar

I första tilläggsbudgeten för år 2023 upptogs en miljon euro för ett temporärt kostnadsersättningsstöd för jordbruket och vattenbruket vilket finansierades av staten. År 2024 finns inget motsvarande stöd.

Övrigt näringsliv

Nettokostnaderna avseende främjande av hållbar energiomställning (moment 72010) minskar samt så föreslås två nya stöd i budgetförslaget för år 2024 (moment 74700) för flygtrafik på sträckan Mariehamn – Helsingfors (0,5 miljoner euro) och för transporter av farligt gods på linjen Nådendal – Långnäs (0,3 miljoner euro).

Allmänna stöd

Ökningen från budgeten för år 2023 till förslaget för år 2024 beror på ökade stöd till kommunerna (moment 33000) samt stöd för koordinering av digitalisering av vattenförsörjningen och stöd för åtgärder som förhindrar läckage av orenat avloppsvatten (moment 45000).

Skatteinkomster

Skatteinkomsterna ökar med cirka 4,1 miljoner euro, för närmare information se kapitel 890.

Sammandrag av budgetförslaget

Nedan visas resultaträkningen i enlighet med budgetförslaget för år 2024. Som jämförelse visas grundbudgeten för år 2023 respektive grundbudgeten för år 2023 inkl. första och andra tilläggen till budgeten samt bokslutet för de två senaste åren.

Det bör noteras att budgetanslag är bindande på totalnivå och inte på enskilda intäkts- och kostnadslag, varför fördelningen mellan olika intäkts- och kostnadsposter i resultaträkningen ännu kan komma att ändras. Interna poster har inte till fullo eliminerats.

Sammandrag	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Grundbudget 2023	Budget inkl. tb 1 och 2 totalt 2023	Budgetförslag 2024
Försäljningsintäkter	16 367 599	16 599 138	9 134 312	9 134 312	9 888 502
Avgiftsintäkter	6 858 372	6 447 363	7 698 742	7 698 742	6 976 872
Erhållna bidrag	1 726 723	2 235 219	3 668 500	3 767 500	2 296 052
Övriga verksamhetsintäkter	1 126 716	1 063 740	702 884	752 884	680 860
Verksamhetens intäkter	26 079 411	26 345 460	21 204 438	21 353 438	19 842 286
Personalkostnader	-111 993 929	-113 177 793	-118 944 362	-119 013 024	-125 909 226
Köp av tjänster	-51 977 696	-59 168 400	-64 645 422	-65 343 760	-66 162 919
Material, förnödenheter och varor	-20 431 622	-23 040 495	-23 639 513	-23 645 513	-23 356 025
Övriga verksamhetskostnader	-25 389 209	-26 749 434	-27 071 642	-27 228 642	-26 877 282
Verksamhetens kostnader	-209 792 456	-222 136 123	-234 300 938	-235 230 938	-242 305 451
Pensionsintäkter	20 275 000	21 400 000	22 400 000	22 400 000	24 025 000
Pensionskostnader	-37 342 790	-38 768 218	-41 505 000	-41 505 000	-43 725 000
Pensionsintäkter och kostnader	-17 067 790	-17 368 218	-19 105 000	-19 105 000	-19 700 000
Överföringar från EU	4 649 680	4 041 147	4 459 000	4 459 000	4 459 000
Återbetalningar av överföringar	36 406	68 597	80 000	80 000	80 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	254 719	490 888	393 175	1 393 175	392 830
Intäkter av inkomst- o kapitalöverföringar	4 940 806	4 600 633	4 932 175	5 932 175	4 931 830
Undervisning, kultur och idrott	-17 533 134	-17 576 350	-19 474 000	-19 474 000	-21 168 000
Social- och hälsovård samt utkomstskydd	-41 036 527	-41 494 051	-40 414 000	-40 449 000	-42 253 000
Arbetsmarknad	-1 326 391	-688 652	-450 000	-450 000	-450 000
Bostadsproduktion	-533 071	-838 781	-500 000	-710 000	-910 000
Primärnärings	-9 638 930	-12 259 758	-11 345 000	-12 458 000	-11 308 000
Övrigt näringsliv	-8 451 464	-4 267 488	-6 342 000	-6 344 000	-6 662 000
Allmänna stöd	-17 238 318	-15 596 262	-23 850 000	-23 850 000	-25 260 000
Övriga inkomst- och kapitalöverföringar	-8 150 499	-8 230 730	-9 179 175	-9 486 175	-9 660 830
Kostnader för inkomst- och kapitalöverföringar	-103 908 335	-100 952 073	-111 554 175	-113 221 175	-117 671 830
Verksamhetsbidrag	-299 748 365	-309 510 321	-338 823 500	-340 271 500	-354 903 165
Skatteinkomster	301 501 939	298 257 654	311 930 000	314 651 000	318 746 000
Ränteintäkter	976 223	611 620	630 000	1 160 000	2 740 000
Övriga finansiella intäkter	21 422 765	26 731 320	37 674 500	37 674 500	38 115 000
Räntekostnader	-14 417	-5 635	-12 000	-12 000	-12 000
Övriga finansiella kostnader	-397 643	-260 396	-585 000	-585 000	-506 335
Finansiella intäkter och kostnader	21 986 928	27 076 909	37 707 500	38 237 500	40 336 665
Årsbidrag	23 740 502	15 824 242	10 814 000	12 617 000	4 179 500
Avskrivningar enligt plan	-10 483 859	-11 537 556	-15 850 000	-15 850 000	-11 071 500
Avskrivningar engångs	-5 571 649			0	
Nedskrivningar	-3 000 000			0	
Av- och nedskrivningar	-19 055 509	-11 537 556	-15 850 000	-15 850 000	-11 071 500
Extraordinära poster	0	17 537 120	0	0	
Räkenskapsperiodens resultat	4 684 994	21 823 807	-5 036 000	-3 233 000	-6 892 000
Ökning eller minskning av reserver	-4 904 264	-6 482 827	-13 716 000	-13 040 000	-8 366 000
Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-219 271	15 340 979	-18 752 000	-16 273 000	-15 258 000

Finansieringsanalys och likviditet

Föreliggande budgetförslags inverkan på likvida medlen framgår av nedanstående sammanställning. Om budgetförslaget fullt ut skulle förverkligas medför det ett finansieringsbehov om drygt 23,2 miljoner euro.

Finansieringsanalys budgetförslag 2024

	Grundbudget 2023	Tb 1-2/2023	Totalt 2023	Förslag 2024
Kassaflödet i verksamheten	10 814 000	1 803 000	12 617 000	4 179 500
Kassaflödet för investeringarnas del	-22 181 000	-326 000	-22 507 000	-27 191 000
Kassaflödet för finansierings del	950 000	100 000	1 050 000	-190 000
Förändring av likvida medel	-10 417 000	1 577 000	-8 840 000	-23 201 500

Med beaktande av budgetförslaget för år 2024 jämfört tidigare budgeter och beslut kan landskapets likvida medel sammanfattas enligt nedanstående.

Likvida medel för landskapsregeringen och Fastighetsverket			
(Miljoner euro)	9.10.2023	31.12.2023	31.12.2024
Landskapsregeringen	48	45	23
Landskapsregeringen reservering av penningautomatmedel för tredje sektorn *)	20	20	30
Fastighetsverket	23	23	30
Sammanlagt	91	88	83

*) medel motsvarande reservering av penningautomatmedel för tredje sektorn (budgeterna för åren 2014, 2023 och 2024)

Det har antagits att inget internt lån från Fastighetsverket har upptagits vid utgången av år 2024. Det finns vid tidpunkten för beredningen av budgetförslaget flera poster där tidpunkten för utbetalning av beviljade investeringsbidrag är svårbedömd. Vid bedömningen har beaktats att förverkligandet av planerade investeringar är på relativt hög nivå under år 2024 i likhet med år 2023. Eventuella skadestånd till följd av pågående rättsprocesser har inte beaktats i kalkylen.

Med beaktande av ovanstående bedömer landskapsregeringen att det inte finns behov av extern upplåning under år 2024.

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

100 Lagtinget

Tabellerna nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom lagtingets förvaltningsområde. Den första tabellen visar uppgifter för lagtinget medan den andra tabellen visar kansliets verksamhet. Beloppen är exklusive lagtinget underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Personalkostnader	-2 247 259	-2 340 467		-2 355 276
Köp av tjänster	-86 179	-112 533		-210 000
Material förnödenh	-1 140	-53 000		-47 000
Övr verksamh kostn	-600	-30 000		-65 724
Summa Verksamhetens kostnader	-2 335 178	-2 536 000		-2 678 000
Summa Verksamhetsbidrag	-2 335 178	-2 536 000		-2 678 000
Summa Årsbidrag	-2 335 178	-2 536 000		-2 678 000
Avskrivn enl plan				-16 000
Summa Av- och nedskrivningar				-16 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-2 335 178	-2 536 000		-2 694 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-2 335 178	-2 536 000		-2 694 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
10100 Lagtinget, verksamhet	-2 332 701	-2 335 178	-2 536 000	-2 694 000

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	1 125			
Övr verksamh intäkt	2 300			
Summa Verksamhetens intäkter	3 425			
Personalkostnader	-648 637	-668 407		-720 079
Köp av tjänster	-284 703	-152 900		-284 500
Material förnödenh	-31 051	-106 100		-89 000
Övr verksamh kostn	-628 583	-710 593		-690 421
Summa Verksamhetens kostnader	-1 592 974	-1 638 000		-1 784 000
Övriga ink kap överf	-240 656	-255 000		-255 000
Summa Utgift ink o kap öv	-240 656	-255 000		-255 000
Summa Kostn ink o kap öv	-240 656	-255 000		-255 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 830 206	-1 893 000		-2 039 000
Summa Årsbidrag	-1 830 206	-1 893 000		-2 039 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 830 206	-1 893 000		-2 039 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 830 206	-1 893 000		-2 039 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
11100 Lagtingets kansli	-1 248 482	-1 332 228	-1 480 000	-1 605 000
11130 Lagtingets bibl, verksamhet	-17 255	-15 620	-24 000	-39 000
11210 BSPC, Östersjösamarbete	-1 747	-7 264	-24 000	-30 000
11220 Dispositionsmedel, lagting	-71 759	-234 437	-110 000	-110 000
11290 Till lagt.grupp disp för kansl	-219 261	-240 656	-255 000	-255 000
Summa 1100_7 Lagtinget, kansli	-1 558 504	-1 830 206	-1 893 000	-2 039 000

101 Lagtinget

Kärnverksamheten

Lagtinget utövar lagstiftnings-, budget- och kontrollmakt i enlighet med självstyrelselagen samt lagtings- och arbetsordningen. Det egentliga lagtingsarbetets omfattning beror på det antal ärenden som landskapsregeringen och republikens president överlämnar till lagtinget samt på i vilken utsträckning ledamöterna själva utövar sin initiativrätt. Ledamotskapet i lagtinget kräver även insatser från ledamöterna i form av grupparbete, nordiska och övriga internationella kontakter, kunskaps- och informationsinhämtning samt utbildning på olika områden.

Utåtriktad verksamhet

Med tanke på självstyrelsens utveckling är det angeläget att lagtinget och dess ledamöter skapar och upprätthåller kontakter till politiker utanför landskapet bland annat genom att ta emot besökare och företa studie- och arbetsresor. En särskilt viktig målgrupp är ledamöterna i Finlands riksdag. Firandet av Åland 100 samt att Ålands status uppmärksammas i anslutning till Finlands Nato-ansökan kan antas ha väckt ett ökat intresse för Åland vilket sannolikt återspeglas i intresset för besök även under år 2024.

Valåret 2023

År 2023 hölls val till Ålands lagting. Den nya mandatperioden får vissa återverkningar på budgeten för år 2024 när det handlar om utrustning samt studiebesök som ordnas i början av en mandatperiod.

10100 Lagtinget, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 335 178	-2 536 000		-2 694 000
Anslag netto	-2 335 178	-2 536 000		-2 694 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.694.000 euro. Av kostnaderna avser 16.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Utgifter

Under momentet upptas främst medel för lagtingsledamöternas arvoden och ersättningar samt för täckande av lagtingsledamöternas kostnader för resor till och från möten i lagtinget. Ersättningarna fastställs av en arvodeskommission i enlighet med landskapslagen om lagtingsledamöternas arvoden och kostnadsersättningar.

Medel anslås liksom tidigare för en skattepliktig kommunikationsersättning om 120 euro per ledamot och månad för att täcka ledamöternas kostnader för mobilsamtal, datorförbindelser m.m. I anslaget under momentet inryms även medel för talmannens representationsersättning om 5.000 euro per år. Ur anslagets medel betalas också de hälsovårds- och utbildningstjänster som ledamöterna erhåller samt utbildning för ledamöterna. Även inköp av ledamöternas tekniska utrustning ingår liksom IT-licenser.

I anslaget under momentet ingår även medel för att täcka kostnaderna för arvodeskommissionens medlemmar samt eventuella övriga utgifter för arvodeskommissionens verksamhet.

Anslaget beräknas även täcka ledamöternas kostnader för resor utanför Åland, dagtraktamenten och logiersättningar. Lagtingets planerade studiebesök i parlamenten i Bryssel, Helsingfors och Stockholm kunde inte genomföras under mandatperioden 2019 - 2023 men medel för nämnda resor upptas i denna budget. Med tanke på arbetet med framtagandet av en ny självstyrelselag är det viktigt att lagtingsgrupperna håller kontakt med riksdagsgrupperna i Finlands riksdag varför medel fortsatt anslås för ändamålet. Lagtinget har omfattat en motion om bildande av vänskapsgrupper för lagtingsledamöternas kontakter med ledamöter i andra parlament varför vissa kostnader för värdskap och resor kan tillkomma.

Kostnaderna för medlemmarna i Nordiska rådet samt den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) påförs separata moment.

111 Lagtingets kansli

11100 Lagtingets kansli, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	3 425			
Kostnader	-1 335 653	-1 480 000		-1 605 000
Anslag netto	-1 332 228	-1 480 000		-1 605 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.605.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår avlöningsutgifter för den ordinarie kanslipersonalen samt medel för tillfälliga uppdrag vid tidvis förekommande arbetsanhopning. Vidare ingår i anslaget utgifter för kopiering, tryckning samt post- och teleavgifter, kontorsmaterial och servicearbeten, personalvård, personalens resor och fortbildning, sedvanlig förnyelse av kontors-, data- och teleutrustning för kansliet och lagtingsgruppernas personal samt representation på tjänstemannanivå. Ur anslaget utgår även medel för ÅDA-tjänster samt för dataskyddsombudet.

Under momentet upptas ett temporärt anslag för vikarier för lagtingsdirektören, biträdande lagtingsdirektören samt utskottssekreteraren med anledning av pensionsavgångar samt byte av tjänst. Vidare upptas medel för personalens samt gruppsekreterarnas studieresor till andra parlament liksom för datorer och licenser. Medel anslås även för förverkligandet av en konstnärlig gestaltning av landstingets första kvinnliga ledamot Fanny Sundström.

Anslaget avser även kostnader för sakkunnigutlåtanden till utskott och övriga organ inom lagtinget samt för översättnings- och tolkningsuppdrag och liknande. Ur anslaget under momentet stöds även verksamheten i lagtingets veteranförening. Vidare kan medel ur anslaget under momentet användas för konstanskaffningar enligt beslut av kanslikommissionen.

På motsvarande sätt som hos landskapsregeringen upptas liksom under föregående år medel för den underlydande myndigheten Landskapsrevisionens hälsovårdskostnader.

För förvaltning av systemet E-demokrati upptas liksom tidigare ett mindre belopp. Se även moment 911150.

11130 Lagtingets bibliotek, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-15 620	-24 000		-39 000
Anslag netto	-15 620	-24 000		-39 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 39.000 euro.

Utgifter

Lagtingsbiblioteket är med i det gemensamma åländska bibliotekssystemet Katrina där det svenska klassifikationssystemet SAB används. De svenska allmänna biblioteken har beslutat övergå till Dewey klassifikationssystem och de åländska biblioteken följer efter. För att i framtiden också ha ett med de övriga åländska biblioteken kompatibelt klassifikationssystem bör lagtingsbiblioteket också gå in för Dewey samtidigt som Mariehamns stadsbibliotek/Centralbibliotek för Åland. Tidtabellen är ännu oklar liksom den exakta tidsåtgången för konverteringen men under den aktuella perioden kommer extra medel om 30.000 euro sannolikt att vara behövliga. Anslaget föreslås fördelat på åren 2024 - 2025.

112 Lagtingets övriga utgifter

Lagtinget deltar i flera parlamentarikersamarbeten vilket är viktigt dels för att sprida kunskapen om Ålands självstyrelse, dels för inhämtande av kunskap och inspiration. Medel för deltagande i Nordiska rådet upptas under moment 13010.

En viktig förutsättning för att främja demokratin är att det ges tillräckliga och jämlika verksamhetsbetingelser för att bedriva politiskt arbete och politisk opinionsbildning. Ett fungerande samarbete inom ramen för de olika lagtingsgrupperna är tillsammans med kansliresurser här viktiga beståndsdelar. I detta syfte beviljas lagtingsgrupperna ett årligt anslag för att stöda gruppkansliernas arbete som service- och utredningsresurs för grupperna.

11210 Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-7 264	-24 000		-30 000
Anslag netto	-7 264	-24 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 30.000 euro.

Utgifter

Lagtingets samarbete inom ramen för den parlamentariska Östersjökonferensen (BSPC) har blivit allt viktigare och ger lagtinget en god plattform att på jämbördig nivå tillsammans med övriga parlament runt Östersjön bidra till en positiv utveckling av regionen. Lagtinget deltar bland annat i den årliga konferensen, den ständiga kommitténs möten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Därutöver kan BSPC:s ständiga kommitté utse rapportörer från lagtinget för olika temaområden som konferensen bevakar. Anslaget används främst för delegationens och sekretariatets resekostnader, arrangemang av olika möten och övriga omkostnader.

Från och med september 2024 övertar lagtinget ordförandeskapet i BSPC, vilket förutom att representera organisationen utåt även innebär att lagtinget organiserar den årliga konferensen år 2025. Ordförandeskapet innebär att den ständiga kommitténs möte i november hålls på Åland, samt därtill ett antal representationsuppdrag på olika håll i Europa, något som föranleder en höjning av anslaget redan för år 2024.

11220 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-234 437	-110 000		-110 000
Anslag netto	-234 437	-110 000		-110 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 110.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser medel för gästbesök, uppvaktningar, vissa resekostnader i anslutning till inbjudningar, arrangemang och motsvarande. Ur anslaget kan medel i enlighet med kansli Kommissionens beslut utgå på ansökan från lagtingsgrupperna för arrangemang med anledning av besök av parlamentariker.

11290 Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-240 656	-255 000		-255 000
Anslag netto	-240 656	-255 000		-255 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 255.000 euro.

Utgifter

Anslaget är avsett för stöd till lagtingsgruppernas verksamhet enligt de riktlinjer som antagits och reviderats av kansli Kommissionen och som började gälla i februari 2021.

Enligt reglerna ska kansli Kommissionen i början av varje kalenderår fördela anslaget mellan grupperna så att varje grupp oavsett storlek får en lika stor fast del. Den fasta delen utgör 25 procent av anslaget och fördelningen sker på basen av antalet grupper vid mandatperiodens början. Resterande del av anslaget delas ut i form av en rörlig del där beloppet står i relation till antalet ledamöter i gruppen vid varje lagtingsårs början.

120 Landskapsrevisionen

Landskapsrevisionens granskning sker i form av årlig revision och effektivitetsrevision. Den årliga revisionen har till syfte att bedöma om årsredovisningen och den underliggande redovisningen är tillförlitliga och ger en rättvis bild av landskapets ekonomiska situation samt om ledning och förvaltning följer tillämpliga föreskrifter och beslut. Effektivitetsrevisionen har till syfte att bedöma om budgetmedlen har använts i enlighet med principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet. Granskningen ska främja en sådan utveckling att landskapet med hänsyn till allmänna samhällsintressen får ett effektivt utbyte av sina insatser.

Landskapsrevisionen ansvarar även för granskningen av EU-stöd, vilka beviljas inom ramen för EU:s strukturfondsprogram, i enlighet med de krav som EU-kommissionen ställt.

12010 Landskapsrevisionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-193 462	-218 000		-240 000
Anslag netto	-193 462	-218 000		-240 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 240.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser medel för myndighetens verksamhet såsom personalutgifter, administrativa utgifter, utbildning, tjänsteresor samt inköp av revisionstjänster och övriga experttjänster. Förslaget grundar sig på myndighetens budgetförslag och det högre anslaget jämfört med föregående års budget motiveras med ökat behov av inköp av revisionstjänster.

Landskapsrevisionens granskningsrapporter publiceras på landskapsrevisionens webbplats www.revisionen.ax.

130 Ålands delegation i Nordiska rådet

Verksamheten vid delegationen och delegationssekretariatet bedrivs med stöd av landskapslagen (1984:25) om Ålands representation i Nordiska rådet. Liksom föregående år sköts sekreteraruppgifter och kansligöromål vid delegationen på deltid av en utskottssekreterare jämte byråsekreterare vid lagtingets kansli.

13010 Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 022			
Kostnader	-47 700	-40 000		-70 000
Anslag netto	-46 678	-40 000		-70 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 70.000 euro.

Utgifter

Delegationen deltar i Nordiska rådets sessioner, utskottsmöten, olika arbetsgruppsmöten samt vid behov i sekretariatets möten. Anslaget utgörs främst av delegationens resekostnader, omkostnader och representation vid eventuella arrangemang av nordiska möten. Inom anslaget finns i normalfallet också utrymme att ordna ett mindre nordiskt möte, till exempel ett utskottsmöte.

För år 2024 föreslås en temporär höjning av anslaget till 70.000 euro för att lagtinget ska kunna stå som värd för Nordiska rådets samlade utskottsmöten som kommer att hållas 12-13 september. Utskottsmötena är budgeterade utgående från att 180 personer deltar.

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

200 Lantrådet och ministrarna

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten för lantrådet och landskapsregeringens ministrar. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år. Dessutom visas utvecklingen per budgetmoment för en fyraårsperiod.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Avgiftsintäkter	40			
Övr verksamh intäkt	1 868			
Summa Verksamhetens intäkter	1 908			
Personalkostnader	-810 694	-784 885		-761 647
Köp av tjänster	-58 267	-34 000		-57 000
Material förnödenh	-25 361			
Övr verksamh kostn	-85 412	-76 115		-76 353
Summa Verksamhetens kostnader	-979 734	-895 000		-895 000
Summa Verksamhetsbidrag	-977 826	-895 000		-895 000
Summa Årsbidrag	-977 826	-895 000		-895 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-977 826	-895 000		-895 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-977 826	-895 000		-895 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
20010 ÅLR, verksamhet	-884 730	-888 768	-822 000	-822 000
20020 ÅLR, dispositionsmedel, regeri	-58 281	-89 058	-73 000	-73 000
Summa 2000_7 ÅLR Regeringen	-943 011	-977 826	-895 000	-895 000

För att handha landskapets allmänna styrelse och förvaltning tillsätter lagtinget, på sätt därom är stadgat i lagtingsordningen, en landskapsregering bestående av lantrådet och högst sju ministrar. På landskapsregeringen ankommer att bevaka landskapets rätt och bästa samt att till verkställighet befordra lagtingets beslut och övriga förfoganden.

Landskapsregeringen bedriver verksamheten utgående från sitt regeringsprogram och strävar efter att i planeringen och beslutsfattandet beakta utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland utgående från den där ingående visionen och de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen och dess medlemmar biträds av landskapsregeringens allmänna förvaltning i de ärenden och andra uppgifter som ankommer på landskapsregeringen.

20010 Landskapsregeringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 908			
Kostnader	-890 676	-822 000		-822 000
Anslag netto	-888 768	-822 000		-822 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 822.000 euro.

Utgifter

Arvodet till landskapsregeringsledamöterna utgår enligt landskapslagen (1985:17) om arvode för medlem av Ålands landskapsregering. Under momentet upptas även anslag för ministrarnas resekostnader och övriga verksamhetsutgifter. Budgeteringen utgår ifrån att landskapsregeringen består av sju ledamöter och ingen ändring görs av nuvarande arvoden.

20020 Dispositionsmedel

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-89 058	-73 000		-73 000
Anslag netto	-89 058	-73 000		-73 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 73.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser främst landskapsregeringens kostnader för kontakter med myndigheter och organisationer samt kostnader i samband med representationsuppdrag.

210 Regeringskansliet

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom regeringskansliets förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive regeringskansliet underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet.

Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	148 310	181 000		243 100
Avgiftsintäkter	189 610	221 000		309 000
Erhållna bidrag	363 386	190 000	137 000	180 000
Övr verksamh intäkt	76 536	119 900		100 900
Summa Verksamhetens intäkter	777 841	711 900	137 000	833 000
Personalkostnader	-2 865 440	-3 434 291		-3 435 810
Köp av tjänster	-4 162 513	-5 354 634	-220 000	-6 089 289
Material förnödenh	-411 282	-373 750		-542 050
Övr verksamh kostn	-1 214 571	-1 241 225	-157 000	-1 232 850
Summa Verksamhetens kostnader	-8 653 807	-10 403 899	-377 000	-11 299 999
Övr ink o kap överf	169 291	178 175		372 830
Summa Intäkt ink o kap	169 291	178 175		372 830
Summa Intäkt ink o kap öv	169 291	178 175		372 830
Övriga ink kap överf	-2 764 192	-2 902 175	-7 000	-2 675 830
Summa Utgift ink o kap öv	-2 764 192	-2 902 175	-7 000	-2 675 830
Summa Kostn ink o kap öv	-2 764 192	-2 902 175	-7 000	-2 675 830
Summa Verksamhetsbidrag	-10 470 866	-12 415 999	-247 000	-12 769 999
Ränteintäkter	99			
Räntekostnader	-31			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	67			
Summa Årsbidrag	-10 470 798	-12 415 999	-247 000	-12 769 999
Avskrivn enl plan				-25 000

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Summa Av- och nedskrivningar				-25 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-10 470 798	-12 415 999	-247 000	-12 794 999
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-10 470 798	-12 415 999	-247 000	-12 794 999

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
21010 Regeringskansliet, verksamhet	-3 106 399	-3 277 905	-3 608 000	-3 585 000
21500 Kommunikationsverksamhet	5 965	-11 081	-68 000	-76 000
23000 Valkostnader		-5 510	-200 000	-6 000
23200 Stöd till politisk verksamhet	-17 411	-22 039	-24 000	-23 000
24000 Brand- och räddning	-26 989	-10 736	-30 000	-80 000
24010 Landsk stöd materialanskaffn		-272 125	-538 000	0
25000 Utbildn,företagshälsov,arbetar	-334 901	-329 860	-345 000	-363 000
25210 Serviceverksamhet	-257 153	-254 698	-316 000	-399 000
26000 Regeringen övriga kostnader	-300 860	-167 380	-250 000	-240 000
26004 Ålandsdelegationen	-4 773	-3 139	-11 000	-11 000
26099 Ofördelat resursanslag	-50 000			
26500 Konsumentskydd	-964	-1 047	-3 000	-3 000
27000 Radio- o TV-verksamhet	-2 312 933	-2 665 167	-2 514 000	-2 710 000
Summa 2100_7 Reg.kansliet allm by	-6 406 419	-7 020 687	-7 907 000	-7 496 000
21510 Ål representation Helsingfors	-45 908	-48 918	-72 000	-104 000
22000 Främjande av jämställdhet	-69 248	-67 611	-69 000	-95 000
22500 Främjande av integration	8 675	-40 168	-79 000	-79 000
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	-130 107	-149 480	-135 000	-155 000
Summa 2101 Stabsenheten	-236 588	-306 176	-355 000	-433 000
21200 Digitalisering o inform teknol	-1 334 953	-3 139 440	-4 401 000	-4 866 000
Summa 2104 Digitaliseringsenhet	-1 334 953	-3 139 440	-4 401 000	-4 866 000
26002 Central Baltic 2014-2020	37 300	214		
26005 Central Baltic 2021-2027	33 877	-4 709	0	0
26006 Nordiska skärgårssamarbetet	0	0	0	0
26007 Danaarv				0
Summa 2106 Enh rättsl o interna	71 178	-4 495	0	0
Summa 2100 Regeringskansliet	-7 906 782	-10 470 798	-12 663 000	-12 794 999

Med stöd av 2 § 1 mom. landskapsförordningen (2020:127) om landskapsregeringens allmänna förvaltning handlägger regeringskansliet ärenden som gäller författningenliga frågor, offentlig förvaltning, externa relationer, allmän ordning och säkerhet, polisväsendet, allmänna val, kommunalförvaltning, kommunikation, digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen, tillståndsfrågor så som spel, lotterier och penninginsamlingar, jämställdhet, integration, radio- och television, postväsendet, personalpolitik och personaladministrativt arbete samt interna servicefrågor. Regeringskansliet har även det övergripande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling och arbetet med att skapa tydliga och enhetliga riktlinjer för centrala frågor i förvaltningen.

Regeringskansliet utför också en viktig del av arbetet med den strategiska samhällsutvecklingen som rör hela samhället och som är förvaltningsövergripande. Verksamheter så som personal, kommunikation, tillståndsverksamhet, jämställdhet och integration förverkligar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 1 och 2 rörande välmående människor samt tillit och delaktighet.

Representationen i EU och i Finland är delar i förverkligandet av mål 5 rörande attraktionskraft medan servicefunktionerna bidrar till förverkligandet av mål 6 och 7 rörande kraftigt minskad klimatpåverkan respektive hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Under år 2024 utreds strukturen samt organiseringen av personal- och kommunikationsenheten och stabsenheten vid regeringskansliet samt löneenheten och avtals- och pensionsbyrån vid finansavdelningen i avsikt att förstärka en samlad HR-funktion.

Under år 2024 utreds strukturen och organiseringen av arbetet med utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

Stabsenheten

Budgetmål

Revidera landskapslagen om främjande av integration för att skapa en mer inkluderande och effektiv lagstiftning som främjar integration och mångfald på ett hållbart sätt

Bistå den nya regeringen som bildas efter valet i att komma in i arbetsrutinerna samt etablera externa kontakter så att övergången till en ny regering blir så smidig som möjligt

Ökade kunskaper och jämställdhetsintegrering för att uppnå de jämställdhetspolitiska målen i Ålands agenda för jämställdhet

Enheten för rättsliga och internationella frågor

Budgetmål

Bygga upp strukturer för lotteritillsynen i och med att lotteriinspektionens uppgifter flyttas till enheten för rättsliga och internationella frågor från och med 1.1.2024

Digitaliseringsenheten

Budgetmål

Inom en treårsperiod ska ett informationssäkerhetsprogram implementeras för att uppnå en hög nivå på informationssäkerhet inom Ålands landskapsregering, med syftet att offentliga Åland ska kunna ansluta sig till och använda nationella system

Inom en treårsperiod ska en första version av en åländsk datautbytesplattform utvecklas och implementeras för att möjliggöra standardiserad kommunikation och datautbyte mellan olika aktörer som myndigheter, kommuner och företag på Åland

Personal- och kommunikationsenheten

Budgetmål

Förnyad telefonväxelplattform för att upprätthålla god intern och extern kommunikation och information för allmänna förvaltningen och de myndigheter som använder växeltjänsten

21010 Regeringskansliet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	172 805	110 000		210 000
Kostnader	-3 450 711	-3 718 000		-3 795 000
Anslag netto	-3 277 905	-3 608 000		-3 585 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 210.000 euro och anslag om 3.795.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser försäljning av intyg, utdrag ur register, försäljning av böcker, broschyrer samt inkomster för avgiftsbelagda prestationer vid regeringskansliets allmänna byrå. Dessutom ingår inkomster för hantering av olika skötsel- och serviceuppgifter för fastighetsverket samt ersättning från inrikesministeriet för tillsyn av penningtvätt gällande fastighetsförmedling och från

finansministeriet vad gäller lotteriverksamhet. Orsaken till den höjda avgiftsintäkten om 100.000 euro är kopplad till att lotteriinspektionens verksamhet flyttar till regeringskansliet.

Utgifter

I anslaget ingår kostnader för personal, tjänsteresor, prenumerationer, inköp, andra verksamhetsutgifter, representation och deltagande i olika evenemang. Anslaget inkluderar regeringskansliets utgifter för yrkesspecifik utbildning och inköp av experttjänster så som Ålands specialsakkunniga vid Finlands ständiga representation i Bryssel samt för utvecklingsarbete på regeringskansliet. I anslaget ingår även drygt 1.098.000 euro som är internhyreskostnader för självstyrelsegården inklusive landskapsarkivet och villa Gustaf Erikson. Efter en planerad sanering och ombyggnation av våning 1 norra i självstyrelsegården kommer internhyreskostnaderna att öka med 55.000 euro. Med beaktande av projektets tidsplan har emellertid ingen höjning av anslaget för internhyror beaktats i föreliggande budgetförslag.

212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

21200 Utgifter för digitalisering och informationsteknologi

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	138 100	109 000		113 000
Kostnader	-3 277 509	-4 290 000	-220 000	-4 979 000
Anslag netto	-3 139 409	-4 181 000	-220 000	-4 866 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 113.000 euro och ett anslag om 4.979.000 euro. Av kostnaderna avser 4.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

För det kommande budgetåret förväntas en inkomst om 113.000 euro. Denna inkomst kan huvudsakligen hänföras till avgifter kopplade till registrering av domännamn. Utöver detta tar intäkterna även hänsyn till ersättning som erhålls från landskapets fastighetsverk för IT-relaterade tjänster. Intäkterna består även av en intern överföring från Högskolan på Åland, vilken baseras på en schablonfördelad andel av de kostnader som uppstått i samband med drift av centrala IT-system inom ekonomiförvaltningen.

Utgifter

Anslaget avser personalkostnader, vilka är avgörande för att säkerställa förvaltningens verksamhet och för att upprätthålla en hög kvalitetsnivå samt kostnader för informationssäkerhetsprogrammet och kommunernas grundavgift till Åda Ab. Vidare har det i budgetförslaget avsatts medel för anskaffning av IT-tjänster från Åda Ab. Dessa tjänster omfattar, men är inte begränsade till, systemutvecklingsinsatser, underhållsåtgärder samt provision av teknisk support. I anslaget har även beaktats utgifter kopplade till licensanskaffning av nödvändig programvara, kapitalinvesteringar i IT-utrustning samt infrastrukturkostnader avseende datanätverkskommunikation och internetanslutningskapacitet.

Anslaget syftar till att stödja pågående och nya projekt. Inom denna budgetpost tas hänsyn till finansiering av systemutveckling, resurser riktade för utveckling av stödsystem, e-arkiv och ärendehanteringssystem. Vidare innefattar anslaget en ökad inriktning på IT-säkerhet, vilket omfattar både teknisk vidareutveckling, licensanskaffning av programvara samt insatser inom information och utbildning.

Ett anslag om 900.000 euro har reserverats för 2024 enligt den första tilläggsbudgeten från 2023 för att finansiera 500.000 euro till informationssäkerhetsprogrammet samt 400.000 euro för grundavgiften för kommunerna till Åda Ab. Detta anslag finansieras genom reserverade penningautomatmedel under moment 89250.

215 Kommunikationsverksamhet

Personal- och kommunikationsenheten ska främja samverkan på olika nivåer genom saklig och relevant information samt god kommunikation såväl inom förvaltningen som externt genom att utveckla och arbeta strategiskt med olika kommunikationskanaler som stöder förvaltningen i kontakten med media.

21500 Kommunikationsverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	0	33 000		48 500
Kostnader	-11 081	-101 000		-124 500
Anslag netto	-11 081	-68 000		-76 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 48.500 euro och anslag om 124.500 euro.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår till 48.500 euro i form av internfakturerering till myndigheter för tjänsten telefoni.

Utgifter

Av anslaget avser 110.000 euro kostnader för handhavande av allmänna förvaltningens telefoni. Resterande 14.500 euro avser nettokostnader för att upprätthålla kommunikationsverksamheten.

21510 Ålands representation i Helsingfors, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	2 826	3 000		3 000
Kostnader	-51 744	-75 000		-107 000
Anslag netto	-48 918	-72 000		-104 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 3.000 euro och ett anslag om 107.000 euro.

Inkomster

Inkomsten om 3.000 euro består av hyresintäkter från Ålandsdelegationen för hyra av mötesrum. Hyran betalas av Justitieministeriet.

Utgifter

Verksamheten vid representationen ska verka proaktivt inom de politikområden som ligger inom både riksdagens och lagtingets lagstiftningsbehörighet. Därutöver ska verksamheten bidra till och upprätthålla goda relationer mellan Åland och övriga Finland samt verka för hög kännedom om och positiv attityd till Åland hos såväl beslutsfattare som opinionsbildare. Till representationens uppgifter hör bl.a. att bistå vid Ålands landskapsregerings och Ålands lagtings kontakter med Finlands riksdag och regering, statliga och andra myndigheter samt intresseorganisationer i riket. Ålands representation i Helsingfors ska främja och arrangera besök till Åland i olika former samt initierar, deltar i och arrangerar vid behov seminarier och andra forum. Därtill medverkar Ålands representation i Helsingfors i olika evenemang för att synliggöra Åland tillsammans med andra relevanta aktörer. Den största utgiftsposten utgörs av hyra för kontorslokalen.

Erfarenheterna av Ålands utvidgade verksamhet i Helsingfors har efter det första året utvisat att utnämmandet av en särskild representant, som innehar den politiska landskapsregeringens förtroende, utfallit mycket väl. För att ytterligare stärka det offentliga Ålands profil och synlighet i Helsingfors, föreslår landskapsregeringen att nya lokaler köps in, se moment 921510. Vid dimensioneringen av anslaget har beaktats ökade kostnader för flyttningen till nya lokaler, inventarieanskaffningar med mera.

220 Främjande av jämställdheten

Ålands landskapsregerings övergripande mål för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma makt och frihet att forma sina egna liv och bidra till samhällets utveckling. Jämställdhet handlar om demokrati, inflytande och rättvis fördelning av makt och resurser.

För att uppnå ett jämställt Åland krävs ett aktivt, kunskapsbaserat och långsiktigt arbete. Under år 2024 genomförs konkreta åtgärder och insatser i enlighet med landskapsregeringens "Agenda för jämställdhet" och landskapsregeringens "Strategi för nolltolerans mot våld 2020–2030".

Landskapsregeringen avser att under år 2024 intensifiera arbetet för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Detta sker genom en ökning av relevant kunskap hos myndigheter samt genom stärkt samverkan mellan myndigheter, instanser och organisationer som jobbar med våldsutsatta och våldsutövare.

Förvaltningsansvaret för ATV - Alternativ till Våld – behöver klarläggas. Under år 2024 undersöks möjligheterna om förvaltningsansvaret kan överföras till ÅHS. Landskapsregeringen har fortsatt det övergripande ansvaret för ATV liksom för arbetet med våld i nära relationer. Kommittén för implementering och uppföljning av Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet fortsätter med förnyat mandat och med uppdrag att följa upp de berörda myndigheternas (polis, socialvård, hälso- och sjukvård) arbete med implementering av Istanbulkonventionen. Under år 2024 ska information om stöd för våldsutsatta uppdateras, förbättras och tillgängliggöras i högre grad. Personer i särskilt utsatta situationer ska beaktas och stödlinjer för män och transpersoner utredas.

Landskapsregeringen satsar på att fortsatt stöda jämställdhetsarbete för skolor och fritidssektorn, med målsättningen att minska sexuella trakasserier och våld, särskilt bland barn och unga. Ett proaktivt och systematiskt arbete med maskulinitetsnormer och identifikation av utsatta unga ska bidra till att minska våldet. Landskapsregeringen satsar även på utbildning om hat, hot och könsbaserat våld på nätet.

Det systematiska arbetet med jämställdhetsintegrering i förvaltningen fortsätter under år 2024. I enlighet med landskapsregeringens jämställdhets- och likabehandlingsplan ska jämställdhet och likabehandling genomsyra all verksamhet inom landskapsregeringens allmänna förvaltning och vara en angelägenhet för alla medarbetare.

För att följa upp de jämställdhetspolitiska målen tas könsuppdelad statistik och kunskapsunderlag fram inför större satsningar på olika områden. Ålands landskapsregering ger i uppdrag åt ÅSUB att göra en undersökning om kvinnors och mäns tidsanvändning med fokus på det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Undersökningen följer upp det jämställdhetspolitiska målet "jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet" som också utgör ett delmål i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland.

HBTQIA

Landskapsregeringen konstaterar att det finns behov av att öka kunskapen om hbtqia-personer för att de ska få ett bättre bemötande i samhället. Kompetenshöjande åtgärder behöver vidtas samtidigt med insatser och strategiskt arbete för att förhindra diskriminerande strukturer. Kunskaperna i hbtqia inom vården och socialtjänsten ska ökas.

22000 Främjande av jämställdheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-67 611	-69 000		-95 000
Anslag netto	-67 611	-69 000		-95 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 95.000 euro.

Utgifter

Anslaget ska bland annat täcka kostnader för kunskapshöjande insatser gällande jämställdhets- och hbtqia-frågor samt kostnader för att främja myndighetssamverkan gällande mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer samt olika insatser, som utbildning, information och stöd för rutiner för att motverka sexualiserat våld. Anslaget ska delvis användas för utbildning av personal som möter våldsutsatta i sitt arbete, så som skyddshemspersonal, tjänstemän inom sociala sektorn och vården. Anslaget ska även täcka en större jämställdhetsundersökning.

225 Främjande av integration

Ansvar för integration är delat mellan landskapet och de åländska kommunerna och uppgifterna regleras i lag. Landskapsregeringen svarar för den allmänna utvecklingen, planeringen och styrningen av integrationspolitiken samt utvärdering och uppföljning. Landskapsregeringen handhar även stöd till kommunerna inklusive rådgivning i frågor som gäller främjande av integration, stöd till AMS och utveckling av kompetens i arbetet med att främja integration.

Landskapsregeringen erbjuder basinformation om det åländska samhället och handhar övergripande samordning, nätverksbygge bland aktörer, kompetensutveckling och stöd. Landskapsregeringen fortsätter bistå kommunerna med rekommendationer och anvisningar för integration. Inflyttningen till Åland har varit omfattande de senaste åren. Under år 2022 var nettoinflyttningen 110 personer och under första halvåret 2023 så var nettoinflyttningen 174 personer. Därtill finns ett stort antal personer från kriget i Ukraina som har tillfälligt skydd och befinner sig på Åland. Inflyttning behövs för att trygga arbetskraftsförsörjningen, upprätthålla välfärden samt är viktigt för att Åland ska fortsätta vara ett dynamiskt samhälle i en värld i förändring.

Informationskontoret Kompassen fortsätter sin verksamhet under år 2024. Genom Kompassen erbjuder landskapsregeringen stöd och rådgivning för inflyttade i frågor som relaterar till etablering och orientering i det åländska samhället. Kompassen administrerar samhälls- och hälsokommunikatörer för att erbjuda inflyttade ökad kunskap om det åländska samhället på olika språk.

Landskapsregeringen deltar och bidrar till finansiering av Mariehamns stads AMIF-projekt "Välkommen hem", förutsatt att projektet beviljas medel från AMIF. Projektets syfte är att samla kompetenser och service som tvärsektorielt kartlägger, planerar och verkställer integrationsinsatser på Åland. Projektet fungerar som ett stödinstrument i integrationsområdet för offentliga Åland och sammanslutningar i syfte att öka integrationsinsatsernas träffsäkerhet. Projektet arbetar utgående från en lågtröskelmodell för att nå och inkludera en så bred målgrupp som möjligt. Ålands polismyndighet ingår i projektet men deltar inte i självfinansieringen.

Under år 2024 sker en översyn och uppdatering av den åländska integrationslagstiftningen.

Tredje sektorns möjligheter att genomföra insatser för integration stöds fortsättningsvis med penningautomatmedel, se moment 35000.

22500 Främjande av integration

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				0
Kostnader	-40 168	-59 000	-20 000	-79 000
Anslag netto	-40 168	-59 000	-20 000	-79 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 79.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår köp av tjänster från Kompassen, delfinansieringen av Mariehamns stads AMIF-projekt, övriga tjänster samt kostnader för informationsmaterial.

230 Valkostnader

23000 Valkostnader, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-5 510	-150 000		-6 000
Anslag netto	-5 510	-150 000		-6 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 6.000 euro.

Utgifter

Anslaget omfattar kostnader för valadministrationen samt utveckling och fortbildning. Landskapsregeringen behöver ständigt ha en beredskap att arrangera val samt möjlighet att kontinuerligt bedriva ett utvecklingsarbete inom området. Utöver detta finns det behov av att bygga ett elektroniskt rösträttsregister, kostnaden för detta belastar moment 21200.

23000 Valkostnader, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader		-50 000		0
Anslag netto		-50 000		0

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag då det inte under år 2024 finns något planerat lagtings- eller kommunalval.

232 Understödjande av politisk verksamhet

23200 Understödjande av politisk verksamhet och politisk information

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	178 175	178 175		172 830
Kostnader	-195 174	-195 175	-7 000	-195 830
Anslag netto	-16 999	-17 000	-7 000	-23 000

Budgetmotivering

Statsrådet beviljar årligen Ålands landskapsregering ett understöd för stöttning av politisk verksamhet och informationsverksamhet i landskapet Åland. Landskapsregeringen erhåller understödet i månatliga poster från statsrådets kansli och av den anledningen fördelar

landskapsregeringen understödet vidare till de politiska organisationerna i månatliga poster. Anslaget fördelas enligt följande:

- 90 %, grunddel, fördelas mellan de politiska organisationerna enligt antalet mandat i lagtinget,
- 10 %, jämställdhetsbonus, fördelas mellan de politiska organisationer som hade jämställda kandidatlistor i det senaste lagtingsvalet, vilket innebär att minst 40 % av kandidaterna på listan ska vara antingen kvinnor eller män. Om en etablerad politisk förening ställer upp flera kandidatlistor ska andelen kvinnor och män räknas utgående från samtliga listor. Om flera föreningar har gått samman och bildat ett valförbund ska andelen kvinnor och män räknas utgående från den enskilda föreningens lista. Fördelningen av bonusen sker proportionellt enligt de aktuella organisationernas mandat i lagtinget enligt följande modell: 10 % av anslaget/antalet mandat för de partier som jämställda kandidatlistor * antalet mandat för det enskilda partiet.

Utöver detta finansieras Ålands riksdagsledamots verksamhet och kontor.

Inkomster

I statens budgetproposition föreslås årligen en summa för understödande av politisk verksamhet och informationsverksamhet, av vilken 1/200 överförs till landskapet Åland. År 2024 uppgår summan till 172.830 euro.

Utgifter

Föreslås att 172.830 euro utges för understödande av politisk verksamhet samt information vilket fördelas till de politiska organisationerna på basis av mandaten i lagtinget. Föreslås även att 17.283 euro av detta fördelas som en jämställdhetsbonus enligt beskrivning ovan. Därtill föreslås ett anslag om 23.000 euro som stöd för riksdagsledamotens verksamhet och kontor.

240 Brand- och räddningsväsendet

Landskapsregeringen har det övergripande ansvaret för att den kommunala räddningsverksamheten i landskapet bedrivs effektivt och organiseras i enlighet med räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland. Det sker genom att landskapsregeringen leder och utövar tillsyn över räddningsverksamheten och tillsätter en räddningsdelegation.

24000 Brand- och räddningsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	160			
Kostnader		-30 000		-80 000
Anslag netto	160	-30 000		-80 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 80.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser utredningar, utbildningskostnader, anskaffning av utrustning samt utförande av uppgifter för räddningsverksamhet, befolkningsskydd och säkerhet där särskilda motiv finns.

Landskapsregeringen erlägger enligt avtal verksamhetsledarens för Ålands brand- och Räddningsförbunds lön vilket uppgår till cirka 10.000 euro. Landskapsregeringen ersätter enligt avtal utbildning av vattendykare vilket uppgår till cirka 20.000 euro. Under år 2024 kommer en för hela landskapet gemensam översiktsplan, som anger de allmänna riktlinjerna för hur räddningsverksamheten ska organiseras, att uppgöras. Skyldigheten att uppgöra planen framkommer av räddningslagen (2006:106) för Åland. Kostnaderna beräknas uppgå till ca 50.000 euro.

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-272 125	-538 000		0
Anslag netto	-272 125	-538 000		0

Budgetmotivering

Föreslås inget anslag.

Utgifter

I budgeten för år 2023 har landskapsregeringen givits rätt att lämna förhandsbesked om landskapsstöd för materielanskaffningar under år 2024 om högst 163.000 euro till Kumlinge kommun för anskaffning av ny släckningsbil. Kumlinge kommun har meddelat att anskaffningen skjuts upp på framtiden och att landskapsstödet inte är aktuellt.

Fullmakt

I enlighet med gällande fordonsplan för materielanskaffningar, kommer ingen kommun att anskaffa fordon under år 2025 varför ingen reservation för förhandsbesked om landskapsstöd för materielanskaffningar behöver göras.

250 Personalarbete och arbetsmiljö

Landskapsregeringens största tillgång är dess professionella och motiverade personal. Personal- och kommunikationsenheten är en stab som stöder chefer och medarbetare i landskapsförvaltningen i olika personal-, arbetsgivar- och kommunikationsfrågor. Den övergripande målsättningen med personalarbetet är att bygga en långsiktigt stabil och dynamisk arbetsplats där de anställda står i centrum. Se även kapitel 210.

Personal- och kommunikationsenhetens arbete eftersträvar att öppna upp för samverkan över gränserna och bidra till att varje medarbetare kan nyttja sin kompetens och fulla potential. Personal- och kommunikationsenheten har det övergripande och samordnande ansvaret för allmänna förvaltningens kompetensutveckling. All kompetensutveckling utgår från regeringsprogrammet, organisationens behov och verksamhetsplan. Utgångspunkten är att genomföra utbildningar enligt den fastslagna utbildningsplanen för år 2024. Varje enhet har dock ett särskilt ansvar för den egna personalens yrkesspecifika kompetensutveckling för att i enlighet med arbetsgivaransvaret se till att arbetstagarna har den kompetens som krävs för att utföra sina specifika arbetsuppgifter.

Personal- och kommunikationsenheten ansvarar för företagshälsovården för all personal i förvaltningen, förutom för Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS). Fokus är på den förebyggande företagshälsovården även om personalen också erbjuds sjukvård på allmänläkarnivå. Personal- och kommunikationsenheten ansvarar även för friskvård och arbetsmiljö för allmänna förvaltningens personal. I syfte att upprätthålla och förbättra personalens hälsa och välbefinnande erbjuds anställda inom landskapsregeringen möjlighet till subventionerade motionsaktiviteter, kulturaktiviteter och subventionerad massage.

För att upprätthålla och förbättra arbetsmiljön genomförs årligen olika mätningar och åtgärder både centralt och inom respektive enhet/myndighet. Det som eftersträvas är att tydliggöra områden som kräver stödåtgärder samt att fortsätta erbjuda enheterna/myndigheterna stöd i det arbetet. För personalens trivsel är en annan utgångspunkt att fortsätta erbjuda allmänna förvaltningens personal kaffe och en gemensam julfest med underlydande myndigheter.

25000 Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	193 903	202 900		192 900
Kostnader	-514 879	-547 900		-555 900
Anslag netto	-320 976	-345 000		-363 000

Budgetmotivering

Föreslås ett nettoanslag om 363.000 euro och med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) får momentet gottskrivas med inkomster för företagshälsovård och sjukvård samt utbildningar inom ramen för verksamheten.

Inkomster

Inkomsterna av gottskrivna ersättningar från Folkpensionsanstalten för lagstadgade kostnader för företagshälsovård och sjukvård har beräknats uppgå till 180.000 euro.

Inkomsterna från Nordiska ministerrådet, motsvarande utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till 12.900 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats för välbefinnande och trivsel på arbetsplatsen om 70.000 euro, kompetensutveckling och lagstadgad utbildning om 33.000 euro samt subventionerad friskvård som träning, förebyggande massage och kultur 68.000 euro.

Av anslaget har 350.000 euro beräknats för lagstadgad företagshälsovård enligt lagen om företagshälsovård (FFS 1383/2001) och sjukvård på allmänläkarnivå, förstahjälpmaterial, personalvård och handledning.

För övriga utgifter som dataglasögon, inköp av tjänster, arbetarskyddets verksamhet och arvode till arbetarskyddsfullmäktige har beräknats 12.000 euro.

Nettoanslag för utgifter för stipendier i samband med Nordiskt tjänstemannautbyte uppskattas till 12.900 euro samt motsvarande inkomster från Nordiska ministerrådet.

Ett anslag om 10.000 euro har reserverats för andra personalpolitiska åtgärder vars kostnader det inte är skäl att belastar de olika enheterna inom förvaltningen där den berörda personalen arbetar eller har arbetat. I anslaget ingår kostnader för åtgärder som syftar till att tillgodose behovet av personal. Sådana åtgärder kan vara både kompetensutveckling för att kunna ta sig an nya arbetsuppgifter och omställningsåtgärder i samband med personalminskning. Kostnader för åtgärder som syftar till att upprätthålla arbetsförmågan eller underlätta återgången i arbetet efter lång sjukledighet samt andra liknande personaladministrativa arrangemang av i huvudsak tillfällig karaktär ingår också i anslaget.

252 Serviceverksamhet

Serviceverksamheten omfattar vaktmästeri och lokalvård samt disponentens verksamhet.

25210 Serviceverksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	32 534	38 000		42 600
Kostnader	-287 232	-354 000		-441 600
Anslag netto	-254 698	-316 000		-399 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 42.600 euro och anslag om 441.600 euro. Av kostnaderna avser 21.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Inkomsterna om 42.600 euro består av internfakturerade tjänster inom serviceverksamheten.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för vaktmästeri, lokalvård och inventarier samt andra kostnader kopplade till självstyrelsegården. Kostnaderna ökar under år 2024 till följd av planerad sanering och ombyggnad av våning 1 norra i självstyrelsegården. Genom ombyggnationen skapas flera arbetsplatser och behov av ändamålsenliga kontorsinventarier. Under åren 2025 och 2026 kan motsvarande behov av sanering och ombyggnad i självstyrelsegården uppstå.

260 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

26000 Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-167 380	-250 000		-240 000
Anslag netto	-167 380	-250 000		-240 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 240.000 euro.

Utgifter

Under momentet föreslås anslag om 90.000 euro för arvoden och reseersättningar för lagstadgade delegationer och övriga av landskapsregeringen tillsatta kommittéer, kommissioner och sakkunniga för vilka anslag inte upptagits särskilt. Därtill ingår anslag för utredningskostnader, utvecklingsprojekt och andra konsultinsatser. Anslaget kan även användas för deltagande i kostnader för utredningar som genomförs av annan, men som är i landskapets intresse. Momentet kan också belastas med kostnader för att utveckla allmänna förvaltningens styrning av underställda myndigheter.

Av anslaget avser ca 30.000 euro externpolitiskt samarbete. Med externpolitiskt samarbete avses kontaktgruppen mellan landskapsregeringen och utrikesministeriet, vars uppgift är att utveckla och öka användningen av Ålandsexemplet i internationella sammanhang samt kostnader för framtagande av material, utredningar, forskningsuppdrag, övriga uppdrag, ordnande av seminarier och föreläsningar beträffande Ålandsexemplet och Ålands särställning enligt folkrätten, bl.a. Kastelholmssamtalen. Därtill ingår kostnader för att upprätthålla ett externpolitiskt nätverk och samordna det externpolitiska nätverket vid landskapsregeringen samt kostnader för att delta i de nätverk och seminarier som finns för samarbete inom Östersjöområdet. Återstående anslag om 120.000 euro föreslås kunna användas för oförutsedda kostnader för vilka anslag inte upptagits särskilt.

26003 Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	2 135			
Kostnader	-151 615	-135 000		-155 000
Anslag netto	-149 480	-135 000		-155 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 155.000 euro.

Utgifter

Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland, som manifesterades i september 2016, utgör ett samhällskontrakt som samhällets sektorer gemensamt arbetat fram och ställt sig bakom. Det har skett inom ramen för nätverket bärkraft.ax som bildades i februari 2016. Bärkraft-nätverket är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla människor som bor och verkar på Åland. Ett

särskilt råd, utvecklings- och hållbarhetsrådet, har utsetts för att ta ansvar för bärkraft-nätverket och utvecklings- och hållbarhetsagendans genomförande.

Utvecklings- och hållbarhetsagendan beskriver visionen för Åland "Alla kan blomstra i ett bärkraftigt samhälle på fredens öar" samt de sju strategiska utvecklingsmål som ska uppnås senast år 2030. Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan kräver systematisk uppföljning och rapportering, bland annat genom statusrapporter och de huvudindikatorer som togs fram år 2021. Huvudindikatorernas primära syfte är att besvara frågan huruvida samhällsutvecklingen på Åland är framgångsrik i förhållande till samhällets långsiktiga mål, de sju strategiska utvecklingsmålen.

Landskapsregeringen ansvarar för att proaktivt agera katalysator och koordinator för agendans förverkligande i sin helhet. I detta ingår bland annat koordinering av agendans implementering genom medverkan i genomförandet av långsiktiga färdplaner för samtliga sju strategiska utvecklingsmål som ursprungligen togs fram år 2020, medverkan i framtagandet av förslag till agendans statusrapporter, upprätthållande av struktur för nätverket bärkraft.ax inklusive dess webbplats. Anslaget fungerar som ett centralt anslag för allt detta arbete. Landskapsregeringen avser att under år 2024 fortsätta fokusera på genomförandet av åtgärderna i färdplanerna för de sju strategiska utvecklingsmålen.

Förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan är beroende av att åtminstone alla länder runt Östersjön genomför FN:s Agenda 2030. Mot denna bakgrund avser landskapsregeringen att fortsätta agera aktiv samarbetspartner inom Finlands kommission för hållbar utveckling som leds av Statsrådets kansli, det nordiska samarbetets förverkligande av visionen om att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030, ReGeneration 2030, Regions4, HELCOM och EU.

Landskapsregeringens eget hållbarhetsarbete och den strategiska samhällsutvecklingen ingår i det löpande arbetet och därmed i verksamhetsplaneringen och budgetberedningen. Anslaget under momentet avser kostnader för utvecklings- och hållbarhetsrådets arbete, ledningsfunktionen i arbetsgruppen för koordinering och rapportering, framtagande av statusrapporter och övriga utredningar, drift och utveckling av ovan nämnda webbplats, koordinering av bärkraft-nätverkets internationella relationer, genomförande av seminarier, informationsinsatser till allmänheten samt övriga kostnader för att utveckla utvecklings- och hållbarhetsarbetet på Åland i enlighet med ovanstående ansvarsområden.

Landskapsregeringen uttalade i budgetförslaget för år 2022 att utvecklings- och hållbarhetsagendan utgör en inkörsport som utökar Ålands plattform för goda externa relationer och internationell synlighet. I budgetförslaget för år 2023 gick landskapsregeringen in för att verka för varaktigt fred, bland annat genom att vidareutveckla Ålands internationella arbete kring hållbar utveckling. Kostnader för det internationella arbetet tillkommer under år 2024. Utvecklings- och hållbarhetsagendans statusrapporter publiceras varannat år (2024, 2026 och så vidare), därav är kostnaderna högre år 2024. Kostnader för framtagande av data till utvecklings- och hållbarhetsagendans huvudindikatorer faller utanför ramen för momentet.

Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

Se även kapitel 210.

26004 Ålandsdelegationen

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-3 139	-11 000		-11 000
Anslag netto	-3 139	-11 000		-11 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 11.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser Ålands del av kostnaderna för Ålandsdelegationens verksamhet.

26005 Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	60 157	84 000		85 000
Kostnader	-64 965	-84 000		-85 000
Anslag netto	-4 808	0		0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 85.000 euro.

Utgifter

INTERREG Central Baltic-programmet 2021-2027 finansierar gränsöverskridande projekt med stöd från EU:s regionala utvecklingsfond. Programmet omfattar regioner i Estland, Finland inklusive Åland, Lettland och Sverige. Egentliga Finlands förbund är förvaltande myndighet för programmet. Ålands landskapsregering har ett värdavtal om att förvalta ett informationskontor med en informatör på Åland, en så kallad "National Contact Point". Informatörens uppgifter varierar under programperiodens gång men de huvudsakliga uppgifterna är att främja möjligheterna till finansiering samt att visa på nyttan av programresultaten i regionen.

Central Baltic-programmet står för landskapsregeringens kostnader för informationskontoret så som lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Kostnaderna ersätts schablonmässigt, vilket medför ett förenklat redovisningsförfarande och innebär samtidigt att momentets kostnader och intäkter inte sammanfaller.

26006 Nordiska Skärgårdssamarbetet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	171 662	132 000	137 000	138 000
Kostnader	-171 662	-132 000	-137 000	-138 000
Anslag netto	0	0	0	0

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås ett nettoanslag under momentet. Nettoanslaget innefattar anslag och inkomster om 138.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser Nordiska ministerrådets finansiering.

Utgifter

Landskapsregeringen är värdorganisation för Nordiska skärgårdssamarbetets samarbetssekretariat från 1.7.2021. Nordiska ministerrådet och medlemsorganisationerna står för samtliga av landskapsregeringens kostnader för samarbetssekretariatet såsom lönekostnader, kostnader för kontor, administration, köp av tjänster och resor. Avtalet är fortlöpande.

26007 Danaarv

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				200 000
Kostnader				-200 000
Anslag netto				0

Budgetmotivering

Momentet nytt. Se moment 34000.

Föreslås inkomster om 200.000 euro och anslag om 200.000 euro.

Inkomster

Landskapet erhåller danaarv i enlighet med 63 § självstyrelselagen för Åland.

Utgifter

Anslaget avser överföring av danaarv till kommun. Landskapsregeringen har fastställt särskilda principer för danaarv enligt vilka danaarven förvaltas. Anslaget kan även användas för att täcka kostnader som uppstår i samband med uppgörande av släktutredningar och boförvaltning av sådana danaarv där dödsboet saknar tillgångar.

Fullmakt

Föreslås att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

265 Konsumentskydd

Enligt 30 § 10 punkten självstyrelselagen för Åland handhas de uppgifter som i riket ankommer på konsumentklagonämnden i landskapet av en särskild av landskapsregeringen tillsatt nämnd.

Nämndens uppgift är att fungera som ett opartiskt och kostnadsfritt tvistlösningsorgan vid vilket konsumenter kan anhängiggöra ärenden.

26500 Konsumentskydd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-1 047	-3 000		-3 000
Anslag netto	-1 047	-3 000		-3 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.000 euro.

Utgifter

Kostnaden anknyter främst till mötesarvoden för konsumenttvistenämndens medlemmar. Enheten för rättsliga och internationella frågor vid regeringskansliet handhar funktionen som sekreterare för nämnden, varför de lönekostnader som uppkommer belastar ordinarie verksamhet vid regeringskansliet.

270 Radio- och TV-verksamhet

Generell medieavgift tas upp i enlighet med landskapslagen (2019:103) om medieavgift.

Medieavgiften ingår i förskottsuppbörden av skatter.

27000 Radio- och TV-verksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	3 560			
Kostnader	-382 731	-395 000		-430 000
Anslag netto	-379 171	-395 000		-430 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) att kostnaderna för inkomster från medieavgift samt kostnader för avgiftens uppbörd och för återutsändning av tv-kanaler på Åland får belasta momentet.

Utgifter

Landskapsregeringen erlägger enligt avtal med Sveriges television AB, Sveriges utbildningsradio AB, Sveriges Radio AB, Kopiosto r.y. och Säveltäjän tekijänoikeustoimisto r.y. avgift för upphovsrättskostnader i samband med återutsändningar. Landskapsregeringen har likaledes ingått avtal med Sveriges TV4 och de finländska upphovsrättsorganisationerna Kopiosto r.y. och Teosto r.y. om återutsändning av Sveriges TV4 på Åland. För de beräknade ersättningarna föreslås ett anslag om 415.000 euro. Skatteförvaltningen har meddelat att ca 15.000 euro utgör årskostnaden för uppbörderna av medieavgift. För utgifter om inkomsterna av medieavgiften se moment 89000.

27000 Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 285 996	-2 119 000		-2 280 000
Anslag netto	-2 285 996	-2 119 000		-2 280 000

Budgetmotivering

Det belopp som kvarstår av intäkterna från medieavgift, efter att kostnader för upphovsrätt och administration dragits av, används till att finansiera public service på Åland. Detta följer av 1 § landskapslagen (2019:103) om medieavgift.

Utgifter

Beräknas att 2.280.000 euro betalas ut till Ålands Radio och TV Ab i syfte att finansiera public service på Åland.

280 Lagberedningen

Vid Ålands landskapsregering finns en lagberedning som är fristående från landskapsregeringens allmänna förvaltning. Lagberedningens verksamhet regleras av landskapslagen (1972:13) om lagberedningen och landskapsförordningen (1998:121) om lagberedningen.

Arbetet vid lagberedningen består i huvudsak i att bereda författningsförslag samt att utföra de uppgifter som hör samman med offentliggörandet av författningarna. Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget för lagberedningen är därför i huvudsak avsett att täcka kostnader för löner jämte lönebikostnader.

Arbetet med att integrera utvecklings- och hållbarhetsagendan i lagberedningsarbetet kommer liksom tidigare år att inordnas i och anpassas till respektive författningsarbete som lagberedningen är involverad i. I de flesta fall förväntas agendans visioner och idéer bli analyserade och beaktade redan i ett tidigt skede av beredningsprocessen, det vill säga redan innan ett författningsärende når lagberedningen. Det fortsatta beredningsarbetet förutsätter dock att en uppföljning görs i förhållande till de visioner som agendan ger uttryck för samt att detta beaktas på lämpligt sätt i författningsberedningen.

Den elektroniska lagsamlingen (Ålex) som finns tillgänglig på landskapsregeringens webbplats upprätthålls och uppdateras kontinuerligt av lagberedningen. Ålex kommer fortlöpande att kräva att resurser görs tillgängliga för att uppdatera lagsamlingen med de förändringar som genomförs i lagstiftningen. Ålex kommer även framdeles att vara tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

Ålands författningssamling (ÅFS) där landskapslagar och andra åländska författningar publiceras delges både i pappersform och elektroniskt. Via landskapsregeringens webbplats är det möjligt att prenumerera gratis på ÅFS i elektronisk form. Tillgången på ÅFS i elektronisk form har medfört att antalet prenumeranter på ÅFS i pappersform succesivt har minskat, vilket samtidigt har inneburit att försäljningsintäkterna har sjunkit.

Upphandlingsarbetet för utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat har påbörjats och avtal förväntas ingås i slutet på år 2023 med en redaktör för lagsamlingen respektive en leverantör för ombrytning, tryckning och inbindning av den nya lagsamlingen. Avsikten är att redaktören ska kunna påbörja delar av arbetet under år 2023, men det huvudsakliga arbetet kommer att avslutas först under år 2024, lite beroende på hur ombrytningen av lagsamlingens text går för den leverantör som ansvarar för tryckningen av lagsamlingen. Eftersom arbetet av redaktören och ombrytningen av den nya lagsamlingen är starkt beroende av varandra påverkar arbetsprocessen även tidpunkten för när en lagsamling kan komma att tryckas. Detta i kombination med den försenade upphandlings- och arbetsprocessen kommer att medföra att tryckningen av lagsamlingen förväntas bli slutförd först i början på år 2024. Ett anslag behöver således upptas för utgivningen av den nya lagsamlingen även under år 2024. Liksom tidigare utgivningsår kommer lagsamlingen även att göras tillgänglig utan kostnad på landskapsregeringens webbplats.

28010 Lagberedningen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 091	8 000		8 000
Kostnader	-913 460	-1 133 000		-1 209 000
Anslag netto	-912 369	-1 125 000		-1 201 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås inkomster om 8.000 euro och anslag om 1.209.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna härrör huvudsakligen från försäljningen av lagsamlingen samt från prenumerationer och försäljning av ÅFS. Utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat förväntas däremot inte medföra någon större ökning av inkomsterna, eftersom den nya tryckta lagsamlingen samt Ålex kommer att finnas tillgängliga utan kostnad på landskapsregeringens webbplats. Framdeles kan en viss nedgång förväntas i de inkomster som kan relateras till ÅFS, i och med att författningssamlingen och Ålex finns gratis tillgängligt på landskapsregeringens webbplats. Varken ÅFS, lagsamlingen eller Ålex bär sina egna kostnader.

Utgifter

Lagberedningsarbetet är personalintensivt och anslaget under momentet är till största delen avsett att täcka lönekostnader och övriga kostnader för personalen. Dessutom ingår bland annat anslag för delgivning av författningar, tryckning av ÅFS och den nya lagsamlingen samt litteratur och e-tjänster.

Även för år 2024 upptas ett anslag för utgivningen av en ny lagsamling i pappersformat, eftersom arbetet med lagsamlingen förväntas bli slutfört först under år 2024. Uppskattningen är att delar av kostnaderna som hänförs till redaktören kommer att belasta 2023 års budget, men den största delen av redaktörskostnaderna kommer att skjutas över till år 2024. Eftersom lagsamlingen förväntas tryckas först i början på år 2024 kommer kostnaden för ombrytningen, tryckningen och inbindningen av lagsamlingen att belasta anslagen för budgetåret 2024. Det anslag som upptas för juridiska tjänster och övriga experttjänster kommer huvudsakligen att användas för den nya lagsamlingens redaktörskostnader.

Landskapsregeringen har som målsättning att med jämna intervaller utvärdera och överväga om behov finns för att utöka de tillgängliga lagberedningsresurserna. Det finns ett kontinuerligt tryck på lagberedningstjänster, som generellt sett inte ser ut att minska. Samtidigt fordrar lagberedningens fortlöpande uppdatering av Ålex att tillräckliga resurser finns tillgängliga. Beredskap bör även finnas för att en del av lagberedningens resurser under budgetåret kan komma att upptas av självstyrelselagsrevisionen.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	198 301	234 000		250 000
Avgiftsintäkter	225			
Övr verksamh intäkt	207			
Summa Verksamhetens intäkter	198 733	234 000		250 000
Personalkostnader	-1 937 519	-2 484 333		-4 367 000
Köp av tjänster	-958 719	-1 021 080		-1 114 000
Material förnödenh	-5 145	-2 830		-5 500
Övr verksamh kostn	-2 784 113	-2 803 757		-2 795 500
Summa Verksamhetens kostnader	-5 685 496	-6 312 000		-8 282 000
Pensionsintäkter	21 400 000	22 400 000		24 025 000
Pensionskostnader	-38 768 218	-41 505 000		-43 725 000
Summa Pensioner	-17 368 218	-19 105 000		-19 700 000
Summa Pensionsint o kostn	-17 368 218	-19 105 000		-19 700 000
Övr ink o kap överf	192 427	200 000		0
Summa Intäkt ink o kap	192 427	200 000		0
Summa Intäkt ink o kap öv	192 427	200 000		0
Allmänna stöd	-15 596 262	-23 850 000		-25 100 000
Övriga ink kap överf	-5 156 467	-4 838 000	-100 000	-4 509 000
Summa Utgift ink o kap öv	-20 752 729	-28 688 000	-100 000	-29 609 000
Summa Kostn ink o kap öv	-20 752 729	-28 688 000	-100 000	-29 609 000
Summa Verksamhetsbidrag	-43 415 283	-53 671 000	-100 000	-57 341 000
Räntekostnader	-1 855			
Övr finansiella kost	-1 198			0
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-3 053			0
Summa Årsbidrag	-43 418 336	-53 671 000	-100 000	-57 341 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-43 418 336	-53 671 000	-100 000	-57 341 000
Ökning eller minskning av reserver	-791 458			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-44 209 794	-53 671 000	-100 000	-57 341 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
30010 Finans, verksamhet	-2 298 746	-2 263 710	-2 828 000	-2 965 000
34000 Särskilda understöd	-2 231	34 982	0	0
39000 It-drifts o utvecklingskostn	-1 671 904	-74 094		
39099 Internhyra	-2 776 774	-2 776 774	-2 780 000	-2 780 000
Summa 3100 Finans allm byrån	-6 749 654	-5 079 597	-5 608 000	-5 745 000
33000 LR andel o stöd kommunerna	-17 238 318	-15 596 262	-23 850 000	-25 100 000
35000 Penningautomatmedel	-7 235 849	-5 791 842	-4 738 000	-4 509 000
Summa 3101 Budget-finansierinsb	-24 474 167	-21 388 104	-28 588 000	-29 609 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
38000 Pensioner o pensionsrelat utg	-17 522 790	-17 833 821	-19 575 000	-20 180 000
Summa 3200 Avtals- o pensionsby	-17 522 790	-17 833 821	-19 575 000	-20 180 000
39050 Bokföringsmässiga korr.	179 744	91 727		-1 807 000
Summa 3300 Redovisningsbyrån	179 744	91 727		-1 807 000
Summa 3000 Finansavdelningen	-48 566 868	-44 209 794	-53 771 000	-57 341 000

300 Allmän förvaltning

Verksamheten vid finansavdelningen är i hög grad lagstyrd. Vid avdelningen hanteras frågor som gäller landskapets finanser, skatter och avgifter, upphandlingar, ägarstyrning, intern styrning och kontroll samt kommunernas ekonomi. Avdelningen hanterar också ekonomiförvaltningen för landskapsregeringens samtliga förvaltningsenheter, förutom ÅHS, samt kollektiva avtal och tolkningen av dessa, de landskapsanställdas rättsliga ställning, tjänsteregleringar och pensioner.

Ekonomiförvaltningen omfattar redovisning, betalningsförmedling inklusive utbetalningen av löner, likviditetshantering och -planering samt bokslut.

Avseende finansförvaltningen följer landskapsregeringen principen om en sund ekonomisk förvaltning. En sund ekonomisk förvaltning baserar sig på principerna om sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet.

Avsikten är att under året bland annat

- fortsätta införandet av det nya finanspolitiska ramverket
- se över möjligheterna att öka självfinansieringsgraden inom delar av förvaltningens verksamhet
- påbörja en utvärdering av landskapsandelssystemet
- utreda förutsättningar och konsekvenser av att ändra inkomsthanteringen gällande medel från Ålands Penningautomatförening (Paf)
- slutföra uppdateringen av riktlinjerna för Paf-stöd och införa ett systemstöd för hanteringen av dessa
- låta genomföra juridiska utredningar inom skattegränsområdet, främst avseende förslag till ändringar av nationell lagstiftning (förenklings- och befintligt system) och uppdatering av tullkodex
- utvärdera och utveckla systemet för internhyror
- harmonisera olika avlöningssystem inom förvaltningen samt
- fortsätta digitaliseringen av löneprocessen.

Allmänna byrån

Budgetmål

Att det ska vara lätt att handla över skattegränsen samtidigt som person- och godstransporter till och från Åland kan upprätthållas

Det upphandlingsstöd finansavdelningen erbjuder har som mål att uppnå goda affärer som skapar hållbart värde och bygger tillit

Att skatter och avgifter ska bidra till förverkligandet av agendans strategiska delmål

Att bolagen ska arbeta för att uppnå de strategiska delmålen i utvecklings- och hållbarhetsagendan

Att synliggöra vad som krävs av landskapsregeringen för att nå delmålen till 2030

Att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel

Intern strategisk verksamhetsutveckling

Budget- och finansieringsbyrån

Budgetmål

Varaktigt stärka landskapets finanser

Att bidra till ett livskraftigt samhälle med möjlighet till möten och samverkan mellan människor så att de kan utvecklas

Att ge den kommunala sektorn förutsägbara och likvärdiga ekonomiska förutsättningar så att den kan bedriva sin verksamhet effektivt och med hög kvalitet

Redovisningsbyrån

Budgetmål

Förenklad och effektiviserad administration, med stöd av modern teknik

Avtals- och pensionsbyrån

Budgetmål

Skapa stabilitet och förutsägbarhet inom avtalsperioden

Ett modernt och harmoniserat avlöningssystem inom landskapsförvaltningen

En enkel och tydlig lönesättningsmodell för åtgärdsarvoden inom hälsocentralen

Enhetlig tillämpning av kollektivavtal inom landskapsförvaltningen

30010 Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	198 536	234 000		250 000
Kostnader	-2 459 193	-3 062 000		-3 215 000
Anslag netto	-2 260 657	-2 828 000		-2 965 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 2.965.000 euro.

Inkomster

I förslaget har beaktats att momentet kan gottskrivas med ersättning för det arbete som utförs vid avdelningen för landskapets fastighetsverks respektive pensionsfondens räkning. Dessutom upptas en inkomst för intern överföring från Högskolan på Åland för en schablonfördelad andel av kostnader för redovisning och löneräkning.

Anslaget kan även gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för prestationer utförda inom ramen för samarbete med andra offentliga organisationer eller offentligt ägda bolag.

Momentet kan även påföras inkomster för vilka inte upptagits särskilda anslag.

Utgifter

I anslaget ingår bl.a. personalkostnader, tjänsteresor, kostnader för avdelningens officiella delgivning, utbildning samt tryckning av budgetförslag och årsredovisning.

I anslaget ingår även en uppskattad ersättning till skatteförvaltningen för de merkostnader som avvikelser i den åländska beskattningen i förhållande till beskattningen i riket föranleder.

För juridiska- och experttjänster har avsatts 285.000 euro.

I anslaget ingår därtill ca 90.000 euro avsett att finansiera beställningar från ÅSUB i enlighet med aktuellt ramavtal för utredningar.

Anslaget kan påföras kostnader för förtroendemannaarvoden samt övriga arvoden och ersättningar för facklig verksamhet inom allmänna förvaltningen i enlighet med gällande kollektivavtal i de fall

kostnaderna inte är separat budgeterade. Därtill ingår anslag för bank- och indrivningskostnader med mera om 50.000 euro.

330 Landskapsandelar och stöd till kommunerna

Landskapet deltar i finansieringen av kommunernas lagstadgade uppgifter genom att kommunerna tilldelas landskapsandelar och komplettering av skatteinkomster enligt LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Landskapsandelarna är en helhet och det är kommunerna som avgör hur medlen ska fördelas mellan olika politikområden. Däremot är hanteringen av de olika landskapsandelar som utgör helheten fördelad mellan flera avdelningar inom landskapsregeringen.

En extra uppföljning av basbeloppen gav en höjning av landskapsandelarna år 2023, vilket även höjer landskapsandelarna år 2024 jämfört med om uppföljningen inte skulle ha gjorts. Den regelmässiga 4-års uppföljningen görs sedan igen enligt ursprungsplan till 2025 års landskapsandelar.

Landskapsandelar (24,3 miljoner euro) och skattekomplettering (16,2 miljoner euro) är därmed prognosticerade till totalt ca 40,5 miljoner euro.

Utöver detta erhåller kommunerna även ekonomisk kompensation för bortfall i beskattningen. 5,0 miljoner euro budgeteras för bortfall i beskattningen för grundavdrag och reseavdrag, samt 3,9 miljoner euro budgeteras för samfundsskattebortfallet p.g.a. landskaps- och vårdreformen i riket. Totalt budgeteras alltså 8,9 miljoner euro i kompensationer till kommunerna.

Skillnaderna mellan de åländska kommunerna är stor trots utjämning genom landskapsandelssystemet. För att ytterligare säkerställa alla 16 kommuners ekonomiska trygghet ska det även finnas möjlighet att söka stöd vid en ekonomiskt ansträngd situation. LL (2021:63) om tillfälligt likviditetsstöd till kommuner gällde till och med den 31 december 2022, vilket innebär att lagstiftning på området för närvarande saknas. Arbetet med ny lagstiftning påbörjas i början av år 2024. Landskapsregeringen föreslår att kvarvarande medel som budgeterats för det tidigare tillfälliga likviditetsstödet istället kan användas för det planerade nya likviditetsstödet, varför inga nya budgetmedel för likviditetsstödet upptas i detta skede.

Slutligen finns det fortsättningsvis överskott i tidigare års anslag för samarbetsstöd, varför inga ytterligare anslag för samarbetsstöd upptas i det här skedet. De totala landskapsandelarna, skattekomplettering och kompensationer samt övriga stöd till kommunerna budgeteras därför till närmare 49,4 miljoner euro i enlighet med nedanstående sammanställning.

Vid lagstadgade förändringar för kommunerna och dess verksamheter ska kommunernas ekonomiska situation tas i beaktande. Många olika ändringar i lagstiftning och finansiering av kommunernas verksamhet har skett under senaste åren och nulägesbilden uppfattas ofta som oklar bland intressenter. Som ytterligare åtgärd för att undersöka förutsättningarna för Ålands kommuner ska även landskapsandelssystemet utvärderas med start hösten år 2024. Denna utvärdering ska sedan ligga till grund för eventuella förändringar i systemet.

I tabellen nedan framgår landskapsandelar och kompensationer till kommunerna för åren 2022 - 2024.

	Budget 2022	Budget 2023	Förslag 2024
Skattekomplettering	15 468 000	15 731 000	16 200 000
Socialvårdsområdet	10 489 000	9 186 000	9 760 000
Bildningssektorn	12 100 000	13 444 000	13 934 000
Kultur	477 000	498 000	520 000
Medborgarinstitut 1)	108 000		
Samarbetsstöd 2)	300 000	0	0
Tillfälligt likviditetsstöd	300 000	0	0
Anläggningsstöd			47 000
Totalt	39 242 000	38 859 000	40 461 000
Kompensation för övriga ändringar i kommunalbeskattningen 3)	0	5 000 000	5 000 000
Kompensation för minskad samfundsskatt		3 300 000	3 900 000
Totalt	0	8 300 000	8 900 000
Totalt	39 242 000	47 159 000	49 361 000

1) Belopp exklusive extra stöd om 100.000 euro för år 2022. Medis ersätts helt och hållet genom separat, ny, finansieringsmodell om ca 203.000 euro från år 2023. Belopp år 2024 ca 210.000 euro.

2) För samarbetsstöd och likviditetsstöd finns tillräckliga reservationsanslag, varför inga nya anslag föreslagits i budget 2023 eller 2024.

3) Kompensation för grundavdrag och resekostnadsavdrag

33000 Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-15 596 262	-23 850 000		-25 100 000
Anslag netto	-15 596 262	-23 850 000		-25 100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 25.100.000 euro.

Utgifter

16.200.000 euro avser skattekomplettering enligt kap. 6 i LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna. Preliminärt utgör skattekompletteringen ca 39 procent av landskapsandelssystemets totalvolym. Beloppet för skattekompletteringen påverkas av slutliga skatteuppgifter som redovisas i slutet av november 2023.

5.000.000 euro avser förskott för skatteår 2024 på en kompensation om 70 procent av bortfall av kommunalskatt till följd av grundavdraget och resekostnadsavdraget.

3.900.000 euro avser förskott på kompensation till kommunerna för minskad samfundsskatt år 2024. Detta till följd av att kommunernas andel av samfundsskatten från och med skatteår 2023 måste sänkas även på Åland till följd av finansieringsupplägget för landskaps- och vårdreformen i riket. Skatteavräkningen som upptas som inkomst på moment 89000 ökar med motsvarande belopp.

Med beaktande av tidigare års anslag upptas i det här skedet inget ytterligare anslag för samarbetsstöd. Samarbetsstöd för it-projekt är sedan tidigare prioriterade och även stöd för samarbetsutvecklande projekt inom äldreomsorgen ska prioriteras.

För stöd till kommuner med ekonomiskt ansträngd situation upptas med beaktande av tidigare års budgeterade medel inte något anslag.

340 Särskilda understöd

Kapitlet utgår.

34000 Särskilda understöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	192 427	200 000		0
Kostnader	-156 119	-200 000		0
Anslag netto	36 308	0		0

Budgetmotivering

Momentet utgår. Se moment 26007.

350 Penningautomatmedel

Ålands Penningautomatförening har i den ordning penningautomatförordningen (1993:56, 17 §) föreskriver meddelat om det fördelningsbara beloppet för år 2023. Med beaktande av detta föreslås att 14.991.000 euro upptas som inkomst.

Vidare föreslår landskapsregeringen att ett ytterligare uttag om 6.000.000 euro görs med anledning av den temporära sänkningen av lotteriskatten att användas för vissa internhyror, sysselsättningsfrämjande och vattenförbättrande åtgärder samt kostnader för näringslivsfrämjande åtgärder och utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Därtill finansieras en ny omgång av den tvååriga utbildningen inom informations- och kommunikationsteknik ("grit:lab") med 500.000 euro av penningautomatmedel. För att inleda ett tvåårigt projekt med fritidssedlar för barn och unga föreslås ett extra uttag om 1.000.000 euro.

Slutligen föreslås ett extra uttag från Penningautomatföreningen om 10.000.000 euro att reserveras i balansräkningen med syftet att under de kommande åren bygga upp en "intern fond" för att trygga den framtida verksamheten inom den tredje sektorn. I och med detta finns sammanlagt 30.000.000 euro avsatt för detta ändamål.

Fördelningsrådet föreslår på basis av principer antagna av landskapsregeringen fördelningen av stöd och lån till särskilda mottagare eller för särskilda ändamål.

För att uppnå jämställdhetsmålet vid beviljande av penningautomatmedel så att fördelningen ska ske på jämlika villkor begärs uppgifter om fördelning av kvinnor och/eller män eller flickor och/eller pojkar gällande medlemmar och/eller aktiviteter.

Genom de anslag som budgeteras under detta kapitel främjas de ideella föreningarnas verksamheter som inte naturligt hänför sig till något annat budgetkapitel som finansieras med penningautomatmedel men som har sådan verksamhet som faller inom ramen för fördelningen av penningautomatmedel. Därtill understöds investeringar och projekt som gynnar de verksamheter för vilka penningautomatmedel beviljas och som främjar penningautomatföreningens verksamhet.

Viktiga samhällsinvesteringar kan finansieras med penningautomatmedel.

Se även kapitel 445, 515, 516, 517 samt moment 26003, 39099, 44000, 45000, 50010, 51100, 61000, 62390, 85590, 86050, 89250, 935010 samt LF (1993:56, ändr. 2019/4) om Ålands Penningautomatförening och dess verksamhet.

	2021	2022	2023	2024
STÖD TREDJE SEKTORN				
Social verksamhet (moment 44510)	3 500 000	3 800 000	3 890 000	3 800 000
Miljöverksamhet (moment 44520)	600 000	600 000	620 000	620 000
Ungdomsarbete (moment 51500)	592 000	560 000	572 000	586 000
Idrott (moment 51500)	1 835 000	1 695 000	1 940 000	1 999 000
Kulturell verksamhet (moment 51600)	2 926 000	3 114 000	2 340 000	2 437 000
Leaderstöd (moment 62390)	85 000	100 000	150 000	150 000
Övriga verksamhetsstöd (moment 35000)	3 000 000	3 000 000	3 270 000	3 200 000
Investeringsstöd (moment 35000)	2 119 000	1 800 000	993 000	970 000
Evenemangsstöd (moment 35000)	323 000	309 000	350 000	314 000
Integration (moment 35000)	20 000	20 000	25 000	25 000
Totalt	15 000 000	14 998 000	14 150 000	14 101 000
LÅN OCH INVESTERINGAR:				
Övriga lån (moment 935010)	0	0	850 000	890 000
Totalt	15 000 000	14 998 000	15 000 000	14 991 000
LOTTERISKATT				
Reservering för särskilda projekt (89250)		2 079 000	3 876 000	0
Utvecklings- och hållbarhetsagendan (26003)				155 000
Skötselanslag, kulturmiljöförvaltning (44000, 51100)				977 000
Hyror (39099, 50010)		2 923 000	3 179 000	3 179 000
Näringslivets främjande (61000)				175 000
Sysselsättningsfrämjande åtgärder (86050)				1 373 000
Vattenförsörjning och vattenvård (45000)			245 000	150 000
Totalt	0	5 002 000	7 300 000	6 009 000
GRIT LAB				
Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (85590)			400 000	500 000
FRITIDSSEDLAR				
Fritidssedlar (51700)				1 000 000
RESERVERING TREDJE SEKTORN				
Reservering för att trygga tredje sektorn (89250)			10 000 000	10 000 000
Totalt	15 000 000	20 000 000	32 700 000	32 500 000

35000 Penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-5 791 806	-4 638 000	-100 000	-4 509 000
Anslag netto	-5 791 806	-4 638 000	-100 000	-4 509 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 4.509.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande fördelning

- 3.200.000 euro vilket avser stöd för verksamhet ur penningautomatmedel för ideella föreningar och organisationer vilka inte hänför sig till sociala, miljö-, kultur-, ungdoms- eller idrottssektorn samt penningautomatmedel till landskapsregeringens disposition

- 970.000 euro att utges som stöd för aktivitetsfrämjande och sysselsättningskapande projekt eller andra investeringar som faller inom ramen för principer för fördelning av penningautomatmedel i enlighet med 3 § LL (1966:10) om lotterier

- 314.000 euro att utges som stöd för evenemang. Evenemangsstödet kan komma ifråga till ideella föreningar eller annan juridisk person som inte utgör företag. Syftet med evenemangsstödet är att främja satsningar på nya evenemang under ett uppbyggnads- eller utvecklingskede som har positiv effekt på besöksnäringen samt

- 25.000 euro avser särskilda projekt för integration av inflyttade, se även moment 22500.

380 Pensioner och pensionsavgifter

Nedan framgår utvecklingen av antalet personer som de senaste åren beviljats respektive lyft landskapspension.

Pensionstagare mellan åren 2020-2022	2020			2021			2022		
	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt
Beviljade	167	114	281	178	72	250	219	119	338
varav ålderspension	98	75	173	116	56	172	113	74	187
Pensionstagare i december	1 952	1 082	3 034	2 012	1 100	3 112	2 089	1 135	3 224

K = kvinnor, M = män

I augusti 2023 fördelade sig pensionsutbetalningarna enligt följande:

	Kvinnor	Män	Totalt
Antal mottagare	2 109	1 153	3 262
Utbetalt belopp (euro)	1 975 168	1 487 689	3 462 857
Utbetalt belopp i genomsnitt (euro)	937	1290	1 062

Förväntat antal ålderspensionsansökningar 2024-2033:

2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
229	242	287	188	192	210	234	220	226	265

38000 Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)

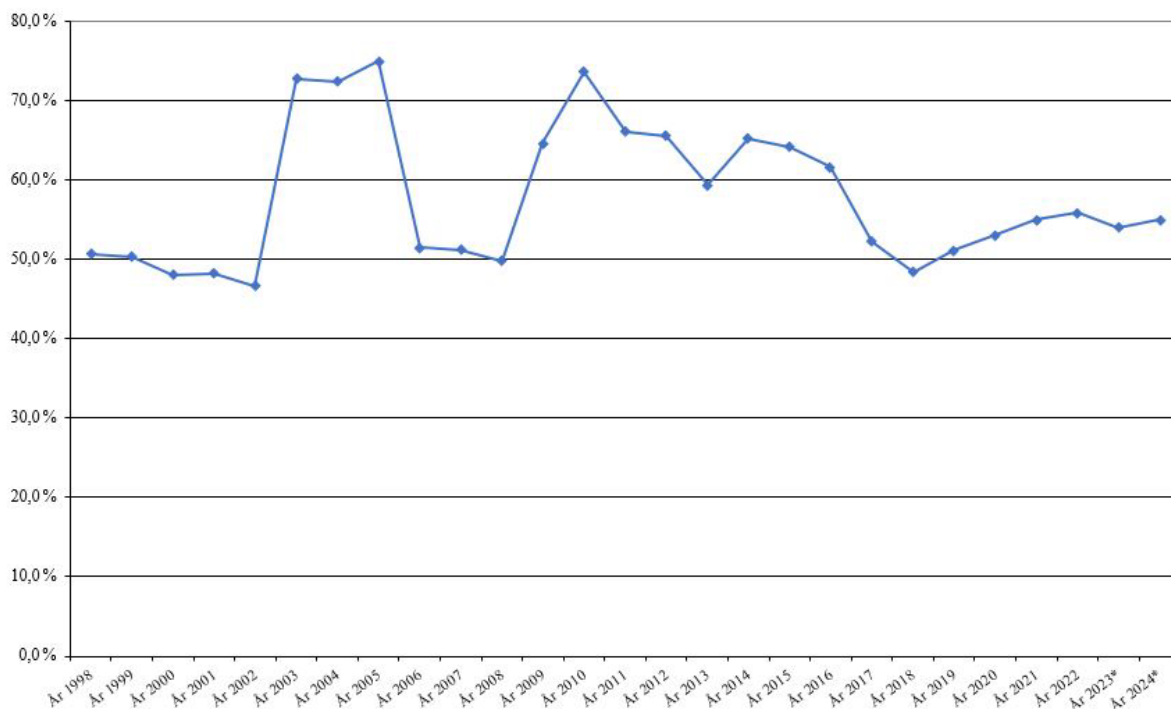
Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	21 400 000	22 400 000		24 025 000
Kostnader	-39 233 821	-41 975 000		-44 205 000
Anslag netto	-17 833 821	-19 575 000		-20 180 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 24.025.000 euro som överföring från landskapet Ålands pensionsfond för täckande av pensionsutgifter under år 2024 samt anslag om 44.205.000 euro för pensioner och pensionsrelaterade utgifter.

Inkomster

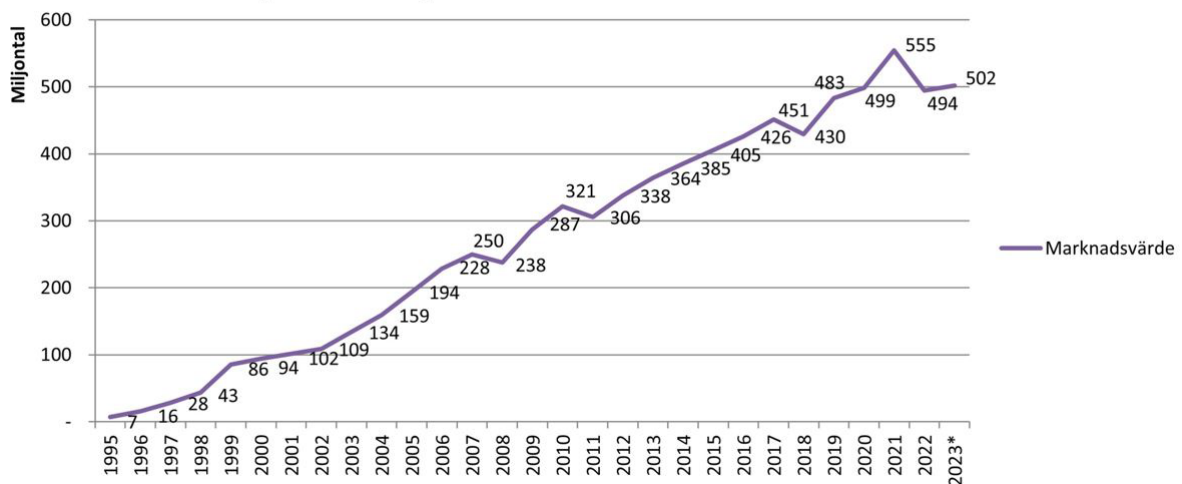
Enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond ska pensionspremier och pensionsavgifter betalas till fonden för dem som hör till landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen förutsätter att pensionsfondens styrelse vid val av olika placeringsalternativ beaktar hållbarhetsprinciperna. Från pensionsfonden kan överföras ett belopp som får uppgå till högst tre fjärdedelar av landskapets årliga pensionsutgifter till budgeten. Landskapsregeringen föreslår att det under år 2024 överförs ett belopp från pensionsfonden till landskapets budget om 24.025.000 euro, vilket uppgår till ca 54,9 % av de beräknade pensionsutgifterna om totalt 43.725.000 euro inom landskapets pensionssystem. Landskapsregeringen konstaterar att överföringen från pensionsfonden till landskapets budget överstiger summan av de pensionspremier och -avgifter som inbetalas till fonden med ca 12,9 miljoner euro (ca 11,0 miljoner euro år 2023). I uppskattningen av premieinflödet har beaktats att andelen för vilka pensionspremier inbetalas till landskapets pensionsfond successivt minskar på grund av att nyanställda försäkras i extern pensionsanstalt. Andelen av pensionskostnaderna som har finansierats respektive avses finansieras med överföringen från pensionsfonden framgår av nedanstående graf:

Med beaktande av förslaget uppskattas totalbehållningen i pensionsfonden vid slutet av år 2024 till ca 503,8 miljoner euro (ca 502 miljoner euro vid slutet av år 2023) värderat enligt marknadsvärde. Täckningsgraden för landskapets pensionsansvar var per den 31.12.2022 60,1 % (31.12.2021 67,8 %).

Utvecklingen av marknadsvärdet för pensionsfonden framkommer av nedanstående graf:

Landskapet Ålands pensionsfond - Marknadsvärde 1995 - 2023*

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande ungefärliga fördelning:

- 480.000 euro för köp av pensionservicejänster från Keva. Det handlar om uträknings-, registrerings- och sakkunnigtjänster samt it-system och datakommunikation med andra pensionsanstalter, pensionsutdrag, pensionsutdrag på nätet samt beräkningstjänster för uppföljning av pensionsansvaret. Därtill ingår landskapsregeringens andel av Pensionskyddscentralens kostnader.

- 43.725.000 euro för lagbundna pensionsutgifter enligt LL (2016:76) och LL (2010:7) m.fl. Det används för ålderspensioner, partiella förtida ålderspensioner, invalidpensioner och rehabiliteringsstöd, familjepensioner, tidigarelagda ledamotspensioner och anpassningsbidrag samt rehabiliteringspenning och andra utgifter i samband med yrkesinriktad rehabilitering. Anslaget avser även landskapets del av de kostnader som fördelas mellan pensionsanstalterna för pensionsandelar som tjänats in för oavlönade perioder från och med år 2005. Anslaget får även vid behov användas för att bekosta specialundersökningar om arbetsförmåga och rehabiliteringsbehov för personer som söker invalidpension.

390 Gemensamma förvaltningskostnader

39050 Bokföringsmässiga korrigeringar och ofördelade poster (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	91 727			-1 807 000
Anslag netto	91 727			-1 807 000

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås ett förslagsanslag för bokföringsmässiga korrigeringar samt ett anslag om 1.807.000 euro.

Utgifter

Anslaget kan påföras kostnader för slutregleringar och korrigeringar gällande t.ex. ArPL-avgifter och socialskyddsavgifter. Momentet är ett förslagsanslag och kan vid behov överskridas.

Tidigare år har förändringar i semesterlöneskuld bokförts mot detta moment. Från och med år 2024 kommer förändringen i semesterlöneskulden att bokföras mot respektive moment där berörda personalkostnader bokförs.

I anslaget ingår 1.807.000 euro för avtalade lönejusteringspottar att fördela. Pottarna som fördelas per 1.6.2024 består av tre olika pottar som avtalsparterna har kommit överens om i tre olika ramavtalsförhandlingar. Pott om 1,35 % per 1.1.2020 från ramavtalet 4.10.2018, pott om 1 % per 1.5.2021 från ramavtalet 22.10.2020 och pott om 2,5 % per 1.6.2024 från ramavtalet 11.1.2023. Anslaget kommer att i ett förslag till ändringsbudget fördelas om till respektive enhet som belastas av kostnader efter att pottarna har fördelats.

39099 Internhyra

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 776 774	-2 780 000		-2 780 000
Anslag netto	-2 776 774	-2 780 000		-2 780 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.780.000 euro för internhyra.

Utgifter

Anslaget avser internhyra för Alandica, Bergsskyddet, Eckeröhallen, Ribacka konferensavdelning, hangaren på flygfältet, Jan Karlsgårdens vårdshus, Ålands sjöfartsmuseum, gamla internatet vid Folkhögskolan samt Enskärs sjöbevakningsstation. Hyran erläggs till landskapets fastighetsverk. Anslaget har beräknats utifrån en oindexerad hyresnivå.

Hyrorna för Alandica, Eckeröhallen, och Ålands sjöfartsmuseum täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	33 993	5 000		33 000
Avgiftsintäkter	16 385	12 000		6 000
Erhållna bidrag	695 497	212 500	190 000	562 000
Övr verksamh intäkt	53 979	0		
Summa Verksamhetens intäkter	799 854	229 500	190 000	601 000
Personalkostnader	-1 897 548	-1 904 029		-2 325 072
Köp av tjänster	-728 558	-1 752 471	-288 000	-2 128 969
Material förnödenh	-6 003			
Övr verksamh kostn	-315 996	-415 000		-417 758
Summa Verksamhetens kostnader	-2 948 104	-4 071 500	-288 000	-4 871 800
Soc hälsovård utskk	-27 819 909	-27 465 000	-35 000	-28 237 000
Primärnäringsar			-100 000	
Övrigt näringsliv	-844		-2 000	
Allmänna stöd		0		-160 000
Övriga ink kap överf	4 455	-155 000		-185 000
Summa Utgift ink o kap öv	-27 816 298	-27 620 000	-137 000	-28 582 000
Summa Kostn ink o kap öv	-27 816 298	-27 620 000	-137 000	-28 582 000
Summa Verksamhetsbidrag	-29 964 548	-31 462 000	-235 000	-32 852 800
Summa Årsbidrag	-29 964 548	-31 462 000	-235 000	-32 852 800
Avskrivn enl plan				-52 200
Summa Av- och nedskrivningar				-52 200
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-29 964 548	-31 462 000	-235 000	-32 905 000
Ökning eller minskning av reserver	-86 340			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-30 050 888	-31 462 000	-235 000	-32 905 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
40010 Soc- och miljö, verksamhet	-1 416 562	-1 772 405	-2 037 000	-2 037 000
Summa 4100 Soc o miljö allm byr	-1 416 562	-1 772 405	-2 037 000	-2 037 000
41000 Övriga sociala uppgifter	-67 949	-48 596	-215 000	-215 000
41010 Övr sociala uppg, överföring	-12 548 275	-12 575 931	-13 849 000	-14 000 000
41500 LR andel o stöd socialv omr	-8 868 862	-10 487 665	-9 186 000	-9 807 000
44510 Paf-medel sociala sektorn	-3 458 076	-3 608 720	-3 890 000	-3 800 000
Summa 4200 Socialvårdsbyrån	-24 943 162	-26 720 912	-27 140 000	-27 822 000
42000 Övrig hälso- och sjukvård	-68 981	-66 987	-165 000	-195 000
Summa 4300 Hälso o sjukvårdsbyr	-68 981	-66 987	-165 000	-195 000
43000 Allmän miljövärd	-66 635	-52 728	-112 000	-112 000
44000 Naturvård	-333 018	-393 020	-602 000	-761 000
44520 Paf-medel miljö sektorn	-615 495	-578 130	-620 000	-620 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
45000 Vattenförsörjning- och vård	-226 461	-301 951	-807 000	-1 223 000
46000 Cirkulär ekonomi	-37 477	-29 107	-52 000	-37 000
47000 Miljöhälsovård	-90 127	-135 647	-162 000	-98 000
Summa 4400 Miljöbyrån	-1 369 213	-1 490 584	-2 355 000	-2 851 000
Summa 4000 Social o miljöavdeln	-27 797 918	-30 050 888	-31 697 000	-32 905 000

400 Allmän förvaltning

Social- och miljöavdelningens huvudsakliga verksamhetsområde är enligt LL (1998:70) om Ålands landskapsregerings allmänna förvaltning att sörja för välbefinnandet hos människor, djur och miljö. Avdelningens övergripande uppgifter är därför att planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamhetsområdena socialvård, hälso- och sjukvård och miljövård. Avdelningen underlydande myndigheter är Ålands hälso- och sjukvård och Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

Vid allmänna byrån handläggs ärenden som gäller den övergripande förvaltningen och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden. Särskilda tyngdpunktsområden är att ansvara för avdelningens kompetensförsörjning och utveckling av verksamheterna på avdelningen.

Vid socialvårdsbyrån handläggs ärenden som gäller främjande av social välfärd och förebyggande av sociala problem. Särskilt utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 2 konkretiseras. Landskapsregeringen fullgör sin planerings-, lednings- och övervakningsfunktion angående den sociala verksamheten bland annat genom att kontinuerligt se över och vid behov revidera lagstiftningen inom området.

Vid hälso- och sjukvårdsbyrån handläggs ärenden för att främja förutsättningarna för en god hälsa hos befolkningen, förebygga sjukdomar och trygga en god hälso- och sjukvård. Under året inriktas arbetet på att genom ett systematiskt och långsiktigt perspektiv främja hälsa, livskvalitet och hållbar utveckling utifrån befolkningens behov. En viktig målgrupp i folkhälsoarbetet är barn och unga och deras välmående, vilka åtgärder och insatser som skulle behövas samt analys av behovet av samordning inom området barn och ungas hälsa är i fokus i det fortsatta arbetet.

Miljöbyråns verksamhet fördelas på fem budgetmoment som beskrivs nedan.

Allmän miljövård: Täcker in bland annat kemikaliefrågor, buller, marknadskontroll, miljöskadefond, miljöbrott, luftvård och miljöaspekterna av havsbaserad vindkraft.

Naturvård: Omfattar skydd av arter och biotoper, inrättande och förvaltning av naturreservat och Natura 2000-områden och andra skyddsområden med koppling till internationella åtaganden samt bekämpning av invasiva djur- och växtarter.

Vattenvård och vattenförsörjning: I enlighet med det tredje strategiska utvecklingsmålet och lagstadgade krav är målsättningen att uppnå god vattenkvalitet i hav, sjöar och grundvatten. Detta innebär bl.a. att genomföra lagstadgade åtgärdsprogram och förvaltningsplanen 2022–2027 för grundvatten, sjöar, kustvatten och hav samt säkerställa lagstadgad och vetenskaplig uppföljning och övervakning av grundvatten, sjöar, kust och havsområden. Lagstiftning kring dricksvattenförsörjning och avloppsrening ingår även i momentet.

Cirkulär ekonomi: Omfattar lagstiftning och uppföljning av avfallshantering, tillsyn av producentansvar, informationsåtgärder för minskning av avfallsmängder och ökad återvinning.

Miljöhälsovård: Den övergripande målsättningen för miljöhälsovården är att garantera säkerhet och kvalitet för livsmedel, främja djurens hälsa och välfärd samt se till att förutsättningarna för en hållbar djurproduktion uppfylls.

Barnskyddslagen planeras revideras, underlag för ny lagstiftning om service vid missbruk och beroende tas fram, förslag för enhetliga avgifter inom socialvård och hälso- och sjukvård för hemvården utarbetas, en analys av statistikbehovet görs och statistiken utvecklas utgående från analysen, konsekvenserna av genomförande av reformen av den sociala tryggheten utreds, en strategi för barn och unga tas fram och underlag för revidering av funktionshinderslagstiftningen utarbetas.

Arbetet med revideringen av hälso- och sjukvårdslagen påbörjas, lagstiftning för att möjliggöra uppkoppling till Kanta-tjänsterna bereds, överenskommelseförordning om mellanlagring av data för Kanta tjänsterna planeras ingås, lagstiftningen om gränsöverskridande vård revideras samt lagstiftningen om patientavgifter och apoteksvgift revideras.

Miljöbedömning av delgeneralplan för havsbaserad vindkraft utförs. En överenskommelseförordning utarbetas avseende gifter/kemikalier, avtal om och utförande av bränslekvalitetskontroller tecknas, implementering av direktivet om miljöbrott, behandling, utredning och genomförande av kommande kommissionsförslag och ny gemenskapslagstiftning såsom förslagen om markhälsa samt kritiska råvaror och netto nollindustrin.

Inom naturvården implementeras förordningen om restaurering av natur, genomförs naturbetesprojekt samt frivilligt biotopskydd inom skogsbruk och implementering av strategin för naturskyddet. Inom vattenvården och vattenförsörjningen startas ett nytt marint projekt för utökad havskunskap för att långsiktigt gynna de ekosystemtjänster som hälsosamma fiskbestånd och biologisk mångfald bidrar med i kust och hav. Inom sektorn vatten- och avloppsförsörjningen avser landskapsregeringen driva på åtgärder för samordning och digitalisering av den kommunala vattendistributionen och vidta åtgärder för att minska risker för bräddning av avloppsvatten. Inom miljöhälsovården uppdateras djurskyddslagen, en veterinärvårdslag bereds och förordningar till livsmedelslagen uppdateras.

Allmänna byrån

Budgetmål

Öka den arbetsrelaterade hälsan och välmåendet

Socialvårdsbyrån

Budgetmål

Öka kunskapen hos berörda aktörer i syfte att säkerställa kvaliteten inom socialvården

Möjliggöra delaktighet för och förankra lagstiftnings- och utvecklingsarbete hos berörda aktörer

Säkerställa högkvalitativa beslutsunderlag både beträffande lagstiftning och reformer inom socialvårdens olika delområden

Säkerställa att anställda inom socialvården uppfyller de kvalitetskrav som lagstiftningen och klientens bästa kräver

Motverka ekonomisk utsatthet och skapa ett inkluderande samhälle

Ett rikt föreningsliv som främjar och stödjer allmännyttiga ändamål med särskilt fokus på minskad marginalisering, ökad social delaktighet för äldre, ett ökat välbefinnande hos barn och unga samt ett Åland där ANDTS-bruk minskar

Utjämna kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service inom socialvården

Hälso- och sjukvårdsbyrån

Budgetmål

En uppdaterad och reformerad hälso- och sjukvårdslag med syfte att bättre kunna motsvara de förändringar som har skett i samhället

Uppfylla de obligatoriska krav i den förordning som utarbetas av Europaparlamentet gällande ett europeiskt hälsodataområde samt möjliggöra koppling till Kanta genom nödvändig lagstiftning

Säkerställa att lagstiftningen inom området hälso- och sjukvård är uppdaterad och att ta fram underlag för att säkerställa kvaliteten inom hälso- och sjukvården

Klar ansvarsfördelning mellan myndigheter och tydliga begrepp gällande medicinsk rehabilitering samt möjlighet att samordna och koordinera hjälpmedel samt välfärdsteknik i landskapet

Att på längre sikt höja kunskapsnivån, förbättra arbetsmodeller och vid behov revidera lagstiftning som främjar barn och ungdomars hälsa och välmående

Öka kunskapen om förebyggande arbete gällande suicid

Folkhälsost strategi för Åland 2023-2030 har tagits fram vars mål är att hälsan ska förbättras för Ålands befolkning samtidigt som hälsoskillnader som beror på sociala och ekonomiska faktorer samt de påverkbara skillnaderna mellan könen ska minska till år 2030. Fokus 2023-2025 kommer att vara främjande av fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor

Främjande av god tandhälsa hos äldre

Associerad medlem i Världshälsoorganisationen (WHO)

Miljöbyrån

Budgetmål

Långsiktigt säkerställa tillgången på dricksvatten av god kvalitet

En marknad utan miljöfarliga produkter

Rättvis och transparent miljölagstiftning som skyddar miljön

God luftkvalitet utan risk för negativa hälsoeffekter

Enbart användning av godkänt bränsle förekommer

Utveckling av havsbaserad vindkraft på naturens villkor

God djurvälstånd

En för Åland praktiskt lämplig fördelning av lagstiftning och förvaltningsbehörighet på kemikalieområdet

God ekologisk status på kustvatten, sjöar och grundvatten till 2027

Livskraftiga fiskbestånd och livskraftiga undervattensmiljöer

Säkra livsmedel

Frihet från smittosamma djursjukdomar som ska bekämpas

Strategi för naturskyddet fram till år 2030

Återvinningsgraden ökar

Inga invasiva arter på Åland

40010 Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	692 675	17 000		124 000
Kostnader	-1 840 028	-2 054 000		-2 161 000
Anslag netto	-1 147 352	-2 037 000		-2 037 000

Budgetmotivering

Föreslås intäkter om 124.000 euro och ett anslag om 2.161.000 euro.

Inkomster

Intäkterna består av 33.000 euro som en årlig ersättning för utförda uppgifter med stöd av Republikens presidents förordning (2010:2) om vissa förvaltningsuppgifter inom hälso- och sjukvården i landskapet Åland. Intäkterna för uppburna avgifter beräknas till 6.000 euro vilket är en minskning jämfört med tidigare år på grund av den planerade överföringen av tillstånd och tillsyn gällande privat hälso- och sjukvård till ÅMHH. För administrationskostnader för Nordiska hav- och kustarbetsgruppen samt havsförvaltning och klimat beräknas en intäkt om 85.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personal, inköp av tjänster, kompetensutveckling för avdelningens personal, tjänsteresor och handledning samt för litteratur, information, utbildning, utredningar, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation.

Anslaget omfattar kostnader för Nordiska arbetsgruppen för hav och kust samt Visionsprojektet "Havsförvaltning och Klimat", där landskapsregeringen fungerar som förvaltningsorgan. Inom dessa

kostnader ingår utgifter för arbete utfört av koordinatörer samt stöd till de projekt som grupperna främjar.

410 Övriga sociala uppgifter

Målsättningen är att främja utvecklingen av en hållbar socialvård genom att främja social välfärd och förebygga sociala problem och ekonomisk utsatthet. FN:s målsättning om ingen fattigdom och målsättningen i det strategiska utvecklingsmålet 2 om att inga hushåll lever i fattigdom förverkligas genom understöd i form av familjepolitiska förmåner och tryggheten av skälig utkomst.

41000 Övriga sociala uppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-48 596	-215 000		-215 000
Anslag netto	-48 596	-215 000		-215 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 215.000 euro.

Utgifter

Anslaget omfattar utredningar och forsknings- och utvecklingsverksamhet för framtagande av beslutsunderlag och bedömningar i samband med ny lagstiftning och större projekt, tillsatta och nya arbetsgrupper och kommittéer samt utbildningar.

41010 Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-12 575 931	-13 814 000	-35 000	-14 000 000
Anslag netto	-12 575 931	-13 814 000	-35 000	-14 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 14.000.000 euro.

Utgifter

Finansiering av socialtrygghetsförmåner, för att i enlighet med gällande lagstiftning utge:

- bostadsbidrag (LL (2015:4) om tillämpning av lagen om allmänt bostadsbidrag), för ändamålet reserveras 3.051.000 euro,
- moderskapsunderstöd (med LL (1994:10) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd), för ändamålet reserveras 100.000 euro,
- barnbidrag (LL (1994:48, om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen), för ändamålet reserveras 9.750.000 euro,
- underhållsstöd (LL (2009:7) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om underhållsstöd), för ändamålet reserveras 615.000 euro,
- stöd för tolkningstjänst för personer med funktionsnedsättning (LL (2010:99) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om tolkningstjänst för handikappade personer), för ändamålet reserveras 100.000 euro,
- skyddshemstjänster (LL (2015:117) om skyddshem), för ändamålet reserveras 280.000 euro,
- social trygghet (rådets förordning (EEG) nr 1408/71 eller nr 883/2004 om tillämpningen av systemen för social trygghet), för ändamålet reserveras 15.000 euro,

- utkomstskydd för personer med diagnosen fibromyalgi (icke-lagstadgat stöd), för ändamålet reserveras 14.000 euro,

- samt ett utvecklingsanslag för att omorganiseringen av socialvården och den förnyade lagstiftningen ska få avsedd effekt (år två av fem), för ändamålet reserveras 75.000 euro.

415 Kommunernas socialvårdsområde

Landskapsandelarna inom socialvårdsområdet bidrar till landskapsandelssystemets målsättning att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service. I enlighet med landskapslagen (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna ska en förändring i omfattningen eller arten av landskapsandelsuppgifterna beaktas när basbeloppen i landskapsandelssystemet fastställs.

41500 Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-10 487 665	-9 186 000		-9 807 000
Anslag netto	-10 487 665	-9 186 000		-9 807 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 9.807.000 euro.

Utgifter

Cirka 5.479.000 euro avser landskapsandelar för äldreomsorgen och cirka 4.281.000 euro landskapsandelar för den samordnade socialtjänsten med hänvisning till landskapslag (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna.

Ett anslag om 47.000 euro tas upp för stöd för anläggningsprojekt i ytterskärgården enligt 7 kap. LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna och den preliminära socialvårdsplanen för åren 2024-2028.

420 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter

Den övergripande målsättningen med hälso- och sjukvården relateras till det strategiska utvecklingsmålet 1, välmående människor vars inneboende resurser växer. Målet är att främja en hållbar utveckling genom satsningar på hälsofrämjande och förebyggande åtgärder och säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för människor i alla åldrar. Riktade och förebyggande insatser gällande folkhälsan stöds av det strategiska utvecklingsmålet 1 och FN:s utvecklingsmål "God hälsa och välbefinnande".

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	15 210			139 000
Kostnader	-52 197	-135 000		-304 000
Anslag netto	-36 987	-135 000		-165 000

Budgetmotivering

Föreslås intäkter om 139.000 euro och anslag om 304.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 139.000 euro i form av penningautomatmedel för kostnader inom projektet "Barn och ungas hälsa och välmående".

Utgifter

Föreslås ett anslag om 55.000 euro där det ingår utredningar och framtagande av beslutsunderlag, bedömningar och nya arbetsgrupper samt utbildningar i samband med ny lagstiftning. Fortsatt utredningsarbete, utvecklingsverksamhet, seminarier och utbildningar, 42.000 euro. Föreslås ett anslag om 38.000 euro där det ingår fortsatt implementering, uppföljning av Folkhälsostategin för Åland 2023-2030 samt i samband med den åtgärder för att främja fysisk aktivitet och goda kostvanor.

Under året planeras en utredning med syfte att klargöra frågeställningar som framkommit gällande delegering av vårdåtgärder från hälso- och sjukvården till socialvården. Undersökningen inkluderar analys av delegeringsförfarandet och målsättningen är att säkerställa att man på bästa sätt kan tillvarata personalens kompetens. Samtidigt görs en översyn och analys av berörd lagstiftning. Föreslås ett anslag om 30.000 euro.

Det 3 ½ åriga utvecklingsprojektet "Barn och ungas hälsa och välmående" pågår till maj 2026 och finansieras med penningautomatmedel. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) gottskrivs momentet med dessa inkomster och belastas med motsvarande anslag.

För att genomföra Folkhälsostategins fokusområde på hälsosamma kostvanor planeras att skapa en resurs för att koordinera styrning av kost- och nutritionsrelaterade frågor i landskapet. Det 2-åriga projektet finansieras med penningautomatmedel. Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för projektet samt belastas med motsvarande anslag.

42000 Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-30 000	-30 000		-30 000
Anslag netto	-30 000	-30 000		-30 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 30.000 euro.

Utgifter

Ett riktat ekonomiskt stöd till Kumlinge apotek ges för att stöda lönsamheten och därigenom säkra en lokal läkemedelsdistribution.

430 Allmän miljövård

Momentet täcker in de miljöaspekter som inte ryms in under något av miljöbyråns övriga moment. Det handlar t.ex. om kemikaliefrågor, marknadskontroll, miljöskadefond och luftkvalitet.

43000 Allmän miljövård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-52 728	-112 000		-112 000
Anslag netto	-52 728	-112 000		-112 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 112.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 31.000 euro för arbete inom miljöbyråns verksamhetsområde. Med anslaget finansieras bl.a. bränslekvalitetskontroller efter att överenskommelseförordning med riket nåtts i syfte att fullgöra skyldigheterna i landskapsförordningen (2001:38) om tillämpningen i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande åtgärder mot förorening av luften. Också kostnader som

föranleds av eventuella prövningar enligt kemikalielagstiftningen och tillsyn enligt den och även konsument säkerhetslagen finansieras med anslaget. Momentet kan även belastas med kostnader för medverkan i EU-naturvårdsprojekt gällande vattenförvaltning och -skydd.

Föreslås ett fortsatt anslag om 81.000 euro för systematisk uppföljning av lantbruket som underlag för uppföljning och utvärdering av miljöåtgärder riktade till lantbruket i landsbygdsutvecklingsprogrammet och för miljölagstiftning och andra styrmedel.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för deltagande i projekt samt belastas med motsvarande anslag.

440 Naturvård

Momentet täcker skydd, inventering och restaurering av natur samt återinförande av hotade eller försvunna arter. Även skötselåtgärder enligt lag inom naturreservat omfattas.

44000 Naturvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	53 948	18 500	190 000	94 000
Kostnader	-406 343	-565 500	-90 000	-700 000
Anslag netto	-352 395	-547 000	100 000	-606 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 94.000 euro och anslag om 700.000 euro. Av kostnaderna avser 52.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

I form av EU-delfinansiering av projektet Life IP Biodiversea förväntas efter redovisning en delbetalning om 30.000 euro. Ur jordbrukets återhämtningsfond erhålls, mot redovisning, en delbetalning om 64.000 euro för naturbetesprojektet.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 70.000 euro för att inventera och kartlägga hotade och skyddsvärda arter och biotoper, däribland starkt hotade arter som riskerar utrotas från den åländska naturen samt för att inventera invasiva arter vars förekomst och spridning på Åland starkt riskerar att hota den biologiska mångfalden. Detta anslag inkluderar även restaurerande åtgärder för hotade arter och biotoper samt utrotningsåtgärder för invasiva arter.

För inventeringar inom naturreservat och Natura 2000-områden inom terrestra områden föreslås 70.000 euro utgående från en femårig plan för inventeringar.

Föreslås en kostnad om 5.000 euro för värderingsuppdrag, köpvittnen och andra löpande kostnader för investeringar i form av inköp av och avtal om områden för naturskydd.

För personalkostnader inom de pågående EU-projekten inom de marina områdena föreslås anslag för projektkoordinatorer. Föreslås 50.000 euro för Life IP Biodiversea och 25.000 euro för VikarLife. Dessa kostnader motsvaras av inkomster i form av EU-finansiering som fås i efterskott mot redovisning.

För en socioekonomisk analys inom projektet Life IP Biodiversea föreslås 20.000 euro i enlighet med projektplanen.

För deltagande i uppföljningen av tumlare inom projektet SAMBAH II föreslås 18.000 euro som en delfinansiering enligt projektplanen.

För delbetalning inom det treåriga, helt av jordbrukets återhämtningsfond finansierade naturbetesprojektet föreslås 64.000 euro för en förskottsutbetalning mot redovisning för det på konsultbasis upphandlade uppdraget som naturbeteskoordinator.

Föreslås ett anslag om 280.000 euro för den kontinuerliga skötseln och restaureringen av landskapets naturreservat och genbanken. Skötseln köps av landskapets fastighetsverk. Vid skötseln av naturreservaten framhävs områdenas rekreativvärde inom de områden där det är möjligt med tanke på bevarandet av naturvärden. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

44000 Naturvård, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-40 625	-55 000	-100 000	-155 000
Anslag netto	-40 625	-55 000	-100 000	-155 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 155.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 100.000 euro för programmet om frivilligt skydd av skog och mark enligt riktlinjer framtagna av miljöbyrån och skogsbruksbyrån.

Föreslås ett anslag om 40.000 euro för att fortsatt understöda arbetet mot invasiva däggdjur och fåglar. Ur anslaget kan beviljas stöd till jaktvårdsförening eller annan förening som arbetar med vilt- och naturvård, eller till privatperson, efter inhämtande av jaktvårdsförenings yttrande, för arbete mot invasiva arter vilket är till nytta för en större region.

Föreslås ett fortsatt anslag om 15.000 euro för att förebygga och ersätta skador orsakade av skyddade arter. Landskapsregeringen har en skyldighet att se till att lagskydd av arter efterlevs, men en ökad lokal förekomst av dessa kan ha en negativ effekt i form av skador på till exempel skördar och djurhållning. Anslaget kan även användas för verksamhetsutövers kostnader för försök att ta fram metoder för att minska skador av skyddade arter.

445 Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet

44510 Penningautomatmedel för social verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-3 546 040	-3 890 000		-3 800 000
Anslag netto	-3 546 040	-3 890 000		-3 800 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.800.000 euro.

Utgifter

Inom ramen för anslaget beviljas medel till ca femtio föreningar inom det sociala området. Vid fördelningen prioriteras äldres sociala delaktighet. Därtill beviljas medel till de pågående projekten Barns och ungdomars psykiska hälsa och välmående (2023-2026) samt ANDTS-funktionen som en del av det ANDTS-politiska programmet (2022-2024).

44520 Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-578 130	-620 000		-620 000
Anslag netto	-578 130	-620 000		-620 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 620.000 euro.

Utgifter

Medel beviljas som verksamhetsstöd för miljöverksamhet och arbete för hållbar utveckling till ideella organisationer eller andra som uppfyller principerna för verksamhetsstöd samt för finansiering av samarbetet som grundar sig på samarbetsavtal med Åbo Akademi genom Husö biologiska station till en omfattning av 115.000 euro.

450 Vattenförsörjning och vattenvård

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	37 421	194 000		244 000
Kostnader	-338 528	-801 000	-198 000	-1 307 000
Anslag netto	-301 106	-607 000	-198 000	-1 063 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 244.000 euro och kostnader om 1.307.000 euro. Av kostnaderna avser 200 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och vattenförbättrande åtgärder som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Inkomster

Inkomsterna avser finansiering från det operativa programmet för den Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden av ett nytt marint projekt (122.000 euro), EU-finansiering av det pågående samarbetsprojektet eMSP NBSR (Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Seas Region, 26.000 euro) samt finansiering med EU-medel av det pågående Interreg Central Baltic-projektet Baltic Reed (96.000 euro). Inkomsterna fördelas på olika delmoment. Se även utgifter nedan.

Utgifter

Budgetmomentets anslag fördelar sig på tre delmoment. Anslaget föreslås ökas med 50.000 euro för upprättande av en regional vattenförsörjningsplan, se avsnittet Dricksvatten och avlopp nedan. Inget av de nedannämnda projekten beräknas innebära utökade nettoanlagsbehov för momentet i de kommande årens budget.

Vattenövervakning

Föreslås ett anslag om ca 407.000 euro för lagstadgad övervakning i enlighet med 18 § Vattenlag (1996:61) för landskapet Åland och undersökningar utgående från krav i EU-direktiv vilket uppgår till ca 285.000 euro samt för de kostnader som uppstår i genomförandet av ett nytt marint projekt ca 122.000 euro.

Syftet med det marina projektet är utökad havskunskap för att långsiktigt gynna de ekosystemtjänster som hälsosamma fiskbestånd och biologisk mångfald bidrar med i kust och hav. Ansökan lämnas in hösten 2023. Projektet planeras starta hösten 2023 och avslutas år 2027.

Projektet finansieras i sin helhet med EU-medel från det operativa programmet för den Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Kostnaderna för projektet beräknas uppgå till totalt 487.000 euro. Kostnaden under år 2024 beräknas till ca 122.000 euro.

Dricksvatten och avlopp

Föreslås ett anslag om ca 65.000 euro varav 50.000 euro för upprättande av en regional vattenförsörjningsplan och 15.000 euro för övriga mindre utredningar, kostnader (inklusive årsavgift för VA-guiden) och behövliga informationsinsatser.

I syfte att långsiktigt säkra tillgången av dricksvatten av god kvalitet tillsätts en arbetsgrupp som upprättar en regional vattenförsörjningsplan för hela Åland. Gruppen utreder vattenbehovet, potentiella dricksvattentäkter och vattenbesparande åtgärder samt ett andra utlåtande gällande Östra Kyrksundets potential som dricksvattentäkt. Vattenförsörjningsplanen ska på vetenskaplig grund ge förslag på tillvägagångssätt för att skapa en hållbar (miljömässig, ekonomisk och social) och säker vattenförsörjning på Åland fram till år 2050. Projektet är tvåårigt. Vattenförsörjningsplanen ska vara klar senast i december 2025. Kostnaderna beräknas till totalt ca 100.000 euro. Anslagsbehovet under år 2024 beräknas till ca 50.000 euro.

Övrig vattenvård och vattenförvaltning

Föreslås ett anslag om totalt ca 835.000 euro. I anslaget ingår kostnader för utredningar, undersökningar samt information och övriga kostnader kopplat till vattenvård och vattenförvaltning, främst kopplat till genomförande av lagstadgade åtgärdsprogram förvaltningsplan och havsplanering ca 62.000 euro samt för de kostnader som uppstår i genomförandet av projektet sammanlagt ca 773.000 euro enligt nedanstående.

I anslaget ingår kostnader som uppkommer i det pågående internationella samarbetsprojektet eMSP NBSR (Emerging ecosystem-based Maritime Spatial Planning topics in North and Baltic Sea Region). Projektets syfte är hållbar användning av havsområden med inriktning på klimatanpassning, utveckling av hållbar blå ekonomi samt långsiktigt hållbart naturskydd. Projektet inleddes i september 2021 och avslutas sommaren 2024. Projektet delfinansieras till 80 % med EU-medel. Totalkostnaden för projektet uppgår till 163.000 euro varav den nationella finansieringen uppgår till 33.000 euro. Anslagsbehovet under år 2024 beräknas till ca 33.000 euro varav den nationella finansieringen utgör ca 7.000 euro.

Landskapsregeringen genomför ett fyraårigt projekt med namnet Vattenförbättrande åtgärder/Rent Vatten 2030 för finansiering av landskapsregeringens egna åtgärder eller samarbetsprojekt för konkreta vattenförbättrande åtgärder. Syftet är att höja den ekologiska statusen i prioriterade sjöar och havsvikar till år 2030 och att långsiktigt säkra och klimatanpassa vattenförsörjningen på Åland. Projektet startade under år 2023 och avslutas år 2026. Projektet föreslås finansieras i sin helhet genom överföring av penningautomatmedel som reserverats för ändamålet i budgeten för år 2023 under kapitel 350 och i första tilläggsbudgeten för 2023 under moment 89250. Totalt har 1.600.000 euro reserverats för projektet. Anslagsbehovet under 2024 beräknas till 620.000 euro. Under moment 89250 intäktsförs motsvarande belopp om 620.000 euro så som upplösning av reservering av penningautomatmedel.

Landskapsregeringen deltar i det treåriga Interreg Central Baltic-projektet Baltic Reed i syfte att återvinna näringsämnen från eutrofiering av strandområden, förbättra den biologiska mångfalden och skapa ekosystemtjänster. Målet är att omhänderta vass på ett sådant sätt att det kommer till användning (energi, jordförbättring, foder m.m.) och skapa nya produkter, tjänster och arbetstillfällen. Projektet inleddes år 2023 och avslutas år 2025. Projektet delfinansieras till 80 % med EU-medel. Den nationella delen föreslås finansieras genom överföring av reserverade penningautomatmedel som överförts för ändamålet i budgeten för år 2023 under moment 89250. Totalkostnaden för projektet uppgår till 277.000 euro varav den totala nationella finansieringen uppgår till 55.000 euro. Anslagsbehovet under år 2024 beräknas till 120.000 euro varav den

nationella finansieringen utgör 24.000 euro. Under moment 89250 intäktsförs motsvarande belopp om 24.000 euro för den nationella finansieringen så som upplösning av reservering av penningautomatmedel.

Fullmakt

I enlighet med 25 § 2 mom. LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning anhåller landskapsregeringen om lagtingets samtycke vad gäller nyttjanderätten till landskapets allmänna vatten för utläggning av fiberoptisk sjökabel mellan Finland och Sverige via Åland för en tid om högst 40 år och på de villkor landskapsregeringen i övrigt beslutar.

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-844	0	-2 000	-160 000
Anslag netto	-844	0	-2 000	-160 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 160.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 10.000 euro för betalning av tidigare ränstestödsåtaganden.

Föreslås ett anslag om 50.000 euro för koordinering av digitalisering av vattenförsörjningen. Införandet av EU:s dricksvattendirektiv ställer ökade krav på digitalisering av vattenförsörjningen och ökade krav på information till kund. Digitaliseringen av vattenförsörjningen består dels av byte av vattenmätare till smarta, digitala och fjärravläsbara mätare, uppbyggnad av övervakningssystem för vattenledningsnätet och kundportal. Genom att byta ut gamla vattenmätare till moderna vattenmätare förbättras övervakningen av vattenledningsnätet vilket underlättar sökning av läckor. Ett minskat läckage minskar belastningen på nuvarande dricksvattentäcker och resurshushållningen blir effektivare. Medlen ska överföras till ett samarbete mellan vattendistributörer för att koordinera gemensamma digitaliseringsinsatser. Penningautomatmedel reserveras för detta ändamål, se kapitel 350.

Föreslås ett anslag om 100.000 euro för stöd till åtgärder som förhindrar läckage av orenat avloppsvatten. Bräddningar av avloppspumpstationer leder till att stora mängder orenat avloppsvatten rinner ut i naturen och vattendrag vilket leder till sanitära olägenheter och övergödning. Vid de pumpstationer där bräddningar får störst konsekvenser delfinansierar landskapet byggandet av bräddningsbassänger. Penningautomatmedel reserveras för detta ändamål, se kapitel 350.

460 Cirkulär ekonomi

Landskapsregeringens långsiktiga målsättning är att uppnå strategiskt utvecklingsmål nummer 7, hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster genom att materialflödena övergår från linjära till cirkulära och att avfallsmängderna samtidigt minskar.

46000 Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-10 757	-27 000		-27 000
Anslag netto	-10 757	-27 000		-27 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 27.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser avfallsstatistik, informationskampanjer och medlemskap i branschorganisationen Avfall Sverige.

46000 Cirkulär ekonomi, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-18 350	-25 000		-10 000
Anslag netto	-18 350	-25 000		-10 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 10.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för åtgärder för borttransport av skrotfordon.

470 Miljöhälsovård

Landskapsregeringens arbete med att utrota djursjukdomar som ska bekämpas fortsätter under året samtidigt som förberedelser görs för risker som kan äventyra livsmedelssäkerheten eller sjukdomar som kan hota djurens hälsa. Genom förebyggande arbete och övervakning av djursjukdomar ska människors och djurs hälsa samt en hållbar miljö tillförsäkras.

47000 Miljöhälsovård

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	600			
Kostnader	-136 247	-162 000		-98 000
Anslag netto	-135 647	-162 000		-98 000

Budgetmotivering

Ett anslag om 98.000 euro föreslås.

Utgifter

Utgifterna består av pågående utrotning av fisksjukdomen Infektiös Hematopoietisk Nekros (IHN) i Eckerö kommun och bikvalstersjukdomen Varroa i Brändö kommun, övervakning av potentiella utbrott av sjukdomar som ska bekämpas, övervakning av djurs identitet, registrering och djurförflyttningar, övervakning vid import och transporter av djur från andra EU-länder till Åland och kontroll av främmande ämnen i livsmedel.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	544 419	477 900		549 500
Avgiftsintäkter	11 326	18 000		18 000
Erhållna bidrag	10 055		97 000	
Övr verksamh intäkt	39 187	28 100		29 500
Summa Verksamhetens intäkter	604 987	524 000	97 000	597 000
Personalkostnader	-3 381 962	-3 245 300		-3 488 039
Köp av tjänster	-10 105 832	-10 659 120	-140 000	-11 409 017
Material förnödenh	-237 275	-201 572		-216 675
Övr verksamh kostn	-1 855 408	-1 872 007		-1 887 270
Summa Verksamhetens kostnader	-15 580 477	-15 978 000	-140 000	-17 001 001
Återbet av överf	77 177	80 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap	77 177	80 000		80 000
Summa Intäkt ink o kap öv	77 177	80 000		80 000
Undervisn kultur idr	-17 253 988	-18 659 000		-20 353 000
Soc hälsovård utsk	-8 525 313	-8 404 000		-8 486 000
Övriga ink kap överf		-40 000		-40 000
Summa Utgift ink o kap öv	-25 779 301	-27 103 000		-28 879 000
Summa Kostn ink o kap öv	-25 779 301	-27 103 000		-28 879 000
Summa Verksamhetsbidrag	-40 677 613	-42 477 000	-43 000	-45 203 001
Räntekostnader	-34			
Övr finansiella kost	-3 099			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-3 134			
Summa Årsbidrag	-40 680 747	-42 477 000	-43 000	-45 203 001
Avskrivn enl plan				-78 000
Summa Av- och nedskrivningar				-78 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-40 680 747	-42 477 000	-43 000	-45 281 001
Ökning eller minskning av reserver	-233 562			
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-40 914 310	-42 477 000	-43 000	-45 281 001

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
50010 Utb och kultur, verksamhet	-3 935 523	-4 119 663	-4 493 000	-4 676 000
50200 Studiestöd	-8 000 424	-8 451 236	-8 324 000	-8 406 000
Summa 5100 Utb.avd allm byrån	-11 935 947	-12 570 899	-12 817 000	-13 082 000
52000 Grundskola stöd för undervisn	-12 400 064	-12 163 487	-13 444 000	-13 934 000
53500 Vuxen utbildning	-1 231 059	-1 096 251	-1 483 000	-1 550 000
53510 Utvecklingsarb inom utbildn	-677 259	-499 548	-591 000	-555 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
53520 Högscoleutbildning	-7 270 000	-7 292 000	-7 535 000	-8 161 000
Summa 5200 Utbildningsbyrån	-21 578 382	-21 051 285	-23 053 000	-24 200 000
50500 Bibliotek	-146 787	-133 735	-170 000	-170 000
51000 LR andel medb.insti o kulturv	-696 825	-711 293	-728 000	-767 000
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	-28 903	-35 701	-42 000	-43 000
51100 Kultur o kulturmiljöförvaltn	-789 444	-689 187	-753 000	-816 000
51500 Paf-medel ungdom och idrott	-2 429 579	-2 365 001	-2 512 000	-2 585 000
51600 Paf-medel kultur	-2 485 193	-3 414 866	-2 337 000	-2 437 000
51700 Paf-medel fritidssedel barn				-1 000 000
Summa 5300 Kulturbyrån	-6 576 731	-7 349 783	-6 542 000	-7 818 000
54000 Ålands museum	-58 544	57 658	-108 000	-181 000
Summa 5400 Ål museum	-58 544	57 658	-108 000	-181 000
Summa 5000 Utbildn o kulturavd	-40 149 603	-40 914 310	-42 520 000	-45 281 001

500 Allmän förvaltning

Utbildnings- och kulturavdelningens huvudsakliga arbetsområden omfattar förvaltning och verksamheter kring utbildnings-, kultur-, arkiv-, biblioteks-, ungdoms- och idrottsfrågor samt musei- och kulturarvsärenden. Avdelningen har till uppgift att inom sitt ansvarsområde förbereda och hantera lagstiftnings- och budgetärenden, planera, leda, utveckla, samordna och följa upp verksamheter samt utöva tillsyn inom de olika verksamhetsområdena.

Allmänna byrån har stabsfunktioner och handlägger ärenden som gäller den övergripande förvaltningen, arkivverksamhet och utvecklingen inom avdelningens verksamhetsområden.

Utbildningsbyrån handlägger ärenden som gäller samarbetet mellan barnomsorgen, förundervisningen och grundskolan, grundskoleutbildningen, utbildningen på gymnasienivå, högscoleutbildningen, erkännande av yrkeskvalifikationer, jämförelse av högskoleexamen och fri bildning som förmedlas i skolform.

Kulturbyrån handlägger ärenden och finansiering gällande kulturell och museal verksamhet, det allmänna fria bildningsarbetet, ungdoms- och idrottsverksamhet, biblioteks-, film- och medieverksamhet samt nordiskt och övrigt internationellt samarbete inom kultur- och medieområdet liksom kreativa näringar och konventioner tillhörande museer och kulturarv. Byrån handlägger även ärenden inom kulturminnesvården d.v.s. fornminnes-, kulturmiljö-, folkminnes- och byggnadsminnesvården samt arkitektur och kyrkligt kulturarv.

Ålands museum handlägger ärenden gällande museiverksamhet. Verksamheten innefattar utställningar och förmedling, ansvar för och förvaltning av samlingar, kundservice samt museipedagogiskt arbete vid landskapsägda museer och sevärdheter. Ålands museum handlägger även utförande av uppdragsverksamhet inom sina verksamhetsområden.

Utbildningsbyråns verksamhetsområde: Yrkesinriktade utbildningsinsatser blir alltmer viktigare och bland annat utbildningar för hälsovårdare, lokalvårdare, omsorgsassistent samt utbildningar inom demensvård planeras. Därutöver görs en satsning på behörighetsgivande utbildning till speciallärare. Tillsynsverksamheten för grundskola och gymnasium utvecklas vidare, eftersom antalet tillsynsärenden förväntas öka. Ett läropliktsregister behöver utvecklas. Arbetet med att ta fram en åländsk NQF (The national Quality Framework) för de åländska utbildningsnivåerna och göra dem likställda i den europeiska EQF (The European Qualifications Framework) genomförs. Som ett viktigt led i utbildningsstrategin håller landskapsregeringen på att förnya det utbildningspolitiska programmet.

Under år 2024 utreds strukturen, organiseringen, inriktning och möjliga samarbeten vad gäller verksamheten vid Ålands sjösäkerhetscentrum i syfte att kartlägga behovet av kostnadseffektiv intern service till landskapets skolor kontra extern service och tjänsteutbud till privata aktörer.

Kulturbyråns verksamhetsområde: Ett nytt biblioteksdatasystem för de åländska biblioteken planeras att införskaffas. Det nya medlemskapet i UNESCO fortsätter att innebära mer engagemang. Större arkeologiska undersökningar kommer att behöva genomföras. Fortsatta och nya satsningar på barn och unga ska röra sig fysiskt planeras liksom att möjligheten att delta i kulturella aktiviteter. En satsning görs på idrotter som inte är med i Öspelen genom Ålands Sports week. Pommern behöver få däckat renoverat. Ruinerna vid Bomarsund är i behov av att renoveras så att de inte förstörs ytterligare.

Ålands museums verksamhetsområde: En satsning föreslås för digitalisering av samlingarna. Ombyggnaden av Eckerö post- och tullhus fortsätter i huvudbyggnadens övre våning. Uppbyggnaden av den nya samlingen av åländskt konsthantverk och design fortgår och särskild vikt läggs på att förvärva verk av tidigare verksamma och framlidna åländska utövare. Byte av gamla lysrör mot mer ändamålsenligare och miljövänligare görs i utställningshallarna i museibygnaden.

Allmänna byrån

Budgetmål

Vidareutveckla arbetsrutiner inom avdelningen och gentemot underliggande myndigheter

Fortsätta utveckla Högskolan på Åland

Utveckla dokumentförvaltningen och arkivfunktionen vid Ålands landskapsarkiv

Öka tillgängligheten till digitalt arkivmaterial och fortsätta arbeta med digitaliseringen av Rederiaktiebolaget Gustaf Eriksons arkiv

Utbildningsbyrån

Budgetmål

Fortsätta implementeringen av barnomsorgens och grundskolans läroplan

Säkerställa åländska medborgares möjlighet att ingå i och använda nationella studieregistersystem

Säkerställa vuxenutbildning utgående från arbetsmarknadens och samhällets behov

Uppfylla lagen gällande tillsyn inom grundskola och gymnasium

Ingå i EQF senast 2025

Uppfylla målen i EU:s referensram för digital kompetens bland medborgare samt UNESCO:s ramverk för medie- och informationskunnighet

Projektrapport "Gymnasieutbildning för alla unga"

Kulturbyrån

Budgetmål

Alla innevånare ska ha tillgång till alla allmänna bibliotek och hela det åländska biblioteksbeståndet, oavsett var man bor

Tillgång till konst och kultur - en mänsklig rättighet som stärker hälsan

Kulturmiljöns betydelse för minskad miljöpåverkan, cirkulär ekonomi och goda livsmiljöer lyfts fram

Skapa attraktiva besöksmål och destinationer

Varaktigt intresse för fysisk aktivitet i vardagen

Stärka bilden av Åland som idrottsdestination

Främja tillgång till information om kulturarvet som bevaras och förmedlas till kommande generationer

Bevara, sköta om och levandegöra det monumentala kulturarvet som är bärkraftigt för vår identitet

Ålands museum

Budgetmål
Anpassa museibutikernas produktutbud
Uppmärksamma Ålands museum 90 år
Utveckla sevärdheten Kastelholms slott
Kvalitetssäkra museets hållbarhetsarbete i den dagliga verksamheten
Öka den digitala tillgängligheten till Ålands museums samlingar och arkiv
Utveckla Jan Karlsgårdsområdet
Utveckla Bomarsunds besökscenter med kringområde
Pedagogisk satsning i Ålands kulturhistoriska museum
Översyn av de obemannade sevärdheterna
Utveckla sevärdheten Eckerö post- och tullhus

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	31 358	26 000		26 000
Kostnader	-4 151 022	-4 519 000		-4 702 000
Anslag netto	-4 119 663	-4 493 000		-4 676 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 26.000 euro och ett anslag om 4.702.000 euro, varav 1.155.000 euro utgör internhyra.

Inkomster

Momentet gottskrivs bl.a. med inkomster från arbetet inom ramen för Nordplus-programmet och för insatser i Nätverk för vuxnas lärande.

Utgifter

Allmän förvaltning och verksamhet

Anslaget avser avdelningens samlade personalkostnader samt medel för inköp av experttjänster, personalutbildning och omvärldsbevakning. Utgifter för nordiskt samarbete täcks till vissa delar av motsvarande inkomster.

I anslaget ingår internhyra för fastigheter som används av flera byråer inom utbildnings- och kulturavdelningen, totalt 1.155.000 euro. De fastigheter som avses är Ålands museum, del av Eckerö post- och tullhus, Bomarsunds besökscenter samt museimagasinet, grindstugan, porthuset och del av Ribacka kontorsbyggnad i Kastelholm. Även andra mindre kostnader för fastighetsunderhåll och utrustning upptas här.

Hyrorna för Ålands museum, museimagasinet, grindstugan, porthuset, Bomarsunds besökscenter samt delar av Eckerö post- och tullhus täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

Ålands landskapsarkiv

Ålands landskapsarkiv är det självstyrda landskapet Ålands arkivinstitution, se arkivlagen (2004:13) för landskapet Åland. Enligt lagstiftningen leder och övervakar landskapsarkivet arkivväsendet i landskapet samt styr och utvecklar dokumenthanteringen inom landskapsförvaltningen. Föreslås ett anslag om 24.000 euro för landskapsarkivets verksamhet, så som inköp av material, it-tjänster och supportavtal.

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som delvis förverkligats fortsätter med följande etapp under år 2024 för att färdigställa utställningsutrymmen i huvudbyggnadens övre våning.

Installationen av en hiss mellan våningarna för att öka tillgängligheten på besöksmålet tas med i

följande etapp. Enligt tidigare beräkningar uppskattades kostnaden för åtgärderna uppgå till 160.000 euro, varav 100.000 euro planeras för år 2024. Tidigare beräknades de totala återstående åtgärderna medföra ökade hyreskostnader om totalt ca 13.000 euro per år. En ny projektering för att uppdatera kostnaderna behöver göras.

502 Studiestöd

50200 Studiestöd (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	77 177	80 000		80 000
Kostnader	-8 528 413	-8 404 000		-8 486 000
Anslag netto	-8 451 236	-8 324 000		-8 406 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 80.000 euro och ett anslag om 8.486.000 euro.

Inkomster

Den beräknade inkomsten av återkrav av studiestöd samt av de studielån som landskapet på basen av borgensansvar erlagt till kreditinrättningar uppskattas uppgå till 80.000 euro. Se LL (2006:71) om studiestöd.

Utgifter

Enligt 6a § LL (2006:71) om studiestöd ska studiestödsbeloppen indexjusteras. Beloppen fastställs årligen så att till föregående års belopp läggs den ändring i det konsumentprisindex som fastställts av ÅSUB som ägde rum under det föregående kalenderåret. Enligt ÅSUB:s prognos beräknas ändringen av konsumentprisindex för år 2023 bli 7 %. En sådan höjning av studiestödsbeloppen från och med 1.8.2024 ligger som grund vid beräkningen av utgifterna. Kostnaderna för indexjusteringen av studiestödsbeloppen beräknas uppgå till ca 259.000 euro.

Kalkylerad fördelning av kostnaderna, euro

- Studiepenning, högskola 3.068.000
- Studiepenning, ej högskola 1.727.000
- Vuxenstudiepenning 1.032.000
- Försörjartillägg 184.000 samt
- Bostadstillägg 2.475.000.

505 Biblioteksverksamhet

Biblioteken bidrar till öppna, demokratiska samhällen genom kunskapsförmedling och mångsidigt kulturutbud där alla är jämlika. Biblioteken ger innevånarna förutsättningar till utbildning, information, fritt bildande av åsikter och yttringar i en förändringsbenägen värld.

Landskapsregeringen och Mariehamns stad upprätthåller gemensamt ett centralbibliotek för Åland. Centralbibliotekets uppgift är att främja den allmänna biblioteksverksamheten i landskapet. Villkoren är stipulerade i avtal mellan parterna där det nuvarande gäller till och med år 2025. Under år 2024 ska grunden för ett nytt avtal tas fram. Centralbibliotekets roll tydliggörs, både generellt och specifikt gentemot kommunbiblioteken.

Ett underlag för upphandling av ett nytt molnbaserat verksamhetssystem där alla åländska bibliotek ingår tas fram. Det nya systemet ska vara kompatibelt med Ålands landskapsregerings tekniska system och det planerade Finna-systemet.

50500 Bibliotek

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	300	2 000		2 000
Kostnader	-134 035	-172 000		-172 000
Anslag netto	-133 735	-170 000		-170 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 2.000 euro och ett anslag om 172.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser:

- centralbibliotekets avtalsenliga ordinarie kostnader såsom lönekostnader för en bibliotekarietjänst
- licenser för biblioteksdatasystem
- upprätthållande av Alandicasamlingen, fortbildning
- boktransporter mellan biblioteken och övrig service till de allmänna biblioteken samt
- fortsatt digitalisering samt utökning av e-bokslicenser (totalt 15.000 euro).

510 Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet

Enligt gällande lagstiftning skapar landskapsregeringen och kommunerna gemensamt de allmänna förutsättningarna för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet som bedrivs av organisationer och föreningar. Landskapsandelarna för biblioteks- och övrig kulturverksamhet bidrar till att jämna ut kommunernas ekonomiska förutsättningar.

Landskapsfinansieringen av Medborgarinstitutet i Mariehamn regleras i ett avtal mellan staden och landskapsregeringen som gäller för perioden 1.1.2023 – 31.12.2027. Det årliga beloppet indexjusteras årligen enligt prisindex för den kommunala basservicen (ÅSUB).

Ålands kulturdelegation är en myndighet underställd landskapsregeringen. Kulturdelegationen förverkligar landskapets kulturpolitik i enlighet med fastställda styrdokument. Främsta uppdraget är att främja, följa upp, utveckla och fördela bidrag till det åländska kulturlivet genom verksamhets- och projektstöd samt stipendier ur penningautomatmedel.

Under detta kapitel kan även anslag för andra verksamheter och utredningar reserveras där landskapsregeringen är huvudman eller beställare.

51000 Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-711 262	-728 000		-767 000
Anslag netto	-711 262	-728 000		-767 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 767.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande:

- landskapsandelar för ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet, 520.000 euro
- verksamhetsstöd för Medborgarinstitutet, 219.000 euro samt

- stipendier till författare i enlighet med LL (1985:29) om stöd för litterär verksamhet, 28.000 euro. Anslaget motsvarar cirka tio procent av de allmänna bibliotekens totala årliga anskaffningar av medier för utlåning. Stipendierna fördelas av Ålands kulturdelegation.

51010 Ålands kulturdelegation

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-35 701	-42 000		-43 000
Anslag netto	-35 701	-42 000		-43 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 43.000 euro för kulturdelegationens verksamhet.

Utgifter

Anslaget avser:

- täckande av möteskostnader inklusive arvoden, studieresor och annonsering
- kostnader för musik- och litteraturnämnden liksom inköp av litteratur och musik för nominering av nordiska rådets priser
- köp av sekreterartjänster samt
- tjänster för residensverksamheten vid Källskär och Eckerö post- och tullhus.

511 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Kulturen är en grundläggande hörnsten i självstyrelsen och bidrar till det demokratiska samhällets utveckling. Ett rikt och aktivt konst- och kulturliv är en viktig samhällsfaktor för ett näringsliv som vill attrahera kreativa och kompetenta människor. Det åländska kulturmiljöerna bär ett rikt kulturarv, skapar en känsla av tillhörighet och utgör en central del i det hållbara samhället.

Landskapsregeringens målsättning med kulturpolitiken är att stärka och tydliggöra kulturens viktiga roll i samhällets olika verksamheter.

Åland sätter stort värde på medlemskapet i Unesco och de möjligheter till synlighet på den internationella arenan där Åland involveras i ett samarbete mellan medlemsländerna inom utbildning, vetenskap och kultur.

I en förstudie under år 2024 avser kulturbyrån samla in underlag och information som kartlägger konst- och kulturarbetarnas behov för att stärka kulturutövandet. Förutsatt att ESF+-medel beviljas i slutet av år 2023 (okt/nov) startar kulturbyrån vid Ålands landskapsregering ett förstudieprojekt gällande kompetensförsörjning hos konstnärer och kulturutövare som stöd för utveckling av kreativa näringar på Åland. Projektet tar stöd i förslaget till kulturpolitisk strategi där kreativa näringar är ett av tre fokusområden som särskilt nämns i strategin.

51100 Kultur- och kulturmiljöförvaltning

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 966	3 000		3 000
Kostnader	-691 153	-696 000	-60 000	-819 000
Anslag netto	-689 187	-693 000	-60 000	-816 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 3.000 euro samt ett anslag om 819.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser avgifter från tillståndsärenden inom verksamhetsområdet.

Utgifter

Anslaget är beräknat enligt följande:

- byråns ofördelade kostnader samt anslag till landskapet Ålands Unescoarbete, 35.000 euro
- till landskapsregeringens disposition för övriga aktiviteter inom ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet, 20.000 euro
- kulturmiljöförvaltning, inklusive utredningsverksamhet gällande landskapets byggnadsarv, fornminnen, värdefulla kulturmiljöer samt tillhörande kulturarvsdatabas, 96.000 euro (inklusive arkeologisk undersökning), anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350
- förstudie för att kartlägga konst- och kulturarbetarnas behov för att stärka kulturutövandet, 67.000 euro. Motsvarande inkomst budgeteras år 2025, (ESF+-medel) samt
- skötselanslag för vård och bevarande av fornlämningar, ruiner, kulturhistoriskt värdefulla byggnader och kulturmiljöer, 601.000 euro. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

515 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott

Landskapsregeringens ungdoms- och fritidspolitik fokuserar särskilt på hälsa, jämställdhet, delaktighet och aktivt medborgarskap. Under momentet budgeteras hyreskostnader för Ungdomshuset Boost. I huset bedriver föreningen Ung resurs r.f. verksamhet för unga som behöver stöd att komma vidare till studier eller ut i arbetslivet.

Det reserverade anslaget för idrottsverksamhet överförs i sin helhet till Ålands idrottsförbund rf för vidare fördelning till förbundets medlemsorganisationer enligt LF (1999:3) om överföring av vissa förvaltningsuppgifter på Ålands idrottsförbund.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-77 456	-92 000		-94 000
Anslag netto	-77 456	-92 000		-94 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 94.000 euro.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande:

- lokalkostnader (hyra, värme och el) för ungdomshuset Boost, 84.000 euro samt
- till landskapsregeringens disposition för ungdoms- eller idrottsrelaterade åtgärder, 10.000 euro.

51500 Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 287 545	-2 420 000		-2 491 000
Anslag netto	-2 287 545	-2 420 000		-2 491 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.491.000 euro för föreningars och organisationers ungdoms- och idrottsverksamhet samt specialsatsning.

Utgifter

Anslaget är beräknat enligt följande:

- verksamhetsunderstöd till ungdomsorganisationer, 492.000 euro varav 210.000 euro för den verksamhet som föreningen Ung resurs r.f. bedriver i ungdomshuset Boost
- idrottsverksamhet, 1.829.000 euro. Beloppet överförs till Ålands idrottsförbund rf för vidare fördelning till idrottsorganisationerna. Anslaget inkluderar också Ålands idrottsförbunds administration och verksamhet samt förberedelser för Ö-spelen som år 2025 arrangeras på Orkney, 30.000 euro
- investeringsprojekt inom idrotten, 60.000 euro. Anslaget gäller idrottsorganisationernas och kommunernas renoveringar av anläggningar och anskaffning av idrottsredskap. Av dessa medel överförs ca 5.000 euro till Ålands idrottsförbund rf för fördelning till idrottsinvesteringar vars totalkostnader understiger 4.000 euro
- skola i rörelse är en satsning för att stimulera barn och unga till fysisk aktivitet i anslutning till skoldagen. Stödet kan ansökas av kommunerna och gäller grundskolan och förskolan. Ålands landskapsregering beviljar dessa stöd efter utlåtanden av Ålands Idrottsförbund rf, 80.000 euro. Under året utvärderas utfallet samt
- Åland Sports Week, 30.000 euro.

516 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet

Den verksamhet som avses här kan vara grundad i avtal eller på annat sätt vara långsiktig eller motiveras med beslut av antingen Ålands landskapsregering eller Ålands kulturdelegation.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	2 691	3 000		5 000
Kostnader	-1 092 265	-233 000		-241 000
Anslag netto	-1 089 575	-230 000		-236 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 5.000 euro och ett anslag om 241.000 euro för sådan kulturell verksamhet där landskapsregeringen är huvudman.

Inkomster

Inkomsterna avser intäkter från residensverksamhet.

Utgifter

Anslaget har beräknats enligt följande:

- samarbete med Gävle symfoniorkester, 68.000 euro
- filmkommissionär och övriga kostnader för film, 61.000 euro
- kostnader för konstnärsresidensverksamhet, inklusive internhyra för Eckerö post- och tullhus lokal samt Källskär, 45.000 euro
- understöd för aktiviteter i samband med firandet av Ålands självstyrelse, 30.000 euro
- kulturgala 25.000 euro samt
- till landskapsregeringens och kulturdelegationens disposition, 12.000 euro.

51600 Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 325 291	-2 107 000		-2 201 000
Anslag netto	-2 325 291	-2 107 000		-2 201 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.201.000 euro.

Utgifter

Penningautomatmedel används för kulturell verksamhet och kulturprojekt inom föreningsverksamheten i enlighet med LL (1983:39) om kulturell verksamhet. Penningautomatmedel används även för stipendier till enskilda kulturutövare.

Reserverade medel fördelas av Ålands kulturdelegation med undantag för verksamhetsstöd till Stiftelsen Ålands sjöfartsmuseum, Ålands jakt- och fiskemuseum, årligt stöd till Nordens institut på Åland, investeringsstöd för kultur- och ungdomslokaler samt investeringsstöd för kulturhistoriskt värdefulla byggnader. Beträffande filmstöd beslutar landskapsregeringen om projekt vars beräknade totalkostnader överstiger 150.000 euro.

Anslaget är beräknat enligt följande:

- verksamhets- och projektstöd och stipendier inklusive stöd för bildningsarbete, 1.286.000 euro
- kultur i skolan, en satsning för att stimulera barn och unga att pröva på olika former av kultur- och konstaktiviteter i anslutning till skoldagen. Stödet kan sökas av kommunerna och gäller grundskola och förskolan. Ålands Kulturdelegation har i uppdrag att bevilja stöden och under året utvärderas utfallet, 80.000 euro (se även 51500 överföringar)
- filmstöd, 60.000 euro
- kulturpris, 5.000 euro
- investeringsstöd för kultur- och ungdomslokaler, 30.000 euro
- investeringsstöd för kulturhistoriskt värdefulla byggnader, 40.000 euro
- Ålands sjöfartsmuseum, 370.000 euro (verksamhet 330.000, Pommerns underhåll 40.000 euro)
- Pommern, restaurering av däck, 78.000 euro
- Ålands jakt- och fiskemuseum, 140.000 euro (verksamhet 70.000 euro, underhåll enligt plan 70.000 euro) samt
- Nordens institut på Åland verksamhetsstöd, 112.000 euro.

517 Penningautomatmedel för fritidssedel för barn och unga

Kapitlet nytt.

Landskapsregeringen vill prioritera barns och ungas välmående och föreslår därav införandet av ett system för fritidssedel på Åland.

I den åländska folkhälsosstrategin för perioden 2020 – 2030 betonas hälsofrämjande och förebyggande arbete i alla åldrar, men särskilt för barn och unga. Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor genom bl.a. tillgång till meningsfulla och utvecklande fritidsaktiviteter. Detta stöder förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Fritidssedeln är ett incitament för att göra det lättare för barn och unga att delta i fritidsaktiviteter och därmed främja social gemenskap och stöd, fysisk aktivitet och meningsfullhet i vardagen. Fritidssedeln är tänkt att motsvara en värdehandling som kan användas som (del)betalning för fritidsaktiviteter som anordnas av t.ex. idrottsrörelsen och organisationer inom kulturområdet. Avsikten med fritidssedeln är att den används för att betala träningsavgifter, kursavgifter och terminsavgifter som direkt kan kopplas till deltagande.

51700 Penningautomatmedel för fritidssedel för barn och unga, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader				-1 000 000
Anslag netto				-1 000 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro för införande av fritidssedel.

Utgifter

För att verkställa ett införande av fritidssedel föreslås ett tvåårigt projekt med en projektledare samt kostnader för administrativa funktioner. Avsikten är att fritidssedeln ska omfatta barn och unga i åldrarna 7 - 18 år.

Inom ramen för projektet behöver de juridiska aspekterna klargöras och ett tydligt regelverk tas fram samt en tillsyns- och utvärderingsplan.

520 Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet

Landskapsandelssystemets målsättning är att jämna ut kommunernas förutsättningar att tillhandahålla lagstadgad service, LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna.

Landskapsandelar utbetalas för kommunernas utbildningsverksamhet som avser barnomsorgen, grundskolan och grundskoleundervisning för vuxna i enlighet med LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola.

Ansvaret för barnomsorgen och grundskolans undervisning och övriga verksamhet ligger på kommunerna. Ålands landskapsregering ansvarar för den övergripande utvecklingen av kommunernas utbildningsverksamhet och för den övergripande tillsynen av grundskolan.

52000 Landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-12 163 487	-13 444 000		-13 934 000
Anslag netto	-12 163 487	-13 444 000		-13 934 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 13.934.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser kostnadsbaserade landskapsandelar inom utbildningsverksamheten i enlighet med LL (2017:120) om landskapsandelar till kommunerna.

535 Utbildningsverksamhet

Utbildningsverksamheten har en central roll i den åländska självstyrelsen. Målet är att skapa ett utbildningssystem som möter allas behov av utbildning, så väl individens som samhällets. Utbildningsverksamheterna ska främja välmående och utveckla redskap för livslångt lärande, skapa förutsättningar till framgång på en föränderlig arbetsmarknad samt underlätta nya invånares integration i det åländska samhället. Den åländska utbildningsverksamheten ska präglas av hållbarhet, jämlikhet och jämställdhet, integration, entreprenörskap, flexibilitet och digitalisering. Välmående är ett särskilt utvecklingsområde inom alla utbildningsformer.

Landskapsregeringen stöder undervisningen, utarbetar strategier, styrdokument och regelverk för de olika utbildnings- och verksamhetsformerna samt följer upp verksamheterna. Implementeringen av de nya läroplanerna, som tagits i bruk år 2021 för grundskolan och år 2022 för barnomsorgen, pågår ännu under år 2024 och utvärderas. En ny IT-strategi har tagits i bruk under år 2023 och implementeras i verksamheterna genom stödjande fortbildningsinsatser under år 2024. Kommunalt samarbete kring hemundervisningen utvärderas.

Förutsättningarna för hur Ålands folkhögskolas verksamheter kan utvecklas inom Ålands gymnasiums organisation fortsätter att utredas utgående från de slutsatser som presenteras i slutet av år 2023.

Arbetslivsanknuten yrkesutbildning och fortbildning samt yrkesutbildning för vuxna är ett växande utbildningsområde.

Behörighetsgivande utbildning för speciallärare inom barnomsorg och grundskola samt behörighetsgivande utbildning till hälsovårdare erbjuds med start år 2024. Projektet "Gymnasiutbildning för alla unga" avslutas.

Landskapsregeringen har ett differentierat utvecklings- och tillsynsansvar över den kommunala utbildningsverksamheten som omfattar barnomsorgen, grundskolan och grundvux samt ett allmänt lednings-, tillsyns- och utvecklingsansvar över utbildning efter grundskolan. Landskapsregeringen utvecklar tillsynsverksamheten för grundskola och gymnasium under år 2024, eftersom antalet tillsynsärenden förväntas öka.

Landskapsregeringen kommer att fortsätta att utveckla förutsättningarna för högre utbildning och forskning. Målsättningen är att skapa lagstiftning och rapporter som möjliggör att åländska utbildningar kan ingå i en godkänd åländsk NQF (The national Quality Framework) och i europeiska EQF (The European Qualifications Framework) senast år 2025.

53500 Vuxenutbildning

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter			97 000	
Kostnader	-1 096 251	-1 530 000	-50 000	-1 550 000
Anslag netto	-1 096 251	-1 530 000	47 000	-1 550 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.550.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser sysselsättningsfrämjande utbildning som ordnas med stöd av LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, köp av utbildningstjänster enligt avtal samt yrkesinriktad utbildning och övriga utbildningsinsatser. Svenska för inflyttade med arbetsmarknadsstöd ordnas enligt avtal för inflyttade, kvotflyktingar och för personer med ingen eller kort skolgång. Ett nytt avtal har ingåtts för perioden 2023-2024 för kurser i svenska riktade till personer utan arbetsmarknadsstöd. I anslaget ingår även andra utbildningsinsatser med sysselsättande effekt. Anslaget avser bland annat ersättning för terminsavgifter vid öppna högskolan, studievägledning, studieteknik och undervisningsrelaterade kostnader.

Anslaget har beräknats enligt följande:

- Kurser i svenska på fyra nivåer för inflyttade personer, kvotflyktingar samt för personer med ingen eller kort skolgång. Kurserna förutsätter att personerna är inskrivna på AMS, enligt avtal, 750.000 euro
- Yrkesinriktade utbildningsinsatser, planerade yrkesinriktade utbildningar, insatser föranledda av konjunktursvängningar, 460.000 euro varav sysselsättningsfrämjande yrkesinriktade kurser och läroavtal för personer inskrivna på AMS (285.000 euro) och planerade yrkesinriktade utbildningar bland annat hälsovårdare, lokalvårdare, omsorgsassistent samt utbildningar inom demensvård (175.000 euro)
- Kurser i svenska för personer som omfattas av EU:s massflyktsdirektiv, asylsökande samt personer som är införsäkrade hos FPA och som inte erhåller arbetsmarknadsstöd samt svenska i arbete (SIA) som ordnas enligt avtal, 330.000 euro samt
- Särskilda utbildningsrelaterade kostnader hos Högskolan på Åland för att stöda kompetensutveckling. Erbjuds arbetslösa och permitterade som en sysselsättande åtgärd, 10.000 euro.

53510 Utvecklingsarbete inom utbildning

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	68 344	75 000		75 000
Kostnader	-567 892	-636 000	-30 000	-630 000
Anslag netto	-499 548	-561 000	-30 000	-555 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 75.000 euro och ett anslag om 630.000 euro.

Inkomster

Momentet gottskrivs med inkomster från avgifter för offentligrättsliga prestationer, licenskostnader från kommunerna och seminarieavgifter.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader och inköp av experttjänster i anslutning till olika utvecklingsprojekt, fortbildningsinsatser, utvärderingar, utredningar och omvärldsbevakning.

Anslaget har beräknats enligt följande:

- Fortsatt utveckling av grundskolans verksamhet, 40.000 euro
- Fortsatt implementering av barnomsorgens läroplan, 82.000 euro
- Uppföljning och utvärdering av grundskolans och barnomsorgens verksamhet, 50.000 euro
- Koordinerande resurs för it-tekniskt stöd i kommunernas utbildningsverksamhet och i landskapets skolor, IT-system och stöd, licenser, 125.000 euro
- Insatser för att öka digital kompetens-, implementering av strategi, IFOUS m.m, 73.000 euro
- Gymnasieutbildning för alla unga, projektavslut, 10.000 euro
- Prov för utbildningsledare och genomförande av lämplighetsprov vid erkännande av yrkeskvalifikationer, 25.000 euro
- Behörighetsgivande utbildning till speciallärare, 115.000 euro
- Utveckling av utbildningsstatistik och utbildningspolitiskt material, arbetskraftsbarometern, 50.000 euro
- Utvecklande av läropliktsregister, 20.000 euro samt

- Utveckling och skötsel av tillsynsverksamheten för barnomsorg, grundskola och gymnasieskola, 40.000 euro.

53520 Högskoleutbildning

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-7 292 000	-7 535 000		-8 161 000
Anslag netto	-7 292 000	-7 535 000		-8 161 000

Budgetmotivering

Föreslås anslag om 8.161.000 euro för inköp av utbildningstjänster från Högskolan på Åland i enlighet med utbildningsavtal. Högskolan tar upp motsvarande inkomst under moment 85000.

Utgifter

Anslaget avser intern ersättning för beställning av högskoleutbildning och är en följd av att Högskolan på Åland utgör en resultatenhet från och med år 2020.

Enligt fastställd finansieringsmodell (ÅLR 2018/9969) för resultatenheten består finansieringen år 2024 av basfinansiering (75 %), resultatfinansiering (20 %) och strategisk finansiering (5 %) enligt följande beräkningsgrund:

- Basfinansiering tilldelas Högskolan på Åland då följande tre kriterier uppnås i medeltal under de fem senaste jämförelseåren; minst 140 nybörjarplatser erbjuds inom den examensinriktade utbildningen, Öppna högskolan erbjuder minst 200 studiepoäng akademiska kurser samt minst 29 vt lärararbete fördelas för forskning
- Resultatfinansieringen tilldelas enligt fastslagna parametrar om antal avlagda examina per år, antal studerande som avlagt minst 55 studiepoäng per år, antal studerande som inlett sina studier, antal avlagda individuella studiepoäng vid Öppna högskolan samt antal artiklar i vetenskapliga tidskrifter och rapporter samt
- Strategisk finansiering riktas till åtgärder som stöder högskolans strategiska målsättningar samt till högskole- och forskningspolitiska mål som utgår ifrån regeringsprogrammet och hållbarhetsagendans fokusområden.

540 Ålands museum

Ålands museum samlar in, bevarar och förmedlar det materiella och det immateriella kulturarvet. Verksamheten ska upprätthålla och stärka kunskapen om, och intresset för, Ålands historia, konst, kultur och kulturarv. Såväl det förflutna som nutiden ska belysas. Kunskapsuppbyggnaden sker genom dokumentation och insamling för nu levande och kommande generationers bruk och behov samt för framtida forskning.

Ålands museum förvaltar de landskapsägda museala samlingarna och har verksamhetsansvar för samtliga museer och museala miljöer i landskapets ägo. Samlingarnas långsiktiga bevarande förutsätter ändamålsenliga magasin och arkivutrymmen, fortlöpande vård och konservering samt katalogisering, digitalisering och överföring till databaser.

Förmedlingsarbetet och tillgängliggörandet av samlingarna sker genom utställningar, publikationer, service och rådgivning till allmänhet och forskare, museipedagogik, guidningar, visningar och föreläsningar samt via webbplats och sociala media. För att öka tillgängligheten till samlingarna för allmänheten planeras en anslutning till den digitala söktjänsten Finna.

54000 Ålands museum

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	500 328	415 000		486 000
Kostnader	-442 670	-523 000		-667 000
Anslag netto	57 658	-108 000		-181 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 396.000 euro och ett anslag om 577.000 euro samt ett nettoanslag för uppdragsverksamhet. Av kostnaderna avser 78.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Föreslås 325.000 euro för intäkter från biljettförsäljning och guidetjänster vid de landskapsägda museerna, 70.000 euro för försäljning av informations- och souvenirprodukter samt 1.000 euro för övriga intäkter så som bildrättigheter.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 577.000 euro. Anslaget är fördelat enligt följande:

- Ålands kulturhistoriska museum, inkluderat utställningar, samlingar, dokumentation, marknadsföring och evenemang, 97.000 euro
- Ålands konstmuseum, inkluderat utställningar, konstsamlingen, dokumentation, marknadsföring och publika evenemang, 77.000 euro
- Eckerö post- och tullhus, inkluderat utställningar, konsthantverks- och designsamlingen, dokumentation, publika evenemang och marknadsföring, 47.000 euro
- Kulturarvsenhetens löpande verksamhetskostnader, inkluderat arkeologiska samlingen och stödsamlingen för byggnadsvård, verksamhet vid och marknadsföring av museigården Hermas samt de obemannade sevärdheterna, 33.000 euro
- Kastelholms slott, Jan Karlsgården och fängelsemuseet Vita Björn, 42.000 euro
- Bomarsunds besökscenter, 30.000 euro
- Museibutikerna, 60.000 euro
- Övrig verksamhet inom Ålands museum, inklusive museipedagogik, museimagasin, bibliotek, årsskriften Åländsk Odling, programvaror och licenser, snickeri, kassa- och receptionsfunktion, filmsal, webbplatser och sociala media, 113.000 euro samt
- Avskrivningar enligt plan, 78.000 euro.

Föreslås även ett nettoanslag för uppdragsverksamhet. Genom nettobudgetering finns möjligheter till kostnadstäckning genom att debitera exploatörer i samband med arkeologiska och kulturmiljörelaterade undersökningar. Externa uppdrag avses upphandlas som köptjänst. Med hänvisning till 6 § finansförvaltningslagen (2012:69) föreslås att momentet kan påföras såväl kostnader som intäkter för uppdragsverksamheten. År 2024 beräknas uppdragsverksamhetens kostnader uppgå till högst 60.000 euro för arkeologiska uppdrag och högst 30.000 euro för byggnadsvårdsuppdrag.

600 Näringsavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallssiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	115 102	97 000		106 000
Avgiftsintäkter	163 950	163 000		172 000
Erhållna bidrag	247 890	885 000	-325 000	388 000
Övr verksamh intäkt	61 118	20 316	50 000	
Summa Verksamhetens intäkter	588 061	1 165 316	-275 000	666 000
Personalkostnader	-2 545 043	-2 449 245		-2 647 083
Köp av tjänster	-394 635	-1 126 916		-875 158
Material förnödenh	-147 831	-205 734		-232 386
Övr verksamh kostn	-313 440	-329 421		-319 173
Summa Verksamhetens kostnader	-3 400 948	-4 111 316		-4 073 800
Överföring fr EU	4 041 147	4 459 000		4 459 000
Övr ink o kap överf			1 000 000	
Summa Intäkt ink o kap	4 041 147	4 459 000	1 000 000	4 459 000
Summa Intäkt ink o kap öv	4 041 147	4 459 000	1 000 000	4 459 000
Undervisn kultur idr	-292 186	-785 000		-785 000
Soc hälsovård utskk	-6 294			
Primärnäringsar	-12 259 758	-11 345 000	-1 013 000	-11 308 000
Övrigt näringsliv	-1 584 542	-2 177 000		-2 177 000
Övriga ink kap överf	-71 370	-89 000	-200 000	4 000
Summa Utgift ink o kap öv	-14 214 151	-14 396 000	-1 213 000	-14 266 000
Summa Kostn ink o kap öv	-14 214 151	-14 396 000	-1 213 000	-14 266 000
Summa Verksamhetsbidrag	-12 985 891	-12 883 000	-488 000	-13 214 800
Ränteintäkter	310			
Övr finansiella kost	-9 628			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-9 318			
Summa Årsbidrag	-12 995 209	-12 883 000	-488 000	-13 214 800
Avskrivn enl plan				-2 200
Summa Av- och nedskrivningar				-2 200
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-12 995 209	-12 883 000	-488 000	-13 217 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-12 995 209	-12 883 000	-488 000	-13 217 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	-1 818 857	-2 127 336	-2 314 000	-2 491 000
61000 Näringslivets främjande	-3 388 491	-1 293 612	-1 175 000	-1 175 000
61099 Återförda anslag				100 000
61100 Ålands landsbygdscentrum	-135 971	-126 059	-114 000	-125 000
62100 EU, ERUF och ESF 2014-2020	-789 020	-36 971		
62102 EU, ERUF och ESF 2021-2027		-7	-1 177 000	-1 177 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
62110 Förvaltningskostnader ERUF-ESF	46 000			
Summa 6100 Näringsavd allm byrå	-6 086 339	-3 583 985	-4 780 000	-4 868 000
61500 Främj av livsmedelsproduktion	-24 651	-1 429 767	-1 189 000	-1 037 000
61550 Avbytarservice	-303 287	-291 927	-350 000	-350 000
62300 EU, EJFLU 2014-2020	-5 242 067	-5 639 647		
62302 EU, EJFLU 2021-2027			-5 219 000	-5 219 000
62390 Leaderfinansiering m paf-medel	-149 626	-152 899	-150 000	-150 000
63100 EU, ERUF 2007-2013	-41	163		
Summa 6200 Jordbruksbyrån	-5 719 672	-7 514 076	-6 908 000	-6 756 000
62500 EU, EHFF 2014-2020	-185 128	-627 536		
62502 EU,EHFVF 2021-2027			-590 000	-590 000
63500 EU, EFF 2007-2013	0			
67000 Främj av fiskerinäringen	-93 839	-105 214	-118 000	-120 000
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-618 508	-595 945	-621 000	-633 000
Summa 6300 Fiskeribyrån	-897 475	-1 328 695	-1 329 000	-1 343 000
64000 Främjande av skogsbruket	-562 222	-611 223	-374 000	-270 000
65000 Jakt- och viltvård	38 053	42 770	20 000	20 000
Summa 6400 Skogsbruksbyrån	-524 169	-568 453	-354 000	-250 000
Summa 6000 Näringsavdelningen	-13 227 654	-12 995 209	-13 371 000	-13 217 000

600 Allmän förvaltning

Näringsavdelningens verksamhetsområde är att främja näringarna, sysselsättningen och en regional balans. Till avdelningens uppgifter hör därmed att allmänt planera, leda, utveckla, samordna, följa upp och utöva tillsyn inom områdena utveckling av näringarna och innovationssystem, regional utveckling, arbetsmarknadsfrågor, jordbruk med binärningar, fiske, fiskodling, fiskevård, skogsbruk, jakt och viltvård.

Med beaktande av EU:s regelverk stöds det åländska näringslivets utveckling med såväl finansiering som andra främjande åtgärder. Inom avdelningens ansvarsområden deltar tjänstemännen i samarbeten utanför Åland.

Allmänna byrån

Budgetmål

Förutsättningar för en hållbar ekonomisk tillväxt, Eruf

Ökad delaktighet på arbetsmarknaden, ESF

Ökad kompetens i arbetslivet, ESF

Förutsättning för en hållbar ekonomisk tillväxt, nationella medel

Kontinuerlig dialog gällande skärgårdsfrågor

Digitalisering av livsmedelsföretagens administration, marknadsföring och försäljning

Jordbruksbyrån

Budgetmål

Hållbart jordbruk

Livsmedelssäkerhet och -kvalitet

Öppet landskap med hög biodiversitet

Konkurrenskraftig livsmedelsproduktion

Hållbar livsmedelsproduktion

Fiskeribrån

Budgetmål

Hållbar förvaltning av fiskbestånd

Förutsättningar för en hållbar livsmedelsproduktion

Främja en hållbar fiskerinäring

Främjande av fiskevården i landskapet

Skogsbruksbrån

Budgetmål

Främja ett hållbart skogsbruk

Hållbar förvaltning av skogsresurserna

Stöda jaktvårdsföreningarnas verksamhet

Tillhandahålla aktuell skogs- och miljödata

Skydd av skogens naturvärden

Bra möjligheter till övningskytte

Stärka viltvårdsarbetet för sjöfågel

60010 Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	184 050	404 000	-275 000	9 000
Kostnader	-2 311 385	-2 443 000		-2 500 000
Anslag netto	-2 127 336	-2 039 000	-275 000	-2 491 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 9.000 euro samt ett anslag om 2.500.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 9.000 euro vilket avser inkomster från uppdrag om provfiske.

Utgifter

I anslaget ingår utgifter för personalkostnader, inköp av tjänster, kompetensutveckling, tjänsteresor, litteratur, material, förnödenheter, teletjänster, annonsering och representation. Anslag för utredningar och arrangemang av möten och konferenser i anslutning till näringsavdelningens verksamhet finns även upptagna under momentet.

Föreslås att ca 20.000 euro av de centrala förvaltningskostnaderna för jaktadministrationen täcks med influtna jaktvårdsavgifter, se även moment 65000.

610 Näringslivets främjande

Landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken är att bidra till att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt. Den ekonomiska tillväxten stöder upprätthållandet av sysselsättningsnivån och främjar uppkomsten av nya arbetsplatser.

Kärnan i de näringslivsutvecklande åtgärderna består av:

- företags- och projektfinansiering (näringslivets främjande och regional utveckling)
- destinationsmarknadsföring och -utveckling samt
- landsbygdsutveckling.

Företagsfinansiering finns i form av bidrag, lån, garantier samt projektfinansiering.

Regional utveckling

Den regionalpolitiska målsättningen är att näringslivet i hela skärgården ska vara livskraftigt. Landskapsregeringen eftersträvar en fortsatt spridd bosättning i landskapet och en befolkningsutveckling i alla regioner. De till skärgården särskilt riktade åtgärderna, såsom driften av Ålands skärgårdsnämnd, skärgårdsstödet och det särskilda driftsstödet samt de riktade investeringsstöden till detaljhandelsverksamheten på landsbygden och i skärgården föreslås fortsätta.

61000 Näringslivets främjande, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	3 074			50 000
Kostnader	-11 359	-175 000		-225 000
Anslag netto	-8 285	-175 000		-175 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 175.000 euro. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350. Samt med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, föreslås ett nettoanslag om 0 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 50.000 euro vilken utgörs av planerad EU-finansiering för Bifrost-projektet (se nedan).

Utgifter

Anslaget kan användas för bland annat att delta som medarrangör av Sjöfartens Dag, insatser initierade av Regelrådet, genomförande av Färdplanen för hållbar turism 2030 samt till initiativ och samarbeten som syftar till en positiv utveckling av det åländska näringslivet.

Attraktionskraftssatsning

Landskapsregeringen genomför åren 2023-2024 en satsning på att stärka den åländska attraktionskraften, vilken utvärderas under andra halvåret 2024. Syftet är att ansvara för samordning av landskapsregeringens arbete för att öka Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag i samarbete med bl.a. Åland Living, Högskolan på Åland, Visit Åland, landsbygdsutvecklingen vid Ålands landsbygdscentrum, Mariehamn och övriga kommuner, Ålands Näringsliv r.f., Företagsam skärgård r.f. och övriga aktörer. Det strategiska arbetet drivs nära målsvarig och team för utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5.

För att förbättra förutsättningarna för en gynnsam utveckling av den åländska ekonomin är det av stor vikt att landskapsregeringen förstärker arbetet för att höja Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag. Den mest framträdande aktören i arbetet med att främja inflyttningen, inhämta insikter om utflyttningen samt skapa synlighet kring Åland som plats att leva och bo på, är i dagsläget Åland Living. För att optimera Åland Livings roll utreds en flytt av verksamheten till näringsavdelningen för att på bästa sätt skapa de synergier, med övriga aktörer, för den platsutveckling som Åland behöver.

Flygtrafiken till och från Åland i framtiden

Långsiktig, förutsägbar och kontinuerlig flygtrafik är en grundläggande förutsättning för ett livskraftigt, konkurrenskraftigt och utvecklande näringsliv samt att säkerställa att Åland även i framtiden är en attraktiv ort att bedriva affärsverksamhet ifrån. Det senaste decenniet har flygtrafiken både österut och västerut varit oberäknelig, otillräcklig och frånvaron av kontinuerliga transporter kostsam för landskapet samt påverkat Ålands attraktionskraft negativt. Landskapsregeringen arbetar vidare med hur flygtrafiken kan säkerställas både österut och västerut där ägandet, driften och beslutandet återigen skulle utgå ifrån det åländska samhällets intresse.

Därtill innehåller uppdraget att flygtransporterna i framtiden till och från Åland ska bidra till klimatomställningen.

Bifrost

I anslaget ingår utgifter för bl.a. personalkostnader, inköp av tjänster, tjänsteresor och material till ett belopp av 50.000 euro. Utgifterna avser projektet "Building Infrastructure for Fast Recharge of Sustainable Transport" (Bifrost). Syftet är att utveckla grundinfrastruktur på flygplatser för cirkulär användning av energilagringsteknologi och affärsmodeller för snabblandning av elflyg.

Enligt landskapets budget för år 2023 ska landskapsregeringen arbeta för en långsiktig, förutsägbar och kontinuerlig flygtrafik till och från Åland som även bidrar till klimatomställningen.

Landskapsregeringen deltar i projektet enligt partnerskaps- och samförståndsavtal med Heart Aerospace. Heart Aerospace är ett företag som utvecklar passagerarflygplan för eldrift. Målet för det åländska deltagandet i projektet är att rutten Åland-Sverige ska trafikeras av elflyg.

Den totala projektbudgeten för landskapsregeringens deltagande är 500.000 euro och finansieras till 100% genom programmet EU Innovation Fund och kommer enligt ansökan att pågå under 10 år.

61000 Näringslivets främjande, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-1 285 327	-1 000 000		-1 000 000
Anslag netto	-1 285 327	-1 000 000		-1 000 000

Budgetmotivering

Föreslås, med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år, ett anslag om 1.000.000 euro.

Utgifter

Turismens främjande

Landskapsregeringens åtgärder för att höja attraktionskraften för besökare, boende och företag stöder besöksnäringen genom bl.a. att främja goda kommunikationer till och från samt inom Åland, skötsel av sevärdheter i form av byggnader, platser och miljöer, finansiering av investeringar och utvecklingsprojekt inom turismen, utbildningsinsatser och arbete för att stärka Ålandsbilden.

Landskapsregeringen har ingått resultatavtal med Visit Åland r.f. (VÅ) för åren 2022 - 2024 för finansiering av destinationsmarknadsföring som genomförs tillsammans med besöksnäringen, varumärkestärkande marknadsföringsaktiviteter på prioriterade huvudmarknader, nischad marknadsföring i givna målgrupper, destinationsutvecklingsarbete samt turistinformationservice lokalt på Åland. Kopplingen mellan marknadsföringen för turismen samt för Åland som boende-, företagar- och studieort stärks genom tydliga samverkansformer.

Destinationsmarknadsföring genomförs i linje med "Färdplan för hållbar turism 2030". Med anledning av avbrottet i bearbetningen av den svenska marknaden under pandemin görs under år 2024 en extrainsats för att återaktivera den svenska marknaden utan att minska på bearbetningen av den finländska marknaden.

Landskapsregeringen noterar att de säljande aktörerna tar ansvar för tjänste- och produktutvecklingen och att en del av finansieringen därför ska gå till att samla näringen och främja utvecklingen av destinationen.

I linje med "Färdplanen för hållbar turism 2030" har VÅ ett större ansvar för framtagandet av metod för ett ökat hållbarhetsarbete i stort samt certifiering av företag enligt Green Key, vilket utgör ett viktigt område inom turismbranschens hållbarhetsarbete och som stöder hållbara och medvetna konsumtions- och produktionsmönster i enlighet med mål 7 i utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Landskapsregeringen främjar näringsens intresse och engagemang genom att via Åland Event Bureau bidra till marknadsföringen och utvecklingen av evenemang samt marknadsföring av Tall Ships Races 2024.

VÅ bör fortsätta ta tillvara möjligheterna att delfinansiera destinationsutvecklingsarbete genom EU-program.

Den professionella bedömningen samt uppföljningen av marknadsförings- och utvecklingsinsatserna ansvarar VÅ för. VÅ bör tillämpa landskapsregeringens riktlinjer för offentlig upphandling.

Föreslås att landskapsregeringen reserverar penningautomatmedel om 1.500.000 euro för år 2024 under moment 35000 för finansieringen av avtalet och de aktuella satsningarna.

Skärgårdsutveckling

Av anslaget föreslås 40.000 euro för bidrag till drift av Skärgårdsnämnden, vilket beviljas genom ett särskilt resultatavtal. Tonvikten läggs på utveckling av företag och arbetsplatser i skärgården i samarbete med bl.a. landsbygdsutvecklaren och Företagsam Skärgård r.f.

Anslaget kan även användas för arvoden och reseersättningar för skärgårdsnämnden samt för ersättning för resor inom ramen för Nordiska Ministerrådets Skärgårdssamarbete.

Nationellt företagsstöd

Av anslaget föreslås, med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år, 570.000 euro för bidrag till nationellt företagsstöd som ett komplement till insatserna som delfinansieras från EU och genomförs inom ramen för Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Ålands delar inom Finlands CAP strategi 2023-2027 med finansiering från jordbruksfonden. Nationellt företagsstöd beviljas inom ramen för av landskapsregeringen fastställda stödordningar och principer, vilka baseras på EU:s gällande regelverk om statligt stöd, näringsstödslag för landskapet Åland LL (2008:110), LL (1988:50) om lån, räntestöd och understöd ur landskapets medel samt om landskapsgaranti.

Landskapsregeringen prioriterar åtgärder som ökar företagets export av tjänster och varor, internationalisering samt åtgärder som stöder en året-runt detaljhandelsverksamhet på landsbygden och i skärgården. Detta görs genom bidrag för företagets internationalisering, nationella investeringsbidrag, finansieringsstöd för detaljhandeln på landsbygden och i skärgården samt stöd till nya skärgårdsföretag men även särskilda ad hoc stöd för utvecklingsinsatser i nya och etablerade företag på basen av gällande regelverk för statligt stöd om satsningarna stöder landskapsregeringens övergripande målsättning för näringspolitiken.

Internationella utvecklingsprojekt

Av anslaget föreslås att 300.000 euro kan tilldelas åländska projektpartner som nationell medfinansiering i Interreg-projekt. Nationell medfinansiering beviljas inte landskapsmyndigheter med eget budgetanslag i landskapsregeringens årliga budget utan dessa budgeterar själva sin medfinansiering. Momentet kan även användas för andra eventuella projekt av internationell karaktär eller för enbart nationellt finansierade utvecklingsprojekt.

Anslaget föreslås även kunna användas som nationell medfinansiering till åländska företag som deltar i europeiska program såsom Eurostars eller i ett samprojekt för forskningsorganisationer och företag som kan söka finansiering från Business Finland. Finansiering kan beviljas om 50 % dock högst 200.000 euro av de faktiska kostnader som sökanden har och som inte har annan finansiering.

Finansiering till företag beviljas i enlighet med kommissionens gällande regler om försumbart stöd, förordning (EU) nr 1407/2014 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, vilka revideras under år 2023.

Skattegränsstöd

Under momentet föreslås att 90.000 euro avsätts för finansiering av det första året i ett treårigt projekt, 2024-2026. Anslaget avser skattegränsrådgivning i enlighet med ingånget resultatavtal med Ålands näringsliv r.f. för att underlätta för företag som bedriver handel över skattegränsen (både import/export). Projektet baserar sig på de goda erfarenheter som finns från det tillfälliga skattegränsstöd till Ålands Näringsliv som infördes år 2023.

Fullmakt

Föreslås en bevilningsfullmakt om högst 2.000.000 euro för landskapets åtagande i de krediter och garantier som beviljas till åländska företag bland annat enligt samarbetsavtal med Finnvera Abp.

Sedan tidigare har landskapet åtaganden i lån som totalt uppgår till 6.647.620 euro (16.8.2023) i enlighet med samarbetsavtalet med Finnvera Abp. Landskapets del utgör 50 procent av Finnvera Abps åtaganden. Landskapsregeringens åtagande i fråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgår till 358.060 euro (31.3.2023).

Landskapets totala åtagande kan därmed som högst uppgå till ca 5,7 miljoner euro. Anslag för eventuella kreditförluster till följd av åtagandena belastas moment 89200.

61099 Återförda anslag

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader				100 000
Anslag netto				100 000

Budgetmotivering

Momentet nytt. I budgeten för år 2023 gottskrevs återförda anslag på moment 88900.

Momentet används för att underlätta avförandet av bidrag som beviljats stödmottagare men som av olika skäl inte utbetalats samt för bidrag som återkrävs.

Under momentet föreslås en uppskattad minskning av överföringskostnaderna om 100.000 euro. Minskningen har i budgetförslaget styrts till posten för övriga överföringskostnader i resultaträkningen, medan kostnadsminskningen i praktiken bokförs till det konto som överföringskostnaden ursprungligen belastat.

61100 Ålands landsbygdscentrum

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	27 522	305 000		108 000
Kostnader	-153 581	-419 000		-233 000
Anslag netto	-126 059	-114 000		-125 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 108.000 euro och ett anslag om 233.000 euro för landsbygdsutvecklarens arbete med landsbygdsutveckling och koordinering vid Ålands Landsbygdscentrum.

Inkomster

För att öka digitaliseringen och förbättra lönsamheten inom livsmedelssektorn planeras ett utbildningsprojekt, under förutsättning att EU-medel beviljas. Övriga inkomster härrör sig till infobladet Landsbygdsnytt, där inkomsterna motsvarar utgifterna.

Utgifter

Verksamhetsidén är att utveckla och bredda näringsverksamheten på landsbygden och i skärgården med fokus på livsmedel och matkluster genom att driva och initiera projekt. Affärsidén är att

koordinera resurser och stimulera till samarbeten för att på mest effektiva sätt bidra till en positiv utveckling av landsbygden och dess näringar.

Ansvarsområden

- stärka Åland som en smakregion genom olika projekt
- stärka konsumentförtroendet och öka försäljningen av axganska (åländska) produkter bland annat genom olika insatser och aktiviteter
- inspirera, initiera och driva projekt för att utveckla landsbygdsföretagen samt
- fungera som koordinator för Ålands Landsbygdscentrum.

Målgruppen för insatserna är livsmedelsföretag och företag inom matbranschen över hela Åland.

Anslaget avser kostnader för landsbygdsutveckling och koordinering vid Ålands Landsbygdscentrum. För att stimulera digitalisering av livsmedelsföretagens administration, marknadsföring och försäljning som leder till att förbättra lönsamheten inom livsmedelsbranschen, planeras ett större utbildningsprojekt.

Landsbygdsutvecklaren har en aktiv roll i arbetet med att ta fram en strategi för "Smakturism på Åland" vilket innebär att stärka Ålands positionering som en gastronomisk destination. Strategin ska komplettera en uppdaterad livsmedelsstrategi och "Färdplan för hållbar turism 2030".

Anslaget används också för landsbygdsutvecklarens arbete inom "Ny Nordisk Mat" på nordisk nivå samt för arbetet med referensgruppen Ny Nordisk Mat Åland. Nya avsnitt av Axganpodden produceras samt införande av en Axgan-dag. Landsbygdsutvecklaren är också koordinator för att stimulera producentgrupper att ansöka om EU:s namnskydd, som skyddar jordbruksprodukters och livsmedels namn. Landsbygdsgalan arrangeras vartannat år i samarbete mellan organisationerna vid Ålands Landsbygdscentrum och de förädlade livsmedelsföretagen, där landsbygdsutvecklaren är koordinator för evenemanget. Syftet med Landsbygdsgalan är att uppmärksamma företagare inom landsbygdsnäringarna och ge motivation att jobba vidare och utveckla sina företag. Målgruppen är jordbrukare, fiskare, fiskodlare, livsmedelsförädlare, skogsägare och alla som verkar för landsbygdens välmående.

Landsbygdsutvecklaren arbetar också enligt den gemensamma strategin som ledningsgruppen för Ålands Landsbygdscentrum uppdaterar årligen.

615 Främjande av livsmedelsproduktion

Primärnäringarna tillsammans med den nära sammankopplade livsmedelsindustrin har som helhet stor betydelse för den åländska ekonomin, det åländska samhället, miljön och landskapet.

Övergripande målsättning för lantbruket och livsmedelsproduktionen är en hållbar, ekonomisk och smart utveckling som bidrar till en tillväxt på landsbygden och inom de gröna näringarna. Arbetet med en hållbar livsmedelsproduktion stödjer flera av de strategiska utvecklingsmålen. Arbetet med vattenkvaliteten och näringsämnesförlusterna från lantbruket är viktiga för strategiskt mål 3.

Det öppna och av djur hävdade landskapet har konstaterats vara en betydande kollektiv tillgång för samhället samt utgör en viktig del av strategiskt utvecklingsmål 4 i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland. Betande djur är av betydelse för bibehållande av landskapsbildens traditionella drag och viktigt för att främja den biologiska mångfalden. Landskapsregeringen stimulerar djurhållning med betande djur genom stöd, rådgivning och stöd för privat avbytarservice. En allmän utveckling av djursektorerna är också nödvändig för att behålla underlaget för livsmedelsindustrierna.

Arbetet med utvecklandet av konkurrenskraften inom livsmedelproduktionen samt landsbygdsutvecklingsinsatser som finns i CAP-strategiplanen är viktiga insatser som stödjer

strategiskt mål 5 och insatserna som inriktas på förbättrande av markkvaliteten och insatser för förnybara energilösningar inom livsmedelsproduktionen har betydelse för uppfyllande av strategiskt mål 6.

Ytterligare kan konstateras att försörjningsberedskap, livsmedelssäkerhet och -kvalitet är aktuella ämnen och prioriteras inom avdelningens ansvarsområden rörande fodermedel, kvalitetskontroll av grönsaker, certifiering av ekologiska livsmedel, hantering av bekämpningsmedel och växtinspektionsverksamhet. Detta utgör också ett område som stöder strategiskt utvecklingsmål 7 om hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-3 907	-14 000		-12 000
Anslag netto	-3 907	-14 000		-12 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 12.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 12.000 euro för bl.a. inspektionsverksamhet samt möjlighet till ersättningar enligt landskapslagen (2021:26) om tillämpning av lagen om växtskyddslagen samt landskapslagen (2013:97) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om plantmaterial. Anslaget används även för kostnader i samband med verksamheten för inspektion och provtagning som fordras enligt landskapslagen (1995:52) om kontroll av ekologisk jordbruksproduktion och dess ändring (2012/29), landskapslagen (2007:96) om tillämpning i landskapet Åland om gödselfabrikat, landskapslagen (2010:83) om tillämpningen i landskapet Åland av foderlagen och landskapslagen (2001:25) om tillämpningen i landskapet Åland av lagen om handel med utsäde.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter			1 000 000	
Kostnader	-1 425 860	-962 000	-1 213 000	-1 025 000
Anslag netto	-1 425 860	-962 000	-213 000	-1 025 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.025.000 euro.

Utgifter

Rådgivning

Av anslaget föreslås 585.000 euro för att finansiera rådgivningen samt försöks- och utvecklingsverksamheten i enlighet med verksamhetsavtal med Ålands hushållningssällskap r.f.

Rådgivnings-, försöks- och utvecklingsverksamheten genomförs i enlighet med ett verksamhetsavtal för perioden 2020-2025. Avtalet baseras på de övergripande målsättningarna för livsmedelsproduktion och lantbruket, d.v.s. fokus är en ekonomisk, smart och hållbar utveckling på landsbygden. Den främsta prioriteringen är att bidra till skapande av konkurrenskraftiga landsbygdsföretag som producerar råvaror av rätt kvalitet till den lokala livsmedelsindustrin och livsmedel till konsumenter.

Föreslås att ett anslag om 100.000 euro kan användas till att utanför det fleråriga avtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. finansiera allmänna projekt för utvecklandet av näringen samt för att stärka den lokala produktionen och bidra till genomförandet av den hållbara livsmedelsstrategin som föreslås uppdateras och genomförs med uppdaterade riktlinjer från år 2024.

Räntestöd

Av anslaget föreslås 130.000 euro för att finansiera räntestödet för årets bevilningsfullmakt om lån med räntestöd om 1.500.000 euro och tidigare års beviljade räntestödslån. Målsättningen är att räntestödet medverkar till en mer rationell och effektiv jordbruksproduktion i landskapet.

Räntestöd kan beviljas för lån vid produktionsinvesteringar i byggnader samt för inköp av fastighet i samband med att unga lantbrukare tar över eller startar nya lantbruksföretag. Räntestöd i samband med investeringar är ett komplement till investeringsstödet till jordbruket inom ramen för CAP-strategiplanen under moment 62302.

Ett fullt nyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge medföra nominell kostnad för landskapet om ca 300.000 euro under en femtonårsperiod. Lånen förmedlas av kreditinstitut på Åland och räntestödet varierar med marknadsräntorna och är maximalt 3 procent. Saldot på utestående räntestöds krediter för investeringar är ca 8.900.000 euro. En ränteutveckling som leder till maximal räntestödsnivå skulle innebära en årlig kostnad om ca 230.000 euro.

Räntestöd, lån till lantbruk, euro	Kostnad år 2024	Kostnad år 2025	Beräknad årskostnad vid ett ränteläge om 4,0 %
Totalt	130 000	170 000	180 000
Lånesaldo åren 1997-2023 (ca 8,7 milj.)	110 000	130 000	140 000
Lån utgivna år 2024 (1,5 milj.)	20 000	40 000	40 000

Skördeskador

Av anslaget föreslås 10.000 euro för finansiering av räntestöd för lån beviljade med anledning av skördeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördeskador. Räntestöd på lån utgår i syfte att lindra de likviditetsproblem odlaren riskerar till följd av minskade intäkter från den skörd som drabbats av skördeskada. Lån kan beviljas sådana gårdar där det konstaterats skördeskador som uppstått oberoende av odlaren i oskördad gröda till följd av onormalt ogynnsamma väderförhållanden.

Föreslås att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro. Räntestödet betalas som ett fast räntestöd om maximalt 5 procent i högst 5 år. Låntagarens ränta uppgår dock alltid till minst 1 procent. Skulle lånets totala ränta och låntagarens ränta sjunka under 6 procent är räntestödet skillnaden mellan totala räntan och låntagarens ränta om 1 procent. Stödet betalas med grund i kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn (de minimis). Utbetalande av stödet förutsätter att det finns utrymme i den kvot för stöd av mindre betydelse som fördelats mellan Åland och riket utgående från den landskvot som fastställts i förordning (EU) nr 1408/2013 (med ändring EU nr 316/2019).

Ett fullt nyttjande av bevilningsfullmakten beräknas enligt dagens ränteläge ge landskapet kostnader om 30.000 euro under en femårsperiod. Landskapet har för närvarande inga utestående räntestöds krediter för skördeskador.

Kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag

Av anslaget föreslås 200.000 euro för kostnadsersättningsstöd. I landskapsregeringens regeringsprogram konstateras att den åländska exporterande industrin utmanas av ett högt kostnadsläge gällande el, vatten och avlopp samt höga transportkostnader. Landskapsregeringens målsättning är att stimulera exporten vilket skapar incitament till nya satsningar och investeringar som leder till nya sysselsättningsmöjligheter. Föreslås därför ett anslag för att finansiera ett kostnadsersättningsstöd till exporterande livsmedelsföretag vars transportkostnader utgör mer än 10

procent av företagets totala kostnader. Kostnadsersättningsstödet uppgår till 10 procent av de redovisade externa transportkostnaderna. Stödet beviljas i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpning av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Fullmakt

Föreslås en bevillningsfullmakt om högst 1.500.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skördebeskador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skördebeskador. Se motiveringen under rubriken skördebeskador ovan.

Föreslås ytterligare att en bevillningsfullmakt om högst 1.000.000 euro för nya lån som upptas med landskapsborgen i enlighet med 40 § i landskapsförordning om investeringsstöd och startstöd till jordbruket (2023:68) för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre som upptas som kompletterande finansiering till investeringsstödet till jordbruket inom ramen för CAP-strategiplanen under moment 62302. Landskapsborgen finansieras med avgifter och eventuella kreditförluster upptas under moment 89200.

61550 Avbytarservice (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-289 127	-350 000		-350 000
Anslag netto	-289 127	-350 000		-350 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 350.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser att användas för att säkerställa åtaganden och kostnader i enlighet med landskapslagen (2014:53) om avbytarservice. Anslaget avser utgifter för ersättning till privat avbytarservice samt vikariehjälp i enlighet med det uppdaterade regelverket som trädde i kraft i september år 2019. Landskapsregeringen avser under år 2024 göra en justering av ersättningen per avbytartimme i landskapslagen med hänvisning till inflationsutvecklingen.

621 Europeiska Unionen - ERUF och ESF

Programperiod 2021 - 2027

Europeiska kommissionen godkände hösten 2022 landskapsregeringens Program för Åland 2021 - 2027 med finansiering från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Europeiska socialfonden (ESF).

Strukturfondsmedlen för programmet 2021 - 2027 uppgår till totalt 5.575.692 euro fördelat på 3.316.724 euro från Eruf och 2.258.968 euro från ESF. Programmets tekniska stöd uppgår till 112.160 euro från Eruf samt 86.833 euro från ESF. Delfinansieringen från fonderna är 40 procent och den nationella offentliga finansieringen uppgår till 8.363.538 euro fördelat på 4.975.086 euro som medfinansiering till Eruf och 3.388.452 euro till ESF.

Programmet är uppbyggt kring två strategiska insatsområden:

- 1) Entreprenörskap, digital utveckling och innovation med finansiering från Eruf och
- 2) Kompetens för alla med finansiering från ESF.

Målsättningen med Eruf finansieringen är att stöda nyetablering av företag, öka konkurrenskraft och internationalisering, främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stärka tillväxt och innovationsarbetet i företagen. Detta kan ske genom dels direkta företagsstöd i form av t.ex. produktutveckling, konsultcheckar, marknadsföringsbidrag eller investeringsbidrag knutet till utveckling av innovativa produkter och tjänster, dels i form av företagsfrämjande utvecklingsprojekt innefattande rådgivningsinsatser, affärsutveckling, starta eget, affärscoaching eller olika innovationsmiljöer inom t.ex. IT-kluster, livsmedelskluster, kreativa näringar samt turism etc.

De huvudsakliga målgrupperna är SMF (små och medelstora företag), potentiella entreprenörer och företagsfrämjande organisationer samt offentliga aktörer.

Målsättningen med ESF är att stöda individer utanför arbetsmarknaden att återvända eller ta sig in, minska risken för marginalisering och främja återhämtning efter covid-19 pandemin samt att stöda ett fortsatt livslångt lärande. Detta kan ske genom sysselsättningsfrämjande åtgärder såsom utbildning, fortbildning, karriärcoaching, anställning, examensgivande utbildningar, inkluderande åtgärder för inflyttade i samhället, fortsatta satsningar på svenska för inflyttade med beaktande av deras utbildningar och möjligheter till snabb sysselsättning samt stöd för branschspecifika utbildningar inklusive satsningar på jämställdhet, miljökunskap och digitalisering.

De huvudsakliga målgrupperna är tredje sektorn, företag, branschorganisationer och offentliga aktörer.

ERUF OCH ESF	Finansieringsram 2021 - 2027	Budgeterat 2021-2023	Förslag 2024	Återstod
Landskapets finansieringsandel	8 363 538	3 656 000	1 177 000	3 530 538
ERUF:s finansieringsandel	3 316 724	1 433 000	471 000	1 412 724
ESF:s finansieringsandel	2 258 968	1 005 000	314 000	939 968
Totalt	13 939 230	6 094 000	1 962 000	5 883 230

62100 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	234 960			
Kostnader	-271 870			
Anslag netto	-36 910			

Budgetmotivering

Föreslås ingen inkomst och inget anslag då hela programbudgeten har budgeterats tidigare.

62102 Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter		785 000		785 000
Kostnader		-1 962 000		-1 962 000
Anslag netto		-1 177 000		-1 177 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 785.000 euro och ett anslag om 1.962.000 euro.

Inkomster

Av inkomsten föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2024 för Strukturfondsprogram för Åland 2021 - 2027 med finansiering från Eruf.

Av inkomsten föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2024 för Strukturfondsprogram för Åland 2021 - 2027 med finansiering från ESF.

Utgifter

Av anslaget föreslås att 471.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2024 för Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från Eruf.

Av anslaget föreslås att 314.000 euro upptas, vilket motsvarar finansieringsramen för år 2024 för Strukturfondsprogrammet för Åland 2021-2027 med finansiering från ESF.

Landskapets andel av anslaget uppgår till 1.177.000 euro, varav 706.000 euro som medfinansiering till Eruf och 471.000 euro som medfinansiering till ESF.

Under momentet ingår anslag för tekniskt stöd som i efterhand finansierar delar av programadministration, information, uppföljning, övervakning och utvärdering.

623 Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU

Jordbruksnäringen är beroende av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. Den gemensamma jordbrukspolitiken är uppdelad i två delar:

- Pelare 1 inkomst- och marknadspolitiken och
- Pelare 2 landsbygdsutvecklingspolitiken.

Den åländska behörigheten inom området omfattas av den delen som utgör pelare 2 dvs landsbygdsutvecklingspolitiken. Landskapsregeringen har sedan år 1995 genomfört EU-delfinansierade åtgärder inom ramen för så kallade landsbygdsutvecklingsprogram. Jordbrukspolitiken genomförs och finansieras i finansieringsperioder. Programperioden 2014 - 2020 förlängdes att gälla fram till och med år 2022 på grund av förseningarna i framtagandet av regelverket för programperioden 2021 - 2027 samt på grund av förseningarna gällande fastställandet av förutsättningarna i EU:s långtidsbudget.

Från programperioden 2023 - 2027 ska alla åtgärder inom en medlemsstat genomföras i en enda för landet gemensam CAP-strategiplan. De områden som omfattas av landskapets behörighet ska således ingå i Finlands CAP-strategiplan och åtgärderna ska ingå vid sidan av rikets åtgärder inom inkomst- och marknadspolitiken.

Ålands landskapsregering har utarbetat förslag till åtgärder inom det område inom CAP-strategiplanen som faller under landskapets behörighetsområde, det vill säga landsbygdsutvecklingsåtgärderna inom CAP:s andra pelare. Landskapsregeringens övergripande målsättningar är att strategin ska ge redskap för en positiv utveckling av den åländska jordbruksnäringen och att de åländska lantbrukarna ska ha samma konkurrensvillkor som motsvarande företagare i Finland. Fokus för den åländska delen av genomförandet av Finlands CAP-strategi ska ligga på företagets möjligheter att skapa värdeförädling och ge konkurrenskraftiga förutsättningar för hållbara och lönsamma jordbruksföretag oavsett storlek. En uttalad målsättning med åtgärderna i strategin är att skapa enklare system, stimulera till en högre produktivitet och en ökad hållbarhet samtidigt som miljövärden bevaras och utvecklas. Landskapsregeringens åtgärder genomförs i enlighet med landskapslag (2023:17) om finansiering av landsbygdsnäringar.

EJFLU	Finansieringsram 2023 - 2027	Budgeterat 2023	Förslag 2024	Återstod
Landskapets finansieringsandel	26 831 442	5 369 000	5 369 000	16 093 442
EJFLU:s finansieringsandel	15 423 000	3 084 000	3 084 000	9 255 000
Totalt	42 254 442	8 453 000	8 453 000	25 348 442
Varav helt nationellt finansierat	6 387 000	1 277 000	1 277 000	3 833 000

62300 Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	3 291 958			
Kostnader	-8 931 542			
Anslag netto	-5 639 584			

Budgetmotivering

Programmets ram har budgeterats under perioden 2014 - 2022. Inga ytterligare medel budgeteras. Medlen är möjliga att utnyttja till utgången av år 2025.

62302 Europeiska Unionen - EJFLU, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter		3 084 000		3 084 000
Kostnader		-8 303 000		-8 303 000
Anslag netto		-5 219 000		-5 219 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 8.303.000 euro och en inkomst om 3.084.000 euro.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 3.084.000 euro för finansieringen från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) som överförs till landskapsregeringen för genomförandet av åtgärderna i programmet.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 8.303.000 euro för finansieringen av landskapets och EU:s andel av finansieringen av genomförandet av landskapets åtgärder riktade till landsbygdsutveckling inom CAP-strategiplanen. Anslaget finansierar 12 åtgärder fördelade på tre fokusinriktningar:

- 1) Interventioner som stödjer åtgärder riktade till miljö och klimat samt biodiversiteten och en ökad djurvälstånd inom det åländska lantbruket (arealbaserade och djurstöd)
- 2) Stödja och utveckla konkurrenskraften inom både primärproduktionen och livsmedelsförädlingsledet (projekt och investeringsstöd) samt
- 3) Utveckla kompetensen och kunskaperna inom näringen vilket är ett horisontellt område som stödjer både miljö och konkurrenskraft (projektstöd).

Utöver dessa tre inriktningar finansieras EU:s andel av genomförandet av Leader inom landskapet. Landskapets finansieringsandel av Leader budgeteras under moment 62390.

62390 Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-152 899	-150 000		-150 000
Anslag netto	-152 899	-150 000		-150 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 150.000 euro.

Utgifter

Anslaget om 150.000 euro avser landskapets finansieringsandel som finansieras ur penningautomatmedel för genomförande av Leader-metoden samt för genomförande av Leader-projekt.

Leader-metoden ska medverka till att utveckla landsbygden och även fungera som ett instrument till att samordna lokalbefolkningen till samarbete kring projekt, bland annat miljömässiga projekt.

625 Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF

Programperioden 2021 - 2027, Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF)

Europeiska kommissionen godkände år 2022 det nationella programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden. Programmet ska stödja en hållbar tillväxt inom fiskerinäringen innefattande yrkesfisket, vattenbruket samt fiskförädling och -handel. Målet är bland annat att främja förnyelse och innovation samt att öka användningen av fisk för humankonsumtion. I programmet finns även åtgärder som stöder genomförandet av Europeiska unionens integrerade havspolitik som exempelvis insatser för bevarande och återställande av biologisk mångfald. Lokalt ledd utveckling (Leader) har tillämpats inom ramen för tidigare program, sedan år 2011, och denna prioritet finns även som en del av det nya programmet.

För genomförandet av programmet erhåller Finland 71,8 miljoner euro, vilket är en minskning med ca 3,5 procent jämfört med det tidigare programmet. I enlighet med tidigare fördelningsgrund är landskapets andel av programbudgeten 4.128.000 euro. Landskapets medfinansiering är 50 procent, vilket ger en programbudget på 8.256.000 euro.

EHFVF	Finansieringsram 2021-2027	Budgeterat 2021-2023	Förslag 2024	Återstod
Landskapets finansieringsandel	4 128 000	1 770 000	590 000	1 768 000
EHFVF:s finansieringsandel	4 128 000	1 770 000	590 000	1 768 000
Totalt	8 256 000	3 540 000	1 180 000	3 536 000

62500 Europeiska Unionen - EHFF, 2014-2020 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	514 327			
Kostnader	-1 141 814			
Anslag netto	-627 487			

Budgetmotivering

Föreslås ingen inkomst och inget anslag då hela programbudgeten har budgeterats tidigare.

62502 Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter		590 000		590 000
Kostnader		-1 180 000		-1 180 000
Anslag netto		-590 000		-590 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 590.000 euro och ett anslag om 1.180.000 euro.

Inkomster

Inkomsten avser intäkterna från EHFVF som medfinansiering av det operativa programmet inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden för programperioden 2021 - 2027.

Utgifter

Anslaget avser den totala offentliga finansieringen av det operativa programmet inom ramen för vilket stöd beviljas för programperioden 2021 - 2027.

Under momentet upptas även anslag för tekniskt stöd. Tekniskt stöd kan inkludera kostnader för administration, uppföljning och övervakning av programmet, informationsinsatser samt löpande utvärdering och utredningar.

Följande regelverk gäller för det nya programmet: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt den fondgemensamma förordningen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060.

640 Främjande av skogsbruket

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att upprätthålla och vidareutveckla ett hållbart skogsbruk på Åland. Med detta avses, förutom ekonomisk virkesproduktion, även beaktande av den biologiska mångfalden, landskapsvården, vattenvården, fornminnesvården och skogens mångsidiga sociala funktioner.

Som en följd av stormen Alfrida och omfattande angrepp av granbarkborre har avverkningsnivåerna varit mycket höga de senaste åren, men förväntas nu återgå till mer normala nivåer. Under de kommande åren finns ett stort behov av plant- och ungskogsrojningar, dels på grund av att arbetet inte prioriterats de senaste åren samt dels för att nya ungskogar uppkommer efter Alfrida. Populationen av granbarkborrar är dock fortsättningsvis hög och skador på växande skog är något skogarna ännu kommer att utsättas för och måste hantera. Landskapsregeringen kommer under året att fortsätta med svärminns- och populationsövervakning av granbarkborre.

Skogen har en betydande roll i bioekonomin, klimatpolitiken och i strävan för en hållbar utveckling. Skogsprogrammet "SkogsÅland2027", utgör ett sektorspecifikt bidrag till utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och innefattar ett flertal målsättningar för skogens nyttjande och bevarande. Stormen Alfridas inverkan på de åländska skogsresurserna har medfört att skogsprogrammet behöver revideras då det finns tillgång till ny skogsdata. Naturresursinstitutet Luke har utfört en ny riksskogstaxering på Åland under år 2023 och resultaten väntas under år 2024.

Tillgången till aktuell skogsdata är mycket viktig för att främja den privata skogsnäringen, bevarandet av biologisk mångfald, gynnande av klimatsmarta åtgärder och ett hållbart skogsbruk. Aktuell skogsdata är en förutsättning för att behålla skogscertifieringen. En av landskapsregeringens viktigaste uppgifter under året är således att fortsätta det projekt som påbörjades år 2022 gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata. Projektet pågår till juni 2025 och delfinansieras genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och ska utmynnas i en åländsk skogsportal.

Landskapets understöd för skogsbruksåtgärder och en välfungerande rådgivningsverksamhet är fortsatt viktiga incitament för att aktivera och motivera skogsägarna till ett hållbart och kvalitetsinriktat skogsbrukande. Målsättningen med stöden är att inom ramen för befintliga resurser prioritera de åtgärder som bedöms viktigast för ett långsiktigt hållbart skogsbruk.

Som ett led i förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan samt skogsprogrammet har landskapsregeringen under år 2023 även antagit ett program där markägare frivilligt och mot ersättning ska kunna skydda eller förbättra skogarnas naturvärden. Åtgärden budgeteras av miljöbyrån och genomförs i samarbete med skogsbruksbyrån.

Certifieringen av det åländska skogsbruket fortgår i Ålands skogsvårdsförenings regi och under år 2023 har nya standarder för FSC- och PEFC-certifieringarna tagits i bruk.

64000 Främjande av skogsbruket, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	65 709	150 000		150 000
Kostnader	-79 257	-174 000		-170 000
Anslag netto	-13 548	-24 000		-20 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) 6 §, ett nettoanslag om 20.000 euro. Av kostnaderna avser 200 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Föreslås en inkomst om ca 150.000 euro, vilken utgörs av EU-finansiering för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata.

Utgifter

Av anslaget utgörs 20.000 euro av tjänster, drift och underhåll av fordon och utrustning, informationsverksamhet samt övriga kostnader för verksamheten.

Av anslaget utgörs ca 150.000 euro av kostnader för ett flerårigt projekt gällande insamling, bearbetning och publicering av skogsdata. Utgifterna motsvaras av inkomster från beviljad EU-finansiering.

64000 Främjande av skogsbruket, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-597 675	-350 000		-250 000
Anslag netto	-597 675	-350 000		-250 000

Budgetmotivering

Föreslås, med beaktande av tillgängliga medel från tidigare år, ett nettoanslag om 250.000 euro med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning .

Utgifter

Anslaget avser i första hand stöd för skogsbruksåtgärder för att förverkliga skogsprogrammet "SkogsÅland2027". Föreslås att 130.000 euro av anslaget används för stöd i enlighet med LL (2015:32) och LF (2015:33), ändrad genom (2018/30), (2019/53) och (2020/118) om stöd för hållbart skogsbruk.

Föreslås vidare att 120.000 euro av anslaget används för skoglig rådgivningsverksamhet som tillhandahålls av Ålands skogsvårdsförening r.f. i enlighet med ramavtal mellan Ålands landskapsregering och Ålands hushållningssällskap r.f. gällande rådgivningen för primärnäringsarna. Administrationen av ramavtalet sker i samarbete mellan jordbruks-, fiskeri- och skogsbruksbyrån.

Anslaget får även användas till förhandsfinansiering av åtgärder som landskapsregeringen tvingas vidta enligt 18c § LL (1998:83) om skogsvård och som med stöd av 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning gottskrivs inkomster motsvarande förhandsfinansieringen.

650 Jakt- och viltvård

Landskapsregeringens övergripande målsättning är att verka för en god jaktkultur med aktiv viltvård, bra möjligheter till övningsskytte och sunda viltstammar. Viltet är en ekologisk och närproducerad naturtillgång som bör förvaltas och nyttjas på ett hållbart sätt. Till detta hör till exempel information, rådgivning och lagstiftningsåtgärder samt stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet.

Landskapsregeringens målsättning är att stimulera jaktvårdsföreningarnas arbete med att informera och utbilda jägarkåren, speciellt när det gäller skydds- och viltvårdsåtgärder för sjöfågel och arbete

mot invasiva arter. Arbetet med åtgärdsplanen för ejderstammen lokalt och den internationella förvaltningsplanen för ejder fortsätter. I samarbete med miljöbyrån fortsätter de vetenskapliga uppföljningarna för att förbättra kunskapsläget kring ejderstammens nedgång och åtgärder för att minska predatorers påverkan på sjöfågelstammarna. Inom viltförvaltningen fortsätter utvecklingen och ibrukttagandet av ny teknik. Landskapsregeringen inför ett praktiskt prov för jägarexamen.

65000 Jakt- och viltvård, verksamhet (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	161 907	159 000		166 000
Kostnader	-41 472	-50 000		-50 000
Anslag netto	120 435	109 000		116 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås anslag om 50.000 euro och ett nettoanslag om 116.000 euro. Med hänvisning till § 6 LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att inkomster gottskrivs momentet.

Inkomster

Föreslås en inkomst från jaktvårdsavgifter och försäljning av handledningen för jägarexamen om 153.000 euro. Jaktåret 2022 - 2023 löste 4.323 personer jaktkort, i stort sett samma antal som föregående år. En betydande del av dessa utgörs av personer bosatta utanför Åland, 962 personer. Av den åländska jägarkåren är andelen kvinnor ökande och antalet uppgår idag till 351 personer eller 10 procent av jägarkåren.

Föreslås en inkomst om 13.000 euro från hjortdjursavgifter för älglicenser samt förnyelse av tillstånd till rådjursjakt för perioden 2024 - 2026. Anslag för bidrag för hjortdjursskador upptas under moment 65000, överföringar.

Föreslås med hänvisning till 56 § 2 mom. 4 p. jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland, att 20.000 euro av influtna jaktvårdsavgifter används för att täcka centrala förvaltningskostnader för jaktadministrationen under moment 60010.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 50.000 euro. Anslaget ska användas så som 56 § i jaktlagen (1985:31) föreskriver, som t.ex. prenumeration av tidningen Jägaren, jägarförsäkring för alla jaktkortsinnehavare, viltvårdsprojekt, forskning m.m. Högt prioriterade projekt är ejderförvaltningen, viltvårdande åtgärder för sjöfågel och utveckling av hjortdjursförvaltningen. Vidare kan anslaget användas för inköp och underhåll av utrustning som behövs i samband med viltförvaltningen och utveckling av metoder för kontroll av invasiva arter. Anslaget kan även användas för inköp av utbildnings- och informationsmaterial som saluförs till självkostnadspris till jägarkåren. Med hänvisning till § 6 LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att inkomsterna från motsvarande försäljning gottskrivs momentet.

65000 Jakt- och viltvård, överföringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-77 664	-89 000		-96 000
Anslag netto	-77 664	-89 000		-96 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 96.000 euro.

Utgifter

I anslaget ingår 86.000 euro i stöd till jaktvårdsföreningarnas verksamhet och skjutbanor samt viltvårdsprojekt. Dessa ska fördelas rättvist i förhållande till antalet medlemmar i föreningen samt

föreningens aktivitet. Målsättningen med skytteverksamheten bör vara att den är självfinansierande. Högst prioriterade projekt är viltvårdsåtgärder riktade mot sjöfågel.

Av anslaget kan ett stöd till Ålands jakt- och fiskemuseum beviljas på basen av redovisade kostnader för jaktvårdsföreningarnas och landskapsregeringens möten, kurser och informationstillfällen vid museet samt särskilda evenemang eller verksamhet med anknytning till jakt och viltvård, dock inte för kostnader som hänför sig till museets ordinarie verksamhet. Av anslaget kan också beviljas understöd till andra organisationer för främjande av viltvården och höjande av jaktkulturen. Av anslaget kan också beviljas understöd till skytteförening för kostnader som anknyter till utveckling av skyttefärdigheter för nya jägare.

Av anslaget föreslås 10.000 euro främst för bidrag för förebyggande åtgärder vid yrkesmässigt bedrivna odling, men även ersättande av hjortdjurskador på yrkesmässigt bedrivna odlingar eller skogsplanteringar. Bidraget beviljas endast i de fall jakt är tillåten på området och att jakt bedrivs aktivt inom områdets närhet under ordinarie jakttid. Anslaget avser dessutom viss försöksverksamhet för förhindrande av hjortdjurskador samt kostnader för tillvaratagande av fallvilt enligt 70 § och 73 § jaktlagen (1985:31) för landskapet Åland. Anslaget avses över tid delvis motsvara inkomsterna från hjortdjurslicenser. Närmare regler för beviljande av bidrag anges i landskapsregeringens fastställda riktlinjer. Anslaget kan även användas för jaktvårdsföreningarnas skötsel av förvaltningsuppgifter som rör hjortdjur, hjortdjursinventeringar och forskningsprojekt kring hjortdjur.

670 Främjande av fiskerinäringen

Den övergripande målsättningen är att den åländska fiskerinäringen ska vara konkurrenskraftig, ekonomiskt lönsam samt ekologiskt och socialt hållbar. De fiskbestånd och ekosystem som nyttjas av näringen ska skyddas och vårdas för att även i framtiden kunna tillhandahålla närproducerad råvara för livsmedel av hög kvalitet.

Programmet för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden 2021 – 2027 ska stödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken samt delar av unionens havspolitik bl.a. genom att främja ett hållbart fiske och vattenbruk samt bidra till tryggad livsmedelsförsörjning och bevarandet av marina biologiska resurser.

Landskapsregeringen inleder genomförandet av det nya programmet under hösten 2023 och arbetar samtidigt med avslutandet av programmet för den föregående perioden 2014 - 2020, se kapitel 625.

De fiskevårdande insatserna finns under kapitel 865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp.

67000 Främjande av fiskerinäringen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	0	40 000		88 000
Kostnader	-55 214	-108 000		-158 000
Anslag netto	-55 214	-68 000		-70 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 88.000 euro och ett anslag om 70.000 euro samt med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69) § 6, ett nettoanslag om 0 euro för nedan beskrivna projekt. Av kostnaderna avser 2.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Föreslås en inkomst om 88.000 euro vilket utgörs av planerad EU-finansiering för det nedan beskrivna projektet.

Utgifter

Anslaget innefattar kostnader för lagstadgad fiskeriövervakning samt uppdatering och underhåll av för fiskerinäringen nödvändiga register.

Av anslaget avsätts ca 40.000 euro för en fortsatt vetenskaplig studie av tillståndet hos torskbeståndet runt Åland. Anslaget avser innefatta bland annat kostnader för köpta tjänster och kostnader i anslutning till forskning och utredning om torskbeståndet.

Anslaget får även användas för information, möteskostnader, arvoden och lantmäterier samt mindre anskaffningar av material och förnödenheter, sammanlagt ca 10.000 euro. Anslaget innefattar därtill ca 8.000 euro för fiskeribiologiska undersökningar i samarbete med Husö biologiska station samt 10.000 euro för köpta tjänster och kostnader i anslutning till andra utredningar och provfisken.

I anslaget ingår dessutom utgifter om 88.000 euro för personalkostnader, inköp av tjänster, resor och material. Utgifterna avser projektet "Socio-economic empowerment of coastal communities as users of the sea to ensure sustainable coastal development (EmpowerUs)". Inom projektet studeras sex olika fallstudieområden i Europa, varav ett undersökningsområde väljs ut på Åland. Målet för det åländska deltagandet i projektet är att undersöka hur den åländska fiskerinäringen kan utvecklas genom att tillsammans med lokala fiskeriaktörer ta fram lösningar som förbättrar fiskerinäringens framtid. Den totala projektbudgeten för landskapsregeringens deltagande är 172.000 euro. Projektet finansieras till 100 procent genom EU-programmet "HORIZON Research and Innovation Action" och pågår under tre år från 1 oktober 2022 till 30 september 2025.

67000 Främjande av fiskerinäringen, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-50 000	-50 000		-50 000
Anslag netto	-50 000	-50 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser rådgivningsverksamhet och information till fiskerinäringsföretagen som tillhandahålls av branschorganisationer i enlighet med ramavtalet med Ålands hushållningssällskap r.f. för primärnäringsrådgivningen. Administrationen av avtalet sker i samarbete mellan jordbruks-, skogsbruks- och fiskeribyran.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

Tabellen nedan är en sammanställning av sifferbudgeten inom avdelningens förvaltningsområde för såväl allmänna förvaltningen som fristående enheter. Beloppen är exklusive avdelningen underlydande myndigheter eftersom de beloppen visas separat under respektive myndighet. Sammanställningen visar totalerna av såväl verksamhetsanslagen som överföringsanslagen. I kolumnerna framgår utfallsiffror för senaste bokslut, grundbudgeten för innevarande år, tilläggsbudget för innevarande år respektive förslaget till budget för kommande år.

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	7 272 220	6 882 000		7 043 000
Avgiftsintäkter	44 678	13 000		30 000
Erhållna bidrag	155 766	1 447 000		540 000
Övr verksamh intäkt	54 733			
Summa Verksamhetens intäkter	7 527 397	8 342 000		7 613 000
Personalkostnader	-5 292 504	-5 779 723		-6 072 193
Köp av tjänster	-22 640 924	-25 148 757		-24 554 932
Material förnödenh	-8 731 808	-8 783 754		-7 856 264
Övr verksamh kostn	-923 935	-576 266		-479 610
Summa Verksamhetens kostnader	-37 589 171	-40 288 500		-38 962 999
Bostadsproduktion	-798 592	-500 000	-210 000	-910 000
Övrigt näringsliv	-2 786 556	-4 165 000		-4 485 000
Övriga ink kap överf		-1 000 000		-2 000 000
Summa Utgift ink o kap öv	-3 585 148	-5 665 000	-210 000	-7 395 000
Summa Kostn ink o kap öv	-3 585 148	-5 665 000	-210 000	-7 395 000
Summa Verksamhetsbidrag	-33 646 923	-37 611 500	-210 000	-38 744 999
Övr finansiella int	-4	-500		
Räntekostnader	-56			
Övr finansiella kost	-50			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-110	-500		
Summa Årsbidrag	-33 647 033	-37 612 000	-210 000	-38 744 999
Avskrivn enl plan				-7 861 000
Summa Av- och nedskrivningar				-7 861 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-33 647 033	-37 612 000	-210 000	-46 605 999
Ökning eller minskning av reserver				90 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-33 647 033	-37 612 000	-210 000	-46 515 999

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
70010 Infrastruktur, verksamhet	-1 946 300	-2 210 613	-2 685 000	-2 725 000
71000 Planläggning- och byggnad	-35 791	-16 830	-50 000	-60 000
71500 Stöd byggn relaterade åtg	-526 495	-783 494	-510 000	-410 000
71510 Räntest o landsb.borgen, bost	-5 601	-15 097	-200 000	-500 000
72000 Elsäkerhet och energi	-8 973	19 523	-50 000	-80 000
72010 Främj hållbar energiomställn	-300 315	-130 769	-560 000	-900 000
72030 Samhällsteknikutveckling	-9 478	-47 690	-95 000	-160 000
Summa 7100 Infra avd allm byrån	-2 832 953	-3 184 971	-4 150 000	-4 835 000
74000 Ålandstrafiken	-389 143	-392 267	-493 000	-499 000
74500 Oljeskydd	-121 967	-186 009	-150 000	-188 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
74700 Understöd för övrig trafik	-2 900 911	-5 736 350	-6 650 000	-7 450 000
75010 Upphandling av sjötrafik	-12 685 452	-17 834 968	-17 709 000	-17 654 000
75030 Upphandling av linfärjetrafik	-2 238 726	-2 279 081	-2 914 000	-2 895 000
75100 Varutransporter i skärgården	-280 448	-320 558	-355 000	-335 000
87100 Rederienheten	-253 055			
87300 Verkstad och lager	17 945	23 828	50 000	1 000
Summa 7400 Transportbyrån	-18 851 758	-26 725 404	-28 221 000	-29 019 999
76000 Understöd kommunalvägar			-1 000 000	-2 000 000
76010 Utg drift o underhåll vägar	-2 363 260	-2 643 137	-2 701 000	-7 767 000
76030 Utg underh farleder o fiskefyr	-260 301	-264 985	-950 000	-415 000
76050 Utg drift o underh färjfast mm	-712 214	-850 565	-800 000	-2 479 000
87200 Vägunderhållet	0	22 030	0	0
Summa 7600 Vägnätsbyrån	-3 335 775	-3 736 658	-5 451 000	-12 661 000
Summa 7000 Infrastrukturavdeln	-25 020 487	-33 647 033	-37 822 000	-46 515 999

700 Allmän förvaltning

Infrastrukturavdelningens uppdrag är att upprätthålla och utveckla landskapets trafiksystem och att stödja en hållbar utveckling inom samhällsteknikområdet där övergången mot ett klimatneutralt Åland är central. Det långsiktiga målet i arbetet med att skapa en säker trafikmiljö är nollvisionen, d.v.s. inga svåra olyckor eller dödsfall i trafiken. Avdelningen sköter förutom trafiksystemen även plan-, bygg- och bostadsfrågor samt el- och energifrågor. Avdelningen är organiserad som en beställar-utförarorganisation och består av tre byråer, en enhet och två resultatenheter. Därtill finns två underlydande myndigheter: Ålands energimyndighet och Fordonsmyndigheten.

Under år 2023 utredde en arbetsgrupp den organisatoriska placeringen av miljöbyrån vid Social- och miljöavdelningen och specifikt synergier i förhållande till områdena plan, bygg och energi. Detta bl.a. för att stödja en hållbar omställning inom samhällsbyggnadsområdet och Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6, Kraftigt minskad klimatpåverkan. Arbetsgruppen konstaterade att en avdelning för dessa frågor skulle vara den långsiktigt bästa utvecklingen.

Infrastrukturavdelningen ansvarar för mål 6, "Kraftigt minskad klimatpåverkan". I detta pågår bl.a. arbetet med att fasa ut fossila bränslen. Energikommissionen fortsätter att ge energipolitiska inspel i debatterna kring omställning från fossilbaserad energi till förnybar energi. Klimatkommissionen som startade sin verksamhet under år 2023 planeras att fortsätta sitt arbete under år 2024. Rapporten om växthusgasutsläppen på Åland utgör ett viktigt styrdokument för Klimatkommissionens verksamhet. Detsamma gäller färdplanen för Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6. Även arbetet med att bana väg för aktörer att etablera storskalig havsbaserad vindkraft och solcellsparker fortsätter och stöds genom EU:s fond för återhämtning och resiliens. Projekt Sunnavind är inne i en intensiv fas med implementering av flertalet parallella processer under år 2024, bland annat planläggning och miljöbedömning för havsområdena samt förberedelser för konkurrensutsättning. De planerade solkraftsparker, som enligt beslut tagna år 2023 stöds av landskapsregeringen med hjälp av medel från EU-fonden, kommer även att följas upp under år 2024.

Verksamheten är inne i en digitaliseringsprocess, vilket ökar tillgänglighet och servicenivå, men leder även till nya och förändrade arbetsuppgifter. Projektet "Ålandstrafikens digitaliseringsresa2 gör boknings- och biljetteringssystemen effektivare och mer användarvänliga, men arbetar även med bättre och smidigare back-officefunktioner och tillförlitligare statistik inom sjö- och kollektivtrafiken. Fordonsmyndigheten arbetar med ökad tillgänglighet för rullstolsbundna och förbättrad servicenivå samt kommer efter att de lanserat det nya körkortregistret under år 2023 fortsätta arbetet med att

byta ut fordonsregistret. Den digitala servicenivån förbättras och kunderna får bättre tillgång till den information de behöver om vägnätet och den trafik som landskapsregeringen tillhandahåller.

Utvecklingen och insatserna inom väg och trafik bidrar till alla Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål. Inom trafiksäkerhetsarbetet, vägunderhållet och pågående infrastrukturprojekt som gång- och cykelbaneutbyggnaden, hamnrenoveringsprojektet och broutbytesprogrammet är huvudmålen att förbättra trafiksäkerheten med sikte mot nollvisionen, öka tillgängligheten och framkomligheten samt minska befintlig infrastrukturens påverkan på omgivningen. Landskapsregeringen arbetar även för att trafiken som tillhandahålls på land, till havs och i luften ska vara driftssäker och pålitlig. Även trafikens påverkan på miljö och klimat minskas, vilket ökar möjligheten till miljö- och klimatvänligare val. Tonnaget utvecklas, möjligheten till elektrifiering av en linfärja utreds liksom ombyggnad av M/S Skarvensamt upphandling av förnyat tonnage.

Infrastrukturavdelningen

Budgetmål
Främjande av hälsosamma inomhus- och boendemiljöer för utsatta hyrestagare och husägare
Utvecklad digitalisering av landskapsregeringens tjänster inom bygg och planläggning
Modernisering av landskapslagen om yrkesmässig trafik, för att skapa en till viss del liberaliserad taximarknad och en tydligare och smidigare myndighetsutövning för yrkesmässig trafik
Stöd till företag för att minska koldioxidutsläppen
Minska riskerna för dödsfall eller allvarligt skada till följd av bristande elsäkerhet
Minska fysiska begränsningar med skadliga effekter på vattenkvalitén
Öka andelen bokningar som görs av resenärerna själva via webben
Främja solkraftprojekt som gynnar samhällsutveckling, ökar sysselsättning och ger inkomster till samhället
Förbättrad tillgänglighet i landskapsregeringens hamnområden i form av tillgänglighetsanpassningar av toaletter och väntstugor
Koldioxidutsläpp begränsas i samband med Vägnätbyråns upphandlingar, genom att premiera anbudsgivare som har ett aktivt miljöarbete
Öka attraktionskraften för kollektivtrafiken
Utveckla Energimyndighetens myndighetsutövning och verksamhet
Förbereda auktionsprocess för konkurrensutsättning av havsområde för havsbaserad vindkraft
Minska användning av fossila bränslen
Minska miljöpåverkan vid service och underhåll av tonnage
Sträva till konkurrenskraftigt elpris (i jämförelse med närregioner) för slutkunder
Tillgänglighet för alla oavsett funktionshinder, effektiviserad kundtjänstyta för flera funktioner
Skapa förutsättningar för ökad folkhälsa, genom utbyggnad av gång- och cykelvägar längs alla huvudvägar på hela Åland
Minska elförbrukning vid drift av tonnage
Utvecklad digitalisering av landskapsregeringens tjänster inom Fordonsmyndigheten
Förverkligandet av färdplan fysisk strukturutveckling 2030 påbörjas och dialogen mellan landskapsregeringen, kommuner och planläggningsbranschen upprätthålls på ett organiserat sätt
Säkerställa att el- och byggprodukter som säljs är förenliga med marknadskontrollagstiftningen och gällande standarder
Genomföra en översyn av planläggningsavsnittet i plan- och bygglagstiftningen samt en översyn av Ålands byggbestämmelsesamling i syfte att uppnå ett modernt och tydligt regelverk

70010 Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	107 651	33 000		70 000
Kostnader	-2 318 264	-2 718 000		-2 795 000
Anslag netto	-2 210 613	-2 685 000		-2 725 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 2.725.000 euro, bestående av inkomster om 70.000 euro och utgifter om 2.795.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna består av ersättningar för trafiksäkerhetsarbete, avgifter för myndighetsbeslut m.m.

Utgifter

Anslaget används för personalutgifter, registerhållning, trafiksäkerhetsarbete, arbete med ärenden som rör yrkesmässig trafik, konsultarvoden för utredningar och analyser, juristtjänster, organisationsutveckling samt övriga verksamhetsrelaterade utgifter.

Ett lagstiftningsprojekt att modernisera landskapslagen om yrkesmässig trafik påbörjas för att skapa en flexiblare taximarknad och en tydligare och smidigare myndighetsutövning för yrkesmässig trafik.

En utredning angående trafikledningscentral under jourtid planeras att påbörjas under året.

710 Planlägnings- och byggnadsväsendet

Landskapsregeringens övergripande mål på området är att ha ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet med beaktande av samhällsutvecklingen och motsvarande regler i omvärlden. Plan- och byggnadsområdet har en särskild koppling till strategiskt utvecklingsmål 5 om ökad attraktionskraft för boende, företag och besökare. Utformning av stöd, informationsinsatser och övrigt utvecklingsarbete har därutöver fokus på att bidra till en ökad attraktionskraft och ett hållbart byggande.

Hållbart byggande

I linje med målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan fortsätter det strategiska arbetet om hur byggandet på Åland kan bli mer hållbart. Arbetet med att ta fram en strategi för hållbart byggande påbörjades år 2020 och dess färdigställande är planerat till slutet på år 2023. Nästa steg är att under år 2024 bidra till förverkligande av de förslag och åtgärder som byggstrategin innefattar samt utreda eventuella påkallade ändringar i plan- och bygglagen till följd av strategin.

Fysisk strukturutveckling

Det långsiktiga arbetet med att vidareutveckla strategier för fysisk strukturutveckling fortsätter. Dialogforumet för fysisk strukturutveckling, som påbörjades år 2022, fortsätter att utvecklas under år 2024 i samverkan med kommuner och andra relevanta aktörer. Forumet bidrar till förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan i sin helhet. Färdplanen som togs fram under år 2023 förverkligas steg för steg.

Modernisering av gällande regelverk

Totalrevidering av Ålands byggbestämmelsesamling (ÅBBS) kommer att fortgå under år 2024 med revideringar av skilda kapitel i ÅBBS. Ett flerårigt projekt för modernisering av ÅBBS och delar i plan- och bygglagen och -förordningen för anpassning till regelverk i EU-lagstiftning och nya krav för hållbart byggande kommer att kräva resurser internt samt inköp av externa tjänster. Ytterligare föreslås att under år 2024 genomföra en översyn av gällande planlägningsdel av plan- och bygglagstiftningen i syfte att uppnå ett modernt och tydligt regelverk, vilket även bidrar till att förverkliga de strategiska utvecklingsmålen. Satsningen att skapa en modern plan- och

bygglagstiftning anpassad efter åländska förhållanden kommer att kräva upphandling av externa experter.

Energi- och klimatdeklarationer

Landskapsregeringen har sedan tidigare en gammal version av Boverkets energideklarationsregister och följer det gamla rapporteringsupplägget från år 2015. Med anledning av ändringar i energiberäkningsbestämmelserna i ÅBBS måste det åländska energideklarationssystemet och de åländska bestämmelserna om energideklarationer ses över och moderniseras. För att genomföra projektet behöver extern kompetens anlitas.

71000 Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-16 830	-50 000		-60 000
Anslag netto	-16 830	-50 000		-60 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 60.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för att utveckla och upprätthålla ett modernt regelverk inom plan- och byggnadsväsendet samt till utredningar, informationsinsatser, införskaffande av standarder och motsvarande dokument, digitaliseringsåtgärder, ökad synlighet på nätet och kommunikationsinsatser samt databas för energi- och klimatdeklarationer. Anslaget föreslås dessutom innefatta kostnader för utbildning och resor inom sakområdet.

715 Bostäder och byggande

Byggnadsrelaterade stöd

För att trygga en god och attraktiv boendemiljö som är tillgänglig för alla och stödja utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 2, föreslår landskapsregeringen en fortsättning av de byggnadsrelaterade stöden för reparation av pensionärsbostad, reparation för avlägsnande av hälsovådliga och miljömässiga olägenheter samt hiss- och tillgänglighetsunderstöden för flerbostadshus.

Hiss- och tillgänglighetsunderstöden avser sådana åtgärder som gör det möjligt för personer med funktionshinder att ta sig in i byggnaden, från ytterdörren till hissen och vidare in i bostaden och de gemensamma lokalerna.

Under början av år 2023 ändrades stödordningen för avlägsnande av sanitära olägenheter till ett mer omfattande stöd; Hälsovådliga och miljömässiga olägenheter, där även konvertering av uppvärmningssystem och sanering av hälsovådliga olägenheter ingår. Stödet är i sin helhet inkomstprövat och därmed riktat mot låginkomsttagare.

För att stödja en hållbar utveckling i enlighet med EU-kommissionens prioriterade områden och kommande lagkrav föreslås att ett energiprestandahöjande understöd införes från och med år 2024 för bostadsbyggnader. Genom ett sådant understöd kan åtgärder som direkt förbättrar energiprestandan och energieffektiviteten understödjas. Stödet avser även utbyte av oljepanna (byte av huvudvärmekälla). Motsvarande understöd finns både i Sverige och Finland och är ett relevant verktyg som även kan bidra till fler jobbtillfällen inom den åländska byggsektorn genom ökad efterfrågan på renoveringsåtgärder.

Bostadsproduktion

För anskaffning och nyproduktion av bostadshus samt för nyproduktion och renovering av hyreshus erbjuds fortsättningsvis landskapsborgen och räntestöd.

Diskussioner angående överflyttning av ansvaret för räntestöd och landskapsborgen till finansavdelningen har inletts under år 2023. Vid en eventuell överflyttning revideras villkoren och förutsättningarna för landskapsborgen.

71500 Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-783 494	-300 000	-210 000	-410 000
Anslag netto	-783 494	-300 000	-210 000	-410 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 410.000 euro som ges ut med stöd av 2 § i landskapslag (1999:40) om bostadsproduktion.

Utgifter

Anslaget fördelas enligt följande:

- ca 160.000 euro avsätts till ett inkomstprövat reparationsstöd för pensionärer och till tillgänglighetsanpassningar och installation av hiss
- ca 100.000 euro avsätts till understöd för avlägsnande av hälsovådliga och miljömässiga olägenheter samt
- ca 150.000 euro avsätts till understöd för förbättrad energiprestanda i byggnader, inklusive utfasning av oljepannor.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-15 097	-200 000		-500 000
Anslag netto	-15 097	-200 000		-500 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 500.000 euro för utbetalning av räntestöd för lån som beviljats med stöd av LL (1999:40) om bostadsproduktion och LL (1994:41) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar angående stöd vid förvärv av bostad.

Utgifter

Anslaget används för utbetalning av räntestöd för lån som beviljats för produktion av hyresbostäder, med stöd av LL (1999:40) om bostadsproduktion och för privatpersoner för förvärv av första bostaden och med stöd av LL (1994:41) om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar angående stöd vid förvärv av bostad (privatpersoner). Nya räntestödslån för ägarbostäder beviljas endast personer som har sparat till köp av den första bostaden inom ramen för BSP-systemet. Räntestöd inom BSP-systemet betalas då låntagarens ränta överstiger 3,8 %.

Landskapsregeringen noterade under åren 2022 och 2023 relativt snabbt stigande räntenivåer, varför landskapets kostnader för räntestöd (både för privatpersoner och hyresbolag) märkbart har börjat öka, vartefter låntagarnas räntor justeras. Kostnaderna för utbetalning av räntestöd är svåra att prognosticera. Vid behov återkommer landskapsregeringen i en ändringsbudget under året.

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder beviljas räntestödslån för sammanlagt högst 12 miljoner euro.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 102 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 12 miljoner euro.

För kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

720 Samhällsteknik

Infrastrukturavdelningens uppdrag inom samhällsteknikområdet består av utvecklings- och effektiviseringsarbete, samordning och uppbyggnad av hållbarare samhällsteknik samt utbildning och information riktad till allmänhet och företag. Som centrala styrdokument för en hållbar samhällsteknikutveckling fungerar utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7, landskapsregeringens energi- och klimatstrategi samt växthusgasutsläppsutredningen som färdigställdes år 2023. Infrastrukturavdelningen har ansvar för strategiskt utvecklingsmål 6, "Kraftigt minskad klimatpåverkan".

Arbetet med att minska Ålands klimatavtryck pågår. En utredning om växthusgasutsläpp och om var klimatinsatserna gör mest nytta har tagits fram av Flexens Oy Ab. Under året planeras växthusgasutsläpprapporten uppdateras. Energikommissionen och klimatkommissionen planeras få förnyat mandat och fortsätta sitt uppdrag.

Projekt Sunnavind ska möjliggöra etablering av storskalig havsbaserad vindkraft i de norra havsområdena. Dessa områden är definierade i den åländska havsplanen för energiproduktion och uppgår till 674 km², vilket kan ge en total effekt på upp till 4 GW, med en årlig producerad elenergi mängd på upp till 20 TWh. Målet är att kunna förena områdena till ett större område på ca 1.000 km² och därmed betydligt öka produktionspotentialen. Projekt Sunnavind, som finansieras med medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens, har etablering av storskaliga havsbaserade vindkraftsparker som mål. Dessa etableringar förväntas, utöver de direkta intäkterna, innebära stora positiva kringeffekter för det åländska samhället, för ekonomin, sysselsättningen, utbildningen och samhällsutvecklingen.

Inom sakområdet samhällsteknik sköts även uppgifter såsom myndighetsuppgifter enligt lag inom el- och energi- samt nätinfrastrukturområdet, energiförsörjning, handläggning av flera typer av stöd till olika målgrupper och utveckling av stödordningar inom el och energi, registeruppgifter (bl.a. för elentreprenörer och energideklarationer av byggnader), övervakning och upprätthållande av elsäkerheten, utveckling av lagstiftning inom sakområdena, sambyggnad och information gällande grävarbeten, samtycke av frekvenstilldelning samt upprätthållande och utveckling av viss CO²-statistik. Det finns även ett stort behov av att stödja och samordna marknadskontrollen där infrastrukturavdelningen handhar marknadskontrollen bland annat gällande byggprodukter och elektriska produkter.

72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	169 071	657 000		550 000
Kostnader	-149 548	-707 000		-630 000
Anslag netto	19 523	-50 000		-80 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 80.000 euro, varav inkomsterna beräknas uppgå till 10.000 euro och utgifterna till 90.000 euro.

Förutom detta beräknas inkomster om 540.000 euro från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Dessa inkomster kommer att motsvaras av lika stora kostnader.

Inkomster

Intäkter från ansöknings- och tillståndsavgifter beräknas uppgå till 10.000 euro.

Till momentet förs även inkomster om 540.000 euro som beviljats ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för Projekt Sunnanvind.

Utgifter

Anslaget föreslås användas för främjande av energihushållning och trygghet av energiförsörjningen, genom informations- och utbildningsverksamhet inom energiområdet, delaktighet i och genomförande av energiutvecklingsprojekt, förstudier, undersökningar samt utrednings- och samarbetsprojekt med andra organisationer och aktörer. Åtgärderna syftar till att främja en ökad användning av förnybar energi, energieffektivisering samt en förbättrad försörjningstrygghet.

Anslaget täcker även utgifter för myndighetsutövning, övervakning och utveckling av elsäkerheten, omfattande bl.a. besiktningens verksamhet, registerhållning, utbildning, information samt kontroll av elmateriel. Vidare används anslaget för utgifter gällande utveckling av energideklarationsregistret och kringreglering, upprätthållandet av myndighetsuppgifter gällande sambyggnad och informationspunkt för grävarbeten, hantering av det åländska biomandatet samt resor och seminarieverksamhet. Dessutom budgeteras omkostnader för koordineringen av marknadskontroll inom verksamhetsområdena. För dessa ändamål föreslås ett anslag om 90.000 euro.

Projekt Sunnanvind ska möjliggöra etablering av storskalig havsbaserad vindkraft i åländska havsområden. Finansiering om 1,7 miljoner euro har beviljats ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. I huvudsak används dessa medel för experttjänster så som planläggnings- och juristtjänster för utredningar, utarrendering och kontrakt. Kostnaderna för åtgärderna uppskattas under år 2024 vara ca 540.000 euro. Projektets användning av medel rapporteras till EU-kommissionen enligt fastslagna principer och ska ske senast 30.6.2026, då slutrapporteringen senast ska vara inlämnad.

Finland kommer preliminärt att erhålla ca 127 miljoner euro inom ramen för REPowerEU. Enligt överenskommelse med finansministeriet kommer Åland att tilldelas 0,55 % (befolkningsandelen) av beloppet som Finland erhåller, vilket motsvarar ca 700.000 euro. Beslut om detta har vid budgetens läggande inte fattats, varför landskapsregeringen återkommer till lagtinget med förslag till budgetering. Inkomsten kommer att motsvaras av lika stor kostnad.

72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter		800 000		
Kostnader	-130 769	-1 360 000		-900 000
Anslag netto	-130 769	-560 000		-900 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 900.000 euro.

Det föreslås att 550.000 euro budgeteras för nya stöd till företag i enlighet med 8 § i näringsstödslagen (2008:110) för landskapet Åland.

Inkomster

Inkomsterna avser etableringen av solenergiproduktion genom EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Medel reserverades i budget år 2023 och börjar verkställas under år 2024.

Utgifter

I syfte att stimulera en mer klimatvänlig elproduktion och samtidigt modernisera den åländska vindkraftsparken har landskapsregeringen etablerat ett produktionsstöd riktat till nyinvesteringar

inom vindkraft. Elmarknadspriset förväntas överstiga stödbeloppsgårnsen även år 2024. Dock finns risk för prisfluktuationer som innebär att priset periodvis understiger stödbeloppsgårnsen. Föreslås ett anslag till vindkraften om 350.000 euro.

Hållbar resursanvändning

Hållbar energiomställning inom företagen fortsätter under år 2024 med stöd för lösningar som leder till ökad användning av förnybar energi bl.a. installation av solcellspaneler. I stödet ingår även utfasning av de återstående större oljepannorna. Stödet kan endast sökas av företag. Dessutom föreslås stödet för installation av snabbbladdningsstationer för elfordon på strategiska platser att fortgå. Anslaget kan även användas för stöd till resurs- och energieffektivisering inom företagets produktionsprocesser. Föreslås ett anslag om 550.000 euro för hållbar energiomställning.

72030 Samhällsteknikutveckling, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-47 690	-95 000		-160 000
Anslag netto	-47 690	-95 000		-160 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 160.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för bedrivande av verksamheten i enlighet med den i kapitel-motiveringen angivna riktningen, vilket innefattar konsultarvoden, fortbildning, kunskaps-spridning, samordning och upprätthållande av nätverk. Vidare används anslaget för samarbetet med projektet Smart Energy Åland för att möjliggöra utveckling av flexibla energisystem inklusive driftskostnaderna för och utveckling av energiportalen. Konsultarvodena hänför sig bland annat till utredningar som stöder Energikommissionens och Klimatkommissionens uppdrag.

740 Ålandstrafiken

Enheten Ålandstrafiken, som hör till Transportbyrån, sköter administrativa uppgifter rörande skärgårdsfärjorna och kollektivtrafiken. Arbetet innefattar boknings- och biljetthantering för skärgårdsfärjor och bussar, information till allmänheten och samordning gentemot entreprenörer och övriga aktörer. Genom att samordna kontakten mellan kunder, utförare och externa systemleverantörer inom kollektiv- och skärgårdstrafiken säkerställs att transportkapaciteten utnyttjas så effektivt som möjligt.

Projektet "Ålandstrafikens digitaliseringsresa" fortsätter under år 2024. Målet med digitaliseringen är smidigare och mer användarvänliga system såväl för kunden som för landskapsregeringen. Se vidare moment 921200.

74000 Ålandstrafiken, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-392 262	-493 000		-499 000
Anslag netto	-392 262	-493 000		-499 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 499.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser täcka driftskostnaderna för Ålandstrafikens verksamhet, vilket innebär bl.a. personalkostnader, program och licenser, utvecklingsinsatser, tryckkostnader, hyra, el- och städkostnader.

745 Oljeskydd

74500 Oljeskydd

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 194			
Kostnader	-187 203	-150 000		-188 000
Anslag netto	-186 009	-150 000		-188 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 188.000 euro. Av kostnaderna avser 38.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Eventuella ersättningar vid oljesaneringar och andra inkomster från verksamheten gottskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser utgifter för upprätthållande av beredskap samt upprätthållande och genomförande av oljeskyddsplan. Oljeskyddsberedskapen sköts, utgående från oljeskyddsplanen, i samarbete med räddningsmyndigheterna och Ålands Sjöräddningssällskap r.f. Landskapsregeringen har myndighetsansvaret för oljeskydd.

Anslaget avser även täcka driftskostnaderna för landskapets oljeskyddsfarkoster, kostnaderna för oljebekämpningsverksamheten och oljeskyddslagret samt för beredskap och utbildning. Ifall en oljeolycka sker, återkommer landskapsregeringen vid behov med förslag på tilläggsanslag. Arbetet med en ny oljeskyddsplan pågår. Arbetet påverkas av hur en överenskommelseförordning om framtida samarbete med Gränsbevakningsväsendet utformas. Momentet stödjer främst arbetet med strategiskt utvecklingsmål 3 och 4. Se även moment 974500. investeringar.

747 Övrig trafik

74700 Övrig trafik, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	668 417	500 000		500 000
Kostnader	-4 035 188	-4 700 000		-4 700 000
Anslag netto	-3 366 772	-4 200 000		-4 200 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 4.200.000 euro baserat på att intäkterna uppskattas uppgå till ca 500.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till ca 4.700.000 euro.

Inkomster

Intäkterna består av biljett- och fraktintäkter. Biljettintäkterna består av intäkter från försäljning av biljetter och olika typer av busskort och dessa intäkter uppskattas vara 500.000 euro. Intäkterna kommer från allmänheten, kommunernas skolor och Ålands gymnasium.

Utgifter

Landskapsregeringen är enligt LL (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster ansvarig myndighet för kollektivtrafiken på Åland. Under år 2022 utarbetades ett nytt trafikförsörjningsprogram för perioden 2023 – 2026, vilket antogs under år 2023. I enlighet med trafikförsörjningsprogrammet har en upphandling av trafiken inom området Mariehamn-Jomala-Järsö genomförts under år 2023. Det nya trafikavtalet, vilket har anpassats för att uppfylla EU:s direktiv om rena fordon, var avsett att träda i kraft 1.7.2024. Tilldelningsbeslutet har överklagats. I avvaktan på beslut från marknadsdomstolen har ett tillfälligt trafikavtal ingåtts. Det tillfälliga avtalet gäller maximalt ett år.

Under år 2024 inleds en upphandling av landsortstrafiken, där nuvarande avtal löper ut 31.12.2025. Landskapsregeringen ser ett behov av att utveckla trafiksystemet och planerar därför att inleda en översyn av linjer och tidtabeller inför upphandlingen. För att öka allmänhetens medvetenhet om kollektivtrafiken föreslås vissa marknadsföringssatsningar genomföras.

Fullmakt

Avtal om kollektivtrafik på landsorten går ut 31.12.2025. Föreslås att en upphandling av trafik inleds under år 2024 varför en fullmakt om 35 miljoner euro föreslås. Summan baserar sig på antaganden om vad en upphandling av kollektivtrafik på totalentreprenad under maximalt tio år, med en omfattning motsvarande nuvarande trafik kan kosta. Nuvarande avtal har en årlig kostnad om ca 3.335.000 euro.

74700 Övrig trafik, överföringar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 369 578	-2 450 000		-3 250 000
Anslag netto	-2 369 578	-2 450 000		-3 250 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 3.250.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att upprätthålla flygtrafik på linjen Mariehamn-Stockholm/Arlanda. På ruten råder allmän trafikplikt för reguljär flygtrafik, varför trafiken kunnat upphandlas för perioden 29.10.2022-30.9.2024. Förlängning av rådande trafikplikt och ny upphandling har påbörjats år 2023.

Landskapsregeringen för diskussioner om införande av trafikplikt även på sträckan Mariehamn – Helsingfors. Införande av trafikplikt och en efterföljande upphandling är rikets behörighet. En trafikplikt och upphandling, som kan gälla för maximalt fyra år, beräknas tidigast vara förverkligad inför andra halvåret 2024. Kostnaden är beräknad utifrån en lika fördelning mellan landskapet och riket. För ändamålet budgeteras 500.000 euro för år 2024.

I anslaget ingår fortsättningsvis understöd för glesbygds- och matartrafik som sköts av kommunerna. Det årliga stödet kan uppgå till max 80 % av kommunens direkta kostnader. Stödet har länge begränsats till 100.000 euro per år. Då kostnaderna för att bedriva trafik ökat till följd av stigande priser föreslås stödet justeras till 120.000 euro per år.

Anslaget föreslås även användas för att upprätthålla tillräckligt frekventa transporter året runt av farligt gods på linjen Nådendal-Långnäs. För ändamålet budgeteras 300.000 euro.

Landskapsregeringen diskuterar med det finländska kommunikationsministeriet om hur transporter av farligt gods kan tryggas långsiktigt.

Fullmakt

Föreslås att upphandling av flygtrafik på sträckan Mariehamn-Helsingfors inleds. En fullmakt om 3.500.000 euro föreslås för upphandling av trafiken under maximalt fyra år, med trafikstart andra

halvåret år 2024. Kostnaden för trafiken är beräknad till 1.000.000 euro per år och beräknas utifrån en lika fördelning av kostnaden mellan landskapet och riket.

750 - 751 Kostnader för sjötrafik

Landskapsregeringens frigående färjetrafik är under drifts- eller totalentreprenad. Transportbyrån bereder servicenivå, genomför upphandlingar, förvaltar avtalen och följer upp att entreprenörerna utför sina avtalsenliga åtaganden. Avtalsuppföljning sker även i fält.

Landskapsregeringen upprätthåller även sex linfärelinjer. Trafiken bedrivs i egen regi på linjerna Embarsund, Seglinge och Töftö medan Björkö, Simskäla och Ängösund är driftsprivatiserade.

Landskapsregeringen äger åtta frigående fartyg och åtta linfärjor. Dessa ansvarar landskapsregeringen för och planerar deras underhåll, dockningar, klassningar och större reparationer. Dessa kostnader belastar också verksamhetsanslagen. För modernisering, uppgradering och renovering av tonnage, se moment 975000.

75010 Upphandling av sjötrafik

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 625 911	1 200 000		1 200 000
Kostnader	-19 460 879	-18 909 000		-18 854 000
Anslag netto	-17 834 968	-17 709 000		-17 654 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 17.654.000 euro för att sköta avtalen som landskapsregeringen tecknat med entreprenörer samt för att upphandla utgående avtal inkluderat uppskattad bunkerkostnad samt för reparationer och underhåll av fartyg. Utgifterna beräknas till 18.854.000 euro och inkomsterna till 1.200.000 euro. Av kostnaderna avser 1.089.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Inkomsterna består av biljett- och fraktintäkter samt eventuella kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer. Nettoanslaget förutsätter intäkter om 1.200.000 euro.

En översyn av taxorna för den tunga trafiken genomförs under året.

Utgifter

Anslaget används för upphandling och beställning av sjötrafik med frigående färjor utgående från av landskapsregeringen fastställd turlista, beställnings- och menförestrafik, bränsletransporter, tekniskt underhåll av landskapsregeringens tonnage samt för mindre omkostnader i samband med trafiken. M/S Knipan och M/S Gudingen är skärgårdstrafikens ersättningstonnage.

Bruttokostnaden beräknas uppgå till 18.854.000 euro, av vilket 2.962.000 euro avsätts för tekniskt underhåll av tonnage. Anslaget utgår från att 2024-års turlista är kostnadsneutral jämfört med år 2023. Anslaget är beräknat på att M/S Knipan eller M/S Skiftet används som ersättande tonnage 1.900 timmar då de andra färjorna är på dockning eller översyn och som ersättande fartyg under driftsstörningar förorsakade av oförutsedda haverier på de andra färjorna. Risken för trafikstörningar ökar hela tiden till följd av det ålderstigna tonnage.

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 0,8 euro/liter netto, vilket betyder att ca 4.953.000 euro avsätts till bränsle. Bränsleprisets utveckling är svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en ändringsbudget.

Entreprenaderna för frigående färjor som fortsätter avtalsenligt under året är Åva-Osnäs, Jurmolinjen, Hummelvik-Torsholma, Tvärgående linjen och Södra linjen. Linjerna som får nya avtal

under året är Brändö-Kumlinge, Enklingelinjen och Svinö-Degerby. Anslaget är beräknat med avtalspriser för tiden som avtalen löper och med en uppskattning om anbudspris för resten. Linjerna som går ut under år 2025 och inte har optioner kvar och således behöver upphandlas under året är Hummelvik-Torsholma och Jurmolinjen. Anslaget är beräknat med avtalsenliga kostnader och med en uppskattning om de upphandlade avtalens anbudspris. Anslaget innehåller även en uppskattning om hur bränslebonusen påverkar entreprenadpriset.

Totalentreprenaden för passagerarbåtstrafik i södra skärgården fortgår under året. I Geta skärgård utförs vid behov beställningstrafik. För Lemlands skärgård arrangeras under menförestid trafik vid behov.

Bränsletransporterna sköts med tonnaget som trafikerar i ordinarie turlista och med begränsat passagerarantal, förutom på södra linjen under högsäsong då externt tonnage används genom existerande ramavtal.

Skärgårdstrafikens flotta är ålderstigen, har omfattande kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbarare samhälle och minska driftskostnaderna och trafikstörningarna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna och kommer att återkomma i senare budget med konkreta förslag på hur detta ska förverkligas. Se vidare moment 975000 och 976000.

Rättsprocessen rörande uppsägningen av avtalet med konsortiet bestående av Ansgar Ab och Finlands färjetrafik Ab om trafik mellan Svinö i Lumparlands kommun och Mellanholm i Föglö kommun är fortfarande inte avgjord. Landskapsregeringen har därmed i dagsläget inte någon ytterligare information att delge lagtinget.

Fullmakt

Avtalen för Norra linjen och Jurmolinjen går ut 31.8.2025 och kan inte förlängas ytterligare. Föreslås att linjerna upphandlas under året, varför en anhållan om fullmakt om 45 miljoner euro föreslås.

För norra linjens del (40 miljoner euro) baserar sig summan på antaganden om vad en totalentreprenad för 15 år kostar med en färja som är byggd år 2012 eller senare. Transportkapaciteten ska motsvara minst 50 personbilar.

För Jurmolinjens del (5 miljoner euro) baserar sig summan på antaganden om vad en upphandling för 4+1+1 år kostar och med en transportkapacitet motsvarande minst den samma som år 2023.

75030 Upphandling av linfärjetrafik

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	2 573			
Kostnader	-2 281 655	-2 914 000		-2 895 000
Anslag netto	-2 279 081	-2 914 000		-2 895 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.895.000 euro. Av kostnaderna avser 20.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att kostnadsregleringar gentemot upphandlade entreprenörer gottskrivs anslaget.

Utgifter

Anslaget används för drift och tekniskt underhåll av landskapets linfärjelinjer.

På tre av linjerna; Embarssund, Seglinge och Töftö, sker driften i egen regi. Linjerna: Björkö, Simskåla och Ängösund trafikerar också med landskapets tonnage men driften sköts av privata bolag enligt

entreprenadavtal. Landskapsregeringen avser att driftsprivatsera samtliga linfärjelinjer. Under året inleds planering för driftsprivatsering av Töftölinjen.

Kostnaderna för tekniskt underhåll stiger under år 2024 då underhållsbehovet ökar över tid beroende på linfärjeflottans höga ålder. För tekniskt underhåll av tonnaget avsätts ca 600.000 euro

Anslaget är beräknat på ett bränslepris om 1 euro/liter netto, vilket betyder att ca 325.000 euro avsätts till bränsle, priset inkluderar transportpåslag. Bränsleprisets utveckling är under rådande omständigheter svår att förutspå. Med beaktande av osäkerheten gällande bränsleprisets utveckling vid uppgörandet av budgetförslaget återkommer landskapsregeringen vid behov i en ändringsbudget.

Landskapets linfärjeflotta är ålderstigen, har kapacitetsutmaningar och behöver förnyas. För att bättre kunna möta dagens behov, stödja utvecklingen mot ett hållbart samhälle och minska driftskostnaderna arbetar landskapsregeringen med förnyande av färjorna. Även möjligheterna att erhålla EU-stöd för detta undersöks vidare, se moment 975000.

75100 Understöd för varutransporter i skärgården

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-306 212	-355 000		-335 000
Anslag netto	-306 212	-355 000		-335 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 335.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att upprätthålla avtalen om livsmedelstransporter i norra och södra skärgården. Ett nytt avtal för norra skärgården med avtalsstart 1.1.2024 har ingåtts under år 2023, avtalet gäller till och med år 2027 med option för ytterligare två år. Södra skärgårdens nuvarande avtal löper ut 31.12.2024. Ny upphandling för södra skärgården kommer genomföras under år 2024.

Transportlinjerna har inrättats enligt följande:

Norra skärgården: Från fasta Åland och Åbo till norra skärgården; Brändö-Kumlinge.

Södra skärgården: Från fasta Åland och Åbo till södra skärgården; Sottunga-Kökar.

760 Kostnader för väghållning

76000 Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader		-1 000 000		-2 000 000
Anslag netto		-1 000 000		-2 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.000.000 euro.

Utgifter

Understödet föreslås avsättas för renovering eller utbyte av kommunalt ägda broar samt tillkommande kostnader för omfartsväg, tillfällig bro och väganlutningar. Stöd beviljas i enlighet med principer som fastställs av landskapsregeringen.

Fullmakt

Dånösundsbron behöver bytas ut. Kostnaden för en ny bro beräknas uppgå till 3.950.000 euro. Landskapsregeringen har i budgeten för år 2023 förbundit sig att finansiera den nya bron i enlighet med 19 § LL (1964:16) om kommunala vägar. För ändamålet upptogs i budget för år 2023 ett anslag om 1.000.000 euro, därtill föreslås 2.000.000 euro i föreliggande budgetförslag. Föreslås en fullmakt att resterande 950.000 euro upptas i budgetförslaget för år 2025.

76010 Utgifter för drift och underhåll av vägar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-2 643 092	-2 701 000		-7 767 000
Anslag netto	-2 643 092	-2 701 000		-7 767 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 7.767.000 euro. Av kostnaderna avser 4.996.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Utgifter

Anslaget används till kostnader för drift och underhåll av det allmänna vägnätet, där landskapsregeringen har ansvar som väghållare. Målsättningen är att hålla vägnätet i framkomligt skick, förebygga långsiktigt slitage och upprätthålla trafiksäkerheten. Grundförbättringar, ombeläggningar och övriga avskrivningsbara investeringar finansieras under moment 976000.

Vägnätsbyrån har ansvar för beställning av vägunderhållet. Anslaget möjliggör drift av vägnätet enligt Servicenivå- och standardbeskrivning för landskapet Ålands vägar, broar, hamnar, färjfasten och bryggor. Driften utförs av vägunderhållsenheten och av upphandlade aktörer, se även moment 87200.

76030 Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyrrar

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-264 985	-950 000		-415 000
Anslag netto	-264 985	-950 000		-415 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning ett nettoanslag om 415.000 euro.

Inkomster

Inkomster från projekten kan påföras momentet. Se motiveringen under utgifter.

Utgifter

Momentets övergripande målsättning är att för brukarna tillhandahålla sjösäkra grunda farleder i den åländska skärgården. Måluppfyllnaden mäts genom uppföljning av sjösäkerhetsanordningarnas konditionsklassificering som utförs i samband med farledernas vår- och höstgranskning. Under momentet budgeteras även specifika förbättringsåtgärder för farleder som förbättringsprojekt.

Underhåll av landskapets grunda farleder och tillhörande sjömärken, kummel, linjemarkeringar och radarmärken samt utplacering av prickar sköts i enlighet med avtal av en extern entreprenör. För ändamålet reserveras 265.000 euro, i anslaget ingår även konsultkostnader för övervakning enligt avtalet.

För sjömättnings- och farledsplaneringstjänster reserveras 45.000 euro som är nödvändiga för att genomföra de drift-, underhålls- och förbättringsåtgärder som årligen krävs för att upprätthålla sjösäkerheten i landskapets grunda farleder. Vidare återbudgeteras den i budget 2023 planerade

muddringen av farled 2756 Sottunga södra om ca 150.000 euro, då projektet skjutits till hösten 2023/vintern 2024. Målsättningen med projektet är att skapa en sjösäker, officiell farled, anpassad för skärgårdstrafik med nuvarande tonnage.

76050 Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	10 519			
Kostnader	-861 084	-800 000		-2 479 000
Anslag netto	-850 565	-800 000		-2 479 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 2.479.000 euro. Av kostnaderna avser 1.669.000 euro avskrivningar samt så intäktsförs en upplösning av investeringsreservering. Dessa poster har tidigare år belastat moment 89300.

Utgifter

Anslaget avser drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar, väntsalar, teknikbyggnader och lastbryggor vid färjfasten samt regleringsdammen i Vargsundsådran.

I anslaget ingår hyra för färjfastena i Galtby och Osnäs med ca 45.000 euro/år.

Driften beställs enligt Servicenivå och standardbeskrivning för landskapet Ålands vägar, broar hamnar, färjfasten och bryggor, i huvudsak av Vägunderhållsenheten och Verkstads- och lagerenheten.

Kostnaderna för underhåll av broar, hamnar, färjfasten, bryggor m.m. ökar årligen främst på grund av anläggningarnas stigande ålder och slitage samt stigande elpriser. Drifts- och underhållsåtgärder som berör trafikanternas säkerhet och anläggningarnas funktion prioriteras fortsättningsvis. Anslaget föreslås även bära kostnaderna för att upprätthålla ett tekniskt broregister samt de bro- och hamninspektioner som utförs enligt avdelningens inspektionsplan. Baserat på inspektionerna har för broarnas del ett omfattande renoveringsprojekt inletts med målsättningen att förbättra det allmänna skicket och trafiksäkerheten, stoppa den stegrande kostnadsutvecklingen på det kontinuerliga bronderhållet och för att öka tillgängligheten.

För hamnarna inleddes under år 2019 ett inspektionsprogram för att identifiera behovet av renoveringar och för att kunna koordinera kommande renoveringsinsatser med nyinvesteringar och anpassningar till nytt tonnage. Servicenivån i hamnarna ses även över beträffande ordnande av väntstugor, toaletter och befintliga toaletters tillgänglighet för rörelsehindrade.

Under momentet intäktsförs en upplösning av investeringsreserveringen för Vårdöbron med ett belopp om knappt 90.000 euro.

80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter

820 Ålands statistik- och utredningsbyrå

Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB) är en oberoende myndighet vars främsta uppgifter är att verka som Ålands officiella statistikmyndighet och bedriva forsknings- och utredningsverksamhet enligt LL (1993:116) om Ålands statistik- och utredningsbyrå.

ÅSUB producerar aktuell statistik för beslutsfattande, debatt och forskning inom de flesta samhällsområden. Det innebär att ÅSUB utvecklar, framställer och sprider statistik samt samordnar statistikproduktionen på Åland och lämnar statistik till internationella organisationer såsom det nordiska samarbetet och FN. Statistiken är en viktig hörnsten i en demokrati som bidrar till fakta för beslut och stärker tilliten till beslutsprocesserna. Statistiken har som krav att vara oberoende, relevant, jämförbar, av god kvalitet och baserad på vetenskapliga grunder samt respektera uppgiftslämnarnas rättigheter och sekretess.

Uppgiften som officiell statistikmyndighet och de åtaganden som detta medför finansieras med budgetanslag. Anslaget föreslås under år 2024 finansiera 23 produktionsområden inom den officiella statistiken. Anslaget beräknas även finansiera den kontinuerliga uppdateringen av webbplatsen och de databastabeller som finns där samt Statistisk årsbok för Åland och fickstatistiken "Åland i Siffror" som ges ut på tre språk. Därtill åtar sig ÅSUB olika typer av statistiska bearbetningar, analyser samt framställning av statistik på uppdrag av beställare.

Tyngdpunkten i ÅSUB:s forskning och utredningsverksamhet finns inom samhällsviktiga områden. ÅSUB har en stark metodkompetens och har särskilt specialiserat verksamheten inom ekonomiska lägesanalyser, prognoser, modellanalyser, surveyundersökningar samt utvärdering av politikinsatser. Utrednings- och forskningsverksamheten är uppdragsfinansierad och har uppdragsgivare både på Åland och internationellt.

Under år 2024 kommer den tekniska förnyelsen fortsatt att präglas av förnyade statistiksystem och utveckling av webbplatsen med interaktiv presentation av statistiken. ÅSUB arbetar fortlöpande på att stärka webbplatsens roll som myndighetens kanal för förmedling av statistik, fakta och resultat. Förmedling av statistiken och resultaten från utrednings- och forskningsverksamheten publiceras i allt högre utsträckning i form av webbnyheter och genom att ÅSUB tillämpar principen om öppna data med hjälp av användarvänliga databastabeller.

Informationssäkerheten är fortlöpande i fokus inom verksamheten. Inom personalpolitiken beaktas Utvecklings- och hållbarhetsagendans mål om möjligheter att växa och vara delaktig. Tre horisontella fokusområden genomsyrar ÅSUB:s produktion och aktiviteter, nämligen genusperspektivet, hållbar utveckling samt självstyrelsen.

Budgetmål

ÅSUB stärker de demokratiska beslutsprocesserna genom att bidra med kvalificerat beslutsunderlag för självstyrelsen och näringslivet

Medarbetarnas kunnande utvecklar verksamheten för framtiden

Digitaliseringen bidrar till effektiv och säker uppgiftsinsamling och produktion.

82000 Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	295 841	286 000		295 000
Summa Verksamhetens intäkter	295 841	286 000		295 000
Personalkostnader	-720 568	-778 876		-813 950
Köp av tjänster	-154 709	-117 000		-104 000
Material förnödenh	-12 074	-14 674		-12 050
Övr verksamh kostn	-70 306	-72 450		-79 000
Summa Verksamhetens kostnader	-957 658	-983 000		-1 009 000
Summa Verksamhetsbidrag	-661 817	-697 000		-714 000
Summa Årsbidrag	-661 817	-697 000		-714 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-661 817	-697 000		-714 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-661 817	-697 000		-714 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82000 ÅSUB	-626 916	-661 817	-697 000	-714 000

Budgetmotivering

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 714.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna beräknas under år 2024 uppgå till 295.000 euro, en höjning med drygt 3 procent jämfört med budgeten för år 2023. Inkomsterna kommer från utrednings- och statistikuppdrag från landskapsförvaltningen och dess myndigheter, från andra uppdrag inom och utanför Åland samt från försäljning av ÅSUB:s olika produkter och tjänster. Priserna följer direktionens beslut med stöd av 1–5 §§ landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet.

Utgifter

Anslaget avser täcka verksamhetskostnaderna (netto) för Ålands statistik- och utredningsbyrå. Den totala budgetomslutningen uppgår enligt förslaget till 1.009.000 euro.

822 Datainspektionen

Datainspektionen övervakar att medborgarnas integritet skyddas i landskaps- och kommunalförvaltningen och hos bostads- och fastighetsförmedlingar. Integritetsskyddet eller dataskyddet är en mänsklig rättighet som har sin grund i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Stadgan fastslår också att det ska finnas en tillsynsmyndighet som övervakar att integritetsskyddet förverkligas. Datainspektionen är denna tillsynsmyndighet så långt självstyrelsebehörigheten sträcker sig. Datainspektionens oberoende regleras i dataskyddsförordningen (EU) 679/2016, även kallad GDPR, och i EU-domstolens rättspraxis. Dataskyddsförordningen definierar också Datainspektionens skyldigheter och befogenheter. Förordningen kompletteras av landskapslagen (2019:9) om dataskydd i landskaps- och kommunalförvaltningen och (2019:74) om tillämpning på Åland av riks-författningar om dataskydd.

Datainspektionens uppdrag ökar 2023 - 2024 och ännu mer 2025 -2026 med nya rättsakter. Under år 2023 är det dataförvaltningsakten (EU) och 2023-2024 reglering av privat hälso- och sjukvård (ÅL) samt informationshantering (ÅL) som utvidgar uppdraget. Under år 2024 kommer dessutom ramvillkoren att strängeras för Datainspektionens verksamhet med ny lagstiftning om effektiva rättsmedel mot långsam behandling och en annan om förenhetligande av förvaltningsrättsliga förfaranden i EU/EES-området. Syftet är att behandlingen av persondata är likadan i hela EU/EES och att det fria flödet av personuppgifter kan förverkligas sömlöst. Det är ett grundbygge för det fria flödet av hälsodata inom det instundande europeiska hälsodataområdet där dataskyddsmyndigheterna enligt bedömningarna blir tillsynsmyndigheter, således Datainspektionen. Datainspektionens uppdrag ökar 2025-2026även med en rättsakt om AI (EU), där dataskyddsmyndigheterna föreslås bli tillsynsmyndighet. Vidare involverar andra instundande rättsakter, såsom e-Privacy-förordningen (EU), dataskyddsmyndigheterna utöver telekommyndigheterna vilket gör att samarbeten måste etableras. Så är det redan på e-Privacyområdet och Datainspektionen har kontinuerligt arbetat för det från år 2021 framåt. Digitalisering sker inte utan genomgripande regelverk om integritetsskydd. EU skapar balans och sätter standarden för integritetsskyddet i en digitaliserad värld. Att övervaka att den standarden följs i landskaps- och kommunalförvaltningen ankommer på Datainspektionen.

Datainspektionens uppgift är att

- följa med områdets rättsliga och tekniska utveckling
- skapa ett tryggt samhälle genom att se till att integritetsskyddet förverkligas i jämn takt med digitaliseringen av samhället
- höja medvetenheten om integritetsskyddet
- samarbeta med andra dataskyddsmyndigheter i EU/EES samt
- arbeta för att samma höga skyddsnivå för persondata hålls i EU/EES för att trygga människors integritet och möjliggöra det fria flödet av persondata i området.

Barn är ett särskilt fokusområde i dataskyddsförordningen. Under åren 2024 – 2026 uppmärksammar Datainspektionen barnens färdigheter att skydda sig själva i en digital värld.

Datainspektionen

- behandlar klagomål från enskilda
- behandlar personuppgiftsincidenter (till exempel dataintrång och läckage av kundernas privata uppgifter) hos myndigheter och ser till att enskildas rättigheter tillgodoses samt
- utför granskningar och inspektioner. Granskningar och inspektioner kräver oftast teknisk sakkunskap. De fungerar som auditeringar så att tillsynsobjektets svackor identifieras och kan korrigeras.

Datainspektionens verksamhet bidrar till flera mål i utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland men främst mål 2 gällande tillit och delaktighet.

Landskapsregeringen konstaterar att kraven på tillsyn av integritetsskyddet ständigt växer till följd av nya EU-regler. Tidvis uppstår redan idag situationer där mängden klagomål, granskningar och inspektioner belastar Datainspektionen över tillbudsstående resurser.

Vid beredningen av landskapslagen (2019:9) om dataskydd inom landskaps- och kommunalförvaltningen utreddes möjligheterna att ingå en överenskommelseförordning för att samarbeta med Dataombudsmannens byrå i Finland. Detta samarbete kunde dock inte förverkligas p.g.a. att en service på svenska inte kunde garanteras. Av språkpolitiska orsaker avser landskapsregeringen därför utreda möjligheten att inleda ett samarbete med den svenska Integritetsskyddsmyndigheten. Ett sådant upplägg underlättas av att det övergripande regelverket styrs av EU-lagstiftning som är allmängiltig för medlemsländerna.

Budgetmål
Barn har färdigheter att skydda sig och sina vänner i den digitala världen
Datainspektionens tillsyn formaliseras för att öka transparensen
Alla är trygga i att Ålands offentliga sektor sköter om deras integritet lika väl som i närregionerna
Produktionen och konsumtionen av den offentliga sektorns tjänster håller en hög integritetsskyddsnivå
Datainspektionen producerar högklassiga tillsynstjänster på området integritetsskydd

82200 Datainspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Personalkostnader	-97 679	-83 915		-132 315
Köp av tjänster	-35 593	-74 300		-63 755
Material förnödenh	-6 465	-13 576		-11 830
Övr verksamh kostn	-10 894	-13 209		-27 100
Summa Verksamhetens kostnader	-150 632	-185 000		-235 000
Summa Verksamhetsbidrag	-150 632	-185 000		-235 000
Summa Årsbidrag	-150 632	-185 000		-235 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-150 632	-185 000		-235 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-150 632	-185 000		-235 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82200 Datainspektionen	-131 343	-150 632	-185 000	-235 000
Summa 8220 Datainspektionen	-131 343	-150 632	-185 000	-235 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 235.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser täcka kostnaderna för Datainspektionens verksamhet.

Ökningen innefattar täckande av kostnaderna för en systematisk, kontinuerlig och effektiv behandling av klagomål samt systematisk ärendehantering.

823 Ålands energimyndighet

Ålands energimyndighet utövar tillsyn och övervakning av elmarknaden, bevakar energifrågor och handhar utsläppshandeln med växthusgaser. Inom sitt ansvarsområde följer myndigheten utvecklingen i omvärlden, tar initiativ till utveckling av lagstiftning, bistår med utlåtanden samt upprätthåller kontakter med riksmyndigheter.

82300 Ålands energimyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Avgiftsintäkter		6 000		
Övr verksamh intäkt	286 162	50 000		100 000
Summa Verksamhetens intäkter	286 162	56 000		100 000
Personalkostnader	-29 021	-21 431		-78 472
Köp av tjänster	-3 271	-34 569		-21 528
Övr verksamh kostn	-21			
Summa Verksamhetens kostnader	-32 313	-56 000		-100 000
Summa Verksamhetsbidrag	253 849	0		0
Summa Årsbidrag	253 849	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	253 849	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	253 849	0		0

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82300 Ålands energimyndighet	202 976	253 849	0	0
Summa 8230 Ål energimyndighet	202 976	253 849	0	0

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, att ett nettoanslag om 0 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser övervakning av transmissions- och distributionsbolag samt intäkter från utsläppsrättsauktioner i den gemensamma auktionsplattform som skapats för utsläppshandelsperioden för åren 2021-2030. De förväntade intäkterna från utsläppsrättsauktioner är svåra att uppskatta, dock förväntas de täcka myndighetens utgifter. Fördelningen av intäkter från utsläppsrätter inom sjöfarten är inte klar. Inga intäkter från utsläppsrätter inom sjöfarten förväntas under år 2024.

Utgifter

Anslaget avser personalkostnader, arvoden och övriga omkostnader för myndigheten.

Elmarknadslagstiftningen har uppdaterats under år 2023, vilket bl.a. innebär ökade möjligheter för etablering av energisamfund. Ökade arbetsinsatser och utgifter förväntas med uppdraget gällande tillsyn och övervakning av elmarknaden. Utsläppshandelssystemet för växthusgaser är under omarbetning och utvidgning. Från år 2024 ska sjöfarten infogas i utsläppshandelssystemet, vilket innebär att stora delar av den åländska handelsflottan ska ingå i systemet. Myndighetschefens tjänst föreslås öka från 30% till heltid eftersom myndighetens uppdrag ökat vilket kräver ökade arbetsinsatser. Energimyndigheten är även tvistlösningsmyndighet enligt lagen om främjande av utbyggnad av bredband. I tvistlösningsituationer kan myndigheten vara i behov av att anlita extern juridisk sakkunskap. Även vissa IT-relaterade utgifter förväntas under året.

825 Ålands polismyndighet

Polisverksamheten i landskapet bedrivs i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (2000:26) och landskapsförordningen (2000:34) om Ålands polismyndighet samt enligt ett av styrelsen för Ålands polismyndighet fastställt reglemente. I 3 § i polislagen (2021:12) för Åland stadgas om polisens uppgifter.

Polisverksamheten berörs både av rikets och landskapets lagstiftningsbehörigheter. Polismyndigheten sköter rikets förvaltningsbehörighet i enlighet med Republikens presidents förordning om polisförvaltningen i landskapet Åland (FFS 56/2020), vilket innebär att även förändringar i rikets lagstiftning är bindande för polismyndigheten.

Polismyndigheten leds av polismästaren. Staben stöder polismästarens arbete. Verksamheten indelas i enheter. Alarm- och lägescentralen utgör en del av polismyndigheten. Enheterna leds av polisbefäl medan Alarm- och lägescentralen leds av en enhetschef.

Polismyndighetens inriktningsmål för år 2024

- Polisen strävar till att bibehålla nuvarande nivå på tillgängligheten samt
- Den prioriterade satsningen på bekämpning av yrkesmässig och narkotikarelaterad brottslighet fortsätter.

Polisens verksamhet ska innefatta nära samarbete med myndigheter, samfund och invånare för att öka tryggheten i samhället samt för att förebygga och förhindra brott i enlighet med landskapslagen (2021:12) om tillämpning på Åland av polislagen. Digitalisering av polisservicen fortsätter.

Förundersökningslagen 3 kapitel och förändringar i 1 och 5 kapitel i lagen om rättegång i brottsmål förändras 1.10.2023 med syftet att påskynda behandlingen av brott mot barn samtidigt som lagen om besöksförbud förnyats. Förändringen föranleder ett ökat resursbehov samtidigt som allmänledarna får nya krav. Den utökade volymen av nätbedrägerier och andra brott som sker med bruk av digitala verktyg föranleder även utökade behov av satsningar. De resursbehov som är kopplade till barnutredning och nätbedrägerier faller under rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen hänvisar till den överenskommelseförordning (ÅFS 34/2020) som stadgar att finska staten ska stå för kostnaderna som Ålands polismyndighet utför utöver upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, rättsområden som faller inom lagtingets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen överenskommer med inrikesministeriet om kostnaderna.

I samband med uppdateringen av vägtrafiklagen (1983:27) för landskapet Åland påbörjas utvecklingen av polisens datasystem som innehållsmässigt behöver anpassas till den nya lagen. Förändringen kommer att ge polismyndigheten nya uppgifter och en omfattande utbildningshelhet behöver genomföras.

Myndigheten fortsätter att fördjupa specialkompetenserna i arbetet med att bekämpa yrkesmässig och narkotikarelaterad brottslighet. Tvångsmedels- och förvaltningsförfarande används ändamålsenligt och effektivt för att säkerställa utredningarna och medborgarnas rättssäkerhet.

Förutom inriktningsmålen finns det andra operativa och viktiga verksamhetsområden som myndigheten behöver säkra och utveckla. Polismyndigheten är medlem i Istanbulkommittén. Kommittén får ett nytt uppdrag att fungera som styrgrupp med uppföljningsansvar för den konkreta verksamheten i "Alternativ till våld". Utvecklingen innebär att uppföljningen av temat våld i nära relationer får en permanent struktur och systematisk uppföljning. Myndigheten fortsätter fokusera på temat och lägger vikt på tväradministrativt samarbete med andra samhällsaktörer.

När Ryssland inledde kriget mot Ukraina i februari 2022 förändrades säkerhetsmiljön radikalt även för landskapet och framförallt för Ålands polismyndighet. Finlands inträde i försvarsalliansen NATO våren 2023 innebär nya omställningar för säkerhetsarbetet i framtiden. Myndigheten söker finansiering från ISF-fonden för att kunna anskaffa behövliga resurser för beredskapsarbetet.

Samarbetet med Gränsbevakningsväsendet och Tullen fortsätter.

Inom alarm- och lägescentralen fortsätter utvecklingen av nödalarmsystemet Åalarm. Under föregående år har arbetet med en integrering med rikets Erica-alarmsystem fortgått. Efter beslut om vilken modell som är bäst för landskapet påbörjas projekteringen. Parallellt med integrationsarbetet av systemen behöver en överenskommelseförordning tas fram och räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland uppdateras.

Myndigheten fortsätter att söka lösningar tillsammans med landskapsregeringen på hur kommande pensioneringar av alarmoperatörer under andra halvan av 2020-talet kan genomföras utan att kvaliteten på servicen temporärt försämras.

Genom Högsta domstolens avgörande HD 2021:83 är både inrikesministeriet och landskapsregeringen behöriga inom egna lagstiftningsområden att övervaka lagligheten i Ålands polismyndighets verksamhet. Verksamheten stärks för att sköta laglighetsövervakningen, olika andra utredningar samt uppgifter relaterade till extern finansiering.

Myndigheten fortsätter arbeta med informationsförvaltningen och digitaliseringen. Utvecklingen av polisverksamheten och specifikt de bindande krav som rikslagstiftningen kontinuerligt påför myndigheten gör att existerande utrymmen i nya polishuset behöver vidareutvecklas för att motsvara nya behov.

Budgetmål

Polisen strävar till att bibehålla nuvarande nivå på tillgängligheten

Den prioriterade satsningen på bekämpning av yrkesmässig och narkotikarelaterad brottslighet fortsätter

82500 Ålands polismyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	59 171	50 000		50 000
Avgiftsintäkter	512 518	408 000		408 000
Övr verksamh intäkt	45 377			
Summa Verksamhetens intäkter	617 065	458 000		458 000
Personalkostnader	-6 641 776	-6 927 144		-7 424 770
Köp av tjänster	-1 207 384	-1 545 400		-1 636 000
Material förnödenh	-335 766	-285 711		-257 109
Övr verksamh kostn	-1 223 347	-1 313 745		-1 329 121
Summa Verksamhetens kostnader	-9 408 273	-10 072 000		-10 647 000
Summa Verksamhetsbidrag	-8 791 208	-9 614 000		-10 189 000
Övr finansiella int	52			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	52			
Summa Årsbidrag	-8 791 156	-9 614 000		-10 189 000
Avskrivn enl plan				-508 000
Summa Av- och nedskrivningar				-508 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-8 791 156	-9 614 000		-10 697 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-8 791 156	-9 614 000		-10 697 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82500 Ålands polismyndighet	-7 967 039	-8 791 156	-9 614 000	-10 697 000
Summa 8250 Ål polismyndighet	-7 967 039	-8 791 156	-9 614 000	-10 697 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 458.000 euro och ett anslag om 11.155.000 euro, varav ca 1.214.000 euro avser internhyra. Av kostnaderna avser 508.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

För verksamheten beräknas sammanlagt 458.000 euro inflyta huvudsakligen i form av tillståndsavgifter för pass. I inkomsten ingår även inkomster för bl.a. larmkopplingar.

Med hänvisning till 6 § i LL om landskapets finansförvaltning (ÅFS 2012:69) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster av kostnadsersättningar för praktikanter och ersättningar för deltagande i övriga samarbeten och projekt.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för polismyndighetens verksamhet.

I anslaget har 718.000 euro budgeterats för driften av systemlösningen för Alarm- och lägescentralens hantering av nödsamtal och nödmeddelanden (Ålarm), varav uppgraderingar av systemet och höjda supportkostnader beräknas öka kostnaderna med 155.000 euro.

Lagförändringarna gällande Ålands vägtrafiklag förverkligas tidigast i slutet av år 2023 och medför ändringar och utveckling av polisens befintliga datasystem. Kostnaderna är uppskattade till 300.000 euro.

826 Ålands ombudsmannamyndighet

Ålands ombudsmannamyndighet har enligt landskapslag (2014:33) om Ålands ombudsmannamyndighet (ombudsmannalagen) till uppgift att främja och trygga jämställdhet, jämlikhet och förhindra diskriminering. Myndigheten ska bevaka de åländska barnens intressen och rättigheter samt vara med och påverka beslut kring allt som rör barns och ungdomars liv. Myndigheten har därutöver till uppgift att främja och trygga jämlikhet i frågor som gäller rättigheter för klienter i socialvården och patienter i hälso- och sjukvården. Myndighetens uppdrag omfattar även rådgivning vad gäller konsumenters rättigheter.

Arbetet för att främja och trygga rättigheter i ovannämnda områden görs framför allt genom personlig rådgivning riktad till enskilda individer, myndigheter och organisationer. Vad gäller konsumentfrågor omfattas även företag av rådgivningen. Myndigheten ska även bedriva förebyggande informationsarbete, ingå dialog med olika aktörer och intressenter samt ta fram olika underlag och oberoende rapporter med analyser och rekommendationer vad gäller de rättigheter som berörs av myndighetens uppdragsområde. Ålands ombudsmannamyndighet är tillsynsmyndighet i landskapet för jämställdhets- och diskrimineringsfrågor inom landskapets behörighet.

Lagförslaget om ändring av landskapslagen om Ålands ombudsmannamyndighet, 30/2022-2023, som behandlats i Ålands lagting innebär att myndighetens mandat utökas år 2024 till att omfatta uppdraget som tillsynsmyndighet för offentlig upphandling i landskapet i enlighet med landskapslagen (2017:80) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om offentlig upphandling. Tidigare har uppdraget skötts av Upphandlingsinspektionen, se moment 83100.

Syftet med tillsynsuppdraget över offentlig upphandling är att övervaka att reglerna för offentlig upphandling enligt upphandlingsdirektivet 2014/24/EU följs. Arbetet sker genom att ta emot och behandla begäran om åtgärder för att utreda upphandlingsförfarandes lagenlighet samt även genom att på myndighetens initiativ inleda utredning av upphandlingsärenden. Myndigheten ska även tillhandahålla allmän information om upphandlingslagstiftningen, men till skillnad från myndighetens övriga uppdrag ges inte rådgivning i enskilda ärenden.

Utvidgningen av myndighetens mandat medför att visst fokus under år 2024 kommer ligga på organisationsutveckling och detta arbete prioriteras. Målsättningen är att myndigheten är fullt funktionerande inom år 2024. Förväntningen är att det utvidgade mandatet och förstärkningen i myndighetens personalresurs kommer möjliggöra uppfyllandet av målsättningen att utföra mer kvalitativt främjande och kunskapshöjande arbete inom ramen för myndighetens uppdrag att främja och trygga rättigheter. Ombudsmannamyndighetens lagstadgade ordinarie verksamhet bidrar till uppnåendet av mål 1 om välmående samt mål 2 om tillit och delaktighet i hållbarhets- och utvecklingsagendan för Åland. Myndigheten är även medaktör i nätverket Bärkraft.ax.

Budgetmål

Genomförd organisationsutveckling och fullt funktionerande myndighet

82600 Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	46 000	46 000		46 000
Summa Verksamhetens intäkter	46 000	46 000		46 000
Personalkostnader	-182 542	-193 772		-283 745
Köp av tjänster	-34 799	-36 200		-55 300
Material förnödenh	-5 665	-4 300		-10 100
Övr verksamh kostn	-23 548	-24 728		-32 855
Summa Verksamhetens kostnader	-246 554	-259 000		-382 000
Summa Verksamhetsbidrag	-200 554	-213 000		-336 000
Summa Årsbidrag	-200 554	-213 000		-336 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-200 554	-213 000		-336 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-200 554	-213 000		-336 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	-181 947	-200 554	-213 000	-336 000
Summa 8260 Ål ombudsmannamyndig	-181 947	-200 554	-213 000	-336 000

Budgetmotivering

Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås ett nettoanslag om 336.000 euro.

Inkomster

Ålands ombudsmannamyndighet tilldelas en inkomst för statens ersättning av kostnaderna för konsumentrådgivningen i landskapet Åland om 46.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 382.000 euro. Anslaget avser täcka kostnader för Ålands ombudsmannamyndighets lagstadgade verksamhet.

Av anslaget är kostnader på 13.000 euro av engångskaraktär (rekryteringsannonsering, anskaffningar, IT- och andra köpta tjänster) som hör samman med myndighetens utvidgade mandat.

827 Lotteriinspektionen

Kapitlet utgår.

Enligt lagtingets beslut om lagförslag 30/2022-2023 kommer Lotteriinspektionen som myndighet upphöra vid årsskiftet och tillsynen överförs till regeringskansliet, se moment 21010.

82700 Lotteriinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	34 500	40 000		
Avgiftsintäkter	78 500	74 000		
Summa Verksamhetens intäkter	113 000	114 000		
Personalkostnader	-78 942	-83 915		
Köp av tjänster	-6 484	-15 500		
Material förnödenh	-196	-1 085		
Övr verksamh kostn	-11 788	-13 500		
Summa Verksamhetens kostnader	-97 410	-114 000		
Summa Verksamhetsbidrag	15 590	0		
Summa Årsbidrag	15 590	0		
Summa Räkenskapsperiodens resultat	15 590	0		
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	15 590	0		

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
82700 Lotteriinspektionen	58 636	15 590	0	
Summa 8270 Lotteriinspektionen	58 636	15 590	0	

Budgetmotivering

Momentet utgår, se moment 21010.

831 Upphandlingsinspektionen

Kapitlet utgår.

Enligt lagtingets beslut om lagförslag 30/2022-2023 kommer Upphandlingsinspektionen som myndighet upphöra vid årsskiftet och verksamheten överförs till Ålands ombudsmannamyndighet, se moment 82600.

83100 Upphandlingsinspektionen, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	1 532	2 500		
Summa Verksamhetens intäkter	1 532	2 500		
Personalkostnader	-29 310	-74 823		
Köp av tjänster	-3 801	-19 600		
Material förnödenh	-55	-1 450		
Övr verksamh kostn	-3 668	-6 627		
Summa Verksamhetens kostnader	-36 835	-102 500		
Summa Verksamhetsbidrag	-35 302	-100 000		
Summa Årsbidrag	-35 302	-100 000		
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-35 302	-100 000		
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-35 302	-100 000		

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
83100 Upphandlingsinspektionen	-89 627	-35 302	-100 000	
Summa 8310 Upph inspektionen	-89 627	-35 302	-100 000	

Budgetmotivering

Momentet utgår. Se moment 82600.

840 Ålands hälso- och sjukvård

Verksamhetsbeskrivning

Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS) har som uppgift att i enlighet med LL (2011:114) om hälso- och sjukvård handha den offentliga hälso- och sjukvården på Åland. ÅHS kan sköta sina uppgifter genom att producera vårdtjänster eller genom att köpa tjänster av andra producenter. ÅHS kan även sälja vårdtjänster så länge som myndighetens förutsättningar att fullfölja sina uppgifter tryggas.

Verksamhetens grundpelare

ÅHS är en myndighet vars verksamhet vilar i främsta hand på kompetens, kvalitet och utveckling. ÅHS erbjuder jämlik och professionell hälso- och sjukvård av hög kvalitet. Alla insatser ska bidra till bästa möjliga hälsa och livskvalitet samt stödja det friska hos individen. Vården tar hänsyn till varje människas behov och respekterar friheten att välja och fatta beslut om den egna hälsan.

ÅHS vision "Välmående genom delaktighet" innebär att ÅHS genom ett jämlikt samarbete med invånare, patienter och närstående vill skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att ta ansvar för sin hälsa och uppleva välmående. Visionen visar vikten av att handla och kommunicera på ett sätt som skapar möjlighet till delaktighet för invånare, patienter, personal och samarbetspartners.

Utvecklingsområden och strategiska utmaningar

Kompetensförsörjningen lägger grunden för organisationens möjligheter för en kvalitetssäkrad och god hälso- och sjukvård. Ett starkt fokus ligger fortsättningsvis på rekryteringsfrågor. ÅHS ser ett ökat behov av resurser inom mottagningstjänster, både inom primärvårdens förebyggande tjänster och inom den specialiserade sjukvården. Vården fortsätter att ändras så att vården förflyttas från avdelningsvård till vård inom mottagningsverksamhet. Denna förändring ger patienten bättre och snabbare vård och är på sikt mer ekonomiskt fördelaktig. Den utökade vården på Åland leder även till ett utökat behov av operationsteam. Denna satsning beräknas ge en effekt av lägre kostnader för vård utanför Åland.

Vid årsskiftet träder en ändring av tjänstemannalagen i kraft genom vilken det införs grunder för när en tjänsteman kan anställas för viss tid. Som en följd av denna ändring räknar ÅHS med att antalet ordinarie tjänster behöver utökas med 60-80 stycken (7-8 %). Utökningen ska kunna ske inom ramen av befintlig budget.

En väl fungerande primärvård, genom en god tillgänglighet och en bred lågtröskelverksamhet, är en grundförutsättning för att ÅHS i förlängningen ska kunna möta de behov den åldrande befolkning har. Inom primärvården läggs också grunden för ett fullgott förebyggande arbete. Utvecklingen av seniomottagningen och lågtröskelmottagningen för barn- och unga fortsätter. Sjukvårdsupplysningen planeras att etableras fullt ut och fungerar som ett stöd för patientflödet både inom primärvården och akuten.

Enligt den framtagna planen för stärkande av *beredskap och resiliens* fortsätter arbetet i den takt som organisationen klarar av med tanke på all annan pågående utveckling.

Organisationens *digitala utveckling* fortsätter. Organisationen har en ojämn utveckling i grunden och förändringsprocesserna anpassas efter detta. Förutom det fortsatta arbetet med byte av vårdinformationssystem sker det även en fortlöpande utveckling där analoga processer automatiseras i syfte att effektivisera och modernisera.

Verksamhetsutrymmen

Sjukhuset invigdes för ca sjuttio år sedan. Sjukhusfastigheterna lever inte upp till den standard och flexibilitet som sjukvårdsverksamhet av idag och i framtiden kräver. Fastighetsverket har tagit fram rapporter som visar på ett stort behov av sanering i de flesta verksamhetsutrymmen.

En grundlig behovsanalys behöver genomföras innan fastighetsplaneringen fortskrider. ÅHS ansvarar för och utför behovsanalysen i samarbete med landskapsregeringen för att garantera att framtidsvisioner, folkhälsostrategier, eventuella politiska linjedragningar gällande äldreomsorg m.m. beaktas.

84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	10 969 643	4 960 000		5 420 000
Avgiftsintäkter	2 940 518	3 019 000		3 019 000
Erhållna bidrag	146 466	120 000		120 000
Övr verksamh intäkt	355 225	371 000		371 000
Summa Verksamhetens intäkter	14 411 851	8 470 000		8 930 000
Personalkostnader	-58 041 944	-59 909 405		-62 342 500
Köp av tjänster	-26 037 166	-24 462 053		-24 884 000
Material förnödenh	-10 310 273	-10 363 500		-10 856 500
Övr verksamh kostn	-8 770 677	-8 750 042		-8 835 000
Summa Verksamhetens kostnader	-103 160 060	-103 485 000		-106 918 000
Summa Verksamhetsbidrag	-88 748 209	-95 015 000		-97 988 000
Ränteintäkter	0	10 000		10 000
Övr finansiella int	37 797	50 000		50 000
Räntekostnader	-2 954	-12 000		-12 000
Övr finansiella kost		-25 000		-25 000
Summa Finansiella intäkter och kostnader	34 842	23 000		23 000
Summa Årsbidrag	-88 713 367	-94 992 000		-97 965 000
Avskrivn enl plan	-1 416 690	-1 810 000		-1 740 000
Summa Av- och nedskrivningar	-1 416 690	-1 810 000		-1 740 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-90 130 057	-96 802 000		-99 705 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-90 130 057	-96 802 000		-99 705 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
84000 Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	-89 025 411	-90 130 057	-96 802 000	-99 705 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 8.990.000 euro och anslag om 108.695.000 euro. I ÅHS budgetförslag uppgår de totala nettokostnaderna till totalt 99.705.000 euro.

Inkomster

Intäkterna är budgeterade till 8.990.000 euro, vilket är en ökning med 460.000 euro.

Inkomsterna från patientavgifterna har inte justerats. Ökningen härrör sig från ett effektiviserat arbets sätt som de senaste åren ger ökade intäkter gällande ersättningar.

Utgifter

ÅHS arbetar långsiktigt för att utveckla hälso- och sjukvården och arbetar aktivt för att stävja kostnadsutvecklingen genom målsatta effektiviseringsåtgärder. ÅHS har redan under flera år arbetat utgående ifrån att största delen av den årliga verksamhetsutvecklingen ska täckas av effektiviseringsåtgärder.

Budgetförslaget för år 2024 innehåller en total ökning av nettokostnaderna om 2.903.000 euro.

Verksamhetsutvecklingen ger en ökning om totalt 643.500 euro. Verksamhetsutveckling och satsningar finns inom följande områden:

- Kompetensförsörjning
- Valfungerande primärvård
- Beredskap och resiliens
- Digital utveckling

Effektiveringar som konsekvenser av satsningar ger i budgetförslaget minskade kostnader och ökade intäkter på följande områden:

- Det nya telefonisystemet som infördes under år 2023 ger lägre kostnader för telefonitjänster
- Ett extra operationsteam som föreslås i budgeten beräknas ge lägre kostnad för extern vård utanför Åland
- Under flera år har en förbättring gjorts i handläggningen av ersättningar och detta ger en ökning av intäkter

Övriga ökningarna och minskningar om totalt 2.259.500 euro:

- De avtalsmässiga lönerna utgör den största delen av kostnadsökningen
- En förnyelse av det prehospitala avtalet gällande räddningstjänster
- Projektet gällande sjukhusområdets utveckling av fastigheterna
- Inflation och prisläget ger ökade kostnader för vårdmaterial, skyddsmaterial och livsmedel
- Budgetförslaget innehåller inga extra intäkter och kostnader för covid-19

Kostnaderna i förslaget är budgeterade till 108.695.000 euro. Den totala ökningen av kostnaderna uppgår till 3,4 miljoner euro. Kostnaderna består av:

- Personalkostnader 62.342.500 euro, en ökning om totalt 2,4 miljoner euro. Ökningen består främst av avtalsenliga löneökningar och verksamhetsutveckling inom primärvården och specialistsjukvården
- Köpta tjänster 16.749.000 euro, en ökning om totalt 0,6 miljoner euro. Ökningen består av avtalsenlig ökning av helikoptertjänsten, förnyande av det prehospitala avtalet för ambulansverksamheten och verksamhetsutveckling
- Intern hyra från Fastighetsverket 7.933.000 euro, en ökning om 10.000 euro. Ökningen är beräknad utgående från den totala fullmakten som gavs för byggande av isoleringsrum, som färdigställs under år 2023. Ingen indexjustering är beaktad
- Material och övriga driftskostnader 11.000.500 euro, en ökning om 0,5 miljoner euro. Ökningen består främst av prisökningar för vårdmaterial, skyddsmaterial och livsmedel (0,4 miljoner euro)
- Extern vård utanför Åland 8.930.000 euro, en minskning om 90.000 euro samt
- Avskrivningar 1.740.000 euro, en minskning om 70.000 euro.

848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Myndighetens uppdrag har fastställts i landskapslag (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (ÅMHHM).

ÅMHHM är en central kunskapsorganisation med kunden i fokus inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Genom lagstadgad prövning, tillsyn, rådgivning och information förebygger ÅMHHM skador på miljön, skyddar människor från hälsofaror samt djur från oskäligt lidande. Arbetet bidrar också till möjligheten att nå en hållbar utveckling. Vidare ansvarar myndigheten för tillsyn av privat och offentlig socialvård samt hälsovård. Myndigheten tillhandahåller också veterinärvård för alla djurslag dygnet runt samt laboratorietjänster vid ÅMHHM Laboratoriet. Genom ÅMHHM:s arbete skapas förutsättningar för verksamhetsutövarna att följa gällande lagstiftning samt fullgöra sina skyldigheter mot allmänheten att skydda Ålands gemensamma arv.

En välfungerande myndighet som säkerställer att verksamhetsutövarna inom rimlig tid beviljas de tillstånd som lagstiftarna kräver är en nödvändig grund för ett välfungerande näringsliv. ÅMHHM ämnar fortsättningsvis främja nyföretagande genom att prioritera dem som ansöker om tillstånd för att starta upp nya verksamheter vilket bidrar till fokusområde 4 "Vi välkomnar fler".

ÅMHHM har även en viktig roll i landskapets arbete för att kunna uppnå framförallt målen 1-5 i hållbarhets- och utvecklingsagendan för Åland.

ÅMHHM Laboratoriet är en viktig del av den förebyggande hälso- och miljövården samt krisberedskapen för livsmedels- och vattenburen smitta samt radioaktivt nedfall.

Laboratoriet sköter på uppdrag av Ålands landskapsregerings miljöbyrå fältprovtagning och analys enligt det vattenövervakningsprogram som krävs enligt EU:s vattendirektiv för uppföljning av vattenmiljön.

Laboratoriet fungerar därutöver som en smidig stödfunktion för många olika typer av företag, myndigheter och privatpersoner som erbjuds ackrediterade fysikalisk-kemiska, mikrobiologiska och biologiska analyser av livsmedel, vatten, jord och djursjukdomar. Laboratoriet är därmed en aktiv part i att Åland ska vara attraktivt för företag och för att uppnå målen i hållbarhets- och utvecklingsagendan.

De behov av resursförstärkningar som landskapsregeringen beaktat för ÅMHHM är:

1. Ny livsmedelslagstiftning träder i kraft vilket innebär delvis förnyade processer. ÅMHHM får genom stärkt personalresurs möjlighet att öka tillsynen av livsmedelsobjekt med hög riskklass.
2. Tillståndsprovning- och tillsyn inom området privat hälso- och sjukvård kommer att överföras från landskapsregeringen till ÅMHHM
3. Flera stora projekt inom förnybar energi med fokus på havsbaserad vindkraft planeras på Åland. ÅMHHM:s uppdrag är att granska och godkänna dessa verksamheter. Landskapsregeringen förstärker därför personalresursen för att möjliggöra detta.
4. Landskapsregeringen bedömer att det finns ett långsiktigt behov av veterinära resurser för att utföra övervakning och provtagning kopplat till fisksjukdomen IHN samt övrig fiskhälsa. Den veterinära personalresursen stärks därför vilket höjer beredskapen för hantering av smittsamma djursjukdomar.

Landskapsregeringen bedömer att genom de föreslagna resursförstärkningarna kan ÅMHHM möta de krav som ställs på myndigheten.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

Budgetmål
Erbjuda kompetens och resurser för att hantera arbetsuppgifter kopplade till projekt inom förnybar energi med huvudfokus på havsbaserad vindkraft i enlighet med tillgängliga medel och givna förutsättningar
Verksamhetsprocesser som motsvarar aktuell livsmedelslagstiftning
Verksamhetsprocesser som motsvarar planerade förändringar i lagstiftning angående tillsyns- och tillståndsansvaret gällande privat hälso- och sjukvård från och med årsskiftet 2023/2024
Ändamålsenligt organiserad verksamhet och optimal resursanvändning

84810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	347 783	249 000		249 000
Avgiftsintäkter	292 510	306 000		451 000
Övr verksamh intäkt	19 011			
Summa Verksamhetens intäkter	659 304	555 000		700 000
Personalkostnader	-1 923 001	-2 058 964	-68 662	-2 438 316
Köp av tjänster	-156 540	-135 214	-50 338	-183 484
Material förnödenh	-101 868	-114 000	-6 000	-172 989
Övr verksamh kostn	-130 161	-151 822		-151 211
Summa Verksamhetens kostnader	-2 311 569	-2 460 000	-125 000	-2 946 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 652 265	-1 905 000	-125 000	-2 246 000
Övr finansiella int	803			
Övr finansiella kost	-123			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	680			
Summa Årsbidrag	-1 651 585	-1 905 000	-125 000	-2 246 000
Avskrivn enl plan				-7 000
Summa Av- och nedskrivningar				-7 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 651 585	-1 905 000	-125 000	-2 253 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 651 585	-1 905 000	-125 000	-2 253 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
84810 ÅMHM, verksamhet	-1 692 951	-1 651 585	-2 030 000	-2 253 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 700.000 euro och anslag om 2.953 000 euro. Av kostnaderna avser 7.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Det finns ett stort intresse för produktion av förnybar energi på Åland. Flera bolag har visat intresse för nyetableringar av framförallt vindkraftsparker, men även solcellsparker och vätgasanläggningar. Myndigheten förväntar sig omfattande handläggning av bland annat miljökonsekvensbedömningar och prövning av tillstånd för produktion av förnybar energi. Denna handläggning kommer att inbringa intäkter i form av timavgift för hantering av prövningsärenden.

Intäkterna år 2022 och 2023 varit högre än normalt på grund av att myndigheten dessa år fakturerat landskapsregeringen för omkostnader (främst personalkostnader) kopplade till utrotningen av den smittsamma sjukdomen IHN. Utrotningsprogrammet för IHN med intensifierad övervakning och provtagning pågår även år 2024.

I enlighet med direktiv från landskapsregeringen ska ÅMHH från och med år 2024 införa en ny grundavgift för alla livsmedelsverksamheter och verksamheter som omfattas av hälsoskyddslagen på Åland vilket kommer generera mer intäkter till myndigheten. Storleken på avgiften samt vilka verksamheter som ska omfattas är ett politiskt beslut som fattas av landskapsregeringen under hösten. Detta beslut, som är utanför myndighetens kontroll, kan komma att ha stor inverkan på nivån gällande utfall för intäkterna år 2024.

Utgifter

Anslaget avser kostnader för myndighetens verksamhet. Myndighetens verksamhet är lagstyrd och att beteckna som en kärnverksamhet för landskapet Åland. Myndigheten är skyldig att utföra de lagstadgade uppgifterna inklusive en ändamålsenlig tillsyn av de objekt som myndigheten har tillsyn över. Med tillräckliga personalresurser för att utföra den proaktiva samt klagomålsbaserade tillsynen som behövs minimeras riskerna och därmed kostnaderna för bland annat större avvikelser, negativa miljökonsekvenser, livsmedelsburna epidemier, smittsamma djursjukdomar, tillbud och olyckor.

84820 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	374 395	410 000		410 000
Övr verksamh intäkt	280			
Summa Verksamhetens intäkter	374 675	410 000		410 000
Personalkostnader	-525 909	-561 585		-580 978
Köp av tjänster	-122 218	-139 050		-151 800
Material förnödenh	-120 865	-175 665		-158 330
Övr verksamh kostn	-118 598	-118 700		-118 792
Summa Verksamhetens kostnader	-887 590	-995 000		-1 009 900
Summa Verksamhetsbidrag	-512 915	-585 000		-599 900
Summa Årsbidrag	-512 915	-585 000		-599 900
Avskrivn enl plan				-27 100
Summa Av- och nedskrivningar				-27 100
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-512 915	-585 000		-627 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-512 915	-585 000		-627 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
84820 ÅMHH, laboratoriet	-519 438	-512 915	-585 000	-627 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 410.000 euro och ett anslag om 1.037.000 euro. Av kostnaderna avser 27.100 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Enligt preliminärt besked ersätts Miljöbyråns stora vattenövervakningsprogram med 233.000 euro. Undersökningen av näringshalten i diken i högt belastade områden, s.k. typområden, ersätts med 15.000 euro.

Företag och andra privata kunder står för den största delen av de övriga inkomsterna.

Utgifter

Anslaget avser laboratorieverksamhet inom miljö, livsmedel och djursjukdomar.

850 Högskolan på Åland

Högskolan på Åland utbildar för arbetslivet på högskolenivå, arbetar med FUI och samverkar med andra högskolor, samhället och arbetslivet för att förstärka konkurrenskraft och skapa hållbar tillväxt. Inom sjöfartsutbildningen samverkar högskolan inom marknadsföringsenheten ASA. Hållbarhet, digitalisering, internationalisering, innovation och entreprenörskap präglar verksamheten i högskolan.

Högskolans undervisning är en studerandecentrerad undervisning som stöder dynamiskt tankesätt och förstärker och utökar individens begåvning och kompetens. Verksamheten ska sammantaget bidra till ökad kunskap, konkurrenskraft, företagande, inflyttning och innovation och ska utvecklas i samarbete med parter utanför högskolan. Högskolan bidrar till samhällsutvecklingen och den ekonomiska tillväxten.

Högskolan på Åland påbörjar i januari 2024 som ett pilotprojekt en ny masterutbildning på 60 studiepoäng inom teknik (automation och förnybara energiformer) i samarbete med yrkeshögskolan Arcada. Utbildningen finansieras med medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.

Budgetmål
Fortsätta utveckla och marknadsföra öppna högskoleleden för att kunna anta studerande den vägen
Utveckling av flerformsundervisning med omfattande digitala inslag i samtliga utbildningsprogram
Omarbeta studieplanerna vid högskolans alla utbildningsprogram
Påbörja revision av högskolans kvalitetsledningssystem inför planerad NCU-auditering år 2026
Utarbeta enhetliga riktlinjer och kriterier för examensarbeten för högskolans alla utbildningsprogram
Påbörja (som pilot) en ny masterutbildning (60 sp) inom teknik (automation och förnybara energiformer) i samarbete med yrkeshögskolan Arcada (EU-medel)
Tillgänglighetsanpassa högskolan enligt gällande lagstiftning
Skapa nya internationella samarbeten och FUI-projekt med offentliga och privata aktörer inom förnybara energiformer
Ha en aktiv omvärldsbevakning gällande utbildningsbehov och -möjligheter för att stötta initiativ inom förnybara energiformer samt att kartera externa finansieringsmöjligheter för att kunna påbörja nya utbildningslinjer

85000 Högskolan på Åland, verksamhet (VR)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	82 194			32 138
Avgiftsintäkter	7 793 137	7 855 000		8 487 810
Erhållna bidrag	459 088	814 000		356 052
Övr verksamh intäkt	11 552			
Summa Verksamhetens intäkter	8 345 972	8 669 000		8 876 000
Personalkostnader	-4 551 127	-5 207 188		-5 240 553
Köp av tjänster	-1 451 232	-1 706 162		-1 648 747
Material förnödenh	-224 970	-317 650		-274 200
Övr verksamh kostn	-1 331 967	-1 338 000		-1 311 500
Summa Verksamhetens kostnader	-7 559 296	-8 569 000		-8 475 000
Övr ink o kap överf	129 170	15 000		20 000
Summa Intäkt ink o kap	129 170	15 000		20 000
Summa Intäkt ink o kap öv	129 170	15 000		20 000
Undervisn kultur idr	-30 176	-30 000		-30 000
Soc hälsovård utsk	-24 708	-45 000		-30 000
Övriga ink kap överf	-2 500			
Summa Utgift ink o kap öv	-57 384	-75 000		-60 000
Summa Kostn ink o kap öv	-57 384	-75 000		-60 000
Summa Verksamhetsbidrag	858 462	40 000		361 000
Övr finansiella int	-19			

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Räntekostnader	-148			
Övr finansiella kost	-700			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-868			
Summa Årsbidrag	857 593	40 000		361 000
Avskrivn enl plan	-36 053	-40 000		-361 000
Summa Av- och nedskrivningar	-36 053	-40 000		-361 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	821 541	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	821 541	0		0

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
85000 Högskolan på Åland	621 368	821 541	0	0
Summa 8500_7 Högskolan på Åland	621 368	821 541	0	0

Budgetmotivering

Under momentet föreslås, med hänvisning till 6 § Finansförvaltningslagen (2012:69), ett nettoanslag för verksamheten.

Inkomster

Inkomsterna avser bland annat landskapsregeringens ersättning för köp av högskoleutbildning samt projektrelaterade inkomster.

Högskolan på Ålands tilldelning av budgetmedel följer finansieringsmodellen, som användes första gången år 2021. Finansieringsmodellens tre parametrar är basfinansiering, resultatfinansiering och strategisk finansiering. För år 2024 uppgår basfinansieringen till 75 %, resultatfinansieringen till 20 % och strategiska finansieringen till 5 %. Högskolan erhåller, baserat på prestationer under de senaste fem åren, 92,7 % av resultatfinansieringen år 2024 - en minskning med ca 95.000 euro jämfört med om 100 % av resultatmålen hade uppnåtts.

Utöver verksamhetsanslaget erhåller högskolan ännu under år 2024 medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för satsningen på utveckling av flerformsundervisning med omfattande digitala inslag i samtliga utbildningsprogram och Öppna högskolans kurser, för utveckling av teknikutbildningarna mot mer hållbarhet och för utveckling av det studieadministrativa systemet.

Utgifter

Utgifterna avser i huvudsak personalkostnader, internhyra, köp av tjänster och material samt övriga verksamhetskostnader.

I summan finns inberäknat en internhyra om ca 1.224.000 euro till Fastighetsverket samt ersättning för fasta kostnader om 501.000 euro till Landskapsregeringen som högskolan som resultatenhet själva ska bära såsom avskrivningar, kostnader för centrala IT-system för ekonomi- och personalförvaltning, kostnad för redovisning och löneräkning samt kostnader för företagshälsovård.

851 Ålands folkhögskola

Ålands folkhögskola bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1999:53) om Ålands folkhögskola och därutöver har skolans övergripande mål formulerats i ett reglemente fastställt av Ålands landskapsregering.

Verksamhetens syfte är att:

- erbjuda en miljö för allsidigt lärande såväl intellektuellt, emotionellt som socialt
- göra det möjligt för studerande att påverka sin livssituation och skapa engagemang för att delta i samhällsutvecklingen
- främja de studerandes studieintresse och skapande samt att öka deras delaktighet i kulturlivet
- ge de studerande insikter i och förståelse för den åländska självstyrelsen, demilitariseringen, historien och kulturen, att främja internationell förståelse och fredsvilja samt
- ge de studerande kunskaper och erfarenheter som stärker dem inför kommande fortsatta studier för examina och yrken.

Beskrivning av verksamheten

Skolan ger i överensstämmelse med sin folkbildningstradition allmänbildande och studieförberedande undervisning till ungdomar och vuxna enligt principen om livslångt lärande.

Skolan har en studieförberedande linje, NYAlinjen och två specialiserade linjer, Hantverk (grundår med möjlighet till ett fördjupningsår) och den nya förberedande blåljusutbildningen som startade hösten 2023.

Kursverksamhet kan ordnas inom skolans olika ämnesområden.

Skolan fortsätter bedriva grundskoleutbildning för andra än läropliktiga (Grundvux). Kommunerna på Åland köper den tjänsten av skolan. Uppdraget pågår fram till den 31.07.2024. En förlängning av uppdraget behöver ses över eftersom en ny grupp studerande startar under hösten 2023 och beräknas vara klara våren 2025.

Skolåret består av ca 170 arbetsdagar som motsvarar 34 arbetsveckor. Studieresor ingår som en del av och kompletterar den ordinarie undervisningen. Studerande med annat modersmål än svenska kan ingå i skolans samtliga linjer. Antalet inskrivna studerande beräknas uppgå till totalt 58 på vårterminen och 56 på höstterminen

Budgetmål

Långsiktigt mål - Att bli den tredje skolan under myndigheten Ålands gymnasium

Långsiktigt mål - Namnbyte för NYAlinjen, lämpligen i samband med ovanstående

Långsiktigt mål - Utveckla specialiserade kurser inom de kompetensområden skolans lärare besitter (behörighet)

Kortsiktigt mål - Utredda en förberedande kurs för yrkesprovet hästkötarexamen

Kortsiktigt mål - Se över skolans lärartjänster, behörighet och behov

85100 Ålands folkhögskola, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	13 236	16 912		16 478
Avgiftsintäkter	68 122	107 742		76 062
Övr verksamh intäkt	20 228	13 568		19 460
Summa Verksamhetens intäkter	101 585	138 222		112 000
Personalkostnader	-702 792	-801 226		-799 997
Köp av tjänster	-90 515	-81 720		-104 387
Material förnödenh	-54 893	-68 700		-77 276
Övr verksamh kostn	-426 512	-429 576		-429 340
Summa Verksamhetens kostnader	-1 274 712	-1 381 222		-1 411 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 173 126	-1 243 000		-1 299 000
Summa Årsbidrag	-1 173 126	-1 243 000		-1 299 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 173 126	-1 243 000		-1 299 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 173 126	-1 243 000		-1 299 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
85100 Ål folkhögskola	-1 204 868	-1 173 126	-1 243 000	-1 299 000
Summa 8510 Ål folkhögskola	-1 204 868	-1 173 126	-1 243 000	-1 299 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 112.000 euro och ett anslag om 1.411.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna härrör i huvudsak från kursavgifter och övriga verksamhet. 99.000 euro för skolans utbildningar och övrig fortlöpande verksamhet samt 13.000 euro för extern kursverksamhet sommartid.

Utgifter

Utgifterna avser i huvudsak personalkostnader, köp av tjänster, material, förnödenheter och varor samt övriga verksamhetskostnader.

852 Ålands musikinstitut

Ålands musikinstitut bedriver sin verksamhet med stöd av LL (1995:80, ändrad 1997/53) om Ålands musikinstitut samt reglemente och läroplan fastställda av landskapsregeringen.

Elevantalet för läsåret 2023–2024 är planerat till 314 fördelat enligt följande: Musikskola och institut 280 elever, varav musik 203 och dans 77 elever samt Rytmis 22 och juniorsång 12. Musikeleverna fördelar sig mellan 19 instrumentlinjer och danseleverna studerar klassisk balett eller modern dans. Utöver detta erbjuds ett antal platser för externa elever i körer och ensembler.

Projektet ACROSS startas i samarbete med Stockholms musikpedagogiska institut (SMI), NIPÅ och Riksteatern. Planen är att utrusta både delar av Stockholms skärgård samt hela Ålands skärgård med teknisk utrustning som möjliggör tex sammusicerande över långa avstånd utan fördröjning. Detta för att även ungdomar i den åländska skärgården ska få tillgång till musikundervisning på hög nivå.

Budgetmål
Tillgängliggöra service, kultur, utbildning i skärgården
Utveckling av genusarbetet
Uppdatering av styrdokument
Möta efterfrågan på studieplatser
Stärka servicegraden och kvaliteten inom musik och dans

85200 Ålands musikinstitut, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Avgiftsintäkter	85 730	110 000		114 000
Övr verksamh intäkt	3 000			
Summa Verksamhetens intäkter	88 730	110 000		114 000
Personalkostnader	-941 426	-998 225		-1 022 457
Köp av tjänster	-105 843	-142 100		-272 181
Material förnödenh	-155 255	-97 292		-98 291
Övr verksamh kostn	-207 964	-220 382		-245 071
Summa Verksamhetens kostnader	-1 410 487	-1 458 000		-1 638 000
Summa Verksamhetsbidrag	-1 321 757	-1 348 000		-1 524 000
Summa Årsbidrag	-1 321 757	-1 348 000		-1 524 000
Avskrivn enl plan				-8 000
Summa Av- och nedskrivningar				-8 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 321 757	-1 348 000		-1 532 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 321 757	-1 348 000		-1 532 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
85200 Ål musikinstitut	-1 295 753	-1 321 757	-1 348 000	-1 532 000
Summa 8520 Ål musikinstitut	-1 295 753	-1 321 757	-1 348 000	-1 532 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 114.000 euro och ett anslag om 1.646.000 euro inkl. internhyra om ca 178.000 euro. Av kostnaderna avser 8.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Med hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §) föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster för seminarier, deltagande i projekt och försäljning av egendom som genomförs inom ramen för verksamheten samt belastas med motsvarande anslag.

Inkomster

Inkomster avser terminsavgifter för studerande.

Utgifter

Utgifterna avser kostnader för skolans personal och drift samt kostnader för:

- internhyra för moduler 24.000 euro/år med samtidig minskning av nuvarande externa hyror med 6.800 euro/år. Fastighetsverkets tidtabell för när ÅMI kan ta i bruk modulerna är ännu oklar på grund av förhandlingar med markägaren Mariehamns stad samt
- medfinansiering av det 3 åriga Central Baltic projektet ACROSS (2024-2026) till 10 %. Projektets budget är 2.350.000 euro, varav musikinstitutets andel 235.000 euro är fördelat på 3 år; år 2024 (125.000 euro), år 2025 (55.000 euro) och år 2026 (55.000 euro).

855 Ålands gymnasium

Ålands gymnasium har i uppdrag att erbjuda allmänbildande gymnasieutbildning, grundläggande yrkesutbildning som leder till gymnasieexamen samt annan utbildning på gymnasienivå. Utbildningen ordnas vid skolorna Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium. Ålands gymnasium levererar årligen flertalet vuxenutbildningar samt utbildningar på uppdrag av landskapsregeringen och AMS. Därutöver bedriver Ålands gymnasium i yrkesgymnasiets regi en omfattande kursverksamhet som utgörs av behörighetsgivande kurser riktade till näringslivet.

Antalet nybörjarplatser för gymnasieutbildning i den gemensamma elevantagningen föreslås vara cirka 380. Cirka 40 av studieplatserna föreslås reserveras för den individuella kvoten. Årskullen som går ur grundskolan inklusive hemundervisade elever är 370.

I enlighet med Ålands gymnasiums uppdrag ska gymnasieutbildningen sträva till att höja allmänbildningen, yrkeskunnandet, utveckla arbetslivet, tillgodose näringslivets behov av kunskaper samt främja sysselsättningen. Utgående från uppdrag, utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland och utbildningspolitiska programmet "Kompetens 2025" har Ålands gymnasium antagit en ny vision som lyfter betydelsen av att de studerande ska ha färdigheter och förutsättningar att bidra till ett hållbart samhälle såväl lokalt som globalt.

Målsättningarna i strategin för perioden 2023-2026 består av tre fokusområden:

- **Utbildning och pedagogik** - Fokus här ligger bland annat på studerande som behöver olika former av stöd, en satsning på övergripande kompetenser inom olika temaområden i undervisningen, pedagogiska metoder, arbetsmetoder och att medvetet utveckla myndighetens styrkor
- **Omvärld och arbetsliv** - Samverkan med arbetsliv, högskolor och övriga externa intressenter både lokal och internationellt är en förutsättning för att säkerställa att verksamheten svarar mot de behov som finns i samhället. Det ger ömsesidiga förutsättningar för utbyte av kunskap och idéer. Målområden är internationella samarbeten och utbyten, utvärdering och utveckling av samverkan med arbetslivet samt fördjupade samarbeten med högskolor och universitet.
- **Arbetsmiljö och välbefinnande** - Arbetsmiljön omfattar alla förhållanden på arbetsplatsen för såväl anställda som studerande. Ålands gymnasium vill vara en attraktiv studie- och arbetsplats. Inom detta fokusområde poängteras utveckling av ledarskap och organisation, betydelsen av allas bidrag till välbefinnande och välkomnande, trivsamma och trygga fysiska arbets- och studiemiljöer samt att friskvårdsförmånerna för de anställda blir flexibla.

Budgetmål

Utveckling av utbildning och pedagogik

Utveckling gällande arbetsmiljö och välbefinnande

Utveckling av samverkan med omvärld och arbetsliv

85500 Ålands gymnasium, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	495 566	393 000		390 000
Avgiftsintäkter	364 184	365 000		365 000
Erhållna bidrag	157 070	190 000		150 000
Övr verksamh intäkt	25 686	12 000		60 000
Summa Verksamhetens intäkter	1 042 506	960 000		965 000
Personalkostnader	-12 714 335	-12 936 178		-13 538 232
Köp av tjänster	-1 607 713	-1 696 822		-1 846 000
Material förnödenh	-1 808 148	-1 934 000		-2 060 000
Övr verksamh kostn	-5 878 478	-5 974 000		-5 915 768
Summa Verksamhetens kostnader	-22 008 674	-22 541 000		-23 360 000
Återbet av överf	-8 579			
Summa Intäkt ink o kap	-8 579			
Summa Intäkt ink o kap öv	-8 579			
Soc hälsovård utksk	-1 530			
Summa Utgift ink o kap öv	-1 530			
Summa Kostn ink o kap öv	-1 530			
Summa Verksamhetsbidrag	-20 976 278	-21 581 000		-22 395 000
Räntekostnader	-180			
Övr finansiella kost	-189			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-369			
Summa Årsbidrag	-20 976 647	-21 581 000		-22 395 000
Avskrivn enl plan				-58 000
Summa Av- och nedskrivningar				-58 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-20 976 647	-21 581 000		-22 453 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-20 976 647	-21 581 000		-22 453 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
85500 Ål gymnasium	-20 571 040	-20 976 647	-21 581 000	-22 453 000
85590 Vuxenutb inform o kommunikatio			-400 000	-500 000
Summa 8550 Ål gymnasium	-20 571 040	-20 976 647	-21 981 000	-22 953 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 965.000 euro, anslag om 23.418.000 euro, varav 5.740 000 euro avser internhyra. Av kostnaderna avser 58.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Inkomsterna utgörs av intäkter från affärsverksamhet, försäljningsintäkter från yrkesgymnasiet, intäkter från elevbespisningen, kursintäkter, hyresintäkter och beviljade projektmedel.

Utgifter

Anslaget utgörs av lönekostnader, inköp av tjänster, inköp av material, hyreskostnader och övriga kostnader.

I budgetförslaget finns ett antal faktorer som påverkar nivån för år 2024. Dessa är bland annat subventionering av datorer och läromedel i enlighet med det kostnadsfria gymnasiet samt kostnader för de nya utbildningarna, vindkraftstekniker och omsorgsassistent.

85590 Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader		-400 000		-500 000
Anslag netto		-400 000		-500 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 500.000 euro för utbildningen Grit:lab.

Utgifter

Utgifter för inköp av utbildningstjänster, licenser, utrustning m.m. debiteras från Paf som handhar undervisningen. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

856 Ålands sjösäkerhetscentrum

Ålands sjösäkerhetscentrum verkar i enlighet med LL (2003:17) om Ålands sjösäkerhetscentrum. Ålands sjösäkerhetscentrum (ÅSC) är en självständig samordningsenhet med uppgift att planera, koordinera, organisera och marknadsföra olika typer av kurser som sjöfartsnäringen, sjöskolorna och övriga aktörer behöver. Myndigheten är uppdelad i tre enheter med olika uppdrag, ASA Safety Center (ASASC), Alandica Shipping Academy (ASA) och skolfartyget M/S Michael Sars.

Inom ASASC finns huvuduppdraget för ÅSC kursverksamhet som följer internationella konventioner såsom STCW som tillsammans med TRAFICOM i Finlands och Transportstyrelsen i Sveriges bestämmelser anger de riktlinjer som ska följas. ASASC ska arbeta lyhört mot näringslivet för att leverera aktuella säkerhetsutbildningar.

ASA:s uppdrag är samordning mellan de åländska sjöfartsrelaterade utbildningarna och branschorganisationer samt marknadsföring av Åland som destination för sjöfartsrelaterad utbildning. Myndigheten har det operativa ansvaret för driften av M/S Michael Sars. ASA handhar samordning mellan skolfartyget och sjöfartsutbildningen på Åland samt arbetar aktivt för försäljning av ledig kapacitet i skolfartyget till externa intressenter.

ASASC har nått dalen i den femåriga fluktuationen av marknads behov för fortbildningskurser och påverkats negativt av förändringarna i förbindelserna till Åland främst från Sverige. År 2024 förväntas behovet av fortbildning öka.

Under år 2023 har nya interna debiteringsgrunder gjorts som kommer att påverka inkomsterna för ASASC och M/S Michael Sars. Det nya interna debiteringssystemet ska möjliggöra en ökad användning av existerande resurser och ge möjlighet att erbjuda de studerande de utbildningar som branschen efterfrågar.

M/S Michael Sars nyttjandegrad av de åländska sjöfartsutbildningarna ligger under hösten 2023 till våren 2024 lägre än normalt. Detta beror på lägre antal studerande vid Högskolan på Åland samt att Ålands Yrkesgymnasium enbart öppnar tre av fyra linjer inom sjöfartsutbildningarna.

M/S Michael Sars ska enligt tidsplan på dock under år 2024. Då föregående dockning utökades kommer 2024 års klassrelaterade arbeten att utföras när fartyget ligger i vattnet. Om det inte framkommer överraskningar vid inspektionen planeras arbetet att utföras inom ramen för budgeten år 2024.

Budgetmål

Finna nya kundgrupper inom vår närregion

Garanterar en hög säkerhetsnivå vid samtliga kurser

Fortsätta arbetet med uppgradering av såväl anläggning som utrustning för att tillgodose och leva upp till gällande kvalitetsnormer och kommande krav

Utveckla brandövningsanläggningen och dess verksamhet med mål att minska klimatpåverkan

Breda verksamheten som riktar sig till icke sjöfartsrelaterad brand- och förstahjälputbildning för åländskt näringsliv på och i anslutning till brandövningsfältet som numera ingår i ASASC organisation

Personalfrämjande verksamhet intensifieras och behovet av ändamålsenliga lokaler utreds

Vårda och utveckla relationerna till befintliga kunder

Erbjuda kursverksamhet inom sjösäkerhetsområdet i enlighet med internationella och nationella krav

Fortsätta en effektiv marknadsföring av ASA inom de skandinaviska länderna och lokalt

Aktivt samordna och koordinera den åländska sjöfartsutbildningen inom ramen för ASA

Stärka och synliggöra varumärket ASA och Åland som destination för sjöfartsrelaterade utbildningar och branschunderstödd verksamhet

Utveckla kurserna i hamn-, bassäng- och brandanläggningarna samt marknadsföra dessa lokalt och på våra närliggande marknader

85600 Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	302 019	290 000		233 000
Avgiftsintäkter	325 623	550 000		300 000
Summa Verksamhetens intäkter	627 641	840 000		533 000
Personalkostnader	-839 019	-884 413		-895 496
Köp av tjänster	-234 411	-319 900		-335 871
Material förnödenh	-206 483	-263 000		-270 641
Övr verksamh kostn	-234 151	-245 687		-241 993
Summa Verksamhetens kostnader	-1 514 064	-1 713 000		-1 744 001
Summa Verksamhetsbidrag	-886 423	-873 000		-1 211 001
Ränteintäkter	-25			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-25			
Summa Årsbidrag	-886 448	-873 000		-1 211 001
Avskrivn enl plan				-136 000
Summa Av- och nedskrivningar				-136 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-886 448	-873 000		-1 347 001
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-886 448	-873 000		-1 347 001

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum	-794 982	-886 448	-873 000	-1 347 001
Summa 8560 Ål Sjösäkerhetscent	-794 982	-886 448	-873 000	-1 347 001

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 1.347.000 euro inklusive internhyra om 229.000 euro. Av kostnaderna avser 136.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Beräknade inkomster uppgår till 533.000 euro, varav inkomsterna från ASASC verksamhet beräknas till ca 410.000 euro, av detta beräknas 85.000 euro komma från interndebitering och 25.000 euro från försäljning av administrativa tjänster till Högskolan på Åland. ASASC övriga intäkter för extern försäljning estimeras till 300.000 euro.

Intäkterna för M/S Michael Sars beräknas till 123.000 euro varav interndebitering står för 83.000 euro och extern försäljning estimeras till 40.000 euro.

Utgifter

Beräknade kostnader uppgår till totalt 1.880.000 euro, kostnader för ASA uppgår till 92.000 euro och kostnaderna för M/S Michael Sars till 493.000 euro. Kostnaderna för ASASC beräknas till 1.295.000 euro, innefattande internhyran om 229.000 euro.

860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet (AMS) verkar i enlighet med LL (2006:9) om Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet. De service- och förvaltningsuppgifter som ankommer på AMS samt övergripande mål för verksamheten regleras av LL (2006:8) om arbetsmarknadspolitisk verksamhet, LL (2015:56) om sysselsättningsfrämjande utbildning, LL (2012:74) om främjande av integration, LL (2003:71) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt LL (2006:76) om studiestöd. AMS kan också erbjuda tjänster eller ge service med stöd av budgetbeslut. På den grunden administrerar AMS exempelvis systemet med högskolepraktikanter och tillhandahåller arbetspsykologtjänster samt upprätthåller verksamheten inom ramen för Åland Living.

Utgifterna för de studiestödsförmåner som AMS ansvarar för finns upptagna under moment 50200.

AMS ansvarar, enligt beslut av landskapsregeringen, för landskapets deltagande i det formella nordiska samarbetet genom representation i Nordiska ministerrådets ämbetsmannakommitté för arbetsliv och i kommittén underlydande arbetsmarknadsutskottet. I beredningen av Finlands nationella ställningstagande gällande beslut som fattas inom EU följer AMS med arbetet inom beredningssektion EU29 Sysselsättning. Landskapsregeringen har utsett AMS till Euresmedlem enligt artikel 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/589 om ett europeiskt nätverk för arbetsförmedlingar (Eures), om arbetstagares tillgång till rörlighetstjänster och om ytterligare integration av arbetsmarknaderna.

Dessutom handhar AMS förvaltningsuppgifter med stöd av överenskommelseförordningar. Det handlar om bindande utlåtanden till arbetslöshetskassor, mottagande av lönegarantiärenden samt delbeslut kopplat till uppehållstillstånd för arbete.

Huvuduppgiften för landskapets i lag reglerade arbetsmarknadspolitiska verksamheter är att effektivt och ändamålsenligt sammanföra den som söker arbete med den som söker arbetskraft, att främja sysselsättning och kompetensutveckling, att främja en regionalt balanserad utveckling av arbetsmarknaden, att verka för kvinnors och mäns rätt till arbete på lika villkor, att motverka diskriminering på arbetsmarknaden, att underlätta för personer med svag ställning på arbetsmarknaden att få arbete och förhindra utslagning från arbetsmarknaden samt att motverka långa tider utan reguljärt arbete.

I lag angivna sysselsättningsmål är bland annat att uppnå och bibehålla en hög och jämn sysselsättning som tryggar utkomsten för landskapets befolkning och som grundar sig på ett fritt val av arbetsplats samt på utförande av ett meningsfullt arbete. Landskapet bör särskilt genom arbetsmarknadspolitiska åtgärder sträva till att främja efterfrågan och utbudet av arbetskraft i syfte att bekämpa arbetslöshet eller brist på arbetskraft. Arbetsmarknadsservicen och åtgärderna ska också vara tillgängliga för personer med olika former av funktionsnedsättningar. Landskapsregeringen antar årligen en verksamhetsplan med närmare inriktning på arbetsmarknadspolitiken i landskapet.

Landskapsregeringen föreslog i budgeten för år 2023 en tvåårig satsning på att stärka den åländska attraktionskraften, vilken ska utvärderas under andra halvåret 2024. Syftet är att ansvara för samordning av landskapsregeringens arbete för att öka Ålands attraktionskraft för boende, besökare och företag i samarbete med bl.a. Åland Living. Landskapsregeringen föreslår höjt anslag för Åland Living år 2024 för att utveckla Ålands Livings verksamhet och roll som en central aktör i arbetet med att stärka den åländska attraktionskraften. 25.000 euro av anslaget ska användas för att ge ÅSUB i uppdrag att genomföra en undersökning om varför personer flyttat från Åland, se även moment 61000.

Landskapsregeringens bedömning var att den nya lagstadgade serviceprocessen som trädde i kraft 2.5.2022 skulle främja sysselsättningen på ett effektivt sätt samt att nuvarande personalresurser vid AMS var tillräckliga för att kunna verkställa den nya serviceprocessen på ett bra sätt. Den nya

serviceprocessen för arbetssökande har medfört oförutsedda ökade administrativa uppgifter för tjänstemännen vid AMS och tilläggsresurser behövs. Den förstärkning av personalresurserna som gjordes under år 2020 bibehålls år 2024. Det har visat sig att serviceprocessen har lett till en myckenhet av lagstadgat administrativt arbete som minskar på den arbetstid som kan ägnas åt egentligt kundarbete. Ökade personalkostnader tillkommer för vikarier under semesterperioderna i samband med pensionsavgångar.

Ökad satsning på Åland Living som en del i att stärka Ålands attraktionskraft

Åland Living verkar för att Åland ska upprätthålla ett positivt inflyttningsmönster, med målsättningen att öka antalet inflyttande i linje med det mål som formulerats för år 2030. Här är flyttvägledning och informationsservice en central del av verksamheten.

Det finns särskilda intressegrupper inom inflyttningen vilka man, genom marknadsföringsmaterial och strategi, riktar sig särskilt till. Det är av stor vikt att arbetet som Åland Living gör når ut utanför Åland. Ett fortlöpande och strategiskt kommunikationsarbete är centralt i Åland Livings verksamhet.

Åland Living verkar även för att hålla nere utflyttningen. Viss utflyttning är naturlig och till och med gynnsam, dock ligger det i landskapet Ålands intresse att känna till utflyttningsmönstret och förstå dess bakomliggande drivkrafter. Här är kontinuerligt undersökningsarbete och insamlande av data en viktig del.

Åland Livings uppdrag är:

- att bidra till att den åländska arbetsmarknadens behov av arbetskraft och att företagsetableringar tillgodoses, varför samverkan med näringslivet är av vikt
- en del av landskapets totala integrationsarbete, varför samverkan med aktörer som verkar för integration är av vikt
- en del av landskapets platsutveckling och värdskapsarbete, varför samverkan med aktörer som verkar inom dessa områden är av vikt
- att verka för Ålands kompetensförsörjning, varför samverkan och dialog med utbildningsväsendet är av vikt.

Budgetmål
Sysselsättningsanställningar hos landskapet
Ökad inflyttning
Yrkesinriktad rehabiliteringsplanering eller yrkesplanering
Minska antalet långtidsarbetslösa
Karriärvägledning

86000 Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	9 000	10 000		15 000
Summa Verksamhetens intäkter	9 000	10 000		15 000
Personalkostnader	-1 391 670	-1 412 530		-1 474 012
Köp av tjänster	-247 313	-233 032		-297 563
Material förnödenh	-55 520	-29 400		-35 000
Övr verksamh kostn	-169 602	-180 038		-193 090
Summa Verksamhetens kostnader	-1 864 105	-1 855 000		-1 999 665
Summa Verksamhetsbidrag	-1 855 105	-1 845 000		-1 984 665
Övr finansiella kost	-70			-21 335
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-70			-21 335

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Summa Årsbidrag	-1 855 175	-1 845 000		-2 006 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-1 855 175	-1 845 000		-2 006 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-1 855 175	-1 845 000		-2 006 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
86000 Arb.markn & studieservicemynd.	-1 796 952	-1 855 175	-1 845 000	-2 006 000
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	-9 408 190	-6 601 610	-6 212 000	-6 873 000
Summa 8600_7 AMS	-11 205 142	-8 456 784	-8 057 000	-8 879 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 15.000 euro och anslag om 2.021.000 euro.

Inkomster

Föreslås inkomster om 15.000 euro för ersättningar för AMS:s handläggning av ansökningar om uppehållstillstånd för arbete och inkomster från försäljning av arbetspsykologtjänster.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 2.021.000 euro för AMS:s verksamhetsutgifter, inklusive verksamheten Åland Living samt arbetspsykologens verksamhet.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-796 661	-1 262 000		-923 000
Anslag netto	-796 661	-1 262 000		-923 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 923.000 euro.

Utgifter

Anslaget avser 673.000 euro för sysselsättningsfrämjande åtgärder, se även moment 86050.

Från anslaget bekostas projektinriktade åtgärder. AMS upphandlar projekt som är inriktade på särskilda kategorier av arbetslösa med svag ställning på arbetsmarknaden. I övrigt upphandlar AMS alltefter behov olika slag av sysselsättningsåtgärder, exempelvis kurser som är inriktade på jobsökning och vägledning i syfte att förbättra deltagarnas möjligheter att hitta jobb eller utbildningsplats.

Anslaget kan även användas för att skapa möjligheter till individuella lösningar för enskilda genom anskaffning av sysselsättningsfrämjande utbildning eller av valideringsåtgärder. Det kan handla om upprätthållande eller komplettering av befintlig kompetens, förberedelse för att starta egen verksamhet eller dylikt. Anslaget kan också användas för att anskaffa karriärvägledning samt att vid behov erbjuda personer särskilt stöd och handledningsinsatser samt tolktjänster.

För praktikantplatser för högskolestuderande föreslås ett anslag om 250.000 euro.

Praktikantplatserna används i syfte att ge högskolestuderande möjlighet att erhålla praktik inom sitt utbildningsområde eller via utredningsarbete knyta kontakter med arbetslivet på Åland med tanke på framtida arbetsmöjligheter. Anslaget är dimensionerat för att erbjuda cirka 40 studerande en praktikanställning om cirka 2 månader vardera samt 2 praktikanter hos Ålands ministerråd vid Finlands EU-representation i Bryssel om cirka 6 månader vardera. Praktikanterna är anställda och avlönade av AMS. Praktiken kan genomföras såväl inom privat som offentlig sektor. En studerande kan beviljas praktikantplats endast en gång. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	-5 804 948	-4 950 000		-5 950 000
Anslag netto	-5 804 948	-4 950 000		-5 950 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 5.950.000 euro.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 5.500.000 euro för arbetslöshetsersättningar. Ur landskapets medel erläggs grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd i enlighet med landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Stödbeloppen höjs vanligen från och med den 1 januari. Anslaget har i övrigt beräknats utgående från att arbetslösheten under år 2024 fortsättningsvis kommer att ligga på en något högre nivå än före pandemin och att antalet stödberättigade därmed kommer att ligga kvar på en högre nivå.

Föreslås ett anslag om 1.123.000 euro för genomförande av sysselsättningsfrämjande åtgärder. Av anslaget redovisas 673.000 euro under moment 86050 Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet. Anslaget täcks av penningautomatmedel, se kapitel 350.

Under momentet upptas anslag för de sysselsättningsfrämjande åtgärder som regleras i landskapslagen om arbetsmarknadspolitisk verksamhet. Anslaget används för stödiriktade åtgärder och andra sysselsättningsfrämjande åtgärder för arbetslösa arbetssökande och täcker kostnader för bland annat sysselsättningsstöd. Sysselsättningsstöd är en individuell åtgärd som kan beviljas för anställning, arbetspraktik, läroavtalsutbildning, deltidsarbete och start av företagsverksamhet. Stödet betalas till arbetsgivaren om det är fråga om anställning, annars direkt till personen.

865 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterorp

Målet för verksamheten är att skapa goda förutsättningar för det småskaliga yrkesmässiga kust- och skärgårdsfisket samt sportfisket och fisketurismen. Arbetet förutsätter långsiktighet och kontinuitet med faktiska uppgifter om fiskbestånd och efterfrågan som grund.

Avsikten är att producera ca 120.000 smolt av havsöring, ca 150.000 1-somriga sikyngel och 1,2 miljoner gäddyngel. Hälften av gäddynglen produceras vid Gutterorp och hälften köps in från privata aktörer.

Landskapsregeringen bedömer att fiskyngelproduktionen vid Gutterorp är en viktig fiskevårdsåtgärd i landskapet och att en fortsatt utplantering stärker förutsättningarna för fisketurismen och yrkesfisket.

Arbetet med övrig fiskevård fortsätter, såsom identifiering av lekområden och vandringsleder för fisk samt rådgivning för bevarande, restaurering och skapande av lekområden.

86500 Ålands fiskevårdscentrum, Gutterorp, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	103 629	87 000		95 000
Övr verksamh intäkt	42 169	20 316		
Summa Verksamhetens intäkter	145 799	107 316		95 000
Personalkostnader	-331 381	-266 733		-279 071
Köp av tjänster	-25 778	-27 300		-27 450
Material förnödenh	-99 549	-149 248		-136 444
Övr verksamh kostn	-285 035	-285 035		-285 035
Summa Verksamhetens kostnader	-741 743	-728 316		-728 000
Summa Verksamhetsbidrag	-595 945	-621 000		-633 000
Summa Årsbidrag	-595 945	-621 000		-633 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	-595 945	-621 000		-633 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	-595 945	-621 000		-633 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
86500 Ålands fiskevårdscentrum	-618 508	-595 945	-621 000	-633 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, ett nettoanslag om 633.000 euro, varav cirka 285.000 euro av nettoanslaget utgörs av internhyra.

Inkomster

Inkomsterna härrör från försäljning av fisk för utplantering till fiskelag och andra intressenter inklusive landskapets fastighetsverk.

Utgifter

Utgifterna består av kostnader för personal, foder och annat för verksamheten nödvändigt material samt underhåll av maskiner och utrustning.

870 Fordonsmyndigheten

Den övergripande planen är att tillhandahålla i LL (2018:8) om Fordonsmyndigheten angivna och av landskapsregeringen ålagda tjänster till rimlig kostnad och med en god servicenivå. Myndigheten strävar efter att ha en verksamhet som präglas av stor öppenhet och hög kompetens. För att uppnå detta utvecklas verksamheten med bl.a. ny teknik i syfte att hålla nere väntetiderna för förarexamen och besiktning. Målet för året är ett högt förtroende från kunderna, fortbildning av personalen och en fortsatt god effektivitet i verksamheten.

För att ersätta det nuvarande föråldrade fordonsregistret är målet att påbörja upphandling av ett nytt register under hösten 2024, se moment 987000. Implementeringen av det nya registret förväntas vara klar under år 2027. Det nya systemet kommer att skapa bättre förutsättningar för att utveckla e-tjänster som är till nytta för kunderna samt underlätta administrationen kring fordon.

87000 Fordonsmyndigheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	8 098	15 000		15 000
Avgiftsintäkter	1 406 693	1 325 000		1 382 000
Övr verksamh intäkt	67			
Summa Verksamhetens intäkter	1 414 857	1 340 000		1 397 000
Personalkostnader	-708 635	-860 122		-859 594
Köp av tjänster	-285 253	-344 500		-350 001
Material förnödenh	-78 138	-53 588		-66 700
Övr verksamh kostn	-1 106	-1 790		-40 705
Summa Verksamhetens kostnader	-1 073 132	-1 260 000		-1 317 000
Summa Verksamhetsbidrag	341 725	80 000		80 000
Summa Årsbidrag	341 725	80 000		80 000
Avskrivn enl plan				-192 000
Summa Av- och nedskrivningar				-192 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	341 725	80 000		-112 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	341 725	80 000		-112 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
87000 Fordonsmyndigheten	132 607	341 725	80 000	-112 000
Summa 8700_7 Fordonsmyndigheten	132 607	341 725	80 000	-112 000

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoanslag om 112.000 euro baserat på budgeterade inkomster om 1.397.000 euro och budgeterade utgifter om 1.509.000 euro. Av kostnaderna avser 192.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Intäkterna förväntas uppgå till 1.397.000 euro och består av avgifter för registrering, registerutdrag, brickor, besiktning och förarexamen.

Utgifter

Utgifterna beräknas uppgå till 1.509.000 euro. I anslaget ingår bl.a. personalkostnader, utgifter för fastighetsunderhåll, utrustning och inventarier, IT-relaterade utgifter och utgifter för fortbildning av personal.

872 Vägunderhållsverksamhet

Vägunderhållsenheten inom Vägbyråns sköter på beställning den praktiska driften och underhållet av lands- och bygdevägar samt underhållet av landskapsregeringens broar, hamnar och färjefästen enligt Servicenivå och standardbeskrivning för landskapet Ålands vägar, broar, hamnar, färjefästen och bryggor. Enheten utför uppdrag såväl internt inom förvaltningen som externt åt kommuner och privata kunder. Åt utomstående utförs arbeten på marknadsmässiga villkor och under förutsättning att den egna verksamheten inte blir lidande. Enheten anlitar även privata underleverantörer för utförandet av uppdrag. Se även moment 76010 och 76050.

Vägunderhållsenheten är uppdelad i två vägdistrikt, fasta Åland och skärgården. På fasta Åland är enheten placerad vid Möckelö vägstation. I skärgården finns fyra vägstationer; Brändö, Föglö, Kumlinge och Kökar. På de mindre öarna med lands- och bygdevägar har enheten privata tillsynsmän som sköter delar av underhållsarbetet.

87200 Vägunderhållsenheten, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	2 943 094	2 909 000		3 005 000
Summa Verksamhetens intäkter	2 943 094	2 909 000		3 005 000
Personalkostnader	-1 501 479	-1 589 425		-1 636 979
Köp av tjänster	-367 664	-397 443		-389 000
Material förnödenh	-856 351	-732 500		-781 711
Övr verksamh kostn	-195 569	-189 632		-197 310
Summa Verksamhetens kostnader	-2 921 063	-2 909 000		-3 005 000
Summa Verksamhetsbidrag	22 030	0		0
Summa Årsbidrag	22 030	0		0
Summa Räkenskapsperiodens resultat	22 030	0		0
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	22 030	0		0

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
87200 Vägunderhållet	0	22 030	0	0

Budgetmotivering

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 0 euro, med en beräknad inkomst och utgift om 3.005.000 euro.

Inkomster

Föreslås med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning att de beräknade inkomsterna och ersättningarna för produktionsverksamhet samt de arbeten som utförs åt kommuner och privata kunder om sammanlagt ca 3.005.000 euro gottskrivs momentet.

Utgifter

Anslaget avser verksamhetsutgifter för vägunderhållet. I anslaget ingår internhyra av Möckelö vägstation till verkstads- och lagerenheten samt internhyra till Fastighetsverket avseende övriga vägstationer, sandlager, maskinhall m.fl. byggnader.

873 Verkstad och lager

Verkstads- och lagerenheten inom Transportbyrån utför underhåll och reparationer av avdelningens färjor, linfärjor, arbetsfordon, maskiner och hamnanläggningar mot beställning, se moment 75010, 75030, 76010 och 76050. Enheten bemannar linfärjelinjerna som är i landskapsregeringens egen regi och sköter även vissa administrativa arbeten inom miljö- och andra tillsynsuppgifter i anslutning till linfärjorna.

87300 Verkstad och lager, verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Försäljningsintäkter	1 993 414	2 243 000		2 288 000
Övr verksamh intäkt	5 552			
Summa Verksamhetens intäkter	1 998 967	2 243 000		2 288 000
Personalkostnader	-1 496 061	-1 570 273		-1 683 706
Köp av tjänster	-293 207	-377 850		-337 519
Material förnödenh	-181 595	-233 727		-210 125
Övr verksamh kostn	-4 215	-10 650		-6 650
Summa Verksamhetens kostnader	-1 975 079	-2 192 500		-2 238 000
Summa Verksamhetsbidrag	23 888	50 500		50 000
Övr finansiella int	-4	-500		
Räntekostnader	-51			
Övr finansiella kost	-5			
Summa Finansiella intäkter och kostnader	-60	-500		
Summa Årsbidrag	23 828	50 000		50 000
Avskrivn enl plan				-49 000
Summa Av- och nedskrivningar				-49 000
Summa Räkenskapsperiodens resultat	23 828	50 000		1 000
Summa Räkenskapsperiodens under- eller överskott	23 828	50 000		1 000

Moment	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Budget inkl. TB 2023	Förslag 2024
87300 Verkstad och lager	17 945	23 828	50 000	1 000

Budgetmotivering

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, en nettoinkomst om 1.000 euro baserat på att inkomsterna uppskattas uppgå till 2.288.000 euro, medan kostnaderna uppskattas uppgå till 2.287.000 euro. Av kostnaderna avser 49.000 euro avskrivningar. Dessa har tidigare år belastat moment 89300.

Inkomster

Inkomsterna består av intäkter från den egna verksamheten, serviceavgifter samt hanteringspåslag för lagerhållna varor. I inkomsten beaktas de direkta kostnaderna och kapitalkostnaderna motsvarande avskrivningarna på årsbasis på det kapital som är bundet i verksamheten.

Utgifter

Utgifterna förväntas uppgå till 2.238.000 euro och består av kostnader för personal, inköp av tjänster och materialkostnader.

Ofördelad minskning överföringskostnader

889 Återförda anslag

Kapitlet utgår.

88900 Återförda anslag

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter				
Kostnader	104 454	100 000		
Anslag netto	104 454	100 000		

Budgetmotivering

Momentet utgår. Se moment 61099.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

890 Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster

890 Skatter och inkomster av skattenatur

Den 1.1.2021 trädde ett nytt ekonomiskt system för finansiering av självstyrelsen i kraft i och med att 7 kapitlet om Landskapet Ålands ekonomi i självstyrelselagen fick en ny lydelse (2020/33). För att täcka utgifterna för självstyrelsen återförs till landskapet Åland årligen av statsmedel ett belopp som fastställs vid en särskild avräkning, avräkningsbeloppet, samt en skatteavräkning. Genom lag (2021:22, FFS 911/2020) höjdes avräkningsgrunden till 0,47 procent från och med år 2021.

Enligt det ekonomiska systemet erhåller landskapet Åland ett avräkningsbelopp som utgör 0,47 procent av de i statsbokslutet för respektive år redovisade inkomsterna med undantag för de skatter som ingår i skatteavräkningen, rundradioskatten och upptagna nya statslån. Dessutom är Ålands befolkningsandel en faktor som antingen ökar eller minskar avräkningsbeloppet. Under ett budgetår erhåller landskapet ett förskott på avräkningsbeloppet för det pågående året. Därtill slutregleras avräkningen för det föregående året efter att statsbokslutet är fastställt. Verkställandet av slutregleringen görs med två års eftersläpning.

I skatteavräkning återförs till landskapet Åland de på Åland för respektive skatteår debiterade statliga förvärvs- och kapitalinkomstskatterna, källskatten som betalas av begränsat skattskyldiga, samfundsskatten och tonnageskatten. Därtill återförs den på Åland betalda lotteriskattens belopp. På skatteavräkningsbeloppet betalas månatliga förskott under budgetåret. Förskottsbeloppet beräknas med utfallet av tidigare beskattning och prognoser som grund. Skatteavräkningen slutregleras efter att beskattningen har slutförts för respektive skatteår. Verkställandet av slutregleringen görs med två års eftersläpning.

Enligt ikraftträdelsestadgandena till självstyrelselagsändringen erhöles skattegottgörelse enligt de tidigare bestämmelserna för skatteåren 2019 och 2020. Skattegottgörelserna erhålls med två års eftersläpning och utföll därför under budgetåren 2021 respektive 2022. Därtill utbetalades under budgetåret 2021 den lotteriskatt som hade inbetalts från Åland under år 2020.

Av nedanstående tabell framgår utvecklingen av överföringarna enligt självstyrelselagen samt beloppet av lotteriskatten.

	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
Överföringar enligt ekonomiskt system till och med 31.12.2020					
Avräkningsbelopp 1)	222 482 705				
Skattegottgörelse 2)	7 293 092	13 602 918	7 791 184		
Lotteriskatt 3)	12 014 761	10 207 241			
Överföringar enligt ekonomiskt system från och med 1.1.2021					
Avräkningsbelopp 4)		194 073 000	202 195 000	196 837 000	203 976 000
Skatteavräkning 5)		77 800 000	84 800 000	114 450 000	111 200 000
Överföringar sammanlagt enligt ovanstående	241 790 558	295 683 159	294 786 184	311 287 000	315 176 000
Förändring i %	-8,4 %	22,3 %	-0,3 %	5,6 %	0,0 %

- 1) År 2020 avser slutavräkning enligt Ålandsdelegationens beslut.
 - 2) År 2020 avser skattgottgörelse för skatteår 2018, år 2021 för skatteår 2019 och år 2022 för skatteår 2020.
 - 3) Lotteriskatten som riksmyndigheterna uppbär av Ålands Penningautomatförening återbärs till landskapet, men ingår inte i självstyrelselagens stadganden. År 2020 avser lotteriskatt för skatteår 2019 och år 2021 för skatteår 2020. Lotteriskatt för skatteår 2021 och framåt ingår i skatteavräkningen.
 - 4) Åren 2021 - och 2022 avser förskott på avräkningsbeloppet för år 2021 respektive 2022 enligt Ålandsdelegationens beslut. År 2023 innefattar förskott på avräkningsbeloppet för år 2023 samt slutreglering av avräkningen för år 2021 och ändring av förskottsbeloppet för år 2022 enligt Ålandsdelegationens beslut.
- År 2024 avser förskott enligt Ålandsdelegationens beslut samt preliminärt belopp för slutreglering av avräkningen för år 2022.
- 5) Åren 2021 och 2022 avser förskott på skatteavräkningen för respektive skatteår enligt Ålandsdelegationens beslut.
- År 2023 avser förskott för skatteår 2023 samt den slutliga skatteavräkningen för skatteår 2021 enligt Ålandsdelegationens beslut.
- År 2024 avser förskott på skatteavräkningen för skatteår 2024 enligt Ålandsdelegationens beslut samt preliminärt belopp för slutreglering av skatteavräkningen för skatteår 2022.

89000 Skatter och inkomster av skattenatur

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	298 257 654	311 930 000	2 721 000	318 746 000
Kostnader				
Anslag netto	298 257 654	311 930 000	2 721 000	318 746 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om sammanlagt 318.746.000 euro.

Inkomster

Det förskott landskapet i enlighet med 46 § självstyrelselagen erhåller på avräkningsbeloppet för år 2024 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 204.976.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet. Som slutreglering av avräkningen för år 2022 föreslås en preliminär minskning om 1.000.000 euro.

Det förskott landskapet i enlighet med 49 § självstyrelselagen erhåller på skatteavräkningen för skatteår 2024 uppgår enligt Ålandsdelegationens beslut till 114.700.000 euro, vilket belopp föreslås upptaget som inkomst under momentet. Som slutreglering av skatteavräkningen för skatteår 2022 föreslås en preliminär minskning om 3.500.000 euro. Det slutliga beloppet kan beräknas efter att beskattningen för skatteår 2022 har slutförts.

Föreslås en inkomst i form av apoteksavgift om 860.000 euro.

Momentet gottskrivs med medieavgift i enlighet med LL (2019:103) om medieavgift. Medieavgiften ingår i förskottsuppbörden av skatter. Under år 2024 verkställs förskottsuppbörd för skatteåret 2024 respektive slutreglering av tidigare skatteår. Som inkomst av medieavgift föreslås en inkomst om 2.710.000 euro. Se även moment 27000.

892 Finansiella poster

89200 Finansiella poster (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	1 303 928	1 045 000	530 000	3 295 000
Kostnader	-285 903	-560 000		-460 000
Anslag netto	1 018 025	485 000	530 000	2 835 000

Budgetmotivering

Föreslår inkomster om 3.295.000 euro och anslag om 460.000 euro.

Inkomster

I inkomsterna ingår cirka 830.000 euro för räntor på lån och landskapsgarantier, cirka 1.900.000 euro i ränteinkomster samt cirka 565.000 euro i dividendinkomster.

Utgifter

För ränteutgifter m.fl. kostnader för av landskapet upptagna finansieringslån föreslås inget anslag.

I anslaget ingår 10.000 euro för att resultatmässigt avskriva osäkra kundfordringar enligt god bokföringssed. I den mån landskapet i ett senare skede erhåller betalning för fordringarna kan inkomster påföras momentet.

Föreslås ett anslag om 450.000 euro i räntestöd för studielån, erläggande av borgensansvarsbelopp i enlighet med LL om studiestöd (2006:71).

Av anslaget föreslås 100.000 euro för ersättande av kreditförluster för landskapsgarantier och lån beviljade på landskapets ansvar. Anslaget avser även landskapets andel av Finnvera Abp:s kreditförluster för lån beviljade enligt avtal. Se även moment 61000 samt landskapsregeringens åtaganden gällande stödordningen landskapsgaranti för likviditetslån med anledning av covid-19.

Finnvera Abp är ett statsägt specialfinansieringsbolag som erbjuder riskfinansiering samt utvecklingstjänster för små och medelstora företag, främjar export och företagets internationalisering samt befrämjar regionalpolitiska åtgärder. För att möjliggöra för små och medelstora företag på Åland att ta del av Finnveras Abp:s produkter har landskapsregeringen och Finnvera Abp sedan många år tillbaka ett samarbetsavtal, där nuvarande avtal är i kraft fram till 31.12.2025.

Per 16.8.2023 uppgick Finnveras Abp:s åtaganden till 6,6 miljoner euro där landskapets andel uppgår till 50 procent i enlighet med gällande avtal. Landskapsregeringens åtagande ifråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgick till 358.060 euro.

Föreslås att anslaget även kan användas för att täcka åtagande för landskapsborgen för lån som upptagits i enlighet med landskapsförordning om investeringsstöd och startstöd till jordbruket (2023:68) vilka beviljats med stöd av bevillningsfullmakt under moment 61500.

Vidare föreslås att anslaget även kan användas för att täcka åtaganden för ägarbostäder med borgensförbindelser under moment 71510. Vid tidpunkten för uppgörandet av föreliggande budgetförslag var inga åtaganden kända varför inget anslag har upptagits i detta skede.

89230 Landskapets fastighetsverk

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	6 000 000	4 500 000		5 000 000
Kostnader				
Anslag netto	6 000 000	4 500 000		5 000 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 5.000.000 euro samt mål och fullmakter för Fastighetsverket enligt nedanstående motiveringar.

Inkomster

Landskapsregeringen ska besluta om Fastighetsverkets resultatmål och intäktsföringsmål efter att budgeten beslutats, men eftersom ett förskott av avkastningen kommer att uppbäras för år 2024 bör resultatmål och intäktsföringsmål beslutas samtidigt som förskottet på avkastningen beslutas av lagtinget. Landskapsregeringen föreslår att resultatmålet uppgår till 5.600.000 euro och att intäktsföringsmålet beslutas till 5.000.000 euro. Intäktsföringsmålet uppgår till 89,2 procent av resultatmålet. Överskottet utgår främst utifrån de kalkylerade internräntorna som ingår i de hyresbelopp som debiteras respektive förvaltningsenhet, men påverkas även av eventuellt överskott eller underskott i verksamheten i övrigt samt av ränteintäkter på likviditet. I samband med att bokslutet för Fastighetsverket fastställs tas ställning till eventuell ändring av inkomstföringen till landskapets budget.

Energieffektiviseringar och hållbar utveckling

Efter volatilitet och osäkerhet år 2023 torde kostnaderna för främst elektricitet men även värme i landskapets fastigheter normaliseras. Energieffektiviseringsåtgärderna har lett till att användningen av olja nu är helt utfasad. Fokus är på installation av solcellsanläggningar samtidigt som ett aktivt arbete med förnyelse av hela ventilationsanläggningar eller komponentutbyten där investeringar med kort återbetalningstid kan göras. Landskapsregeringen uppmanar fortsättningsvis Fastighetsverket att investera inom förnybar energi, vattenskydd, hållbara byggnadsprojekt, klimatsmarta transportmetoder, beakta social hållbarhet med fokus på tillgänglighet samt ekonomisk hållbarhet genom sänkning av landskapets långsiktiga kostnadsnivå.

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll och andra investeringar upptas 6.500.000 euro. Det finns ett fortsatt stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även pågående effektiviseringar av uppvärmning, ventilation och solcellsanläggningar ingår i planerat underhåll.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om totalt högst 7.570.000 euro. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under det följande räkenskapsåret får medföra utgifter om högst 6.560.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

Fastighetsverket har möjlighet till omdisponering av den totala investeringsfullmakten om 7.570.000 euro inkluderande möjlighet att efter samordning med landskapsregering köpa in fast egendom för landskapets behov.

	2024	2025	2026
Ombyggnad självstyrelsegården	800 000		
Moduler Ålands musikinstitut	170 000 1)		
Eckerö post- och tullhus	100 000	60 000	
Planerat underhåll och andra investeringar	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Totalt	7 570 000	6 560 000	6 500 000

1) Framflyttad från budget 2023

Lån och likviditetshantering

Föreslås att fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2024.

Fastighetsförsäljningar och långtidsarrenden

Fastighetsverket föreslår inga fullmakter för försäljning av fast egendom år 2024.

89250 Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	20 000 000	32 700 000		32 500 000
Kostnader	-366 065	-13 876 000	676 000	-8 456 000
Anslag netto	19 633 935	18 824 000	676 000	24 044 000

Budgetmotivering

Föreslås en inkomst om 32.500.000 euro samt ökning av reservering ur penningautomatmedel med 10.000.000 euro. Därtill föreslås en upplösning av tidigare reserverade penningautomatmedel om 1.544.000 euro.

Inkomster

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en inkomst om 32.500.000 euro.

Utgifter

Med hänvisning till kapitel 350 föreslås en reservering om 10.000.000 euro "fonderas" för att trygga den tredje sektorns framtida verksamhet. Därtill föreslås med hänvisning till tilläggsbudget 1 år 2023 en upplösning av tidigare reserverade penningautomatmedel om 1.544.000 euro varav 900.000 euro avser kostnader för digitalisering, se moment 21200, 620.000 euro avser vattenförbättrande åtgärder samt nationell medfinansiering av Baltic reed om 24.000 euro, se moment 45000.

893 Upp- och nedskrivningar

89300 Upp- och nedskrivningar (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Intäkter	5 000			
Kostnader	-9 995 087	-13 840 000		
Anslag netto	-9 990 087	-13 840 000		

Budgetmotivering

Rubriken ändrad.

Föreslås inget anslag. Se bilaga 3.

Utgifter

I budgeten för år 2023 upptogs under detta moment anslag för avskrivningar enligt plan för tillgångar som är underkastade förslitning. Avskrivningar görs på immateriella tillgångar, byggnader och konstruktioner, vägar och annan infrastruktur, transportmedel, arbetsmaskiner samt övriga maskiner och inventarier.

Avskrivningarna belastades i budgeten för år 2023 centralt på detta moment förutom avskrivningar som hör till ÅHS, moment 84000 samt Högskolan på Åland, moment 85000. I budgetförslaget föreslås de tidigare centralt budgeterade avskrivningarna att belastas respektive moment där verksamhetens övriga kostnader belastas, se bilaga 3.

Under momentet intäktsfördes även en upplösning av investeringsreserveringen för Vårdöbron. Denna post fördelas ut till momentet som belastas med avskrivningar för Vårdöbron, se bilaga 3.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

100 Lagtinget

9111 Lagtingets kansli

911150 E-demokrati - uppdatering (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto				-450 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 450.000 euro.

Utgifter

Medel för uppdatering anslås för ett ersättande system på basen av en rekommendation från Ålands offentliga IT-bolag ÅDA Ab. Projektet beräknas sammantaget ta drygt ett år varför anslaget fördelas mellan åren 2024 och 2025. Den uppskattade totalkostnaden är 450.000 euro.

200 Landskapsregeringen och regeringskansliet

9212 Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-163 692	-230 000	-276 000	-800 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 800.000 euro.

Utgifter

I sin helhet reflekterar dessa anslag förvaltningens strategiska orientering mot förbättrad digital informationshantering och stärkande av digitalisering inom förvaltningen.

Inom föreliggande anslag avses att ytterligare effektivisera förvaltningens interna processer. Ett specifikt anslag om 200.000 euro är avsatt för utvecklingen av ett förnyat intranät. Det nya intranätet förverkligas med primära målsättningar kring säkerhetsförstärkning, driftseffektivitet samt sömlös integration med förvaltningens existerande kommunikationslösningar.

Vidare föreslås ett anslag om 400.000 euro för etableringen av ett e-arkiv och ett nytt ärendehanteringssystem. Med ständigt ökande mängder av digital information står förvaltningen inför växande utmaningar då riksarkivet har beslutat att upphöra med leverans av handlingar i pappersformat till landskapsregeringen. Genom att inskaffa ett e-arkiv enligt SÄHKE2-standard säkerställs en effektiv administration, arkivering och åtkomst av digital information. Inom ramen för detta projekt utvärderas även behovet av ett nytt ärendehanteringssystem, anpassat för arkivering enligt gällande krav.

För att stöda den pågående digitaliseringsprocessen inom förvaltningen har ett anslag om 200.000 euro avsatts för att skapa en säker och standardiserad datautbytesplattform. Denna plattform kommer att underlätta datadelning mellan olika aktörer, samtidigt som lagstiftningen om datadelning för offentliga Åland beaktas. Förvaltningen på Åland är i stor utsträckning beroende av data från både lokala datasystem och de som upprätthålls av nationella myndigheter. I många fall kommer data från förvaltningen på Åland också att behöva delas med nationella system. Processerna för att få tillstånd, ingå avtal och tekniska lösningar för ömsesidig åtkomst och lagring av data är komplexa och kräver omfattande expertis.

Fullmakt

Kostnaden för nästa fas av projektet "Ålandstrafikens digitaliseringsresa" är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 500.000 euro fördelat över åren 2024-2026. Beaktat tidigare beviljade medel upptas 150.000 euro i senare budgetförslag.

Utvecklingen av en säker datautbytesplattform förväntas pågå till åren 2025-2026 och inkluderar utveckling av systemarkitektur samt etablering av e-tjänster och en e-tjänsteplattform. Det föreslås en fullmakt om 600.000 euro fördelat över åren 2024-2026.

9215 Kommunikationsverksamhet

921500 Kommunikationsverksamhet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto				-100 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 100.000 euro.

Utgifter

Landskapsregeringens telefonväxelsystem bygger på äldre teknik och är i behov av förnyelse. Beräknad kostnad är 100.000 euro under år 2024 och 50.000 euro under år 2025. Den tekniska plattformen inklusive programvaror hålls förvisso uppdaterad men en förnyelse av plattformen är, med beaktande av den tekniska utvecklingen, oberoende av detta motiverad

Fullmakt

Föreslås en fullmakt om 50.000 euro för att färdigställa utbytet av landskapsregeringens telefonväxelsystem.

921510 Ålands representation i Helsingfors, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto				-1 200 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 1.200.000 euro.

Utgifter

För att ytterligare stärka det offentliga Ålands profil och synlighet i Helsingfors, föreslår landskapsregeringen att anslag upptas för inköp av nya lokaler. Avsikten är att utrymmena ska omfatta både lokaler för verksamheten och boendet för representanten. Momentet kan även påföras övriga investeringsutgifter som uppstår i samband med köpet.

300 Finansavdelningens förvaltningsområde

9340 Särskilda lån och investeringar

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-519 270	-400 000		-1 000 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro.

Inkomster

Momentet kan påföras inkomster av försäljning av aktier.

Utgifter

Föreslås ett anslag om 1.000.000 euro för att förstärka det egna kapitalet i Kraftnät Åland Ab. Genom kapitaltillskottet minskar behovet av höjda eltariffer till följd av räntehöjningar.

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

934080 Övriga lån (F)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	3 143 181	2 200 000		1 700 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 1.700.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser amorteringar på lån. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

Utgifter

Momentet kan påföras amorteringar av regionallån från Nordiska Investeringsbanken, vilka motsvaras av inbetalningar under föreliggande moment, se inkomster ovan. Vid tidpunkten för uppgörandet av budgetförslaget finns inget lån som har förmedlats ur Nordiska Investeringsbankens regionallånekvot.

9350 Penningautomatmedel

935010 Lån ur penningautomatmedel (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-5 111 627	-850 000	100 000	-890 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 890.000 euro.

Utgifter

Anslaget utges som lån för aktivitetsfrämjande och sysselsättningskapande investeringsprojekt. Lånet kan även utges för socialvårds- och idrottsanläggningar samt liknande projekt. Se även kapitel 350.

Lån utges till kommuner, föreningar och sammanslutningar. Räntan föreslås uppgå till 3 %.

400 Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde

9440 Naturvård

944000 Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-420 000	-300 000		-725 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 725.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för inköp och intrångsersättningar för nya och tidigare utsedda Natura 2000-områden och naturreservat.

500 Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde

9540 Ålands museum

954000 Inköp av konst (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-27 294	-25 000		-25 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 25.000 euro.

Utgifter

Anslaget föreslås för att uppfylla målsättningarna för Ålands museum vad gäller inköp av konst, omfattande såväl utövande som tidigare verksamma och framlidna konstnärer. Särskild uppmärksamhet fästs vid jämlikhets- och mångfaldsperspektiv för att uppnå representativ balans i konstsamlingen. Konstinköpen ska inkludera traditionell bildkonst, modern foto- och videokonst samt konstinstallationer.

Det är av vikt att det finns en kontinuitet i inköpen till konstsamlingen. Samlingen kan därmed följa den utveckling som sker på fältet och förmå återspegla de strömningar som sker i samhället under olika epoker.

Föreslås med hänvisning till 6§ i finansförvaltningslagen (2012:69) att inkomster av avkastningen från Irene och Halvdan Stenholms donationsfond kan gottskrivas momentet. Avkastningen ska användas för inköp av värdepapper och konst.

954010 Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-629 778	-128 000		-190 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 190.000 euro.

Utgifter

De kvarvarande resterna av huvudfästet i Bomarsund och de friliggande försvarstornen genomgick omfattande gestaltande restaureringsåtgärder under 1900-talet, vilket i stort konsoliderat ruinerna till en given form. Ruinerna har sedan dess utsatts för vädrets makter, tidens tand och slitage av besökare, vilket med tiden gett upphov till ett tilltagande underhållsbehov och säkerhetsproblematik. Delar av fästningen är i nuläget avspärrade på grund av fallrisker och rasrisker. Det är därmed dags att ta ett helhetsgrepp om Bomarsunds fästning och initiera ett flerårigt ruinrestaureringsprojekt som kan kombineras med utveckling av ledstråk, trappor, räcken och andra säkerhetsarrangemang tillsammans med förnyade satsningar på hur fästningens historia och värden ska förmedlas på plats. Föreslås ett anslag om 100.000 euro för att ta fram en projektplan.

Uppbyggandet av Ålands museums nya samling av åländskt konsthantverk och design fortgår enligt en sjuårig plan. Särskild uppmärksamhet riktas mot en materialkategori per år för såväl inköp till samlingen som för dokumentation. Inköp till samlingen ska omfatta nu levande och tidigare verksamma konsthantverkare och designers, men särskild vikt måste läggas på att förvärva representativa verk av tidigare verksamma och framlidna utövare, då dessa helt saknat representation i Ålands museums samlingar sedan tidigare. För inköp och dokumentation föreslås ett anslag om 20.000 euro.

Som en del av projektet med utbytet av gamla lysrör mot ändamålsenligare och miljövänligare armaturer i utställningssalarna på Ålands kulturhistoriska museum och Ålands konstmuseum föreslås ett anslag om 20.000 euro. Totalt har 145.000 euro avsatts för byte till miljövänligare belysning.

För att ersätta projektorn i Ålands kulturhistoriska museums Årstidsrum samt ytterligare en projektor i den permanenta utställningen mot en laserprojektor föreslås ett anslag om 50.000 euro.

700 Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde

9745 Oljeskydd

974500 Oljeskyddsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	30 000			-30 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 30 000 euro.

Utgifter

Anslaget används för förnyande av en mindre oljeskyddsbåt.

Det står i dagsläget ännu inte klart i vilken omfattning den kommande Miljöskyddsfonden i Finland kommer att kunna bevilja landskapsregeringen likadana bidrag för anskaffning av bekämpningsmaterial som Oljeskyddsfonden tidigare kunnat.

Vid eventuella förändringar i resursbehov under året avser landskapsregeringen att återkomma i en ändringsbudget.

9750 Kostnader för sjötrafik

975000 Fartygs- och färjeinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-350 909	-1 485 000		-250 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 250.000 euro.

Utgifter

Landskapets tonnage omnämns i utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 6 och dess färdplan. Vid nyanskaffning går därför landskapsregeringen i mån av möjlighet och tillgänglighet in för alternativ till fossilt bränsle. Ett övergripande syfte med de investeringar som görs inom befintligt tonnage är att minska fossilbränsleförbrukningen. Tonnaget i skärgårdstrafiken är i behov av förnyelse på grund av bl.a. ökade krav på tillgänglighet och säkerhet, ålder och kapacitetsbrist. Idag äger landskapsregeringen åtta frigående färjor, vilka har en medelålder på 32 år, medan de åtta linjefärjorna har en medelålder på 42 år.

Kostnaderna för att ställa om skärgårdstrafiken är mycket omfattande. För att en omställning ska vara möjlig krävs även infrastruktursatsningar i elnät och hamnar.

Av anslaget föreslås 120.000 euro för renoveringar av och anskaffningar till M/S Ådan samt 80.000 euro för anpassningar till trafiken. Under tidigare år påbörjade och finansierade åtgärder fortgår under året.

För att till viss del förnya tonnaget, beaktande tillgängliga tekniker och energiinfrastruktur, föreslås upphandling av en totalentreprenad på norra linjen, se moment 75010 Upphandling av sjötrafik.

Avdelningen har under år 2023 sammanställt information och kunskap om landskapsregeringens tonnage och om möjligheter till övergång till fossilfri trafik.

Under året avses alla frigående linjer samt linjefärdlinjer kartläggas mera i detalj med tanke på vilka olika åtgärder som är möjliga på respektive linje, inklusive tidsåtgång samt kostnadsförslag, varefter en åtgärdsplan kan presenteras i en senare budget. För kartläggningen föreslås 50.000 euro.

9760 Kostnader för väghållning

De övergripande målen för investeringarna i infrastrukturen är att:

- förbättra trafiksäkerheten för fordons- och gångtrafikanter, genom att förebygga olyckor till följd av brister i trafiksystemet
- tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt, genom att bibehålla och förbättra förutsättningar för tillväxt och utveckling för alla på hela Åland
- nyinvesteringar i transportnätet ska göras för att de uppdaterade krav som finns gällande vikt på fordonslaster ska klaras samt
- förbättra trafiksäkerheten enligt branschstandard för trafikområden som påverkas när investeringar genomförs.

Projekten bidrar till att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål 1, 4 och 5 genom att skapa jobb lokalt, öka transportsektorns konkurrenskraft genom att ta bort konkurrenshämmande begränsningar i trafikinätet och ge samma förutsättningar att verka och leva för ålänningarna.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-12 525 858	-17 150 000		-18 300 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 18.300.000 euro.

Enligt tidigare budgetbeslut i lagtinget och av landskapsregeringen antagna åtgärdsprogram är ett 30-tal större och mindre bro-, hamn- och vägprojekt aktuella. I tidigare budgeter har anslag upptagits för hela eller delar av projekten. Vid tidpunkten för beredningen av föreliggande budgetförslag bedöms de planerade totala utgifterna under år 2024 uppgå till ca 22,0 miljoner euro inklusive en buffert på 0,47 miljoner euro. Vid utgången av år 2023 bedöms ca 3,7 miljoner euro återstå av tidigare budgeterade anslag, vilket belopp överförs i bokslutet till år 2024 som en reservering. Landskapsregeringen föreslår att dessa anslag kan användas för att täcka projektrelaterade kostnader. Med beaktande av kvarstående anslag från tidigare år föreslår landskapsregeringen ett ytterligare anslag om 18,3 miljoner euro för år 2024.

Landskapsregeringen föreslår samtidigt att eventuella omfördelningar av tidigare budgeterade anslag inte ska påverka möjligheten att förverkliga de projekt som lagtinget tidigare beviljat anslag för. Förverkligandet av projekten sker i enlighet med investeringsplanen som landskapsregeringen fastställer. Vid behov återkommer landskapsregeringen i ett senare budgetförslag då dessa projekt ska verkställas.

Under tidigare budgetår givna fullmakter för att ingå bro-, hamn- och vägbyggnadsentreprenadavtal belastar åren 2024-2025 med ca 45 miljoner euro. Anslag för utgifter som uppstår efter budgetår 2024 p.g.a. ingångna entreprenadavtal upptas i kommande budgetförslag. Projekten förverkligas därmed med beaktande av tillgängliga anslag under år 2024, prioritering och i vilken ordning de är klara att genomföras samt fullmakten som föreslås i föreliggande budgetförslag nedan om att ingå nya avtal.

Inkomster

Föreslås, med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning, att inkomster från externa intressenter vilka är direkt förknippade med exempelvis kabelbrunnar; rör för kabeldragningar och liknande projekt, som inte ska belasta landskapet, gottskrivs momentet.

Utgifter

Väginvesteringar

Anslaget används till planering och projektering, investering och beläggningsarbeten samt för mindre trafiksäkerhets- och förbättringsåtgärder. Med anslaget förverkligas tidigare beslut att färdigställa huvudvägarnas ombyggnad samt att grundförbättra och belägga glesbygdsvägarna. Medlen används även för reinvesteringar i syfte att upprätthålla befintlig infrastruktur. För att underlätta möjligheten till hållbara transporter och att uppfylla utvecklings- och hållbarhetsagendans mål 5, 6 och 7 kommer utbyggnaden av gång- och cykelvägnätet att prioriteras längs huvudvägarna.

För beläggning, grundförstärkning, vägförrättning, trafiksäkerhetsåtgärder och trafikutredningar avsätts ca 3,45 miljoner euro och för reinvestering i vägnätet avsätts ca 3,22 miljoner euro. Till detta kommer kostnader för utredningar, planering och projektering samt investeringar i maskiner och inventarier.

Bro- och hamninvesteringar

Broutbytesprojektet 2017-2027 (BrUt 1727) som omfattar 19 broar och syftar till att tillgodose landskapets transportinfrastruktur på lång sikt fortsätter.

Entreprenaderna för att byta ut Kastörsbron och Askörsbron påbörjades under år 2023 och förväntas vara färdigställda under år 2025. Projekten är kostnadsberäknade till 4,33 miljoner euro respektive 5,84 miljoner euro, varav 1,9 miljoner euro respektive 2,6 miljoner euro avsätts för år 2024.

Arbetet med att ta fram underlag för en reparationsentreprenad av Lemströms kanalbro inleddes under år 2022. Förfrågningsunderlaget färdigställdes och bjöds ut hösten 2023. Entreprenaden inleds år 2024 och beräknas vara klar år 2025. För projektet beräknas ca 1,2 miljoner euro förbrukas år 2024. Totalt beräknas projektet att kosta ca 3 miljoner euro.

Inledande arbete på Degerösundsbron förväntas kosta 150.000 euro under år 2024.

Under år 2021 har arbetet med del två av projektet BrUt 1727 startat genom att insamlingen av underlagsmaterial längs Bv30, Järsövägen, inlett. Utbytet av broarna längs Järsövägen kommer att ingå i ett större projekt som också omfattar åtgärder för att höja säkerheten för oskyddade trafikanter mellan Mariehamn och Järsö och trafiksäkerheten som helhet samt grundförbättring av Järsövägen. Under år 2022 har en förstudie startat för hela vägsträckan och förstudien färdigställdes under år 2023. Inledande arbete startar på en av broarna på sträckan, vilket beräknas kosta 180.000 euro under år 2024.

Föreslås att 200.000 euro avsätts för inledande förstudie gällande bro över Prästöund.

Under år 2024 kommer projekteringen av förnyande och renovering av färjfastena i skärgården att fortsätta som ett led i att anpassa färjfastena till dagens trafikbehov och kommande förnyande av fartygen. Entreprenaden och ombyggnaden av Sottunga färjfäste påbörjades under år 2023 och är kostnadsberäknad till ca 4,0 miljoner euro, varav ca 1,5 miljoner euro avsätts för år 2024. För Kumlinge norra färjfäste inleddes förstudien år 2021 och projekteringen har gjorts klar under år 2022. Projektet har bjudits ut på entreprenad under år 2023 och beräknas vara klart år 2025. Projektet är kostnadsberäknat till ca 5,5 miljoner euro, varav 2,25 miljoner euro avsätts för år 2024.

För hamnarna på Lappo och Enklinge inleddes förstudien under år 2022 och projekteringen slutfördes under år 2023. Entreprenaden beräknas inledas år 2024. Projekten är kostnadsberäknade till ca 4,9 miljoner euro per färjfäste, varav ca 1,0 miljoner euro per färjfäste är avsatta för år 2024.

Hummelvik färjfäste är i behov av ombyggnad för att anpassas till kommande förnyelse av färjor. Projektet beräknas kosta ca 5,0 miljoner euro, varav 300.000 euro avsätts för år 2024. Överö färjfäste behöver förnyas, vilket beräknas kosta ca 4,0 miljoner euro, varav 250.000 euro avsätts för projektering under år 2024.

För övriga mindre bro- och hamnprojekt, som utbyte av tätskikt på broar, utbyte av rörbroar och anpassningar av färjfästen, avsätts ca 2,25 miljoner euro under år 2024, varav renovering av kajen i Möckelö förväntas kosta 1,7 miljoner euro. I samband med renoveringen av kajen i Möckelö kommer tilländningar att lösas in.

För övriga infrastrukturprojekt avsätts 250.000 euro.

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen under år 2024 kan ingå entreprenadavtal som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 35 miljoner euro.

80 - 88 Myndigheter samt fristående enheter

9825 Ålands polismyndighet

982500 Investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-652 710	-217 000		-245 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 245.000 euro. Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster vid utbyte av bil.

Utgifter

I anslaget ingår 120.000 euro för byte av bil, 75.000 euro för Ålarms utveckling samt 50.000 euro för anskaffning av förvaringsutrymme för explosiva varor.

Systemlösningen för hantering av nödsamtal och nödmeddelanden

Upphandlingen av Ålarm sträcker sig till år 2024 med option om ytterligare två år. Som förberedelse för utgående kontraktperiod har olika alternativa utvecklingsmöjligheter av Ålarm setts över i en arbetsgrupp mellan inrikesministeriet och landskapsregeringen, där även polismyndigheten ingått. Ursprungligen var utvecklingsarbetet planerat att påbörjas hösten 2023 men har skjutits upp. För investeringskostnaden söks extern finansiering.

Fordon

Myndighetens fordonspark behöver uppdateras med en ny bil. Den bil som ersätts säljs i enlighet med tidigare praxis.

Förvaringsutrymme

Rikets lagstiftning samt arbetarskyddet ställer nya krav på förvaringsutrymme för ammunition och explosiva varor och ämnen.

9840 Ålands hälso- och sjukvård

984000 Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-1 597 713	-1 846 000		-3 256 000

Budgetmotivering

Föreslås inkomster om 1.000.000 euro och ett anslag om 4.256.000 euro.

Inkomster

Inkomsterna avser förväntad finansiering från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens för vårdinformationssystemet.

Utgifter

Anslaget för investeringar avses användas enligt följande fördelning:

- behandlingsutrustning ca 86.000 euro
- CT röntgen ca 1.500.000 euro
- fibertorn för undersökning ca 50.000 euro
- utrustning för ögonundersökning ca 100.000 euro
- patientlarm ca 280.000 euro
- C-båge ca 200.000 euro
- sprutpumpar ca 290.000 euro
- vårdinformationssystem ca 1.000.000 euro
- datacentermiljö ca 750.000 euro

Behandlingsutrustning, tandvården

Det finns ett behov att byta ut 2 tandvårdsstolar, skåpsystem för instrument och en interoralröntgen. Summan inkluderar även beräknad installationskostnad. Om nuvarande utrustning går sönder finns inte delar att få tag på och det riskeras långa avbrott i verksamheten.

CT röntgen

Nuvarande röntgen behöver bytas ut då det inte mer finns reservdelar att få till denna. Summan inkluderar installationskostnader.

Fibertorn för undersökning

Öron-, näs- och halskliniken har nu kapacitet att ha två mottagningsrum med varsin specialist. I modern öron-, näs- och halsdiagnostik ingår fiberskopier i lokalbedövning. För närvarande finns det tillräckligt med instrument för två rum men endast ett torn.

Utrustning för ögonundersökning

Utvecklingen av diagnostiska verktyg går snabbt. Inom oftalmologin ställs allt högre krav på utrustning som ger säkrare diagnos och effektiviserar patientflödet. För att säkerställa kvalitén i ögonkliniken arbete behöver utrustningen som används dagligen uppdateras och kompletteras.

Patientlarm

Förnyelse av patientlarm till medicinska avdelningen, BB/gyn, kirurgiska avdelningen och medicinska polikliniken.

C-båge

ÅHS har arbetat aktivt för att själva utföra operationer som man tidigare skickat i väg för vård utanför Åland. Det blir både billigare för ÅHS att utföra dessa operationer själv och det innebär också stora fördelar för patienterna att få sin operation genomförd hemma. En viktig förutsättning för detta är tillgång till rätt utrustning.

Sprutpumpar

Förnyelse av infusions- och volympumpar. Nuvarande behöver ersättas då de är gamla och inte möjliga att reparera.

Vårdinformationssystem

Upphandlingen av ett nytt vårdinformationssystem fortgår. Projektet har försenats bl.a. genom en över ettårig process i marknadsdomstolen där ÅHS fick rätt och kunde fortsätta projektet och samarbetet med den utvalda dialogparten. Förseningarna har lett till en förskjuten tidsplan och därmed också ökade kostnader. En del av det redan beviljade investeringsanslaget för projektet har använts för kommuners förberedelser inför ett gemensamt vårdinformationssystem.

En del anpassningar, testning och integrationer mot övriga system behöver vara på plats under år 2024 för att ÅHS ska kunna tillgodogöra sig stöd ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. EU-stödet är baserat på en driftsättning av ett nytt vårdinformationssystem inom år 2025.

För upphandling och kostnader för förberedelser för driftsättning kalkyleras idag ytterligare 1 miljon euro. Kalkylen är beroende av många osäkerhetsfaktorer och kan preciseras först då den tilltänkta leverantören givit sitt slutgiltiga anbud.

Datacentermiljö

Datacentermiljön har nått slutet på livscykeln och behöver förnyas. Föreslaget anslag avser servrar för en dubblerad clustermiljö och lagring samt nätverksutrustning för två datahallar.

9848 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

984810 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto		-40 000		-50 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster vid utbyte av bil.

Utgifter

Inköp av en ny tjänstebil för att byta ut en äldre elbil.

984820 Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-2 273			-70 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 70.000 euro.

Utgifter

Ett av laboratoriets mest centrala analysinstrument för kemiska undersökningar i vatten behöver förnyas. Analysinstrumentet beräknas efter valideringen av de nya metoderna, en process som tar ungefär ett år, innebära fler och snabbare analyser. För att kunna vidta rätt åtgärder i arbetet med att förbättra tillståndet i dricksvattentäkter och havsvikar krävs hållbara underlag och det aktuella instrumentet är en förutsättning för detta. Investeringen är därmed viktig för att hållbarhetsmål Nr 3, "Allt vatten ska ha god kvalitet", ska kunna uppfyllas.

9850 Högskolan på Åland

985000 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-757 099	0		0

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 80.000 euro och inkomster om 80.000 euro.

Utgifter

Investeringar sker inom ramen för medel från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens och omfattar bl.a. följande:

- investeringar av testsystem (för simulation, AI, solenergi, vindenergi och bergvärme) till de planerade utbildningarna i teknik samt
- uppgradering av högskolans digitala undervisningssystem inkl. klassrums- och laborieutrustning.

9852 Ålands musikinstitut

985200 Ålands musikinstitut, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto				-60 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 60.000 euro.

Utgifter

Vid ibruktagandet av modulerna kommer inredning, möbler och instrument att behöva kompletteras. Investeringen kommer att belasta budgeten med avskrivningar om cirka 12.000 euro/år i 5 år.

9855 Ålands gymnasium

985500 Investeringsutgifter (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-42 816	-160 000		-200 000

Budgetmotivering

Föreslås investeringsanslag om 200.000 euro. Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster vid utbyte av bil.

Utgifter

Investeringsanslaget utgörs av:

- byte av bil för transport av studerande till praktik- och arbetsplatser, 50.000 euro
- hörsalen vid Ålands lyceum totalrenoveras. I totalrenoveringen ingår uppgradering och flytt av tekniken (IT, ljud och bild). Samtidigt ökas tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning, 100.000 euro samt
- IT-investeringar, 50.000 euro.

9856 Ålands sjösäkerhetscentrum

985600 Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-7 198			-170 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 170.000 euro. Med hänvisning till 6 § LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning föreslås att momentet kan gottskrivas med inkomster vid försäljning av båtar.

Utgifter

Anslaget avser inköp av en ny snabb räddningsbåt (FRB) för en beräknad summa om 170.000 euro. För närvarande har centret en ny FRB som levererades år 2019, samt två uttjänata från år 2000. De äldsta två båtarna avyttras efter leverans av en ny båt. Investeringen har tidigare upptagits i budgeten men fullföljdes inte på grund av prishöjningar för dessa specifika båtar under pandemin.

Under kapitel 500 ovan framgår att en utredning gällande verksamheten vid Ålands sjösäkerhetscentrum ska genomföras. Med beaktande av utredningsarbetet förutsätter verkställighet av detta investeringsanslag landskapsregeringens godkännande.

9860 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet

986000 Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-183 689	-100 000	-50 000	-100 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 100.000 euro.

Utgifter

För fortsatt utveckling av IT-systemet som används vid handläggning av studiestödsärenden (STUART) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 500.000 euro budgeterats.

För fortsatt utveckling av IT-systemet som används vid handläggning av arbetslöshetsförmånsärenden (ALF) föreslås ett anslag om 50.000 euro. Med detta anslag har 250.000 euro budgeterats.

9865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp

986500 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto				-150 000

Budgetmotivering

Momentet nytt.

Föreslås ett anslag om 150.000 euro.

Utgifter

Utgifterna består av en komplett anläggning för ozonrening inklusive installation. Anslaget för investeringen berör en anläggning för rening av odlingsvattnet med ozon. Ozonrening är en effektiv metod för att eliminera sjukdomsframkallande partiklar och därmed minska dödligheten hos fisken. Hög dödlighet har förekommit i anläggningen under de senaste åren.

9870 Fordonsmyndigheten

987000 Fordonsmyndigheten, investeringar (R)

Sammandrag	Bokslut 2022	Budget 2023	TB 2023	Förslag 2024
Anslag netto	-89 362			-820 000

Budgetmotivering

Föreslås ett anslag om 820.000 euro.

Utgifter

Anslaget används för att ersätta den befintliga, föråldrade fordonsregisterplattformen inklusive de flesta program i anknäring till den, såsom besiktning och besiktningstider samt kassa och statistik. I kostnaden ingår projektledning, kravställning, upphandling, utveckling, testning, migrering och implementering av ett nytt system. Under tiden projektet pågår tillsätts en tillfällig intern resurs för att driva projektet. I budgetförslaget upptas ett anslag om 700.000 euro. Totalkostnaden för projektet beräknas till 1.400.000 euro. Kostnaden för projektet är emellertid svårbedömd.

Vidare föreslås 120.000 euro budgeteras för ombyggnation av kundmottagningen. Ombyggnation av kundmottagningen bedöms nödvändig för att göra den tillgänglighetsanpassad. Det skapas även bättre ergonomi för myndighetens anställda och stärker integritet för myndighetens kunder då det förekommer att känsliga uppgifter hanteras i kundtjänsten.

Fullmakt

Föreslås en fullmakt om 700.000 euro för att färdigställa ovan nämnda projekt avseende fordonsregistret.

SIFFERSTAT

		Anslag 2024	Inkomster 2024
VERKSAMHET OCH ÖVERFÖRINGAR			
100	Lagtinget	-5 043 000	0
101	Lagtinget	<u>-2 694 000</u>	<u>0</u>
10100	Lagtinget, verksamhet	-2 694 000	0
111	Lagtingets kansli	<u>-1 644 000</u>	<u>0</u>
11100	Lagtingets kansli, verksamhet	-1 605 000	0
11130	Lagtingets bibliotek, verksamhet	-39 000	0
112	Lagtingets övriga utgifter	<u>-395 000</u>	<u>0</u>
11210	Lagtingets Östersjösamarbete, BSPC, verksamhet	-30 000	0
11220	Dispositionsmedel	-110 000	0
11290	Till lagtingsgruppernas disposition för kansliändamål	-255 000	0
120	Landskapsrevisionen	<u>-240 000</u>	<u>0</u>
12010	Landskapsrevisionen, verksamhet	-240 000	0
130	Ålands delegation i Nordiska rådet	<u>-70 000</u>	<u>0</u>
13010	Ålands delegation i Nordiska rådet, verksamhet	-70 000	0
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-16 104 830	1 213 830
200	Lantrådet och ministrarna	<u>-895 000</u>	<u>0</u>
20010	Landskapsregeringen, verksamhet	-822 000	0
20020	Dispositionsmedel	-73 000	0
210	Regeringskansliet	<u>-3 795 000</u>	<u>210 000</u>
21010	Regeringskansliet, verksamhet	-3 795 000	210 000
212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	<u>-4 979 000</u>	<u>113 000</u>
21200	Utgifter för digitalisering och informationsteknologi	-4 979 000	113 000
215	Kommunikationsverksamhet	<u>-231 500</u>	<u>51 500</u>
21500	Kommunikationsverksamhet	-124 500	48 500
21510	Ålands representation i Helsingfors, verksamhet	-107 000	3 000
220	Främjande av jämställdheten	<u>-95 000</u>	<u>0</u>
22000	Främjande av jämställdheten, verksamhet	-95 000	0
225	Främjande av integration	<u>-79 000</u>	<u>0</u>
22500	Främjande av integration	-79 000	0
230	Valkostnader	<u>-6 000</u>	<u>0</u>
23000	Valkostnader, verksamhet	-6 000	0
23000	Valkostnader, överföringar	0	0
232	Understödjande av politisk verksamhet	<u>-195 830</u>	<u>172 830</u>
23200	Understödjande av politisk verksamhet och politisk information	-195 830	172 830

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
240	Brand- och räddningsväsendet	<u>-80 000</u>	<u>0</u>
24000	Brand- och räddningsväsendet, verksamhet	-80 000	0
24010	Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)	0	0
250	Personalarbete och arbetsmiljö	<u>-555 900</u>	<u>192 900</u>
25000	Utbildning, företagshälsovård, arbetarskydd, personalaktiviteter och personalpolitiska åtgärder	-555 900	192 900
252	Serviceverksamhet	<u>-441 600</u>	<u>42 600</u>
25210	Serviceverksamhet	-441 600	42 600
260	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	<u>-829 000</u>	<u>423 000</u>
26000	Landskapsregeringens övriga inkomster och utgifter	-240 000	0
26003	Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland	-155 000	0
26004	Ålandsdelegationen	-11 000	0
26005	Interreg Central Baltic Programme 2021 - 2027	-85 000	85 000
26006	Nordiska Skärgårdssamarbetet	-138 000	138 000
26007	Danaarv	-200 000	200 000
265	Konsumentskydd	<u>-3 000</u>	<u>0</u>
26500	Konsumentskydd, verksamhet	-3 000	0
270	Radio- och TV-verksamhet	<u>-2 710 000</u>	<u>0</u>
27000	Radio- och TV-verksamhet (F)	-430 000	0
27000	Radio- och TV-verksamhet, överföringar (F)	-2 280 000	0
280	Lagberedningen	<u>-1 209 000</u>	<u>8 000</u>
28010	Lagberedningen, verksamhet	-1 209 000	8 000
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-81 616 000	24 275 000
300	Allmän förvaltning	<u>-3 215 000</u>	<u>250 000</u>
30010	Finansavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-3 215 000	250 000
330	Landskapsandelar och stöd till kommunerna	<u>-25 100 000</u>	<u>0</u>
33000	Landskapsandelar och stöd till kommunerna (RF)	-25 100 000	0
350	Penningautomatmedel	<u>-4 509 000</u>	<u>0</u>
35000	Penningautomatmedel (R)	-4 509 000	0
380	Pensioner och pensionsavgifter	<u>-44 205 000</u>	<u>24 025 000</u>
38000	Pensioner och pensionsrelaterade utgifter (F)	-44 205 000	24 025 000
390	Gemensamma förvaltningskostnader	<u>-4 587 000</u>	<u>0</u>
39050	Bokföringsmässiga korrigeringar och ofördelade poster (F)	-1 807 000	0
39099	Internhyra	-2 780 000	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-33 506 000	601 000
400	Allmän förvaltning	<u>-2 161 000</u>	<u>124 000</u>
40010	Social- och miljöavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 161 000	124 000
410	Övriga sociala uppgifter	<u>-14 215 000</u>	<u>0</u>
41000	Övriga sociala uppgifter, verksamhet	-215 000	0

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
41010	Övriga sociala uppgifter, överföringar (F)	-14 000 000	0
415	Kommunernas socialvårdsområde	<u>-9 807 000</u>	<u>0</u>
41500	Kostnadsbaserade landskapsandelar och stöd inom socialvårdsområdet (F)	-9 807 000	0
420	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter	<u>-334 000</u>	<u>139 000</u>
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, verksamhet	-304 000	139 000
42000	Övriga hälso- och sjukvårdsuppgifter, överföringar	-30 000	0
430	Allmän miljövård	<u>-112 000</u>	<u>0</u>
43000	Allmän miljövård, verksamhet	-112 000	0
440	Naturvård	<u>-855 000</u>	<u>94 000</u>
44000	Naturvård, verksamhet	-700 000	94 000
44000	Naturvård, överföringar	-155 000	0
445	Penningautomatmedel för social och miljöverksamhet	<u>-4 420 000</u>	<u>0</u>
44510	Penningautomatmedel för social verksamhet (R)	-3 800 000	0
44520	Penningautomatmedel för miljöverksamhet (R)	-620 000	0
450	Vattenförsörjning och vattenvård	<u>-1 467 000</u>	<u>244 000</u>
45000	Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet	-1 307 000	244 000
45000	Vattenförsörjning och vattenvård, överföringar	-160 000	0
460	Cirkulär ekonomi	<u>-37 000</u>	<u>0</u>
46000	Cirkulär ekonomi, verksamhet (R)	-27 000	0
46000	Cirkulär ekonomi, överföringar (R)	-10 000	0
470	Miljöhälsovård	<u>-98 000</u>	<u>0</u>
47000	Miljöhälsovård	-98 000	0
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-45 958 000	677 000
500	Allmän förvaltning	<u>-4 702 000</u>	<u>26 000</u>
50010	Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-4 702 000	26 000
502	Studiestöd	<u>-8 486 000</u>	<u>80 000</u>
50200	Studiestöd (F)	-8 486 000	80 000
505	Biblioteksverksamhet	<u>-172 000</u>	<u>2 000</u>
50500	Bibliotek	-172 000	2 000
510	Allmän ungdoms-, idrotts- och kulturverksamhet	<u>-810 000</u>	<u>0</u>
51000	Landskapsandelar och stöd för medborgarinstitut och kulturverksamhet (F)	-767 000	0
51010	Ålands kulturdelegation	-43 000	0
511	Kultur- och kulturmiljöförvaltning	<u>-819 000</u>	<u>3 000</u>
51100	Kultur- och kulturmiljöförvaltning	-819 000	3 000

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
515	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott	<u>-2 585 000</u>	<u>0</u>
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, verksamhet (R)	-94 000	0
51500	Penningautomatmedel för ungdomsarbete och idrott, överföringar (R)	-2 491 000	0
516	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet	<u>-2 442 000</u>	<u>5 000</u>
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet (R)	-241 000	5 000
51600	Penningautomatmedel för kulturell verksamhet, överföringar (R)	-2 201 000	0
517	Penningautomatmedel för fritidssedel för barn och unga	<u>-1 000 000</u>	<u>0</u>
51700	Penningautomatmedel för fritidssedel för barn och unga, överföringa	-1 000 000	0
520	Landskapsandelar och stöd för utbildningsverksamhet	<u>-13 934 000</u>	<u>0</u>
52000	Landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet (F)	-13 934 000	0
535	Utbildningsverksamhet	<u>-10 341 000</u>	<u>75 000</u>
53500	Vuxenutbildning	-1 550 000	0
53510	Utvecklingsarbete inom utbildning	-630 000	75 000
53520	Högskoleutbildning	-8 161 000	0
540	Ålands museum	<u>-667 000</u>	<u>486 000</u>
54000	Ålands museum	-667 000	486 000
600	Näringsavdelningens förvaltningsområde	-17 614 000	5 030 000
600	Allmän förvaltning	<u>-2 500 000</u>	<u>9 000</u>
60010	Näringsavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 500 000	9 000
610	Näringslivets främjande	<u>-1 358 001</u>	<u>158 000</u>
61000	Näringslivets främjande, verksamhet (R)	-225 000	50 000
61000	Näringslivets främjande, överföringar (R)	-1 000 000	0
61099	Återförda anslag	100 000	0
61100	Ålands landsbygdscentrum	-233 000	108 000
615	Främjande av livsmedelsproduktion	<u>-1 387 000</u>	<u>0</u>
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, verksamhet	-12 000	0
61500	Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)	-1 025 000	0
61550	Avbytarservice (F)	-350 000	0
621	Europeiska Unionen - ERUF och ESF	<u>-1 962 000</u>	<u>785 000</u>
62100	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62102	Europeiska Unionen - ERUF och ESF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 962 000	785 000
623	Europeiska Unionen - program för landsbygdens utveckling, EJFLU	<u>-8 453 000</u>	<u>3 084 000</u>
62300	Europeiska Unionen - EJFLU, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62302	Europeiska Unionen - EJFLU, 2021 - 2027 (R-EU)	-8 303 000	3 084 000
62390	Leaderfinansiering med penningautomatmedel (R-EU)	-150 000	0
625	Europeiska Unionen - Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden, EHFVF	<u>-1 180 000</u>	<u>590 000</u>
62500	Europeiska Unionen - EHFF, 2014 - 2020 (R-EU)	0	0
62502	Europeiska Unionen - EHFVF, 2021 - 2027 (R-EU)	-1 180 000	590 000

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
640	Främjande av skogsbruket	<u>-420 000</u>	<u>150 000</u>
64000	Främjande av skogsbruket, verksamhet	-170 000	150 000
64000	Främjande av skogsbruket, överföringar (R)	-250 000	0
650	Jakt- och viltvård	<u>-146 000</u>	<u>166 000</u>
65000	Jakt- och viltvård, verksamhet (R)	-50 000	166 000
65000	Jakt- och viltvård, överföringar (R)	-96 000	0
670	Främjande av fiskerinäringen	<u>-208 000</u>	<u>88 000</u>
67000	Främjande av fiskerinäringen, verksamhet	-158 000	88 000
67000	Främjande av fiskerinäringen, överföringar	-50 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-48 837 000	2 320 000
700	Allmän förvaltning	<u>-2 795 000</u>	<u>70 000</u>
70010	Infrastrukturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet	-2 795 000	70 000
710	Planläggnings- och byggnadsväsendet	<u>-60 000</u>	<u>0</u>
71000	Planläggnings- och byggnadsväsendet, verksamhet	-60 000	0
715	Bostäder och byggande	<u>-910 000</u>	<u>0</u>
71500	Stöd för byggnadsrelaterade åtgärder (R)	-410 000	0
71510	Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)	-500 000	0
720	Samhällsteknik	<u>-1 690 000</u>	<u>550 000</u>
72000	Elsäkerhet och energi, verksamhet	-630 000	550 000
72010	Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)	-900 000	0
72030	Samhällsteknikutveckling, verksamhet	-160 000	0
740	Ålandstrafiken	<u>-499 000</u>	<u>0</u>
74000	Ålandstrafiken, verksamhet	-499 000	0
745	Oljeskydd	<u>-188 000</u>	<u>0</u>
74500	Oljeskydd	-188 000	0
747	Övrig trafik	<u>-7 950 000</u>	<u>500 000</u>
74700	Övrig trafik, verksamhet	-4 700 000	500 000
74700	Övrig trafik, överföringar	-3 250 000	0
750-751	Kostnader för sjötrafik	<u>-22 084 000</u>	<u>1 200 000</u>
75010	Upphandling av sjötrafik	-18 854 000	1 200 000
75030	Upphandling av linfärjetrafik	-2 895 000	0
75100	Understöd för varutransporter i skärgården	-335 000	0
760	Kostnader för väghållning	<u>-12 661 000</u>	<u>0</u>
76000	Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)	-2 000 000	0
76010	Utgifter för drift och underhåll av vägar	-7 767 000	0
76030	Utgifter för underhåll av farleder och fiskefyror	-415 000	0
76050	Utgifter för drift och underhåll av färjfasten, bryggor, broar, hamnar och byggnader	-2 479 000	0

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-179 740 000	28 419 000
820	Ålands statistik- och utredningsbyrå	<u>-1 009 000</u>	<u>295 000</u>
82000	Ålands statistik- och utredningsbyrå, verksamhet	-1 009 000	295 000
822	Datainspektionen	<u>-235 000</u>	<u>0</u>
82200	Datainspektionen, verksamhet	-235 000	0
823	Ålands energimyndighet	<u>-100 000</u>	<u>100 000</u>
82300	Ålands energimyndighet, verksamhet	-100 000	100 000
825	Ålands polismyndighet	<u>-11 155 000</u>	<u>458 000</u>
82500	Ålands polismyndighet, verksamhet	-11 155 000	458 000
826	Ålands ombudsmannamyndighet	<u>-382 000</u>	<u>46 000</u>
82600	Ålands ombudsmannamyndighet, verksamhet	-382 000	46 000
840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-108 695 000</u>	<u>8 990 000</u>
84000	Ålands hälso- och sjukvård, verksamhet	-108 695 000	8 990 000
848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	<u>-3 990 000</u>	<u>1 110 000</u>
84810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, verksamhet	-2 953 000	700 000
84820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, verksamhet	-1 037 000	410 000
850	Högskolan på Åland	<u>-8 896 000</u>	<u>8 896 000</u>
85000	Högskolan på Åland, verksamhet (VR)	-8 896 000	8 896 000
851	Ålands folkhögskola	<u>-1 411 000</u>	<u>112 000</u>
85100	Ålands folkhögskola, verksamhet	-1 411 000	112 000
852	Ålands musikinstitut	<u>-1 646 000</u>	<u>114 000</u>
85200	Ålands musikinstitut, verksamhet	-1 646 000	114 000
855	Ålands gymnasium	<u>-23 918 000</u>	<u>965 000</u>
85500	Ålands gymnasium, verksamhet	-23 418 000	965 000
85590	Vuxenutbildning inom informations- och kommunikationsteknik (R)	-500 000	0
856	Ålands sjösäkerhetscentrum	<u>-1 880 001</u>	<u>533 000</u>
85600	Ålands sjösäkerhetscentrum, verksamhet	-1 880 001	533 000
860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-8 894 000</u>	<u>15 000</u>
86000	Arbetsmarknads- och studieservicemyndigheten, verksamhet	-2 021 000	15 000
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, verksamhet	-923 000	0
86050	Sysselsättnings- och arbetslöshetsunderstöd, överföringar (F)	-5 950 000	0
865	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	<u>-728 000</u>	<u>95 000</u>
86500	Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp, verksamhet	-728 000	95 000
870	Fordonsmyndigheten	<u>-1 509 000</u>	<u>1 397 000</u>
87000	Fordonsmyndigheten, verksamhet	-1 509 000	1 397 000
872	Vägunderhållsverksamhet	<u>-3 005 000</u>	<u>3 005 000</u>
87200	Vägunderhållsenheten, verksamhet	-3 005 000	3 005 000

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
873	Verkstad och lager	<u>-2 287 000</u>	<u>2 288 000</u>
87300	Verkstad och lager, verksamhet	-2 287 000	2 288 000
	Verksamhet och överföringar sammanlagt	-428 418 830	62 535 830
89	SKATTEFINANSIERING, FINANSIELLA POSTER OCH RESULTATRÄKNINGSPOSTER		
890	Skatter och avgifter av skattenatur, inkomster av lån och finansiella poster	-8 916 000	359 541 000
890	Skatter och inkomster av skattenatur	<u>0</u>	<u>318 746 000</u>
89000	Skatter och inkomster av skattenatur	0	318 746 000
892	Finansiella poster	<u>-8 916 000</u>	<u>40 795 000</u>
89200	Finansiella poster (F)	-460 000	3 295 000
89230	Landskapets fastighetsverk	0	5 000 000
89250	Avkastning av Ålands Penningautomatförenings verksamhet	-8 456 000	32 500 000
893	Upp- och nedskrivningar	<u>0</u>	<u>0</u>
89300	Upp- och nedskrivningar (F)	0	0
	Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter sammanlagt	-8 916 000	359 541 000
9	INVESTERINGAR, LÅN OCH ÖVRIGA FINANSINVESTERINGAR		
	<u>Avdelning 1</u>		
100	Lagtinget	-450 000	0
9111	LAGTINGETS KANSLI	<u>-450 000</u>	<u>0</u>
911150	E-demokrati - uppdatering (R)	-450 000	0
200	Landskapsregeringen och regeringskansliet	-2 100 000	0
9212	Digitalisering och informationsteknologi inom förvaltningen	<u>-800 000</u>	<u>0</u>
921200	Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)	-800 000	0
9215	Kommunikationsverksamhet	<u>-1 300 000</u>	<u>0</u>
921500	Kommunikationsverksamhet, investeringar (R)	-100 000	0
921510	Ålands representation i Helsingfors, investeringar (R)	-1 200 000	0
300	Finansavdelningens förvaltningsområde	-1 890 000	1 700 000
9340	Särskilda lån och investeringar	<u>-1 000 000</u>	<u>1 700 000</u>
934000	Övriga finansinvesteringar (R)	-1 000 000	0
934080	Övriga lån (F)	0	1 700 000

Sifferstat

		Anslag 2024	Inkomster 2024
9350	Penningautomatmedel	<u>-890 000</u>	<u>0</u>
935010	Lån ur penningautomatmedel (R)	-890 000	0
400	Social- och miljöavdelningens förvaltningsområde	-725 000	0
9440	Naturvård	<u>-725 000</u>	<u>0</u>
944000	Anskaffning av områden för naturskyddsändamål (R)	-725 000	0
500	Utbildnings- och kulturavdelningens förvaltningsområde	-215 000	0
9540	Ålands museum	<u>-215 000</u>	<u>0</u>
954000	Inköp av konst (R)	-25 000	0
954010	Kulturarvs- och museiverksamhetsinvesteringar (R)	-190 000	0
700	Infrastrukturavdelningens förvaltningsområde	-18 580 000	0
9745	Oljeskydd	<u>-30 000</u>	<u>0</u>
974500	Oljeskyddsinvesteringar (R)	-30 000	0
9750	Kostnader för sjötrafik	<u>-250 000</u>	<u>0</u>
975000	Fartygs- och färjeinvesteringar (R)	-250 000	0
9760	Kostnader för väghållning	<u>-18 300 000</u>	<u>0</u>
976000	Infrastrukturinvesteringar (R)	-18 300 000	0
80-88	Myndigheter samt fristående enheter	-6 201 000	1 080 000
9825	Ålands polismyndighet	<u>-245 000</u>	<u>0</u>
982500	Investeringar (R)	-245 000	0
9840	Ålands hälso- och sjukvård	<u>-4 256 000</u>	<u>1 000 000</u>
984000	Hälso- och sjukvårdsinvesteringar (R)	-4 256 000	1 000 000
9848	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet	<u>-120 000</u>	<u>0</u>
984810	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, investeringar (R)	-50 000	0
984820	Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets laboratorium, investeringar (R)	-70 000	0
9850	Högskolan på Åland	<u>-80 000</u>	<u>80 000</u>
985000	Investeringsutgifter (R)	-80 000	80 000
9852	Ålands musikinstitut	<u>-60 000</u>	<u>0</u>
985200	Ålands musikinstitut, investeringar (R)	-60 000	0
9855	Ålands gymnasium	<u>-200 000</u>	<u>0</u>
985500	Investeringsutgifter (R)	-200 000	0
9856	Ålands sjösäkerhetscentrum	<u>-170 000</u>	<u>0</u>
985600	Ålands sjösäkerhetscentrum, investeringar (R)	-170 000	0
9860	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet	<u>-100 000</u>	<u>0</u>
986000	Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, investeringar (R)	-100 000	0

Sifferstat

	Anslag 2024	Inkomster 2024
9865 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp	<u>-150 000</u>	<u>0</u>
986500 Ålands fiskevårdscentrum, Guttorp, investeringar (R)	-150 000	0
9870 Fordonsmyndigheten	<u>-820 000</u>	<u>0</u>
987000 Fordonsmyndigheten, investeringar (R)	-820 000	0
Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar sammanlagt	-30 161 000	2 780 000
Anslag och inkomster totalt ovanstående	-467 495 830	424 856 830

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Utvecklings- och hållbarhetsagendans färdplaner kan läsas i sin helhet på <https://www.barkraft.ax/fardplaner>. Färdplanerna innehåller de åtgärder som identifierats som nödvändiga för att de strategiska utvecklingsmålen och dess delmål ska uppnås senast 2030. Färdplanerna är dynamiska och revideras enligt behov. De åtgärder som förverkligas inom landskapsregeringens verksamheter budgeteras och planeras i landskapsregeringens ordinarie verksamhetsprocesser. I denna bilaga under respektive mål redogör allmänna förvaltningen för de åtgärder i färdplanerna som landskapsregeringen är helt eller delvis ansvarig för.

	Antal i aug- 21	Andel i %	Antal i jan- 22	Andel i %	Antal i aug- 22	Andel i %	Antal i jan- 23	Andel i %	Antal i aug-23	Andel i %
Genomförda åtgärder	14	8,28	15	8,88	24	13,71	27	13,43	38	19,09
Åtgärder under arbete	76	44,97	77	45,56	95	54,29	113	56,22	126	63,32
Inte påbörjade åtgärder	79	46,75	77	45,56	56	32,00	61	30,35	35	17,59
Antal åtgärder totalt	169	100	169	100	175	100	201	100	199	100

I augusti 2023 fanns det sammanlagt 199 åtgärder i färdplanerna varav 112 av dessa är helt eller delvis landskapets ansvar. Varje åtgärd har en beskrivning (som i tabellerna under respektive mål är förkortad. Beskrivningen i sin helhet kan läsas på barkraft.ax.) samt ett årtal och en status.

Definitionen av statusarna är följande:

- Inte påbörjad – Åtgärden har identifierats men en omfattande planering eller budgetering för åtgärden har ännu inte genomförts.
- Under arbete – Åtgärden har påbörjats och budgetmedel finns.
- Genomförd – Åtgärden anses vara implementerad eller avslutad

Mål 1 Välmående människor vars inneboende resurser växer

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Inte påbörjad			
Multiprofessionellt team	Tillgängliggöra olika modeller för hur man kan utveckla multiprofessionellt team som kan adressera social sektor, hälsa, skola, dagis m.fl. tidiga insatser + sektorsövergripande arbete.	Kommunernas socialtjänst, skoldistriktet och ÅHS	
Uppföljning av folkhälsostategin	Strategin och specifika handlingsplaner följs upp via bestämda indikatorer.	Landskapsregeringen/hälso- och sjukvårdsbyrån	

Arbetsmiljöutvärdering	I arbetsmiljöutvärderingen ingår kartläggning av sjukfrånvaro hos olika yrkesgrupper samt kartläggning av företagshälsovårdens insatser.	Landskapsregeringen/hälso- och sjukvårdsbyrån	
Individanpassad utbildning	Skolan ses i högre grad som ett resurscentrum där elever erbjuds individuellt anpassad skolgång och utbildning i kombination med praktiska uppgifter. En del av det Utbildningspolitiska programmet.	Landskapsregeringen, kommunerna, Ålands näringsliv	
Personcentrerad vård	Personcentrerad vård (PCV) är ett förhållningssätt som bygger på ett partnerskap mellan patient/klient, närstående och professionella.	Landskapsregeringen/ÅHS, Kommunernas socialtjänst, kommunerna	
Flexibla transporter	Förslag att hålla ett seminarium om transportmöjligheter för att bryta social isolering - för alla.	Landskapsregeringen/infrastrukturavdelningen, kommunerna, tredje sektors aktörer	
Under arbete			
Aktiva närmiljöer	Närmiljöer planeras så att alla, oberoende av ålder och funktionsnedsättning, kan vara ute och vara aktiva tillsammans. Vid all samhällsplanering planeras bostadsområden med fokus på den lätta trafiken och så att behov av bilägande/bilkörning minimeras. Aktiva närmiljöer berörs i samband med Folkhälsstrategin.	Landskapsregeringen, kommunerna	
Utbildningsalternativ för personer med funktionsnedsättning	I åtgärdsprogrammet "Ett tillgängligt Åland" som löpte ut 2020, formulerades behovet av att skapa ett bredare utbud av utbildningsalternativ på gymnasienivå, men även riktade insatser kring olika specialbehov. Detta arbete behöver fortsätta.	Landskapsregeringen/utbildningsbyrån, Högskolan på Åland och Ålands gymnasium	
Skolavhopsstrategi	Jobba strategiskt med problematisk skolfrånvaro på grundskolan och skolavhopp på gymnasialstadiet.	Landskapsregeringen/utbildningsbyrån	
Hållbar offentlig upphandling	Implementera sociala hållbarhetskriterier vid offentlig upphandling.	Landskapsregeringen/finansavdelningen, offentlig sektor, kommunerna	
Kulturpolitisk strategi	Nytt kulturpolitiskt program med koppling till Utvecklings- och hållbarhetsagendan 2020-2023. Kultur som en utvecklingsstrategi med inriktning på social hållbarhet och konkurrenskraft.	Landskapsregeringen/kulturbyrån	

Kompetensutveckling för yrkesverksamma	Säkerställa kompetensutveckling för yrkesverksamma inom alla branscher, utveckla vuxenutbildningen, både inom gymnasium och högskolan. Se även åtgärd "Karriärbyte " 2020.	Landskapsregeringen, Högskolan på Åland, Ålands gymnasium, Ålands näringsliv, Företagarna på Åland	
Utbildningspolitiskt program	Nytt utbildningspolitiskt program arbetas fram i god tid innan det nuvarande går ut 2025. Under tiden revideras nuvarande program under 2020-2021.	Landskapsregeringen/utbildningsbyrån	
Strategisk barnpolitik	Arbetet med barns rättigheter behöver strategiska mål och tydliga insatser. För att samla de insatser som planeras inom politikområdet behöver en strategisk barnpolitik utformas	Landskapsregeringen	
Välståndsteknik/e-hälsa	Inom området e-hälsa ryms välståndsteknik. Möjligheten att integrera välståndsteknik i samma regi som hjälpmedelstjänster sker i samband med utredningen om hur hjälpmedel och hjälpmedelstjänster kan samordnas på Åland i ett resurscenter, under hösten 2023.	Landskapsregeringen/hälso- och sjukvårdsbyrån	
Barns och ungdomars välmående och hälsa	Projektet barn och ungas hälsa och välmående inleddes under hösten 2023 med syfte att undersöka vilka insatser och hälsofrämjande åtgärder som behövs för att stödja barn och ungdomars hälsa och välmående samt att analysera vilka behov som finns inom verksamheterna för olika riktade insatser.	Landskapsregeringen/hälso- och sjukvårdsbyrån	
Kompetenssäkring	Hur kan vi kompetenssäkra de som arbetar med utsatta? Just nu pågår ett nordiskt projekt med 3 åländska deltagare. Uppföljning av rapport från projektet.	Landskapsregeringen, Kommunernas socialtjänst, kommunerna	

Mål 2 Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Inte påbörjad			
Mera offentlig information på engelska	Mer engelskspråkigt innehåll på den offentliga sektorns webbplatser. Adressen gov.ax tas i bruk parallellt med regeringen.ax.	Regeringskansliet	
Lika lön	Lag om lika lön för likvärdigt arbete	Landskapsregeringen/regeringskansliet och finansavdelningen	

Inkomstutjämnings-system	System för inkomstutjämnning mellan förälder som är hemma med barn och arbetande förälder.	Landskapsregeringen/ socialvårdsbyrån	
Social kreditgivning	Anta lag om social kreditgivning. Genom lag regleras på vilket sätt kommunerna kan ge social kreditgivning.	Landskapsregeringen/ socialvårdsbyrån, kommunerna	
Under arbete			
Integrationsprogram	Under 2023 kommer det att ske en revidering av programmet utifrån förnyad integrationslagstiftning i Finland, EU:s och Finlands motsvarande program samt arbetet inom Kommunernas socialtjänst, ny socialvårdslag och grundskolelag.	Landskapsregeringen	
Jämställdhetsplaner	För att förbättra och säkerställa ett systematiskt, återkommande jämställdhetsarbete där personal och elever är delaktiga, är myndigheter, arbetsgivare samt läroanstalter (skolor) skyldiga att upprätta jämställdhetsplaner.	Myndigheter, kommuner, arbetsgivare, utbildningsanordnare (skolor, läroanstalter)	
Barnrätts-konsekvensanalys	Genomför fortbildning för berörda beslutsfattare och tjänstemän i verktygen Barnrättskonsekvensanalys (BKA). Vidareutveckla barnrättskonsekvensanalys (BKA) som verktyg för inflytande och delaktighet.	Landskapsregeringen/Regeringskansliet	
Öka intresse för demokrati	Det finns ett behov av att inleda ett bredare samtal kring demokratifrågor och dess byggstenar så som media, public service, rösträtt, marginaliserade medborgare m.m. Intresse för demokrati ska ökas genom kunskapshöjning och diskussioner om demokrati.	Ålands Fredsinstitut, Landskapsregeringen m.fl.	
Jämställt lagting	Inom arbetet med jämställdhetspolitiken är avsikten att konkreta åtgärder successivt vidtas i syfte att säkerställa ett så jämställt folkvalt lagting som möjligt.	Regeringskansliet/partierna	
Stöd för jämställdhets-planering i barnomsorgen	Myndigheter, arbetsgivare samt läroanstalter (skolor) är skyldiga att upprätta jämställdhets- och likabehandlingsplaner.	Landskapsregeringen, Ålands ombudsmannamyndighet	
Ny lagstiftning för personer med funktionsnedsättning	Ny lagstiftning tas fram med syfte att uppnå ökad likabehandling, delaktighet och deltagande i samhället för personer med funktionsnedsättning.	Landskapsregeringen	
Ekonomisk utsatthet och social trygghet	En rapport om Ekonomisk utsatthet och social trygghet tas fram av ÅSUB och är en uppföljning till tidigare motsvarande rapporter.	Landskapsregeringen/socialvårdsbyrån, ÅSUB	
Välkomstcenter	Genom att sammanföra flera insatser via principen "en dörr in" skulle det vara lättare att få tillgång till rätt service och information.	Landskapsregeringen/ Regeringskansliet, Mariehamns stad, Utbildnings- och kulturavdelningen (/Visa vägen), Kommunernas socialtjänst tillsammans med andra aktörer	
Tillgänglighets-anpassning	Tillgänglighetsanpassning av befintliga miljöer uppmuntras och stöds.	Landskapsregeringen, kommunerna m.fl. aktörer	

Policy för främmande språk	Utarbeta policy för språkanvändning gällande svenska och andra språk.	Regeringskansliet	
----------------------------	---	-------------------	--

Mål 3 Allt vatten har god kvalitet

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Inte påbörjad			
Skydda marina vatten	Skydda marina vatten, vilket säkrar marina ekosystemtjänster och rena vattenmiljöer.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, regeringen samt mål 4	Projekt Biodiversea (se mål 4)
Miljövänlig konsumtion	Översätta hållbarhetsarbetet inklusive god vattenkvalitet i ekonomiska termer och samhällsutveckling.	Landskapsregeringen, näringsavdelningen, regeringen och mål 7	
Skydda fiskelekplatser	Skydda fiskelekplatser och habitat med värdefulla undervattensbiotoper, för att stärka marina ekosystem.	Landskapsregeringen, fiskeribyran, miljöbyrån, näringsavdelningen, Husö biologiska station och Visit Åland, mål 4	
Nya reningstekniker	Utveckla möjligheter att rena avloppsslam. Slam och avloppsvatten från reningsverk renas från skadliga ämnen, så andelen läkemedel och mikroplaster är minimal.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, näringsavdelningen, infrastrukturavdelningen, regeringen, kommunerna, Mariehamns stad, Ålands VA-samarbete, mål 7	
Under arbete			
Kretsloppsanpassat jordbruk	Belastningsminskande åtgärder och ökat kretslopp inom jordbruk och djurhållning stöds och utvecklas, exempelvis vid gödsling och återanvändning av vatten.	Landskapsregeringen, regeringen, jordbrukets intresseorganisationer såsom ÅPF och Hushållningssällskapet, Ålands livsmedelsproducenter, mål 7	
Minska näringsförluster	Stöd till jord- och skogsbruket bör riktas in på lösningar som minskar utsläppen och binder, eller återanvänder näringen.	Landskapsregeringen, näringsavdelningen, regeringen, jordbrukets intresseorganisationer, mål 7	Budget jordbruksbyrån (stöd och rådgivning)
Öka näringsfällor	Näringsämnen som förloras från jord- och skogsbruksmark samlas i fördröjningsmagasin, våtmarker, dammar och andra vattenförbättrande åtgärder som tillkommer successivt.	Landskapsregeringen, regeringen, kommunerna, markägare, mål 7	120.000 (80 % EU-medel) Projekt Baltic Reed
Cirkulär fiskodling	Fiskodlingskassar byts till cirkulära innovationer, ny design eller landbaserad fiskodling. Arbetet för utveckling av fiskodlingen är centralt för förbättrad vattenkvalitet.	Landskapsregeringen, fiskeribyran, regeringen, fiskodlarnas intresseorganisationer, mål 7	
Miljövänliga växtskyddsmedel	Styrmedel och åtgärder för miljövänliga växtskyddsmedel till jordbruket som inte skadar våra vatten.	Landskapsregeringen, jordbruksbyrån, jordbrukets intresseorganisationer, mål 7	
Miljövänlig upphandling	Det behövs en reglering vid offentlig upphandling av konsumentprodukter så att risken för skada på våra vatten minimeras.	Landskapsregeringen, finansavdelningen, regeringen, kommunerna och offentliga förvaltningar, mål 7	

Kemikalie- och oljeskydd	Fortsatt arbete för förbättrat oljeskydd.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, näringsavdelningen, infrastrukturavdelningen, regeringen, sjöfartsorganisationer, gods- och transportföretagen samt mål 7	
Uppdaterad vattenlagstiftning	Förnyad vattenlagstiftning samt den lagstiftning som rör dricksvatten och avloppsvattenhantering påbörjades 2013, för att uppfylla de vattenrelaterade EU direktivens krav att uppnå god vattenstatus.	Landskapsregeringen, regeringen, lagberedningen, miljöbyrån	Personalresurs
Hållbar dricksvattenförsörjning	Arbetet för en hållbar dricksvattenförsörjning för hela Åland drivs av Ålands vatten. Mer samordning med fler aktörer skulle gynna en hållbar dricksvattenförsörjning och vatten av god kvalitet. Utredning för ny vattentäkt pågår.	Landskapsregeringen, Ålands vatten, kommuner, övriga vattenbolag	50.000 Regional vattenförsörjningsplan 50.000 Koordinering av vattenförsörjningens digitalisering
Fler vattenskyddsområden	Dricksvattentäkterna behöver skyddas i ett långsiktigt perspektiv. En strategi tas fram som omfattar både lagstiftning och samråd med vattenbolag, verksamhetsutövare och markägare.	Landskapsregeringen	
Trygga grundvattenskyddet	Grundvattenskyddsområden utpekats och skyddas i ett långsiktigt perspektiv.	Landskapsregeringen, miljöbyrån	
Enskilda avlopp	Helåländskt kommunsamarbete med kartläggning av enskilda avlopp, samt gemensam tillsyn med framtagande av tillsynsvägledning och tillsynsplan.	Landskapsregeringen, Ålands VA-samarbete, kommunerna	
Förbättrad jordhälsa	Åtgärder för förbättrad jordhälsa för bättre näringsupptag, vattenhushållning och ökad kolinlagring. Arbete för utveckling av jordbruket som helhet är centralt för förbättrad vattenkvalitet.	Landskapsregeringen, jordbruksbyrån, regeringen, jordbrukets intresseorganisationer, Ålands livsmedelsproducenter, mål 7	
Industriell symbios	Stärka industriell symbios kring cirkulation av näringsämnen som gynnar en grön omställning och våra vatten. Nyttjande av spillprodukter till olika delar av branscher på Åland.	Landskapsregeringen, näringsavdelningen, regeringen landsbygdsutvecklingen, näringslivet, mål 7	
Samordning av utvecklingsplaner och program	Landskapsregeringen koordinerar utvecklingsplaner och åtgärdsprogram för god vattenkvalitet med samhällets aktörer.	Landskapsregeringen, Högskolan på Åland	
Kunskap vatten	Information om vattenmiljön samt de vattenförbättrande verksamheter som utförs på Åland sammanställs och görs tillgänglig för allmänhet och alla berörda parter.	Landskapsregeringen, Ålands producentförbund, kommunerna	Personalresurs
Klimatanpassat lantbruk	Anpassa jord- och skogsbruk till klimatförändringar med exempelvis förändrad nederbörd, torka och översvämningar som skadar våra vatten.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, näringsavdelningen och infrastrukturavdelningen, jordbrukets	

		intresseorganisationer såsom ÅPF och Hushållningssällskapet, samt skogsägarnas intresseorganisationer, mål 7	
Åtgärdsplaner för alla vattenförekomster	För att kunna sätta in rätt åtgärd på rätt plats och få en prioritering och kostnadseffektivitet i åtgärderna skulle det behöva tas fram åtgärdsplaner för alla vattenförekomster.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, regeringen	620.000 PAF-medel Rent vatten 2030 (vattenförbättrande åtgärder)
Åländska rösten	Stärka åländska aktörer att gå hela vägen till hållbara verksamheter och förmedla goda exempel till våra grannländer.	Landskapsregeringen, lagtinget, regeringen, kommunerna, näringslivet	Personalresurs
Hållbart VA-Åland	Genomförande av VA-plan för Åland för en hållbar vatten- och avloppshantering för hela Åland.	Landskapsregeringen, åländska kommuner inom VA-samarbetet som leds av Ålands vatten	100.000 Stöd till åtgärder som förhindrar läckage av avloppsvatten
Förbättrat energiutnyttjande	Avfall med energiinnehåll från livsmedel, jord- och skogsbruk samt industri används för energisnyft och näringsämnen cirkuleras, vilket gynnar våra vatten.	Landskapsregeringen, miljöbyrån, näringsavdelningen, infrastrukturavdelningen, regeringen, Livsmedelsproducenter, mål 6 samt mål 7	
Uppdaterad VA-plan	VA-plan för Åland från 2018 (antagen 2020) uppdateras och utgör en långsiktig plan för hållbar vattenförsörjning och behandling av avloppsvatten.	Landskapsregeringen, åländska kommuner inom VA-samarbetet som leds av Ålands vatten	

Mål 4 Ekosystem i balans och biologisk mångfald

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Inte påbörjad			
Utbildning för landskapsregeringen och lagting	Ministrar, lagtingsledamöter och ledare inom den privata sektorn får utbildning i vikten av biodiversitet på Åland. Målsättningen är en kontinuerlig utbildning.	Regeringen	
Forum för bekämpning av invasiva växtarter	Under 2023 planerar miljöbyrån att genom Bärkraft bjuda in till seminarium gällande bekämpning av invasiva arter, främst växtarter inom de olika kommunerna.	Miljöbyrån, nätverksgruppen för hållbara kommuner	10.000
Fortsatta museala utställningar av naturvärden	Samarbete mellan miljöbyrån och kulturbyrån för att sprida information till allmänheten om Ålands miljö och naturhistoria genom museala utställningar.	Landskapsregeringen	
Långtidsuppföljning av insekter	Inledande av ett långsiktigt projekt med insamling av total biomassa av insekter för att få en uppfattning om hurvida den åländska biomassan för dessa sjunker i samma drastiska takt som i övriga Europa.	Landskapsregeringen, Husö biologiska station, Nåtö biologiska station, Högsolan på Åland	10.000 (del av inventeringspengarna)

Lagstiftning om upphandling	Regelverk gällande ekosystemtjänster och biologisk mångfald i nya upphandlingslagstiftningen.	Upphandlingsenheten	
Under arbete			
Utökat offentligt naturskydd	Kontinuerligt inrättande av fler skyddsområden på Åland.	Landskapsregeringen, Ålands lagting, miljöbyrå	725.000
Informationskampanj gällande invasiva arter	I samband med ny lagstiftning kommer information delges till allmänheten gällande identifikation av invasiva arter och hur dessa ska hanteras.	Miljöbyrå, Näringsavdelningen, Ålands kommuner	
Grönområdesplanering	Kommuner och tätorter ska ta med gröna strukturer och korridorer i sin planering för att se till att de utvecklas i takt med det övriga samhället.	Miljöbyrå, Ålands Natur och Miljö r.f., Mariehamns stad, Sagojord nordisk scenkonst Ab, Fastighets Ab Torggatan /Eriksson Capital, Fruktodlare på Åland, Landskapets fastighetsverk	
Biodiversea	Projekt för att trygga Östersjöns biologiska mångfald.	Landskapsregeringen	30.000, delfinansiering
Goda naturbetesincitament	Tillräckliga incitament för att gynna naturbeten, dels genom stöd men även genom marknadsföring och produktutveckling.	Landskapsregeringen	64.000 Projekt inom området som finansieras via jordbrukets återhämtningsfond
Riktad utrotning av invasiva rovdjur	Ålands landskapsregering och Landskapets fastighetsverk kommer samarbeta kring att få till en riktad utrotning av mink och mårhund på de offentligt ägda fastigheterna på Åland.	Archipelago pares, skogsbruksbyrå och miljöbyrå, fastighetsverket	80.000
Informationsförmedling, skyddade arter	Bättre och tydligare information till verksamhetsutövare och entreprenörer gällande förekomster av hotade och skyddsvärda arter för att minska risken för dessa.	Miljöbyrå	
Fler naturskyddsområden	Ökade möjligheter och incitament för privatpersoner och stiftelser att instifta naturskyddsområden i och med ett stödsystem för frivilligt biotopskydd och restaureringsprojekt tas fram.	Privata sektorn, miljöbyrå, skogsbruksbyrå	
Utökat privat naturskydd	Kontinuerligt inrättande av fler privata naturskyddsområden.	Miljöbyrå och skogsbruksbyrå	100.000
Naturvårdslag	Ny naturvårdslag är under arbete då nuvarande lagstiftning är otillräcklig och föråldrad.	Miljöbyrå	Personalresurs

Mål 5 Attraktionskraft för boende, besökare och företag

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Under arbete			
Strategisk fysisk strukturutveckling	Programmet "Fysisk strukturutveckling Åland 2030" har det övergripande målet att bidra till en bebyggelse och regional struktur som möjliggör ett socialt och miljömässigt	Infrastrukturavdelningen	Personalresurser

	hållbart, och för människor och företag attraktivt, framtida åländskt samhälle.		
Varumärkesplattformen Ålandsbilden	Genom att alla som kommunicerar om Åland använder oss av gemensamma riktlinjer kan vi skapa ett starkt varumärke och locka fler besökare, boende och företag.	Regeringskansliet	Personalresurs
Satsning på företag inom digitalisering, automation och AI för export	Ett lämpligt område för Åland att satsa på är företag som arbetar inom digitalisering, automation och AI och som exporterar sina tjänster. Ett projekt initieras för att ta fram stöd för dessa företag.	Landskapsregeringen, Ålands Näringsliv	Budget
Färdplan för Ålands Hållbara turism 2030	Ett förslag på en strategi framåt som ska lämnas till lagtinget under hösten 2023.	Landskapsregeringen, Visit Åland	Personalresurs och budget
Modell för att supportera extern projektfinansiering för att driva fler projekt som bidrar till utvecklings- och hållbarhetsagendan	Landskapsregeringen avser ta fram ett förfarande för att öka andelen extern projektfinansiering för Ålands landskapsregering samt andra åländska aktörer.	Landskapsregeringen	Personalresurs
Berättelsen om Åland (storytelling- och kommunikationsprojekt)	Ett projekt med syfte att systematiskt och långsiktigt sprida berättelsen om Åland i närliggande regioner.	Åland Living, Landskapsregeringen plus samarbetsparter	Personalresurs och budget

Mål 6 Kraftigt minskad klimatpåverkan

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Inte påbörjade			
Reglering av laddinfrastruktur	Den enskilde bör få rätt till laddinfrastruktur vid lägenhet. Reglering om att undanröja hinder för hyrestagare att få tillgång till laddning av elfordon väntas ingå i EUs nya energiprestandadirektivet som förväntas klubbas av EU:s institutioner under 2023. Landskapsregeringen kommer att påbörja lagstiftningsarbete för att implementera EU-direktivet antagligen under 2024.	Landskapsregeringen och hyresvärdar/fastighetsägare	Nya kommande krav på EU-nivå (kopplar till det omarbetade energiprestandadirektivet) för hyresvärdar att tillgodose laddningsmöjligheter för sina hyrestagare kommer att utvärderas och landskapsregeringen påbörjar förberedelser för lagstiftningsåtgärder under året. Det utvärderas även huruvida landskapsregeringen kan ändra i sina räntestödsvillkor för produktion av hyreslägenheter om krav på laddning för hyrestagarna kan sättas in i villkoren
Efterfrågeflexibilitet	Behovet av efterfrågeflexibilitet växer bland annat på grund av ökad vindkrafts- och solenergiproduktion. Lagring och flexibilitet genomförs genom vidareförädling av elenergi till fossilfria energibärare (Power2X).	Landskapsregeringen, Infrastrukturavdelningen	Det planeras inrättas ett nytt stöd (eller komplettera nuvarande stödordning) för privatpersoner och/eller företag för smart energistyrning och batterilösningar i byggnader
Klimatlag	En klimatlag för Åland skulle systematisera, tydliggöra och strukturera klimatarbetet inom samhällets olika sektorer.	Landskapsregeringen, lagtinget	

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Under arbete			
Stöd till laddinfrastruktur	Landskapsregeringen har budgetmedel 2022 för att stöda offentliga laddare på strategiska platser. Övriga stödalternativ för privatfordon utreds.	Landskapsregeringen, Infrastrukturavdelningen	Nuvarande stöd och stödordning för snabbladdare föreslås fortsätta vara i kraft även 2024 (eventuellt ses stödprocenten över)
Alla offentligt upphandlade person- och godstransporter som utförs på väg drivs fossilfritt	Offentlig sektor upphandlar när det är möjligt fossilfria transporter. Inom landskapsregeringens upphandling av kollektivtrafiken inom tätorten ställs krav på fossilfri drift.		Upphandlingen av kollektivtrafik som slutfördes 2023 planeras verkställas år 2024 med upprättande av avtal m.m. Genom upphandlingen kommer minst två elbussar att trafikera tätortstrafiken framöver
Fossilfria fordon i offentlig sektor	Samtliga nya person- och paketbilar som köps till offentlig sektor från år 2022 drivs fossilfritt. Befintliga person- och paketbilar drivs fossilfritt senast 2030 genom inköp av biobränslen eller genom att införskaffa nya fossilfria fordon.		De fordon som eventuellt upphandlas under året drivs fossilfritt (om praktiskt och ekonomiskt möjligt)
Kollektivtrafik-utveckling	Landskapsregeringen arbetar kontinuerligt med att utveckla kollektivtrafiken. Landskapsregeringen har ett trafikförsörjningsprogram för perioden 2023 – 2026. Elbussar kommer att användas i kollektivtrafiken framöver men de kommer att finnas tillsammans med konventionella bussar under en övergångsperiod.	Landskapsregeringen och infrastrukturavdelningen ansvarar för utvecklingsprojektet, men det förankras brett inom det åländska samhället.	Upphandlingen av kollektivtrafik som slutfördes 2023 planeras verkställas år 2024 med upprättande av avtal m.m. Genom upphandlingen kommer minst två elbussar att trafikera tätortstrafiken framöver
Utbyte av fossila uppvärmningssystem	Landskapsregeringens stöd beviljas till momsregistrerade företag, bostadsaktiebolag och bostadsfastighetsbolag som planerar att konvertera sitt oljebaserade värmesystem eller sina oljedrivna processer till användning av icke fossila energikällor. Landskapsregeringen har även för privatpersoner ett inkomstbaserat stöd.	Landskapsregeringen /Infrastrukturavdelningen	Nuvarande stödordning för stöd för byte av uppvärmningskälla planeras fortsätta under året
Energieffektivisering	Landskapsregeringen har stödordningar för förstudier för hållbar resursanvändning samt för installation av solceller för företag. Landskapsregering följer upp på vilka andra sätt energiprestandat i det befintliga byggnadsbeståndet kan förbättras.	Landskapsregeringen, infrastrukturavdelningen	Ny stödordning för stöd för bostäder och fastigheter för energiprestandahöjande åtgärder planeras tas fram under året
Hållbart byggande	Landskapsregeringen tar fram en strategi för hållbart byggande och genomför informationsinsatser för att öka kunskapen. Fastighetsverket och övriga branschaktörer deltar i strategiarbetet.	Landskapsregeringen, infrastrukturavdelningen	Ett färdigt utkast har tagits fram och om strategin godkänns påbörjas implementeringsarbetet år 2024
Kolsänkor	Ökning av kolsänkorna är en av de mest kostnadseffektiva kompenserade åtgärderna.	Landskapsregeringen, näringsavdelningen, social- och miljöavdelningen	En underarbetsgrupp till Mål 6 kommer i slutet av år 2023 ta fram underlag och nuvarande kunskapsunderlag för de åländska kolsänkorna

Landskapsregeringen och utvecklings- och hållbarhetsagendan

Fossilfri skärgårdstrafik	Landskapsregeringen skickade till lagtinget under våren 2023 meddelandet "Vägen mot en fossilfri skärgårdstrafik" och senare under 2023 har infrastrukturavdelningen tagit fram utredningen "Mot ett fossilfritt tonnage" som lägger förutsättningarna för en framtida fossilfri skärgårdstrafik.	Landskapsregeringen, infrastrukturavdelningen, Ålands lagting	Under året detaljstuderas alla skärgårdslinjer (både frigående färjor och linjefärjor och det föreslås även en konvertering av en linjär till eldrift
Vindkraft	Landskapsregeringen arbetar för att möjliggöra storskalig havsbaserad vindkraft i de åländska havsområdena genom projekt Sunnavind. Den årliga energipotentialen på ~20 TWh är ~60 större än den totala elkonsumtionen på Åland. Därmed är projektet i högsta grad inriktad på energiexport.	Landskapsregeringen, infrastrukturavdelningen	Sunnavindprojektet fortsätter enligt gällande projektdirektiv och projektplan
Solenergi	Landskapsregeringen ger investeringsstöd för solceller till företag. Landskapsregeringen har 2023 konkurrensutsatt ett finansieringsstöd för storskaliga solcellsanläggningar som finansieras med medel från EU:s fond för återhämtning och resiliens (1M€).	Landskapsregeringen, infrastrukturavdelningen	Stödordning för installation av solceller för företag planeras vara i kraft även år 2024. De större solkraftsinvesteringsprojekt som beviljades investeringsstöd 2023 planeras påbörja byggnation 2024

Mål 7 Hållbar konsumtion och produktion

Åtgärd	Beskrivning (läs hela beskrivningen på barkraft.ax/fardplaner)	Ansvarig aktör	Budget 2024
Under arbete			
Utbildning och information om hållbart byggande	Kunskapen om och intresset för hållbart byggande och renoverande förbättras genom utbildning och information riktad både till de som är på väg in i branschen, de som är en del av branschen i dag samt till konsumenterna.	Byggbranschen, utbildningsväsendet, banker, försäkringsbolag, landskapet och kommunerna.	
Strategi för hållbart byggande	En strategi för hållbart byggande utarbetas, med syftet att skapa tydliga målsättningar för hela den åländska byggsektorn.	Landskapsregeringens bygg- och energiteam, Fastighetsverket, den åländska fastighets- och byggbranschen.	Personalresurs
Samhällsfinansierad rådgivning	All samhällsfinansierad rådgivning, inspiration och tävlingar för företag har hållbarhetsaspekterna direkt integrerade i rådgivningen med avstamp från hållbarhetsprinciperna och utvecklings- och hållbarhetsagendan.	Landskapsregeringen, kommunerna	
Hållbarhetsanalys för offentligt stöd	All typ av offentligt stöd (i form av tid och pengar), både för nya och befintliga verksamheter, kräver en hållbarhetsanalys	Landskapsregeringen, kommunerna	
Flergångsförpackningar för take away	Informationstillfälle för näringsaktörer om Göterborgsmodellen med flergångsförpackningar för take away	Målsansvarig & processledare mål 7 tillsammans med miljöbyrån	Personalresurs
Färdplan för hållbar turism 2030	Under mandatperioden ska turismstrategin förnyas.	Landskapsregeringen, Visit Åland	Personalresurs och budget. Se mål 5
Hemester	Marknadsföring av unika besöksmål lokalt även för personer bosatta på Åland	Landskapsregeringen, Visit Åland	Budget

Mera liv inom jordbruk	En projektanställd naturbetesplanerare anställs för tre år för att inspirera och bistå olika jordbrukare för att finna vinn-vinn-lösningar som gynnar både miljön och jordbrukaren.	Landskapsregeringen, miljöbyrån	Personalresurs, budget
Uppdaterad djurskyddslagstiftning	Innan utgången av 2024 ska landskapsregeringen ha tagit fram en uppdaterad djurskyddslagstiftning på Åland.	Landskapsregeringen, miljöbyrån	Personalresurs
Implementering av Ålands guide för hållbara offentliga inköp	Implementering av Ålands guide för hållbara offentliga inköp	Landskapsregeringen, kommunerna och kommunförbunden	

Teknisk information om budgetförslaget

Indelning i avsnitt i detaljmotiveringen

Detaljmotiveringsavsnitten är indelade så att först visas allmänna förvaltningens avdelningar, därefter myndigheter och fristående enheter.

- Inkomster och utgifter för verksamhet och överföringar visas i samma avsnitt i budgetförslaget. Av rubriken till momenten framgår om anslaget avser verksamhet eller överföringar.
 - I moment för **verksamhet** ingår inkomster och utgifter för landskapets egen verksamhet som antingen bedrivs i egen regi eller genom upphandling av tjänster. Exempel på sådana utgifter är löner och lönebikostnader, köp av varor och tjänster samt anskaffning av maskiner och inventarier under 50.000 euro. Posterna ingår i resultaträkningen.
Nytt i budgetförslaget för år 2024 är att samtliga anslag för avskrivningar upptas i detta avsnitt, under respektive verksamhetsanslag som tillgången hänförs till, se närmare förklaring nedan.
Nytt för år 2024 är även att förändring av semesterlöneskulden kommer att bokföras mot respektive moment där personalkostnaderna upptas. I budgeten för år 2023 budgeterades dessa poster centralt på moment 39050 förutom vad gällde ÅHS, moment 84000 respektive Högskolan på Åland, moment 85000. Såväl i budgetförslaget för år 2023 som år 2024 har inga belopp för förändringen beaktats.
 - I moment för **överföringar** ingår utgifter som inte ger någon direkt motprestation, men indirekt hjälper landskapet att fullfölja sina uppgifter. Hit räknas t.ex. bidrag och överföringar till kommuner, övrig offentlig sektor, näringslivet, hushållen, allmännyttiga sammanslutningar samt bidrag från EU-fonderna. Posterna ingår i resultaträkningen.
- I **avsnittet om skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter** upptas t.ex. inkomster av avräkning och skattegottgörelse samt ränteintäkter och dividender. Posterna ingår i resultaträkningen.
- Observera att från och med budgetförslaget för år 2024 upptas anslag för avskrivningar i verksamhets- och överföringsavsnittet. I budgeten för år 2023 upptogs avskrivningar enligt plan centralt på moment 89300 förutom vad gällde ÅHS, moment 84000 respektive Högskolan på Åland, moment 85000 se närmare förklaring nedan.
- I **avsnittet om investeringar, lån och övriga finansinvesteringar** ingår olika typer av budgetutgifter som ger landskapet tillgångar av olika slag. Förslitning underkastade tillgångar överstigande 50.000 euro upptas som en investering och aktiveras i balansräkningen och kostnadsförs genom planmässiga avskrivningar. Anslag upptas i allmänhet endast för det som ska förverkligas under året, dock så att man i planen uppger totalkostnaden för ett projekt som inleds under budgetåret och som fordrar anslag under kommande år för att kunna förverkligas. Lån och övriga finansinvesteringar används för lån som beviljas av landskapets medel samt t.ex. för inköp av aktier och värdepapper. I avsnittet ingår även inköp av eller intrångsersättning för naturskyddsområden. Posterna ingår i balansräkningen.

I den tryckta upplagan av budgetförslaget åtskiljs olika avsnitt med färgade mellanblad.

Anslagens beteckningar och jämförelser årsvis

I såväl detaljmotiveringen som sifferstaten betecknas förslagsanslag med (F), vanliga reservationsanslag med (R) och EU-programanslag med (R-EU). Nytt för budgetförslaget för 2023 är att tvååriga verksamhetsanslag (VR) införs för förvaltningsenheter som formellt verkar som så kallade resultatenheter. Detta omfattar endast

Teknisk information om budgetförslaget

Högskolan på Åland. Detta för att möjliggöra hanteringen av myndighetens årliga över- respektive underskott på ett ändamålsenligt sätt.

Förslagsanslag används främst för lagbundna utgifter vars omfattning är svåra att bedöma. De får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslagets ändamål.

Reservationsanslag används för utgifter som sträcker sig över flera år, dock högst 4 år. Dessa får inte överskridas, men oanvänd del kan överföras till senare budgetår. Anslagstypen används främst för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar, men även för vissa anslag för överföringsutgifter där det är av vikt att ett årsskifte inte ska vara ett hinder för verkställandet.

Ett reservationsanslag som är avsett att finansiera ett EU-program, betecknas (R-EU), kan användas till dess att programmet avslutats samt får överskridas om det är nödvändigt för att uppfylla det aktuella anslagets ändamål. De bidrag som beviljats och registrerats enligt förbindelseprincipen, men som inte kommer att utbetalas, återbokas för budgetmoment som hör till EU-programmen för åren 2021-2027 mot det moment där bidrag beviljats. Denna återföring beskrivs inte separat under berörda moment.

Tvååriga reservationsanslag får användas för verksamhetsinkomster och -utgifter. Dessa får inte överskridas, men oanvänd del överföras till följande budgetår.

Anslag utan beteckning är årliga och får inte överskridas eller överföras till ett senare budgetår.

För varje moment anges uppgifter om motsvarande anslag i senaste bokslut och budgeten för pågående år, inklusive de justeringar som gjorts i tilläggsbudget. Rörande bokslutsuppgifterna bör det noteras att uppgifterna som visas är framtagna med kontointervall för verksamhetens intäkts- och kostnadskonton, överföringarnas intäkts- och kostnadskonton o.s.v. Detta innebär att om ett anslag för överföringar har påförts verksamhetsintäkter eller -kostnader ingår inte dessa belopp i bokslutsuppgifterna för momentet i fråga.

Om ett anslag tidigare inte varit upptaget i budgeten anges detta med texten "Momentet nytt" i detaljmotiveringen. Då ett moment utgår ur budgeten anges detta i detaljmotiveringen.

Budgetmomentnumreringen är lika såväl för inkomster som för utgifter. Budgeten uppgörs så att den som huvudregel är bindande på bruttonivå, d.v.s. inkomster och utgifter skilt för sig. Om det finns särskild anledning kan nettobudgetering undantagsvis tillämpas. Undantaget framgår då klart i motiveringen med en hänvisning till finansförvaltningslagen (2012:69, 6 §). Budgeten uppgörs i mervärdesskattehanseende netto, d.v.s. så att mervärdesskatten inom gottgörelsesystemet inte belastar respektive budgetmoment. Endast icke avdragbar mervärdesskatt så som representation, eller kostnader för uthyrningsfastigheter ska belasta budgeten. För att tydliggöra behovet av finansiering med budgetmedel visas inkomster som positiva tal och utgifter som negativa tal. Anslagen under momenten visas endast som totalanslag.

Budgetanslagens numrering

Verksamhetsinkomster och verksamhetsutgifter, respektive överföringsinkomster och överföringsutgifter skiljs åt i den första kontodelen, affärsbokföringskonto. Budgetanslagets numrering kan således vara lika såväl för verksamhet som för överföringar, men de separeras och redovisas på olika moment i budgetförslaget tack vare den första kontodelen, objekt 1. Budgetanslag som är för investeringar, lån och övriga finansinvesteringar särskiljs så att budgetanslaget alltid börjar på siffran 9.

Budgetanslagens sifferindelning följer följande systematik (budgetanslaget börjar på siffran/siffrorna):

1. Lagtinget
2. Landskapsregeringen och regeringskansliet

Teknisk information om budgetförslaget

3. Finansavdelningen
4. Social- och miljöavdelningen
5. Utbildnings- och kulturavdelningen
6. Näringsavdelningen
7. Infrastrukturavdelningen
8. Myndigheter och fristående enheter

Andra siffran anger som huvudregel vilken avdelning myndigheten lyder under, t.ex. 83 visar på att det är en myndighet under finansavdelningen. En myndighet som bytt avdelning som den lyder under kan ha avvikande numrering. 82300 Ålands energimyndighet hör under infrastrukturavdelningen.

89. Finansiering och resultaträkningsposter

9. Investeringar. Avdelningens/myndighetens ovanstående nummer, budgetanslag, föregås av siffran 9

Budgeten och löneutgifterna

Vid uppgörandet av detta budgetförslag är avtalsförhandlingarna inte slutförda. Vid budgetlöneberäkningen inom allmänna förvaltningen samt underlydande myndigheter har beaktats en lönejustering om 1,90 %.

Pensionspremierna enligt LL (1995:71) om landskapet Ålands pensionsfond har beräknats enligt 18,2 % av de av förskottsinnehållning underkastade löneutgifterna, vilket är samma nivå som år 2023. De som nyanställts efter den 1.1.2008 försäkras i ett privat arbetspensionsbolag. De direkta sociala avgifterna är 2,26 % för år 2024 och motsvarande avgift var 2,26 % för år 2023.

Enligt tjänstemannalagen (2013:45) görs inrättande och indragning av tjänster genom en behovsprövning och för de externa myndigheterna avger avtalsbyrån ett utlåtande om förslaget. Genom att landskapsregeringen inom fastställda ramar för verksamheten kan fatta beslut om tjänsteregleringarna skapas ett flexiblare system utan att tjänsteinnehavarnas rättsliga ställning i förhållande till arbetsgivaren i sak förändras.

Bestämmelserna gällande visstidsanställningar ändrar i tjänstemannalagen för landskapet Åland (1987:61) fr.o.m. 1.1.2024. Genom lagändringen kommer bestämmelserna i tjänstemannalagen att motsvara statens och kommunala sektorns motsvarande lagstiftning. Enligt de ändrade bestämmelserna (2a §, 9 § och 55 §) får en person anställas för viss tid endast om det finns en i tjänstemannalagen stadgad grund för visstidsanställning (grundad anledning). Detta påverkar budgetförslaget i ringa mån då lönekostnader för tillfälliga tjänster sedan tidigare redan belastat budgeten.

Inkomst i form av dagpenningar som inflyter vid en anställds tjänstledighet med lön på grund av sjukdom, moderskaps- eller faderskapsledighet samt civiltjänstgöring har i budgetförslaget beaktats netto under respektive moment för personalutgifter. Nettoföringen av dagpenningar innebär samtidigt att kostnader för eventuella vikarier i nämnda fall ska belasta respektive moment för personalutgifter.

Hantering av fullmakter i budgeten

Utgående från 54§ i Lagtingsordningen kan i budgeten beviljas en till beloppet och ändamålet avgränsad fullmakt att under finansåret ingå förbindelser om utgifter för vilka anslag tas in i budgetarna för de följande finansåren.

Teknisk information om budgetförslaget

Utgående från detta föreslår landskapsregeringen följande preciseringar för att undvika en omfattande gränsdragningsproblematik:

Fullmakt begärs av lagtinget för fleråriga investeringar och för större kostnadsposter av engångskaraktär som sträcker sig över flera finansår. Fullmakt begärs däremot inte för löpande verksamhetskostnader även om dessa kostnader är fleråriga till sin karaktär, exempelvis beroende på ingångna avtal. Dessa årliga kostnader beskrivs i stället i detaljmotiveringen tillsammans med övriga verksamhetskostnader såvida beloppen är av betydande karaktär.

Jämförelse av budgeteringen av avskrivningar i budgetförslagen för 2023 och 2024

I nedanstående tabell framgår vilka **budgetmoment** som avskrivningar enligt plan har tagits upp på i budgetförslagen för åren 2023 och 2024, samt som jämförelse ingår utfallssiffrorna även för åren 2021 och 2022. I tabellen framgår även vilka moment som upplösning av investeringsreserveringen för nya Vårdöbron gottskrivs.

Avskrivningar enligt plan:				
Budgetmoment	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budgetförslag 2024
10100 Lagtinget, verksamhet				-16 000
21200 Digitalisering o inform teknol				-4 000
25210 Serviceverksamhet				-21 000
44000 Naturvård				-52 000
45000 Vattenförsörjning- och vård				-200
54000 Ålands museum				-78 000
64000 Främjande av skogsbruket				-200
67000 Främj av fiskerinäringen				-2 000
74500 Oljeskydd				-38 000
75010 Upphandling av sjötrafik				-1 089 000
75030 Upphandling av linfärjetrafik				-20 000
76010 Utg drift o underhåll vägar				-4 996 000
76050 Utg drift o underh färjfast mm 1)				-1 669 000
82500 Ålands polismyndighet				-508 000
84000 Ålands hälso- och sjukvård	-1 279 759	-1 416 690	-1 810 000	-1 740 000
84810 ÅMHH, verksamhet				-7 000
84820 ÅMHH, laboratoriet				-27 100
85000 Högskolan på Åland	-34 577	-36 053	-40 000	-361 000
85200 Ål musikinstitut				-8 000
85500 Ål gymnasium				-58 000
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum				-136 000
87000 Fordonsmyndigheten				-192 000
87300 Verkstad och lager				-49 000
89300 Av- nedskriv o just poster 2)	-9 169 523	-10 084 813	-14 000 000	
Avskrivningar enligt plan totalt	-10 483 859	-11 537 556	-15 850 000	-11 071 500
Upplösning av investeringsreservering för nya Vårdöbron:				
1) 76050 Utg drift o underh färjfast mm				90 000
2) 89300 Av- nedskriv o just poster	160 000	89 725	160 000	

Teknisk information om budgetförslaget

Avskrivningarna bokförs förutom på budgetmoment även på kostnadsställen. Som ett komplement till ovanstående tabell framgår av nedanstående tabell vilka **kostnadsställen** som avskrivningar enligt plan har tagits upp på i budgetförslagen för åren 2023 och 2024, samt som jämförelse ingår utfallsiffrorna även för åren 2021 och 2022.

Avskrivningar enligt plan:				
Kostnadsställe	Utfall 2021	Utfall 2022	Budget 2023	Budgetförslag 2024
100000 Lagtinget	-345 993	-361 352		-16 000
210060 Serviceenheten				-14 000
210062 Vaktmästeri	-8 552	-6 569		-7 000
290000 Ofördelat landskapsförvaltning	-542 189	-511 812	-14 000 000	-4 000
405000 Miljöbyrån	-60 159	-20 886		-200
405002 Naturvårdsintendet natureserva	-93 017	-98 708		-52 000
503000 Kulturbedyrån				-8 000
504031 Ålands museum	-16 155	-16 155		-17 000
504032 Ålands kulturhistoriska museum	-52 052	-52 052		-53 000
603000 Fiskeribyrån	-1 999	-1 999		-2 000
604000 Skogsbruksbyrån	-153	-153		-200
700000 Infrastruktur allmänna byrån	-14 723	-13 073		-1 000
705498 Vägar oförd Åland	-1 625 294	-1 628 139		-1 629 000
706000 Vägnätsbyrån	-452 173	-602 796		-1 498 000
706005 Vägar fasta Åland	-2 886 740	-2 925 113		-2 573 000
706010 Vägar skärgården	-866 346	-1 080 678		-995 000
707000 Transportbyrån	-914 766	-1 092 969		-1 108 000
707015 Hummelvik-Torsholma	-11 059	-11 570		-12 000
707016 Åva Osnäs	-2 729	-3 367		-4 000
707017 Södra linjen	-9 715	-18 620		-20 000
707018 Föglö linjen	-6 725	-6 725		-7 000
707021 Matarlinje Åva-Jurmo	-2 505	-2 505		-3 000
707032 Seglingelinjen	-4 490	-4 490		-5 000
708020 Vägunderhållsenheten	-39 595	-36 295		
708030 Verkstad LR	-37 776	-37 776		-38 000
825000 Polisen	-28 394	-42 950		-98 000
825210 Alarm- o brottsbekämpningsenh	-53 954	-38 793		-23 000
825230 Alarmcentralen	-772 760	-1 159 140		-387 000
840000 Ålands hälso- och sjukvård	-1 279 759	-1 416 690	-1 810 000	-1 740 000
848000 ÅMHH	-6 652	-6 652		-7 000
848100 ÅMHH miljö- o hälsoskydd	-7 608			
848200 ÅMHH veterinärvård	-7 026	-1 757		
848300 ÅMHH lab				-27 100
850030 Högsk förvaltning	-14 980	-14 980	-15 000	
850220 Utb MT maskinteknik	-19 596	-21 072	-25 000	-21 000
850230 Utb SK sjöfart				-340 000
851000 Ål folkhögskola	-9 813	-797		
852000 Ål musikinstitut				-8 000
855000 Ål gymnasium	-30 087	-33 220		-21 000
855010 Gymn ekonomi		-1 270		-4 000
855020 Gymn It	-57 637	-57 637		-24 000
855247 ÅYG MPT				-9 000
856000 Ålands sjösäkerhetscentrum	-27 860	-37 142		-29 000
856100 Michael Sars	-106 596	-106 690		-107 000
870000 Fordonsmyndigheten	-63 183	-63 183		-160 000
Kst saknas	-3 048	-1 778		
Avskrivningar enligt plan totalt	-10 483 859	-11 537 556	-15 850 000	-11 071 500

Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2024

Detaljmotivering - Verksamhet och överföringar

24010 Landskapsstöd för materielanskaffningar (R)

Fullmakt

I enlighet med gällande fordonsplan för materielanskaffningar, kommer ingen kommun att anskaffa fordon under år 2025 varför ingen reservation för förhandsbesked om landskapsstöd för materielanskaffningar behöver göras.

26007 Danaarv

Fullmakt

Föreslås att landskapsregeringen befullmäktigas att överföra eventuella fastigheter som tillfaller landskapet genom danaarv till respektive berörd kommun.

45000 Vattenförsörjning och vattenvård, verksamhet

Fullmakt

I enlighet med 25 § 2 mom. LL (2012:69) om landskapets finansförvaltning anhåller landskapsregeringen om lagtingets samtycke vad gäller nyttjanderätten till landskapets allmänna vatten för utläggning av fiberoptisk sjökabel mellan Finland och Sverige via Åland för en tid om högst 40 år och på de villkor landskapsregeringen i övrigt beslutar.

50010 Utbildnings- och kulturavdelningens allmänna förvaltning, verksamhet

Fullmakt

Den ombyggnad av Eckerö post- och tullhus som delvis förverkligats fortsätter med följande etapp under år 2024 för att färdigställa utställningsutrymmen i huvudbyggnadens övre våning. Installationen av en hiss mellan våningarna för att öka tillgängligheten på besöksområdet tas med i följande etapp. Enligt tidigare beräkningar uppskattades kostnaden för åtgärderna uppgå till 160.000 euro, varav 100.000 euro planeras för år 2024. Tidigare beräknades de totala återstående åtgärderna medföra ökade hyreskostnader om totalt ca 13.000 euro per år. En ny projektering för att uppdatera kostnaderna behöver göras.

61000 Näringslivets främjande, överföringar (R)

Fullmakt

Föreslås en bevillningsfullmakt om högst 2.000.000 euro för landskapets åtagande i de krediter och garantier som beviljas till åländska företag bland annat enligt samarbetsavtal med Finnvera Abp.

Sedan tidigare har landskapet åtaganden i lån som totalt uppgår till 6.647.620 euro (16.08.2023) i enlighet med samarbetsavtalet med Finnvera Abp. Landskapets del utgör 50 procent av Finnvera Abps åtaganden. Landskapsregeringens åtagande i fråga om landskapsgaranti för likviditetslån uppgår till 358.060 euro (31.3.2023)

Landskapets totala åtagande kan därmed som högst uppgå till ca 5,7 miljoner euro. Anslag för eventuella kreditförluster till följd av åtagandena belastas moment 89200.

61500 Främjande av livsmedelsproduktion, överföringar (R)

Fullmakt

Föreslås en bevilningsfullmakt om högst 1.500.000 euro för nya lån med räntestöd för lån för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre. Se motiveringen under rubriken räntestöd ovan.

Föreslås därtill att det under året får beviljas nya räntestödslån om sammanlagt högst 300.000 euro för lån beviljade med anledning av skörde-skador i enlighet med landskapslagen (1980:44) om räntestödslån vid skörde-skador. Se motiveringen under rubriken skörde-skador ovan.

Föreslås ytterligare att en bevilningsfullmakt om högst 1.000.000 euro för nya lån som upptas med landskapsborgen i enlighet med 40 § i landskapsförordning om investeringsstöd och startstöd till jordbruket (2023:68) för produktionsinvesteringar i byggnader samt för visst lösöre som upptas som kompletterande finansiering till investeringsstödet till jordbruket inom ramen för CAP-strategiplanen under moment 62302. Landskapsborgen finansieras med avgifter och eventuella kreditförluster upptas under moment 89200.

71510 Räntestöd och landskapsborgen för bostadsproduktion (F)

Fullmakt

I enlighet med motiveringen ovan föreslås att för produktion av hyresbostäder beviljas räntestödslån för sammanlagt högst 12 miljoner euro under året.

Därtill föreslås att landskapsborgen får utges för nya ägarbostadslån, hyresbostadslån och energieffektiviseringslån. Det totala åtagandet av tidigare borgensförbindelser och sådana som utges under året får uppgå till högst 102 miljoner euro vid årets slut, vilket innebär en saldoökning om högst 12 miljoner euro.

För kostnader för att täcka åtaganden för ägarbostäder med landskapsborgen, se moment 89200.

74700 Övrig trafik, verksamhet

Fullmakt

Avtal om kollektivtrafik på landsorten går ut 31.12.2025. Föreslås att en upphandling av trafik inleds under år 2024 varför en fullmakt om 35 miljoner euro föreslås. Summan baserar sig på antaganden om vad en upphandling av kollektivtrafik på totalentreprenad under maximalt tio år, med en omfattning motsvarande nuvarande trafik kan kosta. Nuvarande avtal har en årlig kostnad om ca 3.335.000 euro.

74700 Övrig trafik, överföringar

Fullmakt

Föreslås att upphandling av flygtrafik på sträckan Mariehamn-Helsingfors inleds. En fullmakt om 3.500.000 euro föreslås för upphandling av trafiken under maximalt fyra år, med trafikstart andra halvåret år 2024. Kostnaden för trafiken är beräknad till 1.000.000 euro per år och beräknas utifrån en lika fördelning av kostnaden mellan landskapet och riket.

75010 Upphandling av sjötrafik

Fullmakt

Avtalen för Norra linjen och Jurmolinjen går ut 31.8.2025 och kan inte förlängas ytterligare. Föreslås att linjerna upphandlas under året, varför en anhållan om fullmakt om 45 miljoner euro föreslås.

Lagtingets samtycke och fullmakter i budgetförslaget 2024

För norra linjens del (40 miljoner euro) baserar sig summan på antaganden om vad en totalentreprenad för 15 år kostar med en färja som är byggd år 2012 eller senare. Transportkapaciteten ska motsvara minst 50 personbilar.

För Jurmolinjens del (5 miljoner euro) baserar sig summan på antaganden om vad en upphandling för 4+1+1 år kostar och med en transportkapacitet motsvarande minst den samma som år 2023.

76000 Landskapsunderstöd för byggande och förbättrande av kommunalvägar (R)

Fullmakt

Dånösundsbron behöver bytas ut. Kostnaden för en ny bro beräknas uppgå till 3.950.000 euro. Landskapsregeringen har i budgeten för år 2023 förbundit sig att finansiera den nya bron i enlighet med 19 § LL (1964:16) om kommunala vägar. För ändamålet upptogs i budget för år 2023 ett anslag om 1.000.000 euro, därtill föreslås 2.000.000 euro i föreliggande budgetförslag. Föreslås en fullmakt att resterande 950.000 euro upptas i budgetförslaget för år 2025.

Detaljmotivering - Skattefinansiering, finansiella poster och resultaträkningsposter

89230 Landskapets fastighetsverk

Investeringarnas maximibelopp och de viktigaste projekten

För planerat underhåll och andra investeringar upptas 6.500.000 euro för år 2024. Det finns ett fortsatt stort underhållsbehov i landskapets fastigheter och framför allt på sjukhuset men även vid landskapets skolor. Även pågående effektiviseringar av uppvärmning, ventilation och solcellsanläggningar ingår i planerat underhåll.

Föreslås att Fastighetsverkets investeringar får medföra utgifter om totalt högst 7.570.000 euro under år 2024. Fastighetsverket får vidare ingå förbindelser som under det följande räkenskapsåret får medföra utgifter om högst 6.560.000 euro. Tabellen nedan visar en preliminär fördelning av utgifter per projekt och planerat underhåll.

Fastighetsverket har möjlighet till omdisponering av den totala investeringsfullmakten om 7.570.000 euro inkluderande möjlighet att efter samordning med Ålands landskapsregering köpa in fast egendom för landskapets behov.

	2024	2025	2026
Ombyggnad självstyrelsegården	800 000		
Moduler Ålands musikinstitut	170 000 1)		
Eckerö post- och tullhus	100 000	60 000	
Planerat underhåll och andra investeringar	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Totalt	7 570 000	6 560 000	6 500 000

1) Framflyttad från budget 2023

Lån och likviditetshantering

Föreslås att fastighetsverket inte upptar långfristiga lån under år 2024.

Fastighetsförsäljningar och långtidsarrenden

Fastighetsverket föreslår inga fullmakter för försäljning av fast egendom år 2024.

Detaljmotivering - Investeringar, lån och övriga finansinvesteringar

921200 Digitalisering och informationsteknologi, investeringar (R)

Fullmakt

Kostnaden för nästa fas av projektet "Ålandstrafikens digitaliseringsresa" är svårbestämd, men uppskattas i det här skedet till cirka 500.000 euro fördelat över åren 2024-2026. Beaktat tidigare beviljade medel upptas 150.000 euro i senare budgetförslag.

Utvecklingen av en säker datautbytesplattform förväntas pågå till åren 2025-2026 och inkluderar utveckling av systemarkitektur samt etablering av e-tjänster och en e-tjänsteplattform. Det föreslås en fullmakt om 600.000 euro fördelat över åren 2024-2026.

921500 Kommunikationsverksamhet, investeringar (R)

Fullmakt

Föreslås en fullmakt om 50.000 euro för att färdigställa utbytet av landskapsregeringens telefonväxelsystem.

934000 Övriga finansinvesteringar (R)

Fullmakt

Landskapsregeringen bemyndigas att sälja aktier till skäligt pris och vad som bedöms ändamålsenligt avseende verksamhetens syfte och ägarförhållanden.

976000 Infrastrukturinvesteringar (R)

Fullmakt

Med beaktande av att ett flertal av ovanstående investeringsprojekt är fleråriga föreslås att landskapsregeringen under år 2024 kan ingå entreprenadavtal som sammanlagt belastar de följande finansåren med högst 35 miljoner euro.

987000 Fordonsmyndigheten, investeringar (R)

Fullmakt

Föreslås en fullmakt om 700.000 euro för att färdigställa ovan nämnda projekt avseende fordonsregistret.

Återstående reservationsanslag		Budget 2023	TB 1-2 2023	Summa t.o.m. TB 2	Reserverade anslag	Tillgängliga anslag totalt	Använt år 2023*	Återstående
24010	Landskapsstöd materialanskaffningar	-538 000	0	-538 000	-480 593	-1 018 593	0	-1 018 593
33000	LR andel o stöd kommunerna	-23 850 000	0	-23 850 000	-1 987 844	-25 837 844	-19 834 082	-6 003 762
35000	Penningautomatmedel	-4 638 000	-100 000	-4 738 000	-6 721 718	-11 459 718	-4 095 323	-7 364 395
39000	It-drifts o utvecklingskostn	0	0	0	-306 468	-306 468	0	-306 468
44510	Paf-medel sociala sektorn	-3 890 000	0	-3 890 000	-799 309	-4 689 309	-3 631 831	-1 057 478
44520	Paf-medel miljösektorn	-620 000	0	-620 000	-174 892	-794 892	-652 412	-142 480
46000	Cirkulär ekonomi	-52 000	0	-52 000	-44 988	-96 988	-20 242	-76 746
51500	Paf-medel ungdom och idrott	-2 512 000	0	-2 512 000	-190 044	-2 702 044	-2 363 448	-338 596
51600	Paf-medel kultur	-2 337 000	0	-2 337 000	-1 046 874	-3 383 874	-2 177 137	-1 206 737
61000	Näringslivets främjande	-1 175 000	0	-1 175 000	-6 563 951	-7 738 951	-1 031 311	-6 707 640
61500	Främj av livsmedelsproduktion	-976 000	-213 000	-1 189 000	-1 429 753	-2 618 753	-488 849	-2 129 904
62102	EU, ERUF och ESF 2021-2027	-1 177 000	0	-1 177 000	-2 478 993	-3 655 993	-2 391 295	-1 264 698
62300	EU, EJFLU 2014-2020	0	0	0	-4 479 116	-4 479 116	-1 823 745	-2 655 371
62390	Leaderfinansiering m paf-medel	-150 000	0	-150 000	-115 597	-265 597	-75 827	-189 770
62500	EU, EHFF 2014-2020	0	0	0	-817 552	-817 552	108 874	-926 426
62502	EU,EHFFV 2021-2027	-590 000	0	-590 000	-1 180 000	-1 770 000	0	-1 770 000
64000	Främjande av skogsbruket	-374 000	0	-374 000	-746 676	-1 120 676	-339 953	-780 724
65000	Jakt- och viltvård	20 000	0	20 000	-123 105	-103 105	9 752	-112 857
71500	Stöd byggn relaterade åtg	-300 000	-210 000	-510 000	-796 124	-1 306 124	-477 201	-828 923
72010	Främj hållbar energiomställn	-560 000	0	-560 000	-1 780 817	-2 340 817	-63 508	-2 277 309
76000	Understöd kommunalvägar	-1 000 000	0	-1 000 000	0	-1 000 000	-913	-999 087
92120	Digitalisering o inform teknol	-230 000	-276 000	-506 000	-591 815	-1 097 815	-149 347	-948 467
92521	Serviceinvesteringar	0	0	0	-80 000	-80 000	-65 325	-14 675
93400	Övriga finansinvesteringar	-400 000	0	-400 000	-226 130	-626 130	-44 232	-581 898
93501	Lån ur PAF-medel	-850 000	100 000	-750 000	-955 373	-1 705 373	-425 000	-1 280 373
93900	It-systemanskaffningar	0	0	0	-370 993	-370 993	-39 055	-331 938
94400	Naturskyddsområden	-300 000	0	-300 000	-104 614	-404 614	-268 740	-135 874
95400	Inköp av konst	-25 000	0	-25 000	-18 778	-43 778	-25 474	-18 304
95401	Kultur o museiverksamh invest.	-128 000	0	-128 000	-621 186	-749 186	-197 593	-551 593
96400	Förh.fin, övr lån, inv. skogsb	0	0	0	-10 000	-10 000	0	-10 000
97500	Fartygs- o färjinvesteringar	-1 485 000	0	-1 485 000	-5 535 656	-7 020 656	-172 410	-6 848 246
97600	Infrastrukturinvesteringar	-17 150 000	0	-17 150 000	-11 815 765	-28 965 765	-13 069 296	-15 896 469
98250	Ål Polismyndighet investeringar	-217 000	0	-217 000	-136 940	-353 940	-26 287	-327 654
98482	ÅMHM-lab investeringar	0	0	0	-11 706	-11 706	0	-11 706
98500	HPÅ investeringar	0	0	0	-1 259 903	-1 259 903	-309 356	-950 547
98550	Ål Gymnasium investeringar	-160 000	0	-160 000	-405 833	-565 833	-99 464	-466 369
98560	ÅSC investeringar	0	0	0	-280 522	-280 522	-9 400	-271 122
98600	AMS investeringar	-100 000	-50 000	-150 000	-12 361	-162 361	-149 598	-12 762
98700	Fordonsmyndigheten invest.	0	0	0	-288 244	-288 244	-99 625	-188 619
Allmänna förvaltningen totalt		-65 764 000	-749 000	-66 513 000	-54 990 234	-121 503 234	-54 498 653	-67 004 581
984000	ÅHS	-1 846 000		-1 846 000	-4 081 997	-5 927 997	-1 613 519	-4 314 478
Totalt		-67 610 000	-749 000	-68 359 000	-59 072 231	-127 431 231	-56 112 172	-71 319 059

* Använt år 2023, transaktioner t.o.m. 4.10.2023. Innehåller beslutade men ej utbetalda utgifter där förbindelseprincipen inte tillämpats

Resiliensmedel

	EU-finansiering totalt	Budgeterat 2021-2023	Förslag 2024	Återstod
OWF-baserat energisystem och fossilfri energiproduktion 1)	2 700 000			113 000
72000 Elsäkerhet och energi, verksamhet		1 047 000	540 000	
72010 Främjande av hållbar energiomställning, överföringar (RF)		1 000 000	0	
Byte av vårdinformationssystem	4 624 000			1 324 000
9840000 ÅHS, investeringar		2 300 000	1 000 000	
Förstärkning av högskolans attraktionskraft genom förädlat utbildningserbjudande och moderniserad digital pedagogik	2 700 000			48 000
85000 Högskolan på Åland		1 573 000	189 000	
985000 Högskolan på Åland, investeringar		810 000	80 000	
Totalt	10 024 000	6 730 000	1 809 000	1 485 000

1) Finland kommer preliminärt att erhålla ca 127 miljoner euro inom ramen för REPowerEU. Enligt överenskommelse med finansministeriet kommer Åland att tilldelas 0,55 % (befolkningsandelen) av beloppet som Finland erhåller, vilket motsvarar ca 700.000 euro. Beslut om detta har vid budgetens läggande inte fattats, varför landskapsregeringen återkommer till lagtinget med förslag till budgetering.

Årsverken

Budgetförslag	2022	2023	2024	Förändring
10100 Lagtinget, verksamhet	30,0	30,0	30	0,0
11100 Lagtingets kansli	8,9	8,9	8,6	-0,3
12010 Landskapsrevision, verksamhet	2,0	2,0	2	0,0
20010 ÅLR, verksamhet	8,0	7,0	7	0,0
21010 Regeringskansliet, verksamhet	36,5	44,5	42	-2,5
21200 Digitalisering o inform teknol	8,0	10,9	10	-0,9
26003 Utvecklo tillväxtp hållb Åland	0,9	0,9	0,9	0,0
26005 Central Baltic 2021-2027	1,0	1,0	1	0,0
26006 Nordiska skärgårssamarbetet	0,0	1,0	1	0,0
28010 Lagberedning	12,0	12,0	12,8	0,8
30010 Finans, verksamhet	39,7	41,5	40,3	-1,2
40010 Soc- och miljö, verksamhet	24,5	28,0	28	0,0
42000 Övrig hälso- och sjukvård	0,0	0,0	2 ***	2,0
45000 Vattenförsörjning- och vård	0,0	0,0	2,5 **	2,5
50010 Utb och kultur, verksamhet	54,5	57,2	58,9	1,7
51010 Ål Kulturdeleg o nord.kultursa	0,3	0,2	0,2	0,0
51600 Paf-medel kultur	3,0	0,7	0,8	0,1
60010 Näringsavdelningen, verksamhet	33,7	33,8	34,8	1,0
61000 Näringslivets främjande	0,0	0,0	1 ***	1,0
61100 Ålands landsbygdscentrum	1,0	1,0	1	0,0
67000 Främj av fiskerinäringen	0,0	0,0	1 **	1,0
70010 Infrastruktur, verksamhet	31,7	35,7	35	-0,7
74000 Ålandstrafiken	5,0	6,0	7	1,0
75010 Upphandling av sjötrafik	0,0	1,0	0	-1,0
82000 ÅSUB	11,0	11,0	11	0,0
82200 Datainspektionen	1,0	1,0	2	1,0
82300 Ålands energimyndighet	0,3	0,3	1	0,7
82500 Ålands polismyndighet	91,5	94,4	97	2,6
82600 Ålands Ombudsmannamyndighet	2,6	2,6	3,8	1,2
82700 Lotteriinspektionen	1,0	1,0	0	-1,0
83100 Upphandlingsinspektionen	1,0	1,0	0	-1,0
84000 ÅHS	838,0	849,3	862	12,7
84810 ÅMHM, verksamhet	26,3	28,5	33 ****	4,5
84820 ÅMHM, laboratoriet	9,0	9,0	9	0,0
85000 Högskolan på Åland	65,4 *	70,4 *	69,2 *	-1,2
85100 Ål folkhögskola	13,6	13,9	13,3	-0,6
85200 Ål musikinstitut	16,2	16,4	17	0,6
85500 Ål gymnasium	220,3	214,2	217,2	3,0
85600 Ål Sjösäkerhetscentrum	11,0	13,8	13,6	-0,2
86000 AMS	27,6	26,0	26	0,0
86050 Sysselsättn. o arb.löshet.stöd	0,5	3,4	0	-3,4
86500 Ål fiskodling,Guttorp	5,0	5,3	5,5	0,3
87000 Fordonsmyndigheten	15,3	15,0	15	0,0
87200 Vägunderhållet	30,5	30,8	31	0,3
87300 Verkstad och lager	34,0	30,5	30,5	0,0
Totalt	1 721,8	1 761,0	1 784,9	23,9

* varav 4 tjänster helfinansierade med medel ur EU:s facilitet för återhämtning och resiliens

** finansieras med EU-fondsmedel

*** Projektanställning

**** 3 MKB vindkraft tillfälliga